

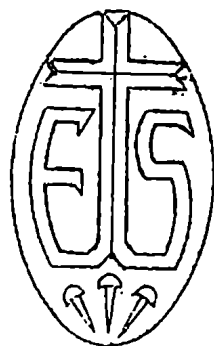
ABBÉ PROSPER BAUDOT T. J.:

RADOSTNÁ ZVĚST

ROZJÍMÁNÍ O ŽIVOTĚ JEŽÍŠE KRISTA

PODLE EVANGELIÍ

II.

V PŘEROVĚ 1938

NIHIL OBSTAT!
P. Em. Soukup O. P.

Nr. 19.155.

IMPRIMATUR
Olomucii, die 22. Novembris 1937.
Dr. Joannes Martinů,
Vicarius generalis.

---

160. SLAVNOST STÁNKŮ

Jan 7.

I. Ježíš je vydán osočování lidu.

Tedy židé hledali ho o slavnosti a pravili: „Kde jest on?“ A bylo mnoho šepotu o něm v zástupu, neboť jedni říkali: „Dobrý jest,“ jiní však pravili: „Nikolí, nýbrž svádí lid.“¹

Přeběhni Mistra do chrámu jerusalemského. Naslouchej, jak lid povykuje. Nevědomost a zaujetí podněcují myslí proti němu. Co činí Ježíš? Nechává lidi mluvit. Nezáleží mu na tom, co říká svět, jen když dílo Boží bude vykonáno. Uč se i ty býti méně nedůtklivým.

Pracovati o záchraně duší znamená vydávati se lidské kritice. Uvaž to a umiň si, že budeš lidským soudem pohrdati. Ve všem a všude máme hledati jen zalíbení Boží; všechna naše sláva záleží v tom, že Bůh je s námi spokojen.

Ale přece nikdo nemluvil o něm zjevně pro strach před židy. Nenáležíš i ty k zbabělým duším, které se neodváží veřejně mluvití o Ježíši Kristu a zastávati se ho ze strachu, co by tomu lidé řekli?

II. Ježíš se brání proti lži a pomluvě.

Když pak slavnost byla již v polovici², Ježíš vešel

do chrámu a učil. I divili se židé řkouce: „Kterak tento zná Písma neučiv se?“

Ježíš se ubírá do předsíně chrámové. Pros ho jménem posluchačů, aby začal hlásati svou božskou nauku.

Ježíš učí pravému životu; všechno čerpá ze zdrojů pravdy. „*Mé učení není ode mne, nýbrž od toho, jenž mě poslal.*“ Tím prohlášením uklidňuje posluchače i tebe.

Pravda má na rtech Ježíšových takový důraz, že u prostých duší nepřipouští dvojího výkladu. Nic není pro lidského ducha čestnějšího než věřiti slovu takové autority. Dávej směle přednost zjevením víry před vědeckými důkazy.

Židé svéhlavě protestují. Ježíš jim dává cítit, že to prohlédá. Není u nich upřímné vůle a čistého srdce. „*Bude-li kdo chtít vůli jeho činiti, pozná o tom učení, je-li z Boha, čili já sám od sebe mluvím.*“ Upřímná vůle, čisté srdce a bezúhonné chování otvírají ducha Evangeliumu. Ježíš žádá, aby se posluchači polepšili, usměrnili své úmysly, očistili srdce a plnili vůli Boží; by tak dosáhli pravé víry.

Tato naučení jsou i pro tebe; rozjímej o nich. Pracuj víc a více o své očistě, abys čím dále tím hlouběji vnikal do božské pravdy, kterou Ježíš hlásá. Oddej se mu zcela a úplně.

III. Odhaluje tajnou zlomyslnost nepřátel.

Kdo mluví sám od sebe, vlastní slávy hledá; kdo však hledá slávy toho, jenž ho poslal, ten jest pravdomluvný a nespravedlnosti v něm není.

Pozoruj, jak se Ježíš ospravedlňuje. Podivuj se jeho nezištné horlivosti. Jak při tom postupuje? Vše k slávě Otcově, nic pro sebe samého. Pro sebe jen práci, utrpení a pronásledování.

Ježíš tě učí, že, kdo zachraňuje duše, je nástrojem v rukou Božích a že božské působení, které zprostředkuje, bude tím účinnější, čím menším se dělá. Snaž se pochopiti a uznati tuto všemohoucí činnost v apoštolátě Ježíšově.

„Proč hledíte mě usmrtiti?“ táže se Ježíš dále. A k svému ospravedlnění uvádí to, o čem jsi již rozjímal. Připomeň si to. Co činil? Jen dobro. Bylo mu líto nešťastných a opuštěných trpících. Aby jim ulevil, používal své všemohoucnosti.

Nepředstavoval sis právě tak Spasitele padlého lidstva? Učiň si o něm spravedlivý úsudek, abys nezasloužil výčitek, které činí židům: *„Nesudte podle obličeje, nýbrž spravedlivý soud číňte.“*

Projevuj naprostý souhlas se slovy Ježíšovými. Jeho učení a příklad učiň pravidlem svého chování. Nikde nenajdeš pravdivější slávy ani sladší jistoty.

161. VYSLANEC OTCŮV

Jan 7.

I. Ježíš prohlašuje slavnostně božský původ svůj a svého poslání.

Tu řekli někteří z Jerusalemských: „Není-li to ten, jehož hledí usmrtiti? Hle, mluví zjevně, a nic mu neříkají. Zdali opravdu poznali učedníci, že tento jest Mesiáš?“

Vzbuď v sobě lásku k Spasiteli a vrať se k němu. Všimni si, jak statečně čelí záští svých nepřátel. Jde-li o pravdu, musíme mluvití neohroženě a vydati se i těžkým následkům. To je povinnost; nezapomeň na to.

Jak vrtkavý a nerozhodný je lid! Je snad ten člověk Kristus? táží se. Jak o něm smýšlejí zástupci vědy? - Lid potřebuje Spasitele, a táže se na něho jeho nepřátel. Jednej moudřejší než lid. Obrať se přímo na Ježíše a otaž se bez bázně: Kdo jsi? Odkud přicházíš? Kam jdeš? A přislib, že mu uvěříš na slovo.

Ježíš odpovídá: „*Nepřišel jsem sám od sebe, nýbrž pravý jest ten, který mě poslal, jehož vy neznáte.*“ Jsem Syn člověka a jsem i Syn Boží. Přicházím v čase a přicházím i od věčnosti. Jdu na smrt a jdu i k slávě. Poklekni mu zbožně k nohám a řekni: Věřím. Pravé světlo, které nám svítí na cestu, když hledáme pravý život, je víra v slovo Boží. Vzbuď znovu víru. Uznej, že Ježíš k nám přichází ve

jménu Otcově. Budeme-li věrně poslušni jeho nauky, poví nám, co ví o Bohu. A není toto vědění pokladem nade všechny poklady? Znátí Boha jest vědět všechno. Sloužítí Bohu jest mít všechno.

Ó duše má, i tobě posílá Otec svého jediného Syna, aby tě naučil Boha znátí, milovati a jemu sloužítí. Přijímáš jej lépe, než jej přijali židé? Budeš jej od nynějška přijímati, jak je toho hoden učitel tak vynikající?

II. Mnozí uvěřili jeho prohlášení.

Proto hleděli ho zajmouti, ale nikdo nevztáhl na něho ruky, neboť dosud nepřišla hodina jeho.

Všimni si, jak zlovlně je přijato upřímné prohlášení Ježíšovo. Nepřátelé kolem něho se bouří. Poslouchej, co mluví. Táhá se jeden druhého, jak se Ježíše zbavit. Ale ještě nepřišla hodina Ježíšova.

Proti záměrům božské moudrosti je člověk bezmocný. Čeká-li tě pronásledování, věz, že nepřijde nic, co by tvůj Otec nebeský nebyl předvídal, dovolil a připravil. Nic se neděje bez jeho vůle.

Poblíž Ježíše jsou duše prosté a přímé, které se kloní k tomu, aby v něho uvěřily. Ze zástupu však mnozí uvěřili v něho a pravili: „Bude Mesiáš, až přijde, činiti více zázraků, než tento činí?“ Připoj se k těm prostým du-

ším. Prohlašují, že nepotřebují dalších zázraků. Buď téhož mínění; prohlubuj se v tom, co již o Ježíši víš, a nežádej nových důkazů. Tito dobří lidé mají zdravý úsudek o pravdě, neboť hledajíce pravdu, nemají jiných úmyslů než pravdou se řídit. Pýcha a stranictví zaslepuje a strhuje i největší inteligenci pod úroveň. Pojd' tedy k Ježíši a nehledej pravdu ani dále ani jinde. Jsi u cíle, neboť pravdu již máš.

162. HODINA SPÁSY

Jan 7.

I. Nepřátelé znova ukládají Ježíši o život.

Farizeové slyšeli zástup šeptati o něm ty věci; i poslali velekněží a farizeové pochopy, aby ho jali.

Žárlivost není ještě odzbrojena. Mistr tě opět volá k sobě. Jeho vítězství uvádí nepřátele v zuřivost. Ale Ježíš bude vládnouti přes všechna spiknutí.

Hleď, jak se k němu blíží poslové farizeů. Nezdá se ti, že je vhodný okamžik, abys hlasitě vyznal svou víru? Přinášejí pouta na Ježíše. Jdi jim naproti. Vezmi jim pouta z rukou, zlíbej je zbožně a nabídni se, že chceš býti zajat z lásky k němu. Pros pochopy, aby tě zajali s ním.

Ale ještě nepřišla hodina, aby Syn Boží o-

dešel s tohoto světa. Ještě neřekl všechno, co měl lidem říci. A to, co ještě má říci, je tak krásné, že to uchvacuje i lidi nejméně disponované. Nevědomí a hrubí vojáci jsou toho důkazem. Sotva ho uslyšeli, již jsou získáni. Jeho slovem duše zjemňuje, drsnost mizí, hněv se tiší. Bude jeho slovo míti na tebe týž vliv?

II. Oznamuje posluchačům svůj blízký odchod.

Ježíš tedy řekl jim: „Ještě krátký čas jsem s vámi, a odejdu k tomu, jenž mě poslal.“

Rozjímej o těch slovech Ježíšových. Práví svému okolí, že brzo odejde. Projevuj údiv a bolest. Proč odchází tak nenadále? Proč bývá tak dlouho nepřítomen? Kam jde, když nás opouští a když se marně snažíme jej zadržeti? Nemůže nám jeho přítomnost býti navždy zajištěna? Pros jej, aby ti to všechno řekl.

Chce posluchače upozorniti, že jeho poslání se brzo ukončí a že si musí pospíšiti, aby z něho těžili. Práví jim: Potřebujete odpuštění. Jsem u Boha vaším jediným prostředníkem. Nepřičiníte-li se, abyste měli užitek z krátkého setkání se mnou, bude vám odpuštění odepřeno navždy. Nebe je pro vás zavřeno. Aby se vám opět otevřelo, je třeba dáti Bohu nekonečné dostiučinění, které podávám já. Jen mé dostiučinění může usmířiti božskou spravedlnost. Nepřijmete-li je včas

a nenabídnete-li je Bohu, budete bez pomoci a nadarmo budete čekati druhého Vykupitele.

„Budete mě hledati, a nenaleznete, a kde jsem já, (tam) vy nemůžete přijíti.“ - Ještě maličko, a nebudete mě míti, budete po mně toužit, a neuzříte mě, budete ještě chtít zázraky, a nedočkáte se jich; budete mi připomínati, že jsem byl s vámi, a nebudu vás již znáti. Doba zásluh se končí, dobře jí použijte. Jakmile uplyne, nebudu již moci nic pro vás činiti.

Všimni si pozorně těch slov. Židé jim nerozumějí a praví: *„Jaká je to řeč, kterou mluvil?“* Ježíš tě vybízí, abys neodkládal polepšení již tak dávno slibované. Chce, abys konečně přestal váhati, jinak jeho úsilí nebude míti úspěchu a utrpěl bys nenahraditelnou škodu. Vrať se k němu.

163. JEDINEČNÝ UČITEL

Jan 7.

I. Ježíš volá k sobě duše, které žízní po pravdě a spravedlnosti.

V poslední, a to veliký den slavnosti Ježíš stál a volal hlasitě: *„Žízní-li kdo, pojd' ke mně a pij.“*³

Ježíš se mísí mezi lid v chrámě; jde za ním a dobře jej pozoruj. Volá k těm, kdo žízní a lační po dokonalosti. Volá duše, které ve světských radostech nemají záliby. Volá vel-

kodušná srdce, žíznící po pravdě a spravedlnosti. Hledá trpící bytosti, které touží po útěše. Hledá utlačované, kteří dychtí po osvobození. Volá slabé, kteří by se chtěli vzmužit. Pojdte ke mně, volá Ježíš.

Slyšíš? Nevolá i tebe? Spěchej k němu. Syn Boží otvírá zdroje pravého života. Vybízí všechny, aby přišli čerpati. Pravý život se žije v nebi; tím životem žije Bůh. Nadpřirozenému životu nic nechybí; nikdy nepomíjí. Ježíš ti praví: Pojď ke mně, a budeš žít.

Musíš tedy zanechat svých klamů a ilusí a svléci „starého člověka“. Nepovažovals za život, co bylo životem jen naoko? Doba neplodnosti pominula, všechno se musí znovu narodit a ožít. Přiblíž se k Ježíši a nabídní se mu k podivuhodné proměně, kterou ti slíbuj.

II. Je znovu předmětem trpkých hádek.

Tu někteří ze zástupu, uslyševše tyto řeči jeho, pravili: „Tento je vpravdě (onen) prorok.“ Jiní pravili: „Tento je Mesiáš.“ ... A tak povstala v zástupu roztržka pro něho.

Všimni si nových rozporů, které vznikají kolem Ježíše. Lživí duchové a otroci lidských ohledů nechtějí uznati jeho autoritu.

Jsi povinen rozhodně se od nich odtrhnouti a připojiti se k duším prostým. Co praví po-

sluchači, odzbrojení krásou jeho slova? „*Nikdy člověk nemluvil tak jako člověk tento.*“ To znamená: Nikdy se pravda neprojevila lidskými slovy tak zřetelně, nikdy se jasněji nepotvrdila Boží autorita, nikdy výmluvnost nebyla přesvědčivější, nikdy nikdo lépe nepopsal něžné milosrdenství a přísnou spravedlnost. My jsme jej slyšeli a vracíme se překonání.

Blahopřej odvážným chvalořečníkům. Projev souhlas s jejich míněním. Kéž je tvou vroucí touhou, aby vliv božského Slova uchvátil všechny myslitele a odzbrojil všechno nepřátelství. Nebude to tvou životní radostí?

III. Jeden z učedníků ho hájí v shromáždění farizeů.

Nikodém, ten, jenž k němu přišel v noci, jeden z nich, řekl jim: „Odsuzuje zákon náš člověka, prve než uslyší od něho a pozná, co činí?“

Vnikni do shromáždění zdánlivých přátel pravdy. Otvírají knihy; vykládají si Písmo tak, aby to vyhovělo jejich pýše. Práví: „*Z Galileje prorok nepovstává.*“ Na nich vidíme, jak někdo může studovati duchovní knihy, a nechápati. Nezasluhuje celá ta učená okázalost pohrdání? Ty se s věrnými učedníky přidej k Ježíši.

Ale Ježíš přece našel ve shromáždění obháje. Uč se od něho nebojácně odporovati

bludu. Nikodém praví: Je spravedlivé odsouditi ho dříve, než jsme jej slyšeli? Tak totiž odsuzují Ježíše Krista v shromáždění zákoníků a farizeů. Neslyšeli ho a nechtějí ho slyšeti. Stačí jim, že jeho učení je pokořuje a že jeho život jest opakem jejich života. Tys ho slyšel, a proto se celým srdcem oddej jeho službě. Málo záleží na zlořečení protivníků, jen když Bůh ti žehná. A Bůh žehnává vždy těm, kterým svět zlořečí. Nic není krásnějšího než hájiti pravdy i za oběť vlastní cti a vlastního života. Syn Boží potřebuje statečných obránců více než kdy jindy. Pros Boha, aby je vzbudil v své Církvi. Vřaď se mezi ně.

164. ŽENA CIZOLOŽNÁ

Jan 8.

I. Ježíš přijímá cizoložnou ženu před svůj soud.

Ráno však přišel zase do chrámu a veškeren lid přicházel k němu; i posadil se a učil je. Tu přivedlí k němu zákoníci a farizeové ženu, dopadenou v cizoložství, a postavivše ji uprostřed, řekli mu: „Mistře, tato žena byla dopadena v cizoložství při činu samém; v zákoně pak Mojžíš nám přikázal takové kamenovati. Co pravíš ty?“

Pohleď, jak přivádějí hříšníci k Ježíši; uč se doufati v nekonečné milosrdenství toho, jenž bude kdysi tvým soudcem. - Farizeové praví: Tato žena zaslouží, aby byla ukamenována;

a táží se: Co soudíš o tom trestu? Jak o tom učíš? Jaký rozsudek bys o ní pronesl?

Uč se znáti toho, jehož přísnosti se někdy tak bojíš. Jak se chová? Obžalovaná byla dopadena při činu; chyba je jistá, vážná, zahanbující. Ale Ježíš chce přísným žalobcům ukázat nekonečnou mírnost. Nejubožejší bytosti přijímá bez nelibosti; nejtěžší žaloby poslouchá bez hněvu.

Co činí tato žena? Proti žalobě neprotestuje; nesnaží se hájiti; netají nic ze svého provinění. Dobře má. Proč by se na ni Ježíš hněval, když se přiznává? On přichází bojovati proti zlu a jeho vítězství je tím slavnější, čím více nás přiznání pokořuje. Ó duše má, posilni svou důvěru.

II. Brání cizoložnou ženu před přísnou spravedlností.

Ale Ježíš shýbnuv se (až) dolů, psal prstem na zemi. Když nepřestávali se ho tázati, zvedl se a řekl: „Kdo z vás je bez hříchu, hod' první na ni kamenem.“ A opět shýbnuv se (až) dolů, psal na zemi. Oni však uslyševše to, odcházeli jeden po druhém, počavše od starších.

Co činí Ježíš potom? Jak soudí spor, který mu předložili? Pozoruj to zblízka. Zkoumá soudní postup, aby mohl osvoboditi. Poslouchá rozklad, aby obžalované pomohl.

Žena se u nohou svého soudce nechvěje; a přece porušila zákon; zasloužila trestu. Její

vina je zdrcující, ale cítí, že Ježíš je při ní, a ví také, že Ježíš je nejvyšší moudrost; její věc nemůže být beznadějná. Uklidňuje se a má proč.

Ježíš se na chvíli odmlčuje; je zamyšlen, kdežto žalobci naléhají na odsouzení. Píše své myšlenky do písku. Čti a poznáš velké úmysly Spasitelovy se světem: Přinesl jsem milosrdenství. *Milosrdenství chci.*

Nepřišel jsem zákon rušit, nýbrž naplnit, zdokonalit. Podám nekonečné dostiučinění; proto mohu již nyní zmírniti přísnou spravedlnost milosrdenstvím. Svou krví si vykoupím právo a štěstí prokazovati milost.

Ale žalobci trvají na svém a žádají, aby žena byla odsouzena k smrti. Co činí Ježíš? Opět mlčí. Nemá slova odsouzení pro ty, kdo se pokořují a na sebe žalují. - A řekl: Kdo z vás je bez hříchu, hod' první na ni kamenem.

Vzpomeňte si na svou vlastní ubohost. Zpytujte svědomí a nechte mě být Spasitelem všech. Moudrosti mého Boha, poznávám tě, klaním se ti! Jen ty spojuješ spravedlnost a milosrdenství v jednom svatém políbení.

III. Rozhřešuje ji a napomíná, aby již nehřešila.

A zůstal sám Ježíš a žena stojící uprostřed. I pozvedl se Ježíš a řekl jí: „Ženo, kde jsou ti, kteří žalovali na tebe? Nikdo tě neodsoudil?“ Ona řekla:

„Nikdo, Pane.“ Ježíš jí řekl: „Ani já tě neodsoudím. Jdi a již nehřeš.“

Pozoruj tento dojemný výjev zblízka. Jak šťastna je žena při tom důvěrném rozhovoru! Lépe než její žalobci porozuměla tajemství Božího milosrdenství; nemyslí na útěk. Kam by šla? Kde by našla jistější útulek než u dobroty Ježíšovy?

Soudce pronáší rozsudek. V tom padlém tvoru poznává svou krev. Je starším bratrem těch, které má obroditi. Mohl by připustiti, aby zahynula duše, která se pokořuje a jej vzývá o pomoc? Co by tomu řekla jeho přesvatá Matka? Co by si pomyslíl Otec na nebesích?

Ženo, ani já tě neodsoudím: rozhřešuji tě. Máš štěstí, tvoji žalobci zmizeli, soudní proces je skončen; vyhrálas svou při. - Ó duše má, budeš se ještě bát tak dobrého soudce?

Spasitel však neodpouští bezpodmínečně: Jdi a již nehřeš! Ale jak mírnou se zdá ženě tato podmínka! Váží si nesmírné milosti rozhřešení; její radost nezná mezí; je pevně rozhodnuta, že již hřešiti nebude. Vezmi si z ní příklad a upevni se navždy v dobrém. Neuchyľuj se nikdy s cesty dokonalosti, ať je sebe neschůdnější. Vlož své rozhodnutí do Srdce Ježíšova a potřebnou sílu k vytrvalosti očekávej jedině od něho.

Uchop se pevně rukou tak dobrého Spa-

sitele; pokryj je polibky a slzami. Oddej se citům radosti a vděčnosti, jež v tobě budí ta dojemná událost.

165. SVĚTLO SVĚTA

Jan 8.

I. Ježíš slavnostně prohlašuje, že do nebe přijde, jen kdo ho následuje.

Tu Ježíš mluvil k nim opět¹ řka: „Já jsem světlo světa. Kdo mne následuje, nebude chodit ve tmě, nýbrž bude mít světlo života.“

Jdi za Ježíšem k chrámovému pokladu. Volá: Já jsem světlo světa. - Co znamenají ta slova? Především, že potřebuješ světla. Proč tvé srdce tak málo hoří pro Boha, ne-li proto, že tvůj zatemněný duch nevidí jeho nekonečnou vznešenost? Máš tak vznešené cíle, a přec zůstáváš tak často nerozhodným! Není to proto, že máš tak nepatrný rozhled?

Potřebuješ světla, abys mohl bezpečně kráčet k věčnosti, abys rozeznával zlo od ctnosti. Potřebuješ světlo čisté, plné a dokonalé. Kdo ti je dá? Ježíš ti to praví. On je světlo, pravé světlo, jediné světlo. Varuj se toho, co hlásá světský duch, co vnukají smysly a vášně. Ne-důvěřuj tomu, co ti namlouvá slabý rozum, pyšné vědění, zkušenosti toliko lidské. Pokud pro svá rozhodnutí a jednání nehledáš vyšší světlo, zůstáváš ve tmě.

Hle, to chce říci Ježíš. Ale taková řeč je pýše nesnesitelná; posluchači se brání. Nech pýchu protestovati, a odhodlaně se postav mezi ty, kteří chtějí žíti ze světla, přineseného z nebe Synem Božím.

II. Marně se snaží zlomiti tvrdošijnou nevěru židů.

I řekli mu farizeové: „Ty vydáváš svědectví sám o sobě, svědectví tvé není pravé.“ Ježíš odpověděl jim: „Ačkoli vydávám svědectví sám o sobě, pravé je svědectví mé, neboť vím, odkud jsem přišel a kam jdu.“ Tato slova (Ježíš) mluvil v síni pokladní⁵, když učil v chrámě.

Poslouchej námitky těch, kdo se bojí světla. Zapamatuj si odpověď Spasitelovu a uznej pravdivost jeho svědectví.

Co činí? Připomíná posluchačům svůj božský původ a své božské poslání. Varuje je, aby o něm nesoudili povrchně. Dovolává se svědectví Otcova. „*A svědčí o mně Otec, který mě poslal.*“ Radí jim, aby od vnějších věcí postoupili k tomu, čemu učí víra. Jen tak duše dosáhne plné pravdy.

Zapamatuj si tu radu. Učí tě, jak máš pozorovati člověčenství Ježíšovo a rozjímati o jeho slovech a činech. Musíme Syna studovati tak, abychom poznali Otce, musíme jíti k Otci skrze Syna, v činnosti lidské spatřovati činnost Boží.

166. VYKUPITEL A VYKOUPENÍ

Jan 8.

I. Ježíš hrozí židům, že je nechá zahynouti v nevěře.

Ježíš řekl jim opět: „Já jdu a budete mě hledati a ve svém hříchu zemřete. Kam já jdu, vy nemůžete přijíti.“ Tedy řekli židé: „Zdali sám sebe zabije, že praví: Kam já jdu, vy nemůžete přijíti?“

Přibliž se k Ježíši s těmi, které se snaží zachrániti. Jeho dobrota se hrozí nebezpečí, do něhož se tak opovážlivě vydávají. Ukazuje jim je důrazně. - Kam já jdu, vy nemůžete přijíti. Sami od sebe nemůžete přijíti do nebe.

Ježíš připomíná posluchačům bezmocnost, k níž jsou odsouzeni svým přirozeným původem. Kdo jsou oni a kdo jsi ty? Odkud jsou a odkud jsi ty? Jste z hlíny země, jste jen bláto, ale vaše určení je mnohem vyšší než váš původ. Bůh vás přijal za dítky; připravil vám u sebe věčný příbytek, rozhodl se, že vás pozvedne až k sobě. Jak nesmírných výšin máme dosáhnouti! O koho se opřeme, abychom se dostali tak vysoko? Dobře praví Ježíš: Kam já jdu, vy nemůžete přijíti.

Ale Ježíš ukazuje ještě na jinou překážku. Praví: Vaše hříchy vás činí ještě bezmocnějšími. Nemůžete za mnou přijíti, neočistíte-li se z hříchů a nevyprostíte-li se ze sebeklamů. Pro své chování nejste hodni pomoci, vám tak nevyhnutelně potřebné. Není tomu tak?

Pozoruj lidi, ke kterým to Ježíš praví. Všimni si, proč nemohou dojíti pravého života, co je činí neschopnými pokroku v dokonalosti: pýcha, lidské ohledy, vliv přepychu, starost o časné věci, touha po rozkoších. Netíží i tebe nejedna z těch překážek? A nezbavíš-li se jich, můžeš doufat, že dojdeš cíle?

II. Prohlašuje, že jen on je může přivésti do nebe.

I pravil jim: „Vy jste zdola, já shora jsem, vy jste z tohoto světa, já nejsem z tohoto světa. Proto jsem vám řekl, že zemřete ve svých hříších; neboť neuvěříte-li, že já to jsem, zemřete v hříších svých.“

Co mě přivede k spáse? Od země k nebi je nesmírně daleko, ale Ježíš sestupuje s výšin, k nimž kráčíš. Já shora jsem, praví a nabízí se, že tě tam doprovodí. Ubohost tvého původu se ztratí v záři vznešeného původu Ježíšova.

Kráčíš-li potmě, vzpomeň si na slova Ježíšova: Já jsem světlo světa. Přináším světlo tomu, kdo chce přijít do nebe; učím pravdě, které třeba věřit, a příkazům, které třeba konat. Jsem váš vůdce; vyvedu vás z bludu, z pochybností; zachráním vás před mámením.

Měj v něho důvěru; obnov hold víry. Ale abys byl opravdu celý jeho, musíš se mužně vybavit z otroctví vášní a světa. Ujišťuje tě, že jen pod tou podmínkou budeš spasen. Pra-

ví: Neuvěříte-li, že já to jsem, zemřete v hříších svých. Těm, kdo odporují milosti, hrozí zavržením.

Není mnoho takových lidí i kolem tebe, v prostředí, v kterém žiješ? Nemůžeš nic učinit, abys překonal jejich odpor a získal je víře? Není spravedlivé, aby ses stal jejich apoštolem z vděčnosti za drahocenné světlo, jímž tě Bůh obdařil před tolika jinými?

167. VYKOUPENÍ NA KALVARII

Jan 8.

I. Ježíš tvrdí židům, že je pro ně slovem Božím.

Tu mu pravili: „Kdo jsi ty?“ Ježíš jim řekl: „Vůbec to, co vám i mluvím. Mnoho mám o vás mluvití a soudití⁶, ale ten, jenž mě poslal, jest pravdomluvný a já mluvím ve světě to, co jsem slyšel od něho.“

Židé se znovu dotazují: Kdo jsi? Uvaž, co všechno je v této předstírané nevědomosti. Slyšeli ho, viděli jej v činnosti, víc než jednou žasli nad krásou jeho učení, měli nejednou prospěch z jeho dobrodiní, a ještě nevědí, kdo je. Jaké to pokrytectví, jaká zloba! Za nevědomost zaviněnou, které se nesnažíme zbavit, jsme odpovědní.

Ježíš však přece odpovídá; nabízí ještě zaslepeným světlo. Jsem slovo Otcovo, jsem tlumočnickem myšlenek nebeského Otce. Hlásám světu, co mi Otec řekl. Odkud tedy prýští

světlo, které Ježíš rozlévá? Odkud pochází slovo, které mluví? Od koho jest Evangelium, které hlásá? Odpověz nyní sám. Jdi to říci těm, kteří to nevědí nebo vědět nechtějí. Raduj se, že jsi z počtu věřících; a protože milostí Ježíšovou víš všechno, čím jest, buď rád, že můžeš s jeho pomocí prováděti skutkem všechno, čemu učí.

II. Spoléhá, že svou smrtí na kříži zlomí jejich odpor.

Tu jim řekl Ježíš: „Když povýšíte Syna člověka, tehda poznáte, že já to jsem, a sám od sebe nic nečiním, nýbrž jak mě naučil Otec, to mluvím.“

Pojď a upevni svou víru u paty kříže, jež Spasitel zvedá před zraky posluchačů. K čemu ta narážka na budoucí potupu? Aby ti ukázal malichernost rozepří, když jde o záchranu duší.

Mám vám mnoho říci, ale vy mi nemůžete ani nechcete rozuměti. Učiním tedy více: budu za vás trpěti. Toho, jehož jste nepoznali po slovech a po skutcích, poznáte v mukách, které mu připravuje vaše nevděčnost.

Jaká to vzácná slova! Poklekni a uznej, že skutečně všechna obrácení se dokončují pod křížem. Nepřekonají tě ani muky Spasitelovy? Nedáš se získati za učedníka pravdy a za apoštola slávy Boží?

III. Prohlašuje, že ve všem jedná podle vůle Otcovy.

„A ten, jenž mě poslal, je se mnou; on nenechal mě samotna, neboť já vždycky činím to, co mu jest milé.“
Když tyto věci mluvil, mnozí uvěřili v něho.

Toto životní pravidlo Syna Božího má být i tvým pravidlem. Když máme všechno od Boha, nemáme být ve všem na něm závislí? Ježíš hlásá tu závislost a sám ji dokonale uskutečňuje. Je závislý na Otci ve všech rozhodnutích, podnicích, skutcích. Ježíš se před činem netáže, zdali je to příjemné nebo ne; radí se jen vůle Boží. Co se líbí Otci? Čeho si žádá? Mluvím jen to, co mi vnuká; hlásám jen to, co jsem přijal od něho; činím jen to, co ode mne žádá; žiji jen z podnětů, které mi dává.

To je pravý život. Buď jist, že taková závislost na Bohu zbavuje člověka všeho otroctví a činí jej svobodným. Člověk pak nevzdychá pode jhem tisícerych tyranů, má jen jediného pána, který je zároveň nejlepším otcem. Je nekonečně moudrý a nesmírně mocný, aby své děti mohl učiniti šťastnými. A ty by ses ještě bál oddati se mu a žítí podle jeho vůle?

168. PRAVÁ SVOBODA

Jan. 8.

I. Pravý život záleží ve věrnosti k přikázáním Božím.

I řekl Ježíš k těm židům, kteří v něho uvěřili: „Zůstanete-li v mém slově, budete opravdu učedníky můjmi, poznáte pravdu a pravda vás osvobodí.“

Buď velmi soustředěn, abys mohl zblízka pozorovat boj, který se rozpoutal mezi Ježíšem a jeho protivníky. Mistr dává novým učedníkům potřebné pokyny. Praví, že věrnost k zákonu Božímu je podstatnou vlastností pravého učedníka.

Ale aby člověk zůstal věren, musí se odpoutati od zlého. Svoliti k hříchu jest skloniti se pode jho. Snaž se poznati tíži toho jha a hanebného otroctví, do něhož padá hříšník, ovládaný hříšnými zvyky, poutaný předsudky, trápený výčitkami a vydaný svým rozmarům a mátohám. Kdo jej osvobodí? Ježíš praví, že pravda.

Pravda skutečně ukazuje hříšníku jeho nečestné poddanství, dává mu odvahu, aby svrhl jho hříchu, a pomáhá mu okřáti na slunci nekonečného milosrdenství. Slyš tedy pravdu z úst Spasitelových. Nepotřebuješ osvobození, které přináší světu? Nejsi otrokem?

II. Ježíš se snaží přesvědčiti židy, že ho potřebují.

Odpověděli mu: „Potomstvo Abrahamovo jsme a ni-

kdy jsme nikomu nesloužili; kterak ty pravíš svobodní budete?“ Ježíš odpověděl jim: „Vpravdě, vpravdě pravím vám, každý, kdo páše hřích, je služebníkem hříchu.“

Pýcha židů protestuje. Kdo ještě nepřekonal vášně, tomu je pravda nesnesitelnou. - Nejsme otroci, volají, nepotřebujeme tě, stačíme si sami. - Nejsou si vědomi své bídy. Ježíš však je chce vyvésti z bludu; sleduj jeho myšlenky; všímej si jeho slov. Potřebuješ, aby tě Syn Boží osvobodil. Potřebuješ toho i jako člověk i jako hříšník i jako učedník.

Jako člověk potřebuješ prostředníka. Jak bychom bez prostřednictví Ježíšova mohli mít podíl v synovství Božím? Bůh dává nebe jen svým dítkám; nikdo nemůže doufat, že v nebi bude pro něho místo, nedostane-li je jako otcovský podíl.

Jako hříšník potřebuješ Spasitele. *Vy činite, co jste viděli u otce vašeho*, praví Ježíš k židům. Hřích je plodem satanovým; hříšník je kořistí ďáblou. Jak vytrhnouti ďábla tu kořist, nepřijde-li z nebe Spasitel, mocnější než všechny pluky pekelné?

Konečně jakožto učedník potřebuješ Mistra. Blud hrozí se všech stran; ďábel množí lži, svět mámení. Zlo se mísí s dobrem, pravda se lží. Je třeba, abychom našli mistra pravdy. Nuže, pravda je toliko ve škole Syna Božího.

A pravda se zde hlásá, aby zlomila naše pouta, zadržela blesky spravedlnosti Boží a

znovu nám otevřela nebe. Zve nás k věčné slávě. Proč tam židé nechtějí? Poslyš, co jim praví Ježíš: Nemůžete snést mého slova, protože mne nemilujete.

Miluj tedy Ježíše, a budeš milovati jeho slovo. Láska, s kterou se mu oddáš, usnadní ti břímě jeho příkazů. Zbav své srdce nezřízené sebelásky a naplň je láskou k Ježíši.

169. PRAVÝ ŽIVOT

Jan 8.

I. Ježíš dává učedníkům záruku života věčného.

Ježíš odpověděl: „.. Vpravdě, vpravdě pravím vám, bude-li kdo zachovávatí slovo mé, neumře na věky.“

Pojď a slož Pánu hold pozorností a upřímné vůle; obojího potřebuješ, abys měl z jeho posledních upozornění užitek.

Začíná slavnostním prohlášením. Slibuje učedníkům vzkříšení a život. Budeme-li věrni, odejme smrti hořkost a úzkosti. Pro pravé učedníky Ježíše Krista bude smrt jen milosrdným andělem, který je přivede do nebe. Děkuj Ježíši, že svými zásluhami a smrtí nás ušetřil trvalého rozloučení a zoufalých bolestí. Klaněj se mu, neboť jeho smrt ti dává život. Jmenuj mu své drahé zemřelé. Poděkuj mu srdečně, že myslil na ně i na tebe; že pro všechny změnil smutek poslední hodiny v předtuchu nebeské radosti.

To dojemné prohlášení je však příčinou nových urážek. *I řekli mu židé: „Nyní jsme poznali, že zlého ducha máš. Abraham umřel i proroci, a ty pravíš: Bude-li kdo zachovávat slovo mé, nezemře na věky... Kým činíš sebe sama?“* - Ježíš se nebrání. Nechává se urážeti, protože doufá, že mu za to kdysi podáš smírné dostiučinění zbožností a důvěrou. A přišel okamžik, abys to učinil. Přiblíž se k němu.

II. Prohlašuje svou božskou slávu.

Ježíš odpověděl: „Oslavuji-li se já sám, sláva má nic není. Jest to Otec můj, jenž mě oslavuje, o němž vy pravíte, že jest Bohem vaším. Abraham, otec váš, zaplesal, aby viděl den můj: i viděl jej a radoval se.“

Kým činíš sebe sama? táží se Ježíše nepřátelé. Odpověz jim sám. Zastaň se pravdy a hlásej velikost toho, na něhož útočí.

Ježíš je všemohoucí. Praví to o sobě prostě a skromně. - Má sláva nic není. Starost o svou čest ponechávám Otci. Sudte o mně, jak chcete, vždy budu mluvit pravdu. - Ježíš používá své všemohoucnosti, aby oslavil toho, jenž mu ji dal, a aby činil divy pro tvé dobro. Tvé vzkříšení bude jedním z nejkrásnějších.

Ježíš je věčný. *Prve než Abraham byl, jsem já.* Mluví s tebou o věčnosti. Věř mu na slovo, neboť přichází z blažených krajů, o jejichž

nezměnitelné štěstí se chce dělit se svými učedníky. Jejich život na světě je toliko splněním jedné z jeho věčných myšlenek; a jeho láska k nim bude spokojena, až je uvidí v nebi věčně šťastné. Tys jedním z nich, těš se, žehnej mu. Viz, jak používá moci ve službě dobroty. Zdá se ti ještě mnoho, zasvětit se jeho oslavě a vynikati věrností mezi učedníky?

I chápali se kamení, aby házeli na něho. Ale Ježíš se skryl a vyšel z chrámu. Židé mu odpovídají kamením. Zamysli se, když to vidíš. Nejednals tak i ty více než jednou? Polepšíš se? Lituji hořce svého nevděku. Jdi a pracuj, aby zneuznávaná pravda dosáhla žádoucích vítězství, která očekává od tvého apoštolátu.

170. SLEPÝ OD NAROZENÍ

Jan 9.

I. Ježíš vysvětluje učedníkům příčinu slepceva neduhu.

Jda mimo uzřel člověka slepého od narození. I otázali se ho učedníci jeho: „Mistře, kdo zhřešil, tento či jeho rodiče, že se narodil slepým?“ Ježíš odpověděl: „Ani tento nezhřešil, ani jeho rodiče, ale stalo se to, aby se zjevily na něm skutky Boží.“

Jdi k Ježíši; představ mu slepce a s učedníky jej snažně pros, aby vám poněkud vysvětlil toto záhadné utrpení. Za čí hříchy trpí

tento člověk? Ježíš odpovídá: Ani za hříchy své ani za hříchy svých rodičů. Utrpení není vždy trestem.

Upokoj se při těch slovech. Stíhá-li tě velké utrpení, nebývá to vždy trest Boží. Dopouští-li Otec nebeský bolest, neubírá ze své starostlivosti, nýbrž ještě přidává. Což neposlal svého milovaného Syna na svět z útrpnosti ke všem, kteří trpí? A Ježíš ti praví: „*Musím činiti skutky toho, jenž mě poslal.*“ Vlož tedy v něho všechnu svou důvěru a pros jej, aby potěšoval trpící.

II. Uzdravuje slepce.

To pověděv plivnul na zem a udělav ze sliny bláto, pomazal (tím) blátem oči a řekl mu: „Jdi, umyj se v rybníce Síloe“⁸ - t. j. v překladě „Poslaný“. I odešel a umyl se, a když se vrátil, viděl.

Je třeba, aby Bůh byl oslaven v tomto nemocném, pravil Ježíš. A již se dává do práce.

Trpící duše, Bůh má s tebou úmysl, který je pro tebe vyznamenáním. Všechno stvoření jej má oslavovati, ale ty víc než jiní. Vyhradil ti v svých myšlenkách čestné místo. Nedostane se ti štěstí tohoto světa, ale bude tebou oslavena dobrota, moudrost, milosrdenství a prozřetelnost Boží.

Hleď, jak se slepec připravuje na tajemný úkon Syna Božího. Poslouchá na první pokyn.

Dlouhým utrpením se duše stává vnímavější pro milost. Jak radostně a soustředěně přijímá dotek božských rukou! Bolest a opuštěnost v něm vzbudily žhavou touhu po zázračném uzdravení, a proto se cítí nevýslovně blaženým.

Co žádá Ježíš od nemocného? Jdi k rybníku Siloe, praví mu. Nic víc. Nemocný neváhá, nečiní námitek ani poznámek. Utrpení jej získalo slovu Božímu. Dokonale a věrně poslouchá a nabývá zraku. Vžij se v jeho neskonalou radost. Řekni mu jméno jeho dobrodince. Otaž se ho, zda lituje, že trpěl.

III. Uzdravený slepec mu blahořečí.

Proto sousedé a ti, kteří ho dříve vidali, že byl žebrákem, řekli: „Není to ten, jenž sedával a žebрал?“ Někteří pravili: „Jest to on.“ Jiní řekli: „Nikoli, ale jest mu podoben.“ On však pravil: „Já jsem to.“

Poslouchej, co se mluví kolem zázračně uzdraveného slepce, když se vrátil od rybníka. Tak se změnil v tvářnosti, v postoji, v chování, že ho nepoznávají.

Vracíš se také tak změněn od svátostného rybníka, kde ti Bůh uděluje tolik milostí? Mělo by se také říkat: To již není on. To již není ta slabá duše, která si ustavičně naříkala, která u každého žebřala o lidskou útěchu; to již není ta výstřední povaha, která

svou špatnou náladou šířila kolem sebe jen těžkosti a tíseň; to již je někdo jiný. Bůh podivuhodně zasáhl. Chvála Bohu!

Hleď, jak uzdravený hlásá jméno svého dobrodince. Táže se ho: „*Kterak se otevřely tvoje oči?*“ On odpověděl: „*Ten člověk, který slove Ježíš, udělal bláto a pomazal mi oči . . . I šel jsem a umyv se vidím.*“

Čím víc trpěl, tím vděčnější je nyní Ježíši. Utrpení jej disponovalo k tomu, aby dobře použil milosti. Nic tak nepomáhá, abychom vyhověli úmyslům Božím s námi, jako utrpení. Zbavuje nás sebe samých a podrobuje vlivu Božímu. Děkuj Bohu za každé utrpení a ponechej mu, aby používal utrpení v tvém životě podle své moudrosti k své větší cti a slávě a k tvé spáse. Nebudeš zkrácen.

171. SVĚDEK JEŽÍŠŮV

Jan 9.

I. Uzdravený slepec před soudem farizeů.

Přivedlí ho k farizeům, toho, jenž býval slepý. Byla pak sobota, když Ježíš udělal bláto a otevřel mu oči. Opět tedy otázali se ho i farizeové, kterak prohlédl.

Jdi s uzdraveným před soud farizeů. Je rád, že je předvolán. Poskytuje se mu příležitost mluvit o dobrodinci a o jeho divech. Nemá liché bázně ani lidských ohledů. Cítí hluboce,

jaké cti se mu dostalo, že se s ním Ježíš zabýval i že může o něm vydati svědectví.

Čemu tě učí tento nový učedník? Jeho víra se teprve zrodila, a již je vydána pronásledování a pohrdání.

Farizeové se táží, kterak prohlédl. *On jim řekl: „Bláto položil mi na oči i umyl jsem se a vidím.“* Vzal hmotu, pronesl slovo, a já vidím. Tato prostá odpověď odhaluje všemohoucnost Ježíšovu. Vyznání víry je tím slavnější, čím je kratší. Vyznávej víru podobně. Tento člověk poznal v svém uzdravení božskou všemohoucnost. Jeho víra bude neochvějná.

II. Hájí svého dobrodince.

Pravili opět slepému: „Co ty pravíš o něm, že ti otevřel oči?“ On řekl: „Je prorok.“ „Není tento člověk od Boha...“ řekli někteří z farizeů.

Hádka se rozpoutává. Neboj se zchytralosti domýšlivých zákoníků. Uzdravený neví, že by mu mohli působiti těžkosti. Nechodil do učených škol; ztrávil život žebráním u cesty. Nedostáváť se nám osvícení od světla pyšné vědy, nýbrž od ducha Božího. Uzdravený, jsa posílen milostí, jde hájit Ježíše Krista. Všimni si, jak prosté jsou jeho důkazy. Poznává pravdu srdcem a svou lásku dává do služeb svého dobrodince. Co ty myslíš o tom člověku? táží se

ho. Odpovídá: Myslím, že je prorok. Prorok! Nic většího si nedovede představití.

Jednej podle příkladu toho člověka. Ježíš Kristus vždy potřebuje obhájců. Jak se o něm mluví kolem tebe? Není napadán? Dovedeš ho brániti? Nedáváš se zastrašiti námitkami a smělymi výpady proti němu? Vzpomeň si na jeho dobrodiní, a dovedeš se ho zastati. Vděčnost ti to ukládá.

Jsímu méně povinen než uzdravený slepec? Světlo pravdy, odpuštění, nadějí na věčnou blaženost máš od něho. Jak mu splatíš svůj dluh? Nejsí poután lidskými ohledy? Nemlčíš zbaběle, když se popírá jeho božství, když se překrucuje jeho učení? Zastyd' se za své jednání, tak málo hodné křesťana, a rozhodni se, že budeš odvážněji vyznávatí víru v Ježíše Krista.

172. OBHÁJCE JEŽÍŠŮV

Jan 9.

I. Uzdravený slepec vyznává božství Ježíše Krista.

Opět tedy povolali toho člověka, který býval slepý, a řekli mu: „Vzdej chválu Bohu! My víme, že ten člověk je hříšník.“ On tedy řekl jim: „Je-li hříšník, nevím; jedno vím, že byv slepý nyní vidím.“

Zaujmi opět místo poblíž statečného obhájce Ježíšova. Nepřátelé se rozhodli jednání

ukončiti. Praví: Víme, že ten člověk je hříšník. Víme to, jsme o tom přesvědčeni, věda to dokazuje, naše knihy to tvrdí. - Takové ujištění je s to, aby svedlo lid. Věda to dokazuje; kdo se opováží něco namítati?

V tomto shromáždění není pro Ježíše nikdo. Jeho obranu vložil Bůh v ruce člověka slabého, všemi pohrdaného. Poslouchej, jak se slepec Ježíše Krista zastává. Proti planým řečem staví faktum: Byv slepý vidím. To mu stačí. Neviděl jsem, vidím; nevěděl jsem nic, vím; byl jsem odsouzen k bídě, vytrhl mne z ní. To, co mi učinil, je důkazem toho, co mi praví. Věřím.

Podivuj se obraně tak logické, prosté, odvažné, rozumné. Nebýváš v takových shromážděních někdy jediným, kdo by mohl Ježíše obhájit? Jak se při tom chováš?

II. Farizeové s ním zacházejí nešlechtně.

Odpověděl jim: „ . . . Zdalíž i vy chcete býti jeho učedníky?“ I spílali mu a řekli: „Všecek ses v hříších narodil, a ty chceš učit nás?“ I vyvrhli ho ven.

Nový učedník nabývá svaté odvahy. Čelí nepřátelům Ježíše Krista. Chcete i vy býti jeho učedníky? Já již jsem. Chcete se jimi státi i vy?

Přirovnej k sobě tyto dvě třídy lidí. Všimni si, jak jedněm je víra lehká a druhým těžká. Nic nebylo uzdravenému snadnějšího než při-

dati se k Ježíši; nic těžšího nebylo farizeům. Kdo se chce přidati k Ježíši, musí se odpoutati od sebe; a uzdravený není poután ničím. Farizeové naproti tomu jsou poutáni pýchou, sobectvím, vášní, lidskými ohledy, předsudky. Jak to všechno překonati?

Slyš, jak zlořečí uzdravenému. Vyhrál při Ježíše Krista. Bůh jej za jeho odvahu odmění. Lidé mu zlořečí, ale nelituj ho. Nejprve pro Ježíše Krista mluvil, nyní bude pro něho trpět. Je něco logičtějšího?

173. KREDO SLEPCOVO

Jan 9.

I. Ježíš jde slepci naproti.

Ježíš, uslyšev, že ho vyvrhli ven, (šel mu naproti).

Bud' při setkání Mistra s učedníkem. Ježíš bdí nad svými. Jde s nimi proti nepřátelům, dodává jim odvahy, vnuká jim odpovědi. V tom, co podnikáš pro čest jeho jména, tě nikdy neopustí. Neboj se.

A když přetrpíš nespravedlnost a dobudeš vítězství, přichází k tobě radostně. Hle, jak laskavě se dává poznati tomu, kdo se zaň nestydí, nýbrž raději trpí. Mistr mu praví: Bojovals a trpěls pro mne. Co ti mám za to dáti? Mohu ti dáti mnohem víc než bohatství a poctu.

Co dává? Vzbud' žhavou touhu, abys byl hoden štědrosti Ježíšovy a dostal svůj podíl.

II. Žádá od něho víru.

A naleznuv ho řekl: „Věříš v Syna Božího?“ On odpověděl: „Kdo jest to, Pane, abych v něho věřil?“ Ježíš mu řekl: „I vidíš ho a ten je to, jenž s tebou mluví.“ On řekl: „Věřím, Pane.“ A padnuv před ním klaněl se mu.

Soustřed' se na mysl, aby i tobě se dostalo božských milostí. Věříš v Syna Božího? táže se Ježíš. Přesvědčuje se, je-li duše uzdraveného schopna přijmouti náplň milosti. Nejlepší dar Boží je Bůh sám. Syn Boží se dává poznati, protože se chce dáti. Dává se těm, od nichž žádá víru. Šťasten, kdo mu rozumí!

Slyš, jak slepec odpovídá: Kdo je to, Pane, abych v něho věřil? Kde je? Jsem ochoten v něho uvěřiti, jen mi řekni, kde bydlí, kde jej potkám. Uslyším jej? Poznám jej? - Já jsem to, odpovídá Ježíš.

Pozoruj v srdci slepcově ozvěnu toho prostého slova. - Místře, tys mě požehnal, uzdravil a potěšil? Ano, poznávám tě. Vždyť tak dobrotivý, milosrdný a něžný může býti jedině Bůh. Což není Bůh otcem nešťastných, oporou chudých, útočištěm opuštěných? Věřím.

U nohou Syna Božího se slepcem vzbuzuj víru: víru v jeho božství, vykupitelské poslání,

v jeho soudcovskou moc, víru v život věčný.

III. Přijímá jeho úctu a ochotu.

A padnuv před ním klaněl se mu. I řekl Ježíš: „Já jsem přišel na tento svět k soudu, aby ti, kteří nevidí, viděli, a kteří vidí, slepými se stali.“

Před to hrozná „buďto-anebo“ tě staví příchod Syna Božího na tento svět. Buď bude Evangelium tvým životním pravidlem, anebo budeš jistě zavržen do věčných temnot. Přemýšlej o tom pozorně. Víra žádá skutky, světlo má sloužiti činu. Evangelium je pravidlem jednání. Zaslepení farizeové je nechtějí; nový učedník je přijímá bez výhrady. Našel právě světlo, které Syn Boží přinesl na svět.

Pozoruj uzdraveného slepce u nohou Ježíšových. Od této chvíle v něm vidí svého nejvyššího Pána, klaní se mu, podrobuje se mu. Ve světle, jež zazářilo ze Srdce Ježíšova, viděl a pochopil, že pro stvoření není nic čestnějšího než podrobiti se vůli Stvořitelově. Zákon Boží je projevem vůle Boží; a vůle Boží jest oslaviti a šťastnými učiniti dítky Boží. Nový učedník to chápe od počátku a vyjadřuje to svým úkonem víry. Slovem „věřím“ začíná nový život.

Snaž se i ty porozuměti tomu, čemu on rozumí tak dobře. Spoj se s jeho klaněním; změň

život. Zřekni se své vlastní vůle a plň ve všem a všude jen vůli Boží.

174. PASTÝŘ OVCÍ

Jan 10.

I. Ježíš prohlašuje, že je pravým pastýřem ovcí.

Vpravdě, vpravdě pravím vám: Kdo nevchází dveřmi do ovčince, nýbrž odjinud vstupuje, ten je zloděj a loťr. Kdo však vchází dveřmi,⁹ jest pastýř ovcí. Tomu vrátný otvírá a ovce slyší hlas jeho.

Po čem poznáme Spasitele? Odpovídá sám, že jeho ovce jej poznají po hlase. Ve všem, co k nim mluví, poznávají hlas Boží, hlas nebeského Otce. Ježíš mluví skutečně jen ve jménu Otcově.

Poznávají ho také po zjevu a chování. Pozoruj ho zblízka. Všechno na něm ti praví: Já jsem Boží dobrota, vtělená pro vás, mezi vámi. Skloň se radostně pod jeho žehnající ruku.

Aby upevnil tvou víru, podává ti důkazy svého poslání. Nevloudil se do ovčince pokradmu, nepřeskočil ohradu za noční temnoty. Práva pastýřská neuchvátil. Činí nové a nové divy moudrosti a moci, abychom mu uvěřili. Uklidni se tedy a usedni k němu v pokojí.

II. Dokazuje, že je pravým majitelem ovčince.

„Cizího však nenásledují, nýbrž utíkají od něho, neboť neznají hlasu cizích.“ Toto podobenství pověděl jim Ježíš, ale oni neporozuměli, co jim mluvil.

Rozjímej o tom, co by ti Ježíš tak rád vysvětlil. Není pro tebe cizincem, je tvůj a tys jeho. Byls mu dán od Otce, a on si toho daru velmi váží. Jeho životním úkolem je zabývat se tebou. Ví, jak se jmenuješ, viděl tě, když ses narodil, záleží mu velmi na tobě. Miluje tě takového, jaký jsi, stará se o tvou budoucnost. Nic mu není milejšího než tvá poslušnost a věrnost.

Otevři mu své srdce. Připomeň si vše, co pro tebe učinil, pravdy, které zjevil, poklady, které rozdával, naděje, které ti vléval. Vzpomínej, jak za tebou chodil po bludných stezkách, co únavy pro tebe vystál, jak pečlivě se ti věnuje. Poklekni mu k nohám a řekni: On jest a bude na věky pravým, jediným pastýřem mé duše.

III. Ujišťuje, že v něm a skrze něho naleznou pravý život.

Vpravdě, vpravdě pravím vám: Já jsem dveře k ovčím . . . Vejde-li kdo skrze mne, bude zachován; a vejde i vyjde a nalezne pastvu.

Slyš dále božského Pastýře. Pod jeho pas-

týřskou berlou chce Bůh shromáždit všechny vyvolené. Já jsem dveře ovčince, praví Ježíš. Jen já mám právo povolávat, otvírat a vpouštět. Jen já mám právo klást lidem podmínky věčné spásy.

Rozuměj tomu dobře; neupravíš-li si život podle učení a příkladu Ježíšova, nevejdeš do jeho ovčince a nedostane se ti ujištění, že přijdeš do nebe. Odmítej rozhodně všechno, co by tě mohlo zmásti a odchýlit s pravé cesty. Ježíš sám ti ukazuje pravdu. Půjdeš za ním, jako jdou na pastvu ovce za pastýřem? Nebudeš vroucně milovat význačné místo, jež ti božský Pastýř připravuje v svém stádcí? Pod jeho dohledem a v jeho ovčinci nalezněš radost, zajištěnou budoucnost a splněné naděje.

Ježíš dodává: „*Já jsem přišel, aby měli život a měli hojnost.*“ O kterém životě to mluví? O životě Božím, o milosti a o věčné blaženosti. Co víc bys chtěl? Mohl by při takových slíbech zůstat tvůj duch roztržitý, srdce chladné, vůle nerozhodná? Styď se za svou netečnost a zajišti si věčné statky, jež ti nabízí božská dobrota zadarmo.

175. DOBRÝ PASTÝŘ

Jan 10.

I. Ježíš prohlašuje posluchačům, že nebude ničeho šetřiti, aby jim dokázal lásku.

Já jsem pastýř dobrý a život svůj dávám za ovce své.

Raduj se, že náležíš tak dobrému Mistru. Vlastností dobroty je dávatí. Co dává Ježíš za své věrné? Práví: „*Dobrý pastýř dává život za ovce své.*“

Dává za ně svou krev. Lidem je třeba výkupného; Ježíš nabízí za ně život. Umínil si, že za ně zemře, aby je obrodil a získal pro Evangelium. Važ si té milosti. Dávej mu lásku za lásku.

Nezklam jeho touhy. Některé ovce ještě neznají Pastýře; musíš je k němu přivéstí. Mnohé odpírají jeho hlasu, snaž se je shromáždití k němu. Ježíš vroucně touží požehnatí všem duším, neboť za všechny nabízí život. Práví: „*Mám ještě jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince; i ty musím přivéstí.*“ Nemohl bys mu pomoci? Uvažuj velkodušně, kolik modliteb, času a majetku můžeš dátí do služeb Pastýře tak dobrého.

II. Je hotov brániti své ovce až k smrti.

Já jsem pastýř dobrý a znám své a znají mě moje,

jako mě zná Otec a já znám Otce; a život svůj dávám za ovce své.

Rozjímej o těch dojemných slovech a upokoj se. Ve stádcí dobrého Pastýře, který tě tak zná a miluje, se neztratíš. Máš nepřátele; vlk slídí kolem ovčince. Věčná dobra, která tě čekají, ho činí žárlivým; peklo se zuřivě bouří; zlý duch tě chce strhnouti do neštěstí. Má společníky a útočí čím dále tím více. Potřebuješ ochránce. Kdo se na to dá? Dobrý Pastýř.

Připomeň si, jak rozhodně sám odporoval úsilí pekla, které se spiklo proti tobě. Proč se nebál muk, proč přijal na sebe kdejaké pohanění? Protože se cítil tvým obráncem. Aby nás vytrhl z tyranství zla a uchránil věčného zavržení, nelekal se žádného boje. Děkuj mu a modlí se za jeho Církev. Pros vroucně nebeského Otce, aby do srdce pastýřů, které vyvolil, vлил horoucí lásku k Srdci Ježíšovu a dobýval skrze ně vítězství dobra nad zlem.

III. Znovu se pevně rozhoduje ničeho nešetřiti pro spásu lidstva.

Proto miluje mě Otec, že dávám život svůj, abych jej zase přijal. Nikdo neodnímá ho ode mne, nýbrž já jej dávám sám od sebe. Mám moc jej dátí a mám moc jej zase vzítí. Příkaz tento dostal jsem od Otce svého.

Vyslechni Ježíšovu řeč až do konce. Věz, že Pán tě nikdy neopustí. Ukazuje, že si po-

kládá za čest, aby tě neopustil. Vždyť praví: Zemru, protože Otec žádá, abych za vás umřel. Nařídil mi, abych ničeho nešetřil, abyste vy byli ušetřeni. Má čest toho vyžaduje, abych poslechl.

Ale ničeho nešetřiti jest, dáti do našich služeb nekonečnou moudrost, kterou nezmate žádná naše nedůslednost; neomezenou dobrotu a nekonečné milosrdenství, které neodstraší žádný nevděk ani zrada. Vzbud' velkou důvěru.

Jak odpověděti na tolik lásky? Roztržky, vznikající okolo Ježíše, ti ukazují tvou povinnost. Pošetilci jím pohrdají, nevěřící protestují, bojácní couvají. Odvrať se od nich. Buď jeho, jako on je tvůj. Je-li oslavován, buď na něho hrd; je-li napadán, braň ho neohroženě; je-li posuzován, ospravedlňuj jej s láskou. Ani ty ničeho nešetři.

176. MISIE V JUDSKU

Luk. 10.

I. Ježíš povolává dvaasedmdesát učedníků.

Potom Pán vyvolil ještě jiných dvaasedmdesát a poslal je po dvou před sebou do každého města i místa, kam hodlal sám přijíti.¹⁰ A pravil jim: „Žeň síce hojná jest, ale dělníků málo. Proste tedy Pána žní, aby poslal dělníky na žeň svou.“

Přidruž se k Mistrovi horlivě a s láskou.

Obrací se k tobě se steskem. Myslí na ne-smírné zástupy, jež ho potřebují, a praví: Žeň sice hojná jest, ale dělníků málo. A dodává: Modlete se. - Rozjímej o těch slovech. Bůh je tím štědřejší k duším, čím více se věřící modlí. Oni mají horlivou modlitbou a almužnou působiti, aby na tak hojnou žeň bylo i mnoho dělníků. Ježíš chce, abys byl jeho pomocníkem, a skládá v tebe velkou důvěru. Nezkla-meš ho?

Dej pozor, aby ti Bůh kdysi nevytýkal, žeš dosti nepracoval, aby počet dělníků v Církvi vzrostl a abys jim usnadnil práci. Co učiníš?

II. Dává naučení těm, které právě vyvolil.

Vejdouce do domu, řekněte napřed: „Pokoj domu tomuto“ ... A když vejdete do města a přijmou vás..., rcete jim: „Přiblížilo se k vám království Boží.“

Kdo jsou vyslanci Ježíšovi? Jsou to dělníci Boží; sám je tak pojmenoval. Nebeský Hospodář jich používá, aby osil a vzdělal své pole. Jak by bez nich uzrálo ovoce života věčného?

Jsou to zprostředkovatelé pokoje. Mistr zná zmatky, pokušení, spory lidského pokolení. Má s ním smilování; posílá mu své apoštoly a praví jim: Jděte a vraťte pokoj zmítaným srdcím a zneklidněným svědomím. - Uvaž, jak je Spasitel dobrý. Nepoznals u zpovědnic a pod kazatelnami, že mluvil pravdu?

Konečně jsou to také a především hlasatelé pravdy. Přicházejí, aby nám řekli, že království Boží se přiblížilo, že ho můžeme dosáhnouti i nepatrným úsilím. Není to zvěst velmi radostná? Vlévá důvěru nemocným, těší zarmoucené, dává naději starcům, radost dětem. Raduj se i ty. Kéž jsou ti apoštolé Ježíšovi vždy vítáni!

III. Vysvětluje, co mají právo žádati od posluchačů.

Kdo vás slyší, mne slyší, a kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá, kdo však mnou pohrdá, pohrdá tím, jenž mě poslal.

Slyš, co dále praví Ježíš o těch, které vysílá hlásat Evangelium. Čím jsou ještě? Jsou strážci božské autority. Proč tě tak často pohoršují jejich lidskostí, ne-li proto, že zapomínáš, co do nich Bůh vložil božského. Vzdej úctu autoritě, kterou jim Spasitel udělil. Bude ti vždy snadné podrobiti se, budeš-li v nich viděti božskou autoritu.

Ježíšovy apoštoly a kněze musíš přijímat ochotně, a to tím spíše, že, kam je Mistr posílá, tam je rozhodnut přijíti sám. Kněží připravují jeho příchod k tobě. Jejich posláním jest uváděti Boha do duší. Činnost kněze je vždy přípravou na milost. Za knězem jde Bůh. Kde je přijat kněz, tam je přijat Bůh a začíná tam svou činnost.

Ale nestačí, abys je laskavě přijímal; musíš jim v jejich úřadě pomáhat a pod jejich vedením získávat duše. Kde je tvé pole činnosti? Rozhlédni se kolem sebe. Vzbud' v sobě velkou touhu po obětovné práci pro Ježíše Krista.

177. NÁVRAT Z MISIE

Luk. 10.

I. Ježíš vykládá učedníkům, v čem záleží největší radost pozemského života.

Těch dvaasedmdesát se vrátilo s radostí. Právili: „Pane, také zlí duchové se nám poddávají ve jménu tvém.“ I řekl jim: „... Z toho se neradujte, že duchové se vám poddávají, nýbrž radujte se, že jména vaše napsána jsou v nebesích.“

Jdi zbožně k božskému Mistru; přijímá učedníky, kteří se vrátili z misíí. Slyš, jak radostně volají: Podařilo se nám to. Peklo bylo přemoženo, ďáblové se nám poddávali.

Ježíš je přerušuje: Neradujte se z úspěchů, ze zvláštní moci, kterou jste dostali. V tom není pravé štěstí.

Nemá Ježíš pravdu? Pros, aby ti zjevil svou myšlenku; musíš ji viděti celou, abys ukojil své nepokojné tužby. Právil: Radujte se, že jména vaše napsána jsou v nebesích. Ježíš prohlašuje, že pravé štěstí na tomto světě je vzpomínka a naděje na věčný život. V přítomnosti se tedy musíme těšiti myšlenkou na

budoucnost. Pozdvihni mysl k nebi. Proč hledati na zemi, co dal Bůh do nebe?

Jména vaše jsou napsána v nebesích. I tvé jméno, nepochybuji o tom. Otevři knihu života a pohleď: Tvůj Pán tě do ní zapsal svou krví. Půjdeš do nebe, přežiješ pokoření hrobu, budeš korunován slávou. Uvažuj o štěstí, k němuž jsi určen; musíš mu dávat přednost před veškerým t. zv. štěstím, jež ti nabízí stvoření.

II. Vzdává díky Otci, že se zjevil pokorným a maličkým.

V tu hodinu zaplesal v Duchu Svatém a řekl: „Velebím tě, Otče, Pane nebe i země, že jsi tyto věci skryl před moudrými a opatrnými a zjevil jsi je nedospělým; ano, Otče, že se ti tak zalíbilo.“

Spoj se s díkůčiněním Spasitelovým. Nemůže zadržeti radost při myšlence, že ti, kteří jsou kolem něho, jsou miláčky nebeského Otce.

Kdo to je? Jsou to lidé nepatrní, skromného původu a pohrdaní. Takové si Bůh volí, takovým předurčuje světlo a dobro pravého života. Buď si vědom, že milosti osvětlení se dostává jen pokorným, prostým a poslušným. Když nám pýcha zastiňuje božské světlo a odnímá duši vnímavost pro věci Boží, nechávají nás dojemná slova Evangelia chladnými.

Zpytuj se tedy. Snaž se býti čím dál tím menší a dostane se ti hojně světla a radosti věčného předurčení. I tys z počtu těch, za něž Spasitel děkuje Otcí. Dělej mu radost a přijmi božské zjevení. Nezklam jeho očekávání.

III. Blahopřeje učedníkům a vybízí je k oddanosti.

A obrátiv se k učedníkům svým pravil: „Blahoslavené oči, které vidí, co vy vidíte. Neboť pravím vám, že mnozí proroci a králové přáli si viděti, co vy vidíte, a neviděli, a slyšeti, co vy slyšíte, a neslyšeli.“

Taková prohlášení tě učí vážiti si štěstí, že Ježíš je tvým Pánem. Pod jeho vedením není nedostatku. Jak šťastný je náš úděl! Přehleďneš nesmírný počet těch, kteří neviděli, co ty vidíš, a nevědí, co ty víš, a kteří, nepodnikne-li pro ně nic tvá horlivost, nebudou míti nikdy to, cos ty dostal tak zadarmo? Za takovou štědrost nejlépe se odvděčíš velkodušnou ochotou.

„Pojďte ke mně všichni,“ volá Ježíš, „kteří se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím. Vezměte jho mé na sebe a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem; a naleznete pokoj duši své, neboť jho mé je sladké a břímě mé jest lehké.“

Čti opět a opět tato slova a rozjímej o nich. Každý výklad by jen zeslabil význam těch slov. Nejsi unaven utrpením bez úlevy, mar-

nou prací, neplodným trápením? Neklesáš pod nemilosrdným břemenem? Jdi k němu s důvěrou. Vlož do jeho Srdce všechno své břímě, řekni mu všechno, svěř se mu se vším, přijmi břímě jeho přikázání, a zbavíš se svých těžkých bolestí a nepokojů. Obnov smlouvu přátelství, kterou jsi s ním tolikrát učinil.

178. ZÁKON LÁSKY

Luk. 10.

I. Ježíš prohlašuje, že zákon věčné spásy je zákonem lásky.

A hle, jeden zákoník vstal, aby ho pokoušel; i řekl: „Mistře, co musím učinit, abych dostal život věčný?“ On mu řekl: „Co je psáno v zákoně? Kterak (tam) čteš?“ On odpověděl: „Milovati budeš Pána Boha svého.“

Postav se opět mezi posluchače Ježíšovy. Slyš, kterou otázku mu kladou; je nejdůležitější ze všech: Co musíme činiti, abychom přišli do nebe?

Ježíš v odpovědi připomíná, co již bylo řečeno, napsáno, opakováno. Bůh opravdu nemění metodu. Již napřed schvaluje odpověď: Milovati budeš Pána Boha svého. Mohl tazatel vnuknouti, aby řekl: Aby člověk přišel do nebe, musí se modlit, umrtvovat, býti čistý, spravedlivý, zbožný atd. Ale raději žádá odpověď: Budeš milovati.

Vždyť láska je duší všech ctností. Bez lásky

se žádná ctnost Bohu nelíbí. Láska Boží je zákon věčné spásy. Raduj se, že je ti dán zákon lásky. Za lásku nám Bůh dá nebe. Metoda věčné spásy jest: Darovati Bohu své srdce, zachovati mu věrnost při všech životních těžkostech, vrátiti mu pokorně srdce po každé, když nepřítel nám z něho něco uchvátí. Tvá věčnost bude taková, jaká bude tvá láska.

Podívej se a děkuj božské Prozřetelnosti, že nám nabízí takové štěstí za podmínek tak snadných. Proč se ti zdá životní cesta tak vyprahlou, proč ve snaze o dokonalost tak často váháš nebo malomyslníš? Proč se ti zdá jeho přikázání tak těžké, utrpení tak hořké, povinnost tak protivná? Protože nemiluješ dosti toho, pro koho pracuješ. Kdybys ho miloval z celého srdce, všechno by ti bylo sladké.

II. Vysvětluje lásku Boží, jež dává život věčný.

„Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a ze vší síly své i ze vší mysli své a bližního svého jako sebe samého.“ I řekl mu: „Dobře jsi odpověděl; to čin, a živ budeš.“

Tvůj Bůh chce býti milován jako Bůh. Je pánem tvého života; žádá v tvém srdci první místo. Domníváš se, že dosti uznáváš svrchovanost Boží, když mu dáváš v srdci až druhé místo? Není nekonečně hoden, abychom mu vždy a ve všem dávali přednost?

Kdo je Bůh, že pro něj Ježíš tak přísně požaduje tak jedinečnou lásku? Je to bytost nekonečně dokonalá, nekonečně dobrá, štědrá a milosrdná. Vděčíš jí za všechno. Bůh ti vnukl oprávněné touhy, on je podporuje, u něho dojdou věčného splnění. Všechno, co tě poutá ve tvorech, je toliko malý paprsek jeho dobroty, moudrosti a moci.

A kdo jsi ty, ne-li bída, nemohoucnost a bláto? Jak si může Bůh dělati čest z tvé lásky a pozornosti? Hle, jaké cti se ti dostává. Svrhni modly, kteréš tak dlouho stavěl na jeho místo.

Co jest milovati Boha z celé duše? To jest dáti pro něho ochotně i život, přijmouti všechno utrpení, zřící se raději všech radostí než ztratiti jeho milost. Co jest milovati Boha ze vsí síly? To jest odporovati ze všech sil nepřítelům Božím a dobývati mu slavných vítězství. V těchto definicích je zkrátka podána celá nauka o spáse. A všimni si, co Písmo přidává: *Milovati budeš bližního svého jako sebe samého.* Jak bychom si mohli lichotiti, že milujeme Boha, nemilujeme-li to, co je Boží? Jen tehdy budeme míti srdce dítěte Božího, když tím srdcem budeme milovati své bratry.

Dobře jsi odpověděl, praví Ježíš. To čiň, a živ budeš. Nastup tedy odvážně i ty cestu do nebe a nešetři časem ani námahou. Což ne-

jsi povolán ke štěstí? A není šťasten, kdo miluje? Čím víc miluje, tím je šťastnější; čím láskyhodnější je předmět jeho lásky, tím jest jeho štěstí opravdovější. Nabídní radostně celé srdce nebeskému Otci skrze Ježíše Krista.

179. MILOSRDNÝ SAMARITÁN

Luk. 10.

I. Ježíš vybízí učedníky k laskavosti a k milosrdenství.

Ale on, chtěje se ospravedlniti, řekl Ježíšovi: „A kdo jest můj bližní?“

Slyš tu otázku: A kdo jest můj bližní? Když praví Pán: *Miluj Boha nade všechno*, to zákoník chápe; nemá, nač by se tázal. Ale když Ježíš dodává: *Miluj bližního jako sebe samého*, váhá a je na rozpacích. Neví, komu se říká „bližní“.

Ustavičně narážíme na lidi, kteří jsou nám vzdáleni myšlenkami i naukou, postavením a povahou, výchovou a způsobem života. Kdo je můj bližní v tom různorodém prostředí? Mám pokládati za bližního člověka tak dokonale ode mne odlišného? Přiznej se, že i ty máš na jazyku tu otázku.

Ježíš odpovídá podobenstvím, jehož smysl jest: Všichni lidé bez výjimky jsou tvými bližními, neboť všichni lidé jsou přijatými dětmi

Boha Otce. Láska ke všem bez rozdílu jest předpisem Evangelia.

Sleduj prostě toto podobenství: Člověk jeden šel z Jerusalema dolů do Jericha¹¹ a upadl mezi lotry, kteří ho nejen oloupili, nýbrž i zranili a odešli polomrtva ho nechavše. I přihodilo se, že kněz jeden šel tou cestou a uzřev jej pominul. Podobně i levita přibyl¹² k tomu místu a uzřev jej pominul.

Všimni si zblízka ubožáka, na něhož Ježíš obrací tvou pozornost. Čím je pro mimojdoucí? Neznámým cizincem, k jehož nehodě, jak se zdá, bychom mohli zůstatí netečnými bez výčitky svědomí. Ale kým je ti ve skutečnosti? Bratrem. Netaž se ho na jméno, ani na národnost, ani na rasu, ani na náboženství; zanech pátrání, jež by jej pokořovalo. Taž se jen svého srdce a své úcty k Otci všech lidí. Přiblíž se k raněnému a uč se dobrotivostí.

Připrav hojivý olej, posilující víno, povzbuzující slovo. Pros Ježíše, aby ti vлил do duše božskou lásku.

II. Představuje jim vzor pravé evangelické lásky.

Samaritán však jeden konaje cestu přišel k němu a spatřiv ho, pohnul se milosrdenstvím. I přistoupil k němu a ovázal mu rány.

Viz svůj vzor. Milosrdný Samaritán se neodvrací od smutné podívané pod záminkou,

že nic nemá, že nemůže nic učinit, že nemá kdy. Ví, že k nejnaléhavějším pracím na světě náleží: prokazovati dobro trpícím. Proto se zastavuje a přibližuje. Hleď, jak se nad nešťastníkovy rány mile sklání! Co jej k němu tak vábí? Obnov svou víru. Neřekl Mistr často, že ve službách lásky i pod odpuzujícím zjevem potkáváme Boha?

Nyní se máš o tom přesvědčiti. Skloň se také k raněnému a líbaje rány jeho přijímej polibek Boží. Tato bída jest jeho bídou. Syn Boží trpí v svých trpících údech. Hleď mu porozuměti, když tě vybízí, aby ses v pokořování a v protivenství spojil s ním.

III. Učí je konati skutky milosrdenství.

Nalil na ně oleje a vína, vložil ho na svého soumara, dopravil ho do hospody a měl o něj péči. Druhého dne vyňal dva denáry, dal je hospodskému a řekl: „Měj o něj péči, a co nad to vynaložíš, já ti nahradím, až se budu vraceti.“

Co činí milosrdný Samaritán? Nalévá na rány olej a víno. Naučil se býti laskavým. Umí ovazovati rány, hojiti bolest a oslazovati hořkost.

Hle, jak se zajímá o bolest, kterou chce zhojiti! Cele se oddává ubožáku, kterého mu Prozřetelnost poslala do cesty. Jednal s ním jako s někým ze svých drahých. Tak jednává pravá láska.

Ale Samaritán nepokládá svůj úkol za skončený; uvádí nemocného do hospody. Nestačili chudákovi naše první pomoc, nesmíme jej opustiti. Bůh nám tu ztrátu času nahradí. Tak jedná milosrdný Samaritán.

Když musí odejít, praví hospodskému: Měj o něj péči, dokud se nevrátím. - Slyšíš? Vráti se a zatím se dává zastoupiti. I to náleží k pravé lásce. V tom, co již nemůžeme činiti sami, pomáháme skrze jiné. Pravá láska bdí, i když není přítomna. Miluje stále. Tak jedne budoucně i ty.

Ježíš dodává: *„Kdo z těch tří zdá se tobě, že byl bližním tomu, jenž upadl mezi lotry?“* On řekl: *„Ten, jenž mu prokázal milosrdenství.“* I řekl mu Ježíš: *„Jdi a čiň i ty podobně.“*

Totéž praví Ježíš tobě. Čiň i ty podobně. Čiň dobře svým bližním, buď laskav k trpícím. Dobře si zapamatuj tato slova. V slovech: Buď dobrý! je celé Evangelium.

180. MARIE A MARTA

Luk. 10.

I. Ježíš je přijat Martou a Marií.

Když se brali cestou¹³, vešel do jedné vesnice¹⁴. Žena jedna jménem Marta přijala jej do domu svého.

Vstup s Ježíšem do domu jeho přátel. Kdo mu otvírá? Pozoruj, u koho rád prodlévá.

Pozdrav obě sestry; blahopřej jim k Ježíšovu přátelství. Představ si radost Krista Pána, když na svých cestách najde pohostinné duše, vždy ochotné ho přijmouti, mu sloužiti a osvědčovati mu lásku. Kdy k nim budeš náležeti? Děkuj Martě a Marii za zbožný příklad. Uč se od nich přijímati Syna Božího a z jeho návštěvy čerpati užitek.

II. Hovoří s Marií.

Měla sestru jménem Marii. Ta posadivši se k nohám Páně poslouchala slova jeho.

Usedni vedle ní u Ježíšových nohou. Proč se na cestě zastavil? Proč zaklepal na tyto dveře? Aby se svými pohovořil o životě věčném. Překročil vzdálenost země od nebe, aby s námi mohl důvěrně hovořiti o našem budoucím štěstí.

Co mluví Ježíš s Marií? Co praví duši v modlitbě? Přicházím tě pozvat do věčné slávy; pozemský život je toliko přípravou na ni. Jsem s tebou, abych tě vedl. Osvětlim tvou cestu, očistím tvé srdce, posilním tvou odvahu, naučím tě milovati pravdu a spravedlnost. Následuj mne.

Ó má duše, přirovnej plané řeči světské k řečem, které slyšíš ve škole božského Mistra. Přeruš svou práci, odlož zbytečné zaměstnání

a pamatuj více na zájmy věčné. Jak poslouchá Maria svého Mistra?

Poslouchá jej radostně. Ježíš mluví tak krásně! Vzpomeň, co tě očekává na věčnosti, a bude ti sladkým soustředít se v modlitbě a zapomenouti při ní na jednotvárné každodenní boje.

Poslouchá jej soustředěně. Všechno v ní mlčí: duše, srdce, smysly. Jen tak může slovo Boží proniknouti a proměnití půdu, do níž padá.

Poslouchá jej s láskou. Je velmi dojata, vždyť jí tolik odpustil! Nebyla hodnou slyšení Evangelium, a hle, Ježíš s ní mluví tak důvěrně! U jeho nohou okouší již napřed radosti věčné. Uvaž, jak dobrou stránku vyvolila a že i tobě se jí může dostatí.

III. Kárá Martu a ospravedlňuje Marii.

Ale Marta zabírala se hojnou posluhou; přistoupivši pak k němu pravila: „Pane, nedbáš toho, že sestra má nechala mě samu sloužiti? Řekni jí tedy, ať mi pomůže.“ Ježíš však odpověděl: „Marto, Marto, pečlivá jsi a znepokojuješ se o mnoho věcí, ale jednoho je zapotřebí. Maria nejlepší úděl si vyvolila, který jí nebude odňat.“

Marta si stěžuje. Chápe Mistrovu návštěvu jinak než Maria. Neví, že Mistr prosí o pohostinství spíše proto, aby mohl dáti, než aby přijímal. Dej pozor, v čem se klame.

Praví netrpělivě: Pane, řekni jí, ať mi pomůže! Ale ne, Ježíš neřekl Marii nic. Jeho rozmluva s Marií je příliš důležitá, proto nemůže být přerušena; doba práce přijde; nepředbíhej času!

Ani Maria se nenoří do sladkého světla slova Božího proto, aby unikla všedním povinnostem; naopak, chce ty povinnosti lépe pochopiti, hlouběji proniknouti jejich velikost a věčný dosah, naučiti se konati je pravidelněji, dovedněji a záslužněji.

Ó duše má, budeš mítí užitek z tak vzácného naučení? Proč se cítíš hned unavena, máš-li hledati a poslouchati svého Pána? Proč jsou ti tak dlouhé minuty důvěrných návštěv, jimiž tě poctívá? Není čas, který mu dáváš, vlastně jeho? A nemá všechna tvá životní činnost býtí ovocem modlitby? Kde tedy hledati podněty, ne-li u nohou Ježíšových?

Hle, to Maria lépe pochopila než Marta, a proto jí Ježíš blahopřeje: Maria nejlepší úděl si vyvolila. Skutečně volíme nejlepší úděl, když již na této zemi si osvojujeme poklady nebeské. Jednej jako Maria, a okusíš pravdu těch slov. Nevšímej si světa kolem sebe a každý den chvílku rozjímej o slovech a radách Ježíšových.

181. UČITEL MODLITBY

Luk 11.

I. Učedníci prosí Ježíše, aby je naučil se modlití.

Když se na jednom místě¹⁵ modlil, jak přestal, řekl mu jeden z učedníků jeho: „Pane, nauč nás modlití se, jak i Jan naučil své učedníky.“

Jdi s učedníky za Ježíšem do samoty. Pros jej s nimi, aby tě naučil se modlití. Ježíš je učitelem modlitby, jako je učitelem nauky. Neumíš-li se modlití, kam dospěješ na cestě dokonalosti a vnitřního života?

Nejprve pozoruj Ježíše při modlitbě. Příklad je vždy první naučení. Jak si Ježíš počíná? Co ti praví již jeho samota, mlčení, dobrovolná odloučenost?

Vzbuď při pohledu na modlícího se Ježíše žhavou touhu, abys opravdu pokročil ve vědě tak potřebné.

II. Učí je modlitbě Páně.

On jim řekl: „Když se modlíte, rcete: Otče, posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše hříchy, neboť i my odpouštíme každému vinníku našemu. A neuvod' nás v pokušení.“

Nauč nás se modlití, prosí učedníci. Porozuměj dobře smyslu té prosby.

Co jest modliti se? Jaké metody a formy máme užívat? Ježíš na to odpovídá.

Co jest modliti se? Modliti se jest vzdávati poctu Bohu. Rozjímej o první části modlitby Páně, která je zde uvedena. Chvalte Boha, praví Ježíš. Vyvyšujte jeho jméno, přejte si příchodu jeho království, splnění jeho vůle na zemi i v nebi. Nabídněte mu city a skutky vnitřní nebo vnější, které jej mohou poctiti.

Rozumíš takto modlitbě? Nejsi jako sobečtí křesťané, kteří při modlitbě myslí jen na sebe a kterým je téměř úplně lhostejným ten, k němuž se modlí? Není však spravedlivé, aby Bůh v naší modlitbě našel to, co hledá ve všem: svou slávu? Modlitba, která Boha neoslavuje, nám nijak neprospívá.

Co ještě je modliti se? Modliti se jest žádati od Boha potřebnou pomoc. Modlitba je právě tak prosbou jako úctou. Projdi a prorozjímej druhou část modlitby Páně. Všimni si, že není na světě situace, v které by nám Otec nebeský nechtěl pomoci.

Ale není to bez podmínek. Ježíš tě učí, že modlitba je podstatně úkonem synovské úcty. V prosbě i v úctě, kterou při modlitbě vzdáváš Bohu, musí Bůh poznati srdce svého dítěte. Jak by mohl odpovědět, kdyby v naší prosbě nevycíťoval synovskou důvěru?

Neoslýchá Bůh tvé modlitby snad jen proto, že mu dosti nedůvěřuješ? Pochybuješ

o jeho lásce, podezříváš jej, že se jen napolo zajímá o tvé úzkosti. Odlož všechnu nedůvěru a dětinně ho vzývej jako otce.

III. Ujišťuje, že Bůh se zajímá o každou naši prosbu.

Zdali kdo z vás podá synu svému kámen, když ho jako otce bude prositi o chléb? Anebo jestli za rybu, zdali místo ryby dá mu hada? Aneb bude-li ho prositi za vejce, zda mu podá štíra? Jestliže tedy vy jsouce zlí umíte dobré dary dávatí svým dětem, čím spíše Otec váš nebeský dá ducha dobrého těm, kteří ho prosí.

Učedníci potřebují toho ujištění. Čerpej i ty užitek z rad Ježíšových. Jsou nejlepší obranou proti výčitkám, které Bohu tak často činívá naše mdlá víra.

Buď přesvědčen, že se v modlitbě obracíš k nejlepšímu Otci. Jsme mu vítáni v každé hodině. Uvaž, jak úžasná čest je to pro tebe, že s ním smíš jednati přímo. Dovedeš se modlití s naprostou důvěrou v prozřetelnost a dobrotu nejlepšího Otce?

Projdi si v rozjímání důkladně tuto pravdu. Ježíš ti dal v Otčenáši nejlepší projev křesťanské zbožnosti. Pros, aby se jej modlil s tebou. Naslouchej mu zbožně a opakuj po něm každou prosbu. Čím víc budeš jeho učedníkem, čím víc budeš dítětem Božím, tím lépe se dovedeš modlití.

182. KLETBY PROTI FARIZEŮM

Luk. 11, Mt. 23.

I. Ježíš vytyká farizeům, že zatěžují lid vnější zbožností.

Když mluvil, prosil ho jeden farizeus, aby u něho posnídal. Vešed tedy ujal místo za stolem. Ale farizeus počal sám u sebe uvažovati a praviti, proč se neumyl před snídaním.

Vstup se Spasitelem do domu farizeova; otevř svou duši poučení, jehož se ti dostane. Ježíš se neřídil tradičním předpisem o umývání. Všichni kolem něho se diví a reptají. Slyš, co odpovídá.

Proč odpovídá rozhorleně? Lidé kolem něho se starají jen o obřady a liturgické zvyklosti; ustavičně mluví o Bohu a vysvětlují zákon Boží. Lid velebí jejich pokání, almužny, vytrvalé prodlévání v chrámě. Je na ně hrd, protože jsou také mistry posvátné vědy. Proč se tedy Ježíš rozhorluje?

Jest rozhorlen, že dbají na zbožnost toliko vnější. *„Nyní vy, farizeové, čistíte povrch číše a mísy, ale vnitřek váš je plný loupeže a nepravosti.“* Nabízíš-li Bohu jen vnějšek a zdání, nelíbíš se mu a zasluhuješ kletby. Pravá zbožnost je vnitřní. Hold, který vzdáváme Bohu, musí vycházeti ze srdce.

„Farizeji slepý, vyčiš' prve vnitřek číše a mísy,“ praví Ježíš. Především třeba očistiti

ducha od nečistých myšlenek, naduté pýchy, dětinské marnivosti, nečestného zaujetí. Co ti pomůže, zdáš-li se čistým před lidmi, a jsi hnilobou před Bohem? K čemu si umýváš obřadně ruce, když tvůj dech zůstává poskvřeněn? Nekonečnou moudrost oklamat nelze. Zkoumej svůj život a své chování ve světle těch přísných slov. Nezasluhuješ výtky, kterou Ježíš činí spolustolujícím?

II. Rozhorluje se, protože zanedbávají podstatné povinnosti a důkladné ctnosti.

Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci, kteří desátky dáváte z máty a kopru a kmínu¹⁶ a opustili jste to, co je důležitější v zákoně: spravedlnost, milosrdenství a věrnost.

Za podstatné věci prohlašuje Ježíš zbožnost, spravedlnost, lásku, dobrotu, milosrdenství. To je Nový zákon; to jsou důkladné ctnosti, to je služba Boží. Jen praktickým prováděním těch ctností dáváme Bohu opravdu to, co od nás přísně vyžaduje. Bůh žádá vůli a srdce v upřímném podrobení a v oběti. Všechno ostatní má cenu jen jako ozdoba nebo jako ovoce těch ctností.

Rozjímej o té nauce. Ježíš se tím obrací k farizeům všech dob. Nejsi snad i ty farizejem? Miluješ spravedlnost, která dává každému, co mu náleží? Jsi milosrdný k trpícím? Jaká

je tvá zbožnost? Jsi dobrotiv k malým a slabým? Je tvá věrnost v maličkostech doplňkem tvé věrnosti ve věcech důležitých a nepopíratelným důkazem, že si vážíš velkých ctností? Zkoumej se vážně. Pros Ducha Svatého o nové světlo. Pokoř se u nohou svého Spasitele a polepši se.

183. NOVÉ KLETBY

Mt. 23, Luk. 11.

I. Ježíš hrozí přísnou spravedlností nekalým úmyslům farizejské horlivosti.

Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci, že stravujete domy vdov, konajíce dlouhé modlitby; proto stihne vás soud těžší.

Slyš pozorně, co Ježíš vytýká zákoníkům a farizeům. Tito lidé zneužívají zbožnosti, aby se vměšovali do cizích záležitostí. Tam, kde by mělo jít jen o slávu Boží, myslí na časný zájem. Pracují pro sebe, a dělají, jako by pracovali pro Boha. Běda tomu, kdo tak jedná s Bohem! Běda tomu, kdo tím dává Božím nepřátelům příležitost, aby uváděli v nevážnost službu a morálku Boží. Ty, kdo je napodobují, Ježíš zapře.

Co ještě jim vytýká? Výstřední a nesnesitelné požadavky. Práví jim: „*Navazujete břemena těžká a nesnesitelná, rozšiřujete modlitební řeménky své a zveličujete si třepení.*“

Vydáváte za pravou službu Boží, co je toliko výplodem vašich panovačných snů.

Bůh chce, aby zbožnost byla duševním občerstvením, ulehčením v starostech, útěchou v bolestech; farizeové však svým nerozumným rigorismem z ní udělali postrach prostých a úskalí slabých duší. Běda jim!

Pros, aby kletba Syna Božího se nikdy nevztahovala na tebe. Umiň si, že se nedáš odstrašiti farizejskými požadavky, které podlamují dobrou vůli a dusí dobré touhy.

II. Odsuzuje jejich fantastické výklady zákona Božího.

Běda vám, vůdcové slepí! Říkáte: „Kdo přísáhne skrze chrám, nic to není, kdo však přísáhne skrze zlato chrámové, jest zavázán.“ Pošetilci a slepci; neboť co jest větší: zlato či chrám, který posvěcuje zlato?

Všimni si, jak je Bohu nesnesitelné, když tvor dává přednost své vůli před vůlí jeho a předpisům čistě lidským před zákonem Božím.

Co činí ti lidé? Kde čerpají předpisy, kterých tolik ukládají druhým? Jakým právem takto vykládají literu a ducha zákona Božího? Ježíš je přesvědčuje, že jim vůbec nejde o čest Boží, ale o vítězství vlastních myšlenek a zájmů.

Hlásají jako pravdu jen to, co ve světle své

falešné vědy považují za pravdivé. Všecko, co se odchyluje od jejich názorů, odsuzují. Jsou to lidé zaujatí. Běda jim!

Pros snažně Mistra, aby ti dal poznati nepravé učitele, kteří si neprávem přivlastňují autoritu, a matou, ano v záhubu uvádějí svědomí. Máš poblíž oprávněné vykladače zákona Božího; k těm se uchyluj.

III. Veřejně kárá jejich pokrytecké chování.

Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci, neboť podobáte se hrobům obíleným¹⁷, které zevně se jeví (lidem) úhlednými, uvnitř však jsou plny kostí umrlčích a všeliké nečistoty.

Nekřivdíme pokrytci, odhalíme-li jeho pravou podobu; naopak, zjednáváme tím pravoctnosti, kterou on zneuctívá; zabraňujeme, aby nebyla zaměňována za nepravost. Proto Ježíš mluví tak přísně.

Poslouchej ho. Přiblíž se k obíleným hrobům, vnímej jejich mrtvolný zápach a snaž se pochopiti, jak se Bohu protiví vnitřní zkaženost pod zbožným zevnějškem. Farizeové se dovolávají služby Boží, aby mohli jiným ukládati nesnesitelná břemena, a zároveň službu Boží znehodnocují, dovolujíce si tajné zločiny. Bůh je vidí; běda jim!

Porozuměj dobře myšlence Ježíšově. Duši, kterou do hříchu strhla vášeň, nevyčítá pře-

tvářku. Nezlořečí jí. Laskavě ji volá k sobě, pozvedá a posílá jí anděly, aby jí podporovali a přivedli na dobrou cestu. Nemůže však snést pýchu, chvástavost o dobru v duši vědomě oddané zlu, masku ctnosti na tváři znetvořené nepravostí, a rozhorleně tomu zlořečí.

Taková přetvářka je pro duše prosté kamenem úrazu. Dábel jí používá, aby je uchvátil Ježíši Kristu. Falešná zbožnost je bezbožnost. Ježíš ji nemůže snést; i ty ji musíš nenávidět. Zpytuj svědomí, a přistihneš-li se při ní, rychle se polepši.

184. KLETBY PROTI ZÁKONÍKŮM

Luk. 11, Mat. 23.

I. Ježíš odsuzuje pokryteckou přísnost zákoníků.

I promluvil jeden ze zákoníků a řekl mu: „Mistře, ty věci mluvě haníš také nás.“ On řekl: „I vám zákoníkům běda; neboť obtěžujete lidi břemeny nesnesitelnými a sami se těch břemen nedotýkáte ani prstem.“

Hněv Ježíšův dosahuje vrcholu. Mistr vidí nové vinníky. Drze se ho táží: Myslíš tím i nás?

Kdo se ho tak táže? Lidé, kteří mají autoritu, vědomosti a zákonitý vliv. Ježíš odpovídá: Ano, i vám zákoníkům běda! Bůh vám dal vědu, vliv a autoritu, abyste ulehčili břímě dítek Božích. Vy však jim je činíte nesnesitelným; sami však se ho netknete ani prstem.

I vy děláte ze zbožnosti jen parádu. Jste pokrytci.

Skutečně, podržený má nalézt v autoritě představených oporu, aby se upevnil v dobrém a konal dobro raději a lehčeji. Podle úmyslů božské Moudrosti má na cestě k nebi autorita býti jedněm silou a druhým záchranou. Ale tito nelítostní učitelé to nepochopili. Daru Božího, jímž mají otvírati prostým duším nebe, zneužívají, aby jim nebe zavírali.

Náležíš k představeným, kterým není možno nic vytýkati? Pohleď kolem sebe a připomeň si příležitosti, které ti Bůh poskytl, abys jiné duše vedl cestou dobra a dokonalosti. Jsi samá slabost, a nežádáš od jiných heroismus? Nevykonáváš autoritu s žezlem železným? Nečiníš malomyslnými ty, kteří od tebe očekávají sílu, světlo a důvěru?

II. Vytýká jim, že zbaběle povolují nečistotě a bludu.

Běda vám, farizeové a zákoníci, pokrytci, kteří vzděláváte hroby proroků a zdobíte pomníky spravedlivých a říkáte: „Kdybychom byli žili za dnů našich otců, nebyli bychom se stali s nimi vinnými krví proroků,“ a tak svědčíte sami proti sobě.

I tato výtká se tě týká. Snad i ty káráš spáchané zločiny, ale pro jejich nápravu nic neobětuješ. Nesvolujeme jaksi ke zlu, když

mu nebráníme a když se proti němu upřímně a usilovně nevzpíráme?

Co činiš, když se dovíš, že bylo spácháno nové bezpráví nebo že propukla nová pohoršení? Co činiš, když přicházejí na světlo nové pletichy, které by mohly uvést duše v záhubu? Odsuzuješ upřímně a odvážně zlo, ať je původcem jeho kdokoli? Nemlčíš k němu zbaběle a nečestně? Nedovršíš zlé dílo hanebnou účastí? Neomlouváš soukromě, co by ses neodvážil omlouvat veřejně? Bůh to všechno vidí.

III. Hrozí přísnou spravedlností Boží těm, kdo zneužívají Božího milosrdenství.

I vy naplňte míru otců svých..., aby byla vymáhána od tohoto pokolení krev všech proroků, která se prolévala od ustanovení světa.

Slyš s hrůzou požadavky Boží spravedlnosti. Bůh bude žádati zpět prolitou krev a účty ze spáchaných zločinů. Jerusalema padne; bezbožný národ bude rozptýlen.

To vše se již stalo. Ale spravedlnost Boží je stále táž. Nemusíš se i ty lekatí jejích trestů? Neodmítls i ty posly Boží? Ukaž Ježíši pokorně hlubiny svého nitra, kde tak dovedně skrýváš špínu, pokrytectví a všechny hříchy svého života. Rozdrť svou pýchu, pohrdej sebou, odsud' sebe sama.

Snad jsi poskvrnil jeho nauku přetvářkou; ukládals o jeho svrchovaná práva, naplnils jej hořkostí, pokryl ranami. Pros ho za odpuštění. Pros Pannu Marii, aby zadržela tres-tající rámě svého Syna. Musíš definitivně sčítovati se svou hříšnou minulostí.

185. PRAVÁ SÍLA

Luk. 12.

I. Ježíš poroučí učedníkům, aby se upřímně oddělili od farizeů.

Když pak se mezitím shromáždili četní zástupové, takže šlapali jeden na druhého, počal mluvit k učedníkům svým: „Varujte se kvasu farizejského, jenž jest pokrytectví.“

Vmíchej se mezi lid, který se tlačí za božským Mistrem. Znovu varuje učedníky před farizejskou zbožností. Kvas pýchy nás pobádá, abychom všude a ve všem hledali svou vlastní slávu, a mění takto kult Boží v kult přetvářky a lži. Varujte se toho, praví Ježíš k těm, kdo jsou kolem něho.

Potom je povzbuzuje, aby statečně vyznávali víru. *Nic zajisté není skryto, co nebude odkryto, ani tajno, co nebude poznáno.* Ukažte odvážně, že jste se rozhodli pro Evangelium. - Počítej v zástupu lidí bázlivé, malomyslné, kteří se z lidských ohledů neodvážjí ani mluvit, ani jednat, ani bojovat za vítěz-

ství Evangelia. Jest jich kolem Ježíše mnoho. A jiní hledají více sebe než Boha, anebo hledají Boha jen pod podmínkou, že neztratí nic ze sebe samých nebo ze svých věcí.

Nejsi jedním z nich? Nebyls víc než jednou překvapen zjištěním, že se zbaběle skrýváš? Upevni tedy své přesvědčení. Vyznávej veřejně víru přede všemi. Ježíš nechce, abys měl dvojí řeč a dvojí způsob jednání. Poroučí ti, aby ses v budoucích bojích vyznamenal. Kdo se bojí Boha, nemá se čeho lekatí.

II. Vybízí, aby se hrdinně zbavili lidské bázně.

Ale pravím vám, svým přátelům: Nebojte se těch, kteří zabíjejí tělo a potom nemají více, co by učinili.

Ježíš dává učedníkům pravidlo chování: Nebojte se lidí. Rozviň dále jeho myšlenku.

Neboj se mluvit. - Ježíš nás činí apoštoly slova. Chce, aby jeho učení osvěcovalo jako slunce a aby na světě ani jediná duše neunikla jeho paprskům. Hlásej tedy slovo Boží bez bázně. Hledej duše, kterým bys mohl zprostředkovat známost Evangelia a ukázati jeho krásu, velikost, potřebu pro život věčný. Ať se tomu nevěra vysmívá a nepravá věda protestuje; mluv, vyučuj, přesvědčuj.

Neboj se jednat. - Ty, které nezískalo tvé slovo, přitahuj příkladem. Podej Pánu tento nový důkaz víry. Všude, kde jde o konverzi,

o slávu Boží, projevuj se činným, horlivým, oddaným. Tak to chce Ježíš.

Neboj se utrpení. - Děkuj Ježíši za tak vznešené pozvání. Chce, aby jeho učedníci měli na světě vynikající vliv. Ale vliv mají toliko stateční, odhodlaní k utrpení a k boji.

Neboj se umřítí. - Ježíš oznamuje pronásledování a povzbuzuje k věrnosti. Volá: Nebojte se těch, kteří zabíjejí tělo. Pronásledování přijde, ale k čemu se ho báti? Buď ochoten obětovat pro jméno Ježíšovo přátele, svobodu i čest; věčné statky a věčné štěstí ti vzítí nemohou.

Uč se býti neohroženým v boji za čest Boží. Kolikrát jsi zapřel Evangelium a přestoupil zákon Boží pro jediný pohled, pro jediné slovo, pro sebe menší obavu, že by ses lidem znelíbil!

III. Slibuje jim pomoc Boží v práci i v zápase.

Zdali neprodávají pět vrabců za dva pětihaléře? A ani jeden z nich není v zapomenutí před Bohem.. Nebojte se tedy; dražší jste nad mnoho vrabců.

Slyš Ježíše, jak dodává učedníkům odvahy. Důvěra v Boha bude jejich silou. A učedníci mohou mít důvěru. Bůh nad nimi bdí; nebudou na bojišti sami.

Ježíš praví: Křesťanský život je boj; ale nebeský Otec je s vámi a boj řídí. - Jeho pro-

zřetelnost je nám k dispozici. Neztratíme nic. Vrábí nám všechno, a to v nepomíjející kráse. Neboj se tedy; vždyť je ti připraven tak vzácný úděl.

Jak šťastna je duše, která není závislá na lidských ohledech! Neměl bys i ty okusiti toho štěstí? Nevytýkáš si hořce, že ses často styděl za Ježíše Krista? Vyznej statečně víru v něho, zlom svá pouta, osvobod' svou duši.

186. BOHATSTVÍ

Luk. 12.

I. Ježíš prohlašuje, že nepřišel na svět, aby učil lidi hromadit majetek.

I pravil mu kdosi ze zástupu: „Mistře, řekni mému bratru, ať se rozdělí se mnou o dědictví.“ On mu řekl: „Člověče, kdo mě ustanovil nad vámi soudcem a dělitelem?“

Slyš, kterou otázku kladou Mistrovi; nelituj, že tak odpovídá. Prohlašuje, že nepřišel na svět, aby nás obohatil pozemskými statky. Nemá k tomu poslání. Nejsem rozhodčím ve vašich časných zájmech; mám pro vás poslání vyšší a lepší.

Poznej, co máš především a nade všechno hledati v následování Ježíšově. Můžeš sice prositi jeho dobrotu o statky časné a o úspěch svých podniků, ale vyslyší tvé prosby jen potud, pokud v nich dáváš přednost statkům

věčným. Přidrž se této nauky celým srdcem. Chceš býti jen tehdy věrným Ježíši Kristu, když ti dává čestný úspěch?

II. Ukazuje jim, že v bohatství není pozemské štěstí.

A pravil jim: „Vizte a chraňte se všeliké lakoty, neboť byť kdo měl hojnost, život jeho nejde z majetku jeho.“

Ježíš používá této příležitosti, aby dal svým učedníkům vzácné poučení.

Proč lnouti k statkům, které nás neučiní šťastnými? Uchrání nás bratrských rozepří blahobyť plynoucí z bohatství? Kdo tu oslovuje božského Mistra? Je to oběť sobeckých bojů o časný zájem. Nebyly podobné spory nejednou příčinou i tvého utrpení? Kdo je zaviniil?

Zjednává přílišná starost o časné statky pokoj a štěstí? Sud' o tom podle podobenství, které ti předkládá božský Mistr: *Jednomu člověku bohatému přineslo pole bohatou úrodu. I přemýšlel sám u sebe: Co mám učinit? Neboť nemám, kde bych uložil svou úrodu. Slyš, kterak se tento člověk trápí a kterak opakuje: Co mám učinit? Hledal odpočinek, a našel nepokoj. Je ustavičně a všestranně v nebezpečí. Má tisícové nepřátele. Je předmětem závidi; ví o tom a znepokojuje se. Co mám učinit? Mám doma všeho hojnost, nic mi ne-*

chybí, jen pokoj, a bez něho nejsem ani v hojnosti šťasten.

Kromě starostí zakusil velkých, nenapravitelných zklamání. Není k štěstí třeba jistoty vzhledem k budoucnosti? A bezpečný zítřek je toliko v nebi. Nebe však je dáno jen těm, kdo mu dávají přednost na zemi. Běda tomu, kdo rozuměl životu jinak!

III. Ukazuje, jak bohatství ohrožuje štěstí budoucího života.

A řekl: „Toto učiním. Zbořím své obilnice a vystavím větší; a tam složím úrodu svou i všecko zboží své. A řeknu své duši: Duše, máš mnoho zboží složeno na mnoho let; odpočívej, jez, pij, vesel se.“ I řekl mu Bůh: „Pošetilče, této noci požádají duše tvé od tebe, a čím bude to, co jsi připravil?“

Pozoruj zblízka katastrofu, kterou Ježíš popisuje. Ten člověk je pro věčnost ztracen; tak nebezpečné je bohatství. Čím více máme statků časných, tím méně se snažíme o statky věčné. Zapomínáme na ně, nevážíme si jich. Klekáme duševně pod úroveň, srdce se stává malicherným, svědomí usíná. Zato pýcha se zvedá, vášně žádají ukojení, zákon Boží je šlapán. Přijde smrt a co jiného přinese než věčné zavržení?

Představ si bolest a hrůzu nešťastníka, je-li muž smrti náhle vyrve dobro, kterým dával přednost před Bohem. Kdo může vyjádřiti

strašnou chudobu duše, které při smrti nezůstane nic než vzpomínka, že kdysi měla pozemské bohatství! Rozjímej o smrtelné úzkosti, o výčitkách, o zoufalství takové duše. Mysli na spravedlivé tresty Boží.

Co z toho plyne, než že se musíš odhodlaně zprostiti pout, v nichž tě ďábel hledí zadržeti. Zhodnoť nebeské poklady podle pravé ceny, a pozemské bohatství ti pak nebude ničím. Odpoutej srdce ode všeho pozemského a obětuj je nebeskému Otci.

187. PROZŘETELNOST BOŽÍ

Luk. 12.

I. Ježíš vybízí učedníky k synovské důvěře v Boží prozřetelnost.

I řekl svým učedníkům: „Proto pravím vám: Nepečujte úzkostlivě o život svůj, co byste jedli, ani o tělo své, čím byste se odívali.“

Otevří celou duši velkému poučení Mistrovu o důvěře. Ví lépe než kdo jiný, jak naše nepokojná srdce toho potřebují.

Základem důvěry je úcta a láska Boží k nám. Ježíš praví, že Bůh si nás váží a miluje nás jako otec. Pozoruj tedy nebeského Otce, jak se stará o celý vesmír. Pozorně pečuje o výživu i nejmenších bytostí. Sám jim připravuje, čeho jest jim třeba k životu. Nejnepatrnější bytosti jsou bohaté jeho pečlivostí. „Pozoruj-

te krkavce, že nesejí ani nežnou, ti nemají sklepu ani obilnice, a Bůh je živí. Čím dražší jste vy než oni!"

K čemu tolik pozornosti a blahovolnosti? Ježíš odpovídá: Bůh je vaším otcem. Země je příbytek, který stvořil pro své děti; ozdobuje ji a vzdělává s otcovskou starostlivostí. Staraje se o vzrůst stvoření, myslí na tebe. Oddej se tedy jeho lásce.

Ale jak velká má býti tvá oddanost? Naprostá, praví Ježíš. Tvůj Otec může všechno; a miluje tě. Vzdecháš pro svou slabost, cítíš se bezmocným a trápí tě to. Slyš, co praví Ježíš: „*Nemůžete-li tedy ani věci nejmenší, proč se staráte úzkostlivě o ostatní?*“ Nepozbývejte mysli, nýbrž volejte o pomoc k Otci. Co nedovedeme my, dovede vždycky on: jediným pokynem, jediným slovem. V něm a skrze něho můžete všechno. Důvěřuj tedy naprosto v jeho všemohoucnost.

II. Připomíná jim, jak pečlivě se jim Bůh o vše stará.

Ani vy nehledejte, co byste jedli a co byste pili, a nekolísejte se. Neboť toho všeho světáctí pohané hledají. Váš Otec však ví, že toho potřebujete.

Co praví Ježíš dále? Otec nebeský ví o všem, čeho potřebujete. Miluje vás a může všechno.

Ponechej se útěše, kterou ti vlévají tato slova. Není bída, když o ní ví Bůh, jen polo-

viční bídou? Bůh ví všechno, co trpíme, všechno, co nás tíží, všechno, co nás znepokojuje. Vidí jasně minulost; přítomnost nemá pro něho tajemství; budoucnost je před ním jako otevřená kniha. Zná cesty, na kterých nás povede, předvídá budoucí překážky, dobře zná naše nepřátele. Je naším otcem, slíbujeme, že bude s námi.

Uklidni se tedy a neváhej. Ponechej se jeho moudrosti, která se tak pečlivě o tebe stará.

III. Vybízí je, aby se starali především o věčnou spásu.

Ale hledejte království Boží, a toto všechno bude vám přidáno.

Chceš nalézt již na zemi tajemství pokoje a jistoty? Slyš, jak Ježíš povzbuzuje učedníky, aby hledali a chtěli ve všem toliko království Boží a jeho spravedlnost. Proč se tříštit tolika starostmi? Starej se, abys ve všem, co činíš, oslavoval Boha. Bůh sám se postará o všechny tvé potřeby. Čím více mu dáváme, tím více nám vrátí.

Přijmi toto pravidlo mužně za své a dej se do práce. Ve všem, co podnikáš, konej dílo Boží. Člověk je nástrojem v ruce Božích, dej se řídit, ale nešetři se. Bůh bude celý tvůj, budeš-li ty celý jeho.

Poklekni k nohám Otce nebeského a slož na jeho srdce starosti, které zeslabují víru a tísní srdce. Uvěř konečně v něžnost Srdce Božího.

188. PŘÍPRAVA NA SMRT

Luk. 12, Mt. 24.

I. Ježíš učí učedníky připravovati se na smrt.

Budte bedra vaše přepásána a hořte svíce (v rukou vašich) a vy buďte podobni lidem, kteří čekají na pána svého, aby, když přijde a zatluče, hned mu otevřeli.

Vzdal se světského hluku a pojd' poslouchat Mistra. Mluví s učedníky o předměť velmi důležitém. Vybízí je, aby se připravovali na smrt. Připravte se, praví, já se vrátím.

Porozuměj dobře tomu blahodárnému upozornění. Ježíš se vrátí. Žijíce máme tedy čekati na jeho návrat. Tím je dobře definován náš pozemský život. Nediv se potom, že vněm nikdy nenalezneš všechno, co tvé srdce hledá. Země je místem očekávání, úplné štěstí je až za hrobem. Ježíš se vzdaluje, aby ti dal čas a prostředky, aby sis toho štěstí zasloužil. Vráti se a udělí ti je. Každá hodina, každý den, každá zkouška a událost jsou jako hlasem Mistrovým, který praví: Vrátím se. Jak žiješ, tak umřeš.

II. Trvá na tom, že třeba býti připravenu na smrt.

Bděte tedy, neboť nevíte, kterou hodinu Pán váš přijde. Také vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kterou netušíte.

Bdělost je nutná. Pán přijde bez oznámení. Nevíte hodiny, praví. Nesmíme to vědět. Ten, jenž slíbil, že hříšníkovi odpustí, neslíbil mu zítřek. Bůh chce, abychom na cestě k nebi byli ustavičně čilí, bdělí, věrní.

Vzbud' opět živou víru a neotálej. Snad již bije tvá hodina, a ty chceš pošetile důvěřovat budoucnosti? Lekej se překvapení, které by mohlo býti katastrofou.

Bud' bdělý i proto, že, až se Pán vrátí, nebude čekatí na tvou přípravu. Kdybychom mohli spoléhati na odklad, kdyby nám byl dán druhý život, abychom odpykali nevěrnosti prvního života, mohli bychom se uklidnití. Ale tomu tak nebude. Náš věčný osud bude rozhodnut v tu chvíli, kdy se Ježíš vrátí. Tyto dva akty budou v témž okamžiku. Až pro nás Mistr přijde, bude chtít, abychom byli bdělí a úplně připraveni.

III. Povzbuzuje učedníky, aby vytrvale doufali ve věčnou odplatu.

Blahoslaven je služebník ten, jehož Pán jeho přijda nalezne, že tak činí. Vpravdě pravím vám: Ustanoví jej nade vším statkem svým.

Neboj se tedy návratu Ježíšova. Slyš, jak popisuje štěstí požehnaného setkání.

Viz, jak se Pán shledává se svými. Zve je k svému stolu; jest jim k službám; ukazuje jim svůj nádherný dům a praví: Jste doma. - Šťastní služebníci!

Pravíš: Ježíš však je můj pán a bojím se jeho přísnosti. Uklidni se. Ježíš je nejlepším pánem. Vrať se k němu hned a slib mu znovu oddanost. Vráti se k tobě kdysi s korunou.

Tehdy bude tvým soudcem. Ale všimni si, že tě bude soudit se zřetelem na cenu své krve. Miluje duše, poněvadž je vykoupil tak draze. A dnes ti není nic lehčího, než připravit si příznivý rozsudek. Neboj se mysliti na poslední hodinu. Co vidíš u smrtelného lůžka pravého učedníka? Plní se tam plány nekonečné Moudrosti Boží. Pán přichází a sklání se nad ním, aby dokončil své dílo. Sladké dokončení, které je vstupem do věčné blaženosti! Smrt není ničím jiným; proč by ses tedy bál zemřít?

189. PŘEKVAPENÍ SMRTI

Mt. 24, Luk. 12.

I. Ježíš kárá netrpělivost a malomyslnost služebníků.

Pakli si zlý služebník řekne: „Pán můj otálí přijíti,“ počne-li bít své spoluslužebníky a bude-li jísti a pít s opilci, přijde pán služebníka toho v den, kdy se nenaděje, a v hodinu, kterou neví.

Ježíš zde mluví o jedné z největších překážek posvěcení: o malomyslnosti. Pojd' a uč se ji přemáhati.

Pán můj otálí přijíti, volá služebník. Z těch slov poznáváme nejobyčejnější zdroj malomyslnosti. Omrzuje nás čekati na splnění Božích příslibení; jednotvárné břímě každodenních povinností neseme netrpělivě. Omrzuje nás říkati tytéž modlitby, plniti tytéž zákony, konati tytéž ctnosti. Víra kolísá; v duši se vynořuje pochybnost. Říkáme si: Mistr na mne zapomněl, nestará se o mne. Modlím se, ale neslyší mne.

Víra je základem budovy. Kolísá-li víra, víklá se celá budova. Co bude z dětinné důvěry, z vroucí lásky, z velkodušné věrnosti? Světlo se zatemňuje, svědomí pozbývá jemnosti, záliba ve svatých věcech mizí. Zapomínáme na slovo Boží; lekáme se nejmenší námahy, jsme přístupni každé mátoze.

Pozoruj služebníka, o kterém mluví Ježíš. Místo dřívější věrnosti blouzní o nezávislosti: Pán můj otálí přijíti, již nechci žádného pána. A zákony spravedlnosti, lásky, úcty k duším nejsou mu již ničím.

Chraň se takových klamů. Pozemský život je čekání. Chce-li Bůh, abychom čekali do nekonečna a bojovali bez útěchy, činí to, aby udržel bdělou naši víru, vyzkoušel naši věrnost a abychom tím více zatoužili po nebi.

Rozjímej o těch myšlenkách a upevni znovu svou víru. Udržuj se v bázni Boží a v důvěře.

II. Oznamuje, co čeká služebníka nevěrného.

Přijde Pán služebníka toho v den, kdy se nenaděje, a v hodinu, kterou neví, a ustanoví mu úděl s pokrytci; tam bude pláč a skřípění zubů.

Představ si soud nad nevěrným služebním-kem. Jakou výmluvu má před soudnou stolicí Boží? Malomyslnost není výmluvou. Člověk je za nevěrnost vždy odpovědný. Jen věností oslavujeme Boha.

Slyš výrok nejvyššího Soudce proti všem odbojným. Jaká věčnost je čeká? Viz jejich slzy, slyš jejich vzdechy, pociťuj jejich trpkou lítost, změř hloubku jejich pádu. Kdykoli se ti zdá, že již již musíš podlehnouti, vzbud' znovu víru a důvěru, aby nepřišla katastrofa. Nikdy na to nezapomínej.

Co by tě čekalo, kdyby se Bohu zalíbilo povolati tě ještě dnes? Co bys odpověděl? Je svrchovaný čas opustiti cesty, které vedou k věčné zkáze. Věrně a trpělivě používej darů, kteréš dostal zadarmo od Boží dobroty ke cti a slávě Boží a k spáse své duše. Doporučej se milosrdenství Ježíšovu.

190. HEROISMUS BOŽSKÉ LÁSKY

Luk. 12.

I. Ježíš prohlašuje, že jeho posláním je rozněcovati srdce ohněm božské lásky.

Oheň na zem hodit jsem přišel, a co chci (jiného), než aby se vznítíl.

Jdi zbožně k Ježíši. Chce zanítit v srdcích učedníků oheň, který plane v jeho Srdci. Dej se zanítiti.

Chci, aby se vznítíl, praví. Dobře chápej, co to znamená pro tebe. Nevolá tě tím k heroismu?

Ježíš tě chce míti pokorným až k pohrdání sebou; věrným až k obětování toho, co je ti na světě nejdražší; silným až k mučednictví; čistým až k útěku před stínem zla; dobrým ke všem až k dokonalé oddanosti.

To je Evangelium Syna Božího, to je oheň, kterým touží zanítiti všechno. Neodmítej, dej se do jeho služby; pamatuj, že Ježíš má právo na to na všechno. A když to od tebe žádá, prokazuje ti největší čest. Uznávej plně právo Velebnosti Boží a povznes se nad svou prostřednost, ať již brzy na tobě není nic, co by překáželo vítězství božské lásky.

II. Vyslovuje žhavou touhu zemřítí, aby dokončil vykupitelské dílo.

Mám však pokřtěn býti křtem, a kterak jsem tísněn, dokud se nevykoná!

K slovům přidává Ježíš příklad. Jím volá k heroismu ještě víc než slovy. Slyš, jak mluví o svém budoucím křtu. Je to křest krve: pohanění v soudní síni, nejvyšší bezútěšnost poslední hodiny, mučednictví kříže. A on volá: Kterak jsem stísněn! Nebudu míti pokoje, dokud nevytrpím vše, co se může vytrpěti. Viz, jakou podívanou nám připravuje, jaký příklad nám dává. Viz Srdce Ježíšovo!

Přiblíž se. Polož své srdce na Srdce jeho. Kéž se při tom božském doteku osvobodí od sobeckých vášní, které je tísní, i od bázně, která je studí! Poznej, jak velice Ježíš miluje duše a čeho je schopen ten, kdo miluje.

Ó má duše, láska bude tvou silou. Jen proto jsi tak slabá a stále padáš, že neumíš milovati. Miluj tedy Ježíše a buď jeho tak, jako on je tvůj.

191. PLANÝ FÍKOVNÍK

Luk. 13.

I. Ježíš praví posluchačům, že všem je třeba činiti pokání.

Téhož času byli přítomni někteří, kteří mu vypravovali o Galilejských, jejichž krev Pilát smísil s jejich oběťmi¹⁸. I odpověděl jim: „Myslíte, že tyto Galilejští byli větší hříšníci než všichni Galilejští, poněvadž takovou věc utrpěli? Nikoli, pravím vám, ale nebudete-li pokání činiti, všichni podobně zahynete.“

Slyš novinu, která dává podnět k spasitel-

ným napomenutím. Ježíš pracuje dále o obrácení posluchačů, ale nejtěžší je mu přesvědčiti je, že pokání skutečně potřebují.

Co se stalo? Spravedlnost právě přísně zasáhla; několik Galilejských bylo pobito. Lidé o tom slyší a mluví. Lituji obětí povstání, ale za chvíli na ně zapomenou. Ježíš je zastavuje a vybízí, aby se zpytovali, zdali nezasluhují podobného údělu. Ušetřila-li je dosud božská spravedlnost, jistě ne pro jejich nevinnost. A Ježíš jim praví: Nebudete-li činiti pokání, všichni podobně zahynete. I vy. Slyšíte?

Rozjímej o těch přísných slovech. Neštěstí jiných ti má býti životním poučením. Když tak zpytuješ svědomí a vzpomínáš na své poklesky, nemáš se proč hluboce pokořovat? Nepoznáváš, že tě Bůh ušetřil toliko z milosti? Neměl by ses již dokonale polepšiti? Umřeš-li bez pokání, budeš naprosto ztracen, a nezačneš-li činiti pokání hned, přijdeš do nebezpečí, že je nevykonáš nikdy. A toho se musíš uchránit.

II. Důrazně je vybízí, aby již neváhali se polepšiti.

Pověděl pak toto podobenství: „Kdosi měl fíkový strom štípený ve své vinici, i přišel na něm hledat ovoce, ale nenalezl.”

Ježíš rozvíjí dále tu myšlenku. Ukazuje, jak

snadno mohou posluchači zahynouti v tom, v čem si libují.

Vstup do vinice. Pohleď na strom, který nerodil, ačkoli byl zasazen do země dobré a věnovalo se mu mnoho péče a trpělivosti. Nepoznáváš v něm sebe?

Přichází majitel vinice. Je to tvůj Bůh, Pán všeho života. Jednal právě jako nejvyšší pán. Člověk je stvořen k slávě Boží, t. j. aby Boha chválil, miloval a jemu sloužil. Sláva Boží záleží v tom, abychom žili v závislosti na Bohu, plnili jeho vůli, pracovali o díle jeho dobroty a milosrdenství a napodobovali příklad a ctnosti jeho jediného Syna. Takové plody chce Bůh trhati se svého stromu. Každé símě má přinášeti plod. Květ nestačí; jen zralé plody důkladných ctností a splněných předsevzetí mu přinášejí slávu, jež náleží jedině jemu.

Kde je sláva, kterou očekává od tebe? Kde je tvé ovoce, tvé ctnosti, tvé dobré skutky? Nejeví se tvá neplodnost tím, že žiješ tak rozptýleně, že zapomínáš na povinnost, že se nesnažíš o dokonalost, žeš tak volný v řeči i v chování, žeš tak vytrvale sobecký? Pospěš si tedy, abys vyběděl z toho nebezpečí, neboť věz, trpělivost Boží se také unaví.

I řekl vinaři: „Hle, tři léta jsou tomu, co přicházím hledat ovoce na tomto fíku, a nenalézám; vytni jej tedy; k čemu zabírá zbytečně půdu?“ Mistr počítá hodiny, dny, léta;

přijde okamžik, kdy řekne: Na tu odbojnou duši již nebudu naléhati; opustím ji. Dám vytnouti strom anebo mu nedám slunce, a míza v něm vyschne. - Dej si pozor!

III. Dodává jim odvahy, nabízejí znovu milosrdenství.

Ale on odpověděl mu: „Pane, ponechej jej i tohoto léta, až jej okopám a pohnojím; kdyby snad přinesl ovoce. Pakli ne, potom jej vytněš.“

Vinníkům je dána poslední lhůta. Děkuj tomu, jenž o ni prosí pro ně i pro tebe. Ještě rok, ještě nějakou dobu milosrdenství, praví Syn Boží Otci.

Taž se Spasitele, co ho to stálo, aby ti zjednal tuto lhůtu. Bylo třeba všech jeho modliteb, přehořké smrtelné úzkosti, pokořujících utrpení, přebolestné smrti. Byl bys tak bláhový, že bys nečerpal duchovní prospěch z tolika důkazů lásky?

Neposlechneš-li toho posledního volání Páně, marné budou pro tebe jeho zásluhy i jeho utrpení. Smrt přichází; kde strom padne, tam zůstane ležet. Světlo, kterého se ti dnes dostává, vnuknutí milosti, které tě dnes pobádá, jsou snad posledními důkazy lásky.

Poddej se tedy. Poklekní k nohám Ježíšovým. On prosí za tebe. Svěř mu svou bu-

doucnost. Obětuj mu hrdinná rozhodnutí za jeho starost a trpělivost s tebou.

192. NEMOCNÁ ŽENA

Luk. 13.

I. Ježíš vidí mezi svými posluchači nemocnou ženu.

Učil pak v sobotu v jedné synagoze (jejich). A hle, (byla tam) žena, která měla ducha nemoci osmnáct roků; byla shrbená a vůbec se nemohla vzpřímiti.

Vstup s božským Mistrem do synagogy. Zazáří tam znovu jeho milosrdná dobrota. Pohledem hledá trpící ženu. Přidruž se k zástupu, který potřebuje Spasitele.

Co je té ženě? Nemůže vzhlednouti; je shrbená k zemi. Není to obraz tvé bídy? Není tvůj duch rozptýlen, mysl nezřízeně zvědavá, nepodléhá tvé srdce nízkým náklonnostem, není tvá vůle zeslabena, bez vzletu? Vidíš, to je tvá nemoc; nemůžeš pohlížeti vzhůru.

Shonem po časných věcech zeslábla a setřela se tvá vzpomínka na věčný cíl. Nemáš již radosti z velkodušných tužeb. Myslíce na věci pozemské, plahočíme se žádostmi nízkými a tělesnými a ztrácíme přímý pohled k nebi. Mizí touha po vyšších cílech. Nejsme schopni toho, co nám bylo dříve snadné. Co nás vábilo, budí v nás odpor. Místo horlivosti cítíme nudu a malomyslnost. Věci nadpřiro-

zené na nás nepůsobí, nechávají nás chladnými nebo nás odpuzují. Máme co léčit.

Přijmi božského lékaře, kterého ti posílá Otec. Pros jej, aby tě naučil na vše patřiti pod zorným úhlem věčnosti a přivábil tě láskou, která by ti vrátila radostnou horlivost.

II. Volá ji k sobě a uzdravuje.

Uzřev ji Ježíš zavolal ji k sobě a řekl jí: „Ženo, zproštěna jsi nemocí své.“ I vložil na ni ruce a hned se vzpřímila a velebila Boha.

Co činí Ježíš? Volá k sobě nemocnou; a přece mu nic neřekla. Čekala tiše. Kdo čeká pod pohledem Syna Božího, ten se již modlí. Ježíš nám nabízí milost dřív, než o ni prosíme.

Ježíš praví nemocné: Pojď ke mně; znám tě, vím všechno o tvém dlouhém pokoření, o tvé bolestné bezmocnosti. Abys byla uzdravena, je třeba zásahu Všemohoucího. Já to jsem, proto jsem přišel. - Všimni si, jak je Srdce Ježíšovo dojata nevyčitelnou bídou a jak vrací světlo a vyšší radost duším, které se plahočí po zemi. Vlož v Srdce Ježíšovo všechnu svou naději a přiblíž se mu zbožně jako ta nemocná.

Již vyřkl uzdravující slovo. Je rozhodující. Není pro ně překážek. Jsi zproštěna své nemocí, praví Pán. Pros ho, aby nad tebou vyřkl to slovo s touž autoritou.

Viz, jak se nemocná náhle vzpřimuje, zvedá hlavu a vděčně povznáší srdce k Bohu. Čiň jako ona. Poznáváš konečně nejvyšší krásu, která odpoutává od země a povznáší k nebi?

Ale kolem Ježíše propuká vřava trpké závisti a malicherné nevraživosti. Vytýkají mu nepravou horlivost, že znesvěcuje den sobotní. Poslyš jeho odpověď. Prohlašuje, že sloužití bližnímu je také služba Boží. Děkuj Bohu, že ti dal takového učitele. Vzdej mu čest a zasvěť se mu.

193. SLAVNOST POSVĚCENÍ CHRÁMU

Jan 10.

I. Ježíš praví židům, že pro pýchu nejsou schopni dospěti k víře.

V Jerusalemě bylo posvěcení chrámu¹⁹. Byla zima. Ježíš chodil v chrámě v podloubí Šalomounově²⁰. Tu obstoupili ho židé a pravili mu: „Dokud držíš duši naší v napětí? Jsi-li ty Mesiáš, pověz nám to zjevně.“

Doprovázej Ježíše do chrámu jerusalemského. Zastav se zbožně, kde on se zastavil, a dej pozor na to, co se děje.

Pokrytečtí židé se kupí kolem něho. Táže se: Jsi ty Kristus? - Viz zlobu toho úmyslu. Tito lidé činí nové a nové pokusy, jen aby klamali sebe nebo jiné. Jak zaslouží býti přijata otázka pronesená s takovou tendencí? Ježíš jim odpovídá tak, jak zasluhují tvrdošíjní nevěrci.

Rozjímej slova a smysl jeho odpovědi: „Rekl jsem vám to, a nevěříte. Skutky, které já činím ve jménu Otce mého, ty vydávají svědectví o mně. Ale vy nevěříte, protože nejste z ovcí mých.“ Dopouští, že uhasíná světlo v duši vlastní vinou zaslepené. Zjevení Boží pozbývá pro ni světla, věčné slovo pro ni nemá přesvědčující vroucnosti, milost vykoupení jí nepřináší ovoce. Mluvím k vám, a nevěříte; jednám, a opět nevěříte. Já nejsem ničím pro vás, vy nebudete ničím pro mne.

Neznáš kolem sebe zaslepené duše, k nimž Ježíš mluví marně? Praví jim smutně: Vy nejste z mého ovčince. Hleď pochopiti, co to znamená a jaké modlitby a oběti ti to ukládá.

II. Ukazuje jim blaženou jistotu svých učedníků.

Ovce mé slyší hlas můj a já je znám a následují mne; a já jim dávám život věčný a nezhytnou na věky a nikdo nevytrhne jich z ruky mé. Co mi dal Otec můj, to jest větší nade všechno a nikdo nemůže (jich) vytrhnouti z ruky Otce mého.

Šťastní učedníci, kteří se oddali Ježíši! Jsou šťastni, že ho znají, následují a že mají podíl v jeho dobrech.

Ve všem tom hluku závisti a vášní postřehuj hlas dobrého Pastýře, který ukazuje cestu pravdy a povinnosti. Jen ta cesta vede do království Božího. Mé ovce slyší hlas můj, praví.

Může některý hlas více uchvacovati? Hlas Ježíšův poučuje, upozorňuje, potěšuje, pozvedá a posiluje. Slyš a spěchej k tomu, který tě volá. Neodolá mu nikdo, kdo jej slyší a mu rozumí. Což nepraví: Mé ovce mne slyší a následují?

Poslouchej tedy Ježíše pozorně, abys ho následoval horlivě. Uzná-li za dobré zavésti tě na Tábor, aby ti dal předem okusiti slasti nebeských, následuj ho radostně. A vede-li tě na Kalvarii, abys tam umřel sobě samému, neváhej. S Ježíšem najdeme i na Kalvarii radost a jistotu.

A co chystá těm, kdo ho budou věrně následovati? Dám ti život věčný, praví Ježíš každému z nich. Za vše, cos mi obětoval ze svého srdce a života, dám ti ze svých vlastních dober. A co já dávám, je nezcizitelné.

Ježíš tě chce učiniti šťastným na věky. Vžij se do budoucnosti. Zabezpeč si jeho všemohoucí ochranou poklady, které ti jeho dobrota přiděluje. Doporuč mu všechno, co zde na světě miluješ.

III. Prohlašuje slavnostně, že je roven Otci.

„Já a Otec jedno jsme.“ Tu židé chápali kamení, aby ho kamenovali. Ježíš jim odpověděl: „Mnoho skutků dobrých ukázal jsem vám od Otce; pro který z těch skutků mě kamenujete?“

Ježíš dokazuje své božské synovství. Já a

Otec jedno jsme, praví. Vzdej mu hned nejuctivější hold. Přiber si na pomoc všechny tvory, aby tvou oběť učinili méně nehodnou božské Velebnosti.

Po tom prohlášení povstali židé proti Synu Božímu. Pýcha povstala proti skutečné pravdě. Nevěra a rozkol proti zákonité autoritě. Běda, pýcha povstává v každé době! Táž pýcha ti nejednou vnukla zbabělou a krutou zradu Ježíše Krista. Ač jsi ho uznával za pravého Syna Božího, přece jsi ho zradil jako posledního z lidí.

Máš vhodnou příležitost, abys to zlo napravil. Rozhodni se bojovat pro Ježíše Krista, Syna Božího. Buď mu záštitou proti nepřítelům. Pro jeho věc neváhej obětovati čest i život. Postav se hrdinně proti jízlivému vtípkování světa. Posilni svou víru, zbožnost, odvahu pro dobu pronásledování.

194. NÁVRAT K JORDÁNU

Jan 10, Mt. 19, Mk. 10.

I. Ježíš se utíká do krajin jordánských.

Odešel zpět za Jordán²¹ na to místo, kde Jan nejprve křtí, a zůstal tam. I šel za nimi veliký zástup a uzdravil je tam.

Doprovázej Mistra k břehům Jordánu, kam se utíká. Kde se zastavuje? V tomto šťastném kraji se po prvé setkal s apoštoly a činil první

zázraky. Soustřed' se a zbožně si připomeň začátek jeho veřejného života. Použij těch vzpomínek, abys vzdal znovu hold jeho božskému poslání.

Zde byl Ježíš od Jana pokřtěn, aby naučil lidi se pokořovati a činiti pokání. Zde po prvé zápasil se zlým duchem, aby upevnil naši kolísající odvahu; na tomto břehu po prvé zavolal Petra, Ondřeje a Filipa; zde začal hlásati Evangelium a budovati své vykupitelské dílo.

Zástup běží k němu. Hle, jak se raduje a jak je vděčen! Poznává a pozdravuje svého největšího dobrodince. Přidej se i ty k té všeobecné radosti, abys Ježíše potěšil za urážky, kterými byl právě před tvýma očima zasypán.

II. Je hlasitě uznáván za toho, jehož předchůdcem se prohlašoval Jan Křtitel.

I přišli mnozí k němu a pravili: „Jan neučinil sice žádného zázraku, ale všechno, co Jan řekl o tomto, bylo pravdivo.“ A mnozí uvěřili v něho.

Připomeň si, co zde bylo řečeno. Zde Jan Křtitel ukázav rukou na Ježíše pravil: „Ejhle, Beránek Boží!“ Zde Bůh Otec řekl: „Tento je Syn můj milý.“ Zde první učedníci potěšeni, že potkali Ježíše, žádali ho, aby je přijal za své přátele. Nikdo z nich se nezklamal. Nebe i země se spojují, aby potvrdily božské

proroctví. Všechno, co Jan o něm prohlásil, bylo pravda, říkají všichni.

Projev souhlas s lidem. Uznej i ty Ježíše za Syna Božího. Je to vpravdě ten, jehož proroci oznamovali, jehož Bůh Otec poslal lidem jako Spasitele, jako vzor a jako Mistra. Je to on, vrátil se. Přišel, aby s námi znovu prošel dějiny vykoupení.

Otevři mu svou duši. Obdivuj se s ním skutkům Božím. Ještě jednou se přesvědč, že Prozřetelnost Boží hledá ve všem dobro vyvolených a že používá pokoření a utrpení, aby je učinila šťastnými. Ponechej se dětinně jejímu vedení.

195. ZÁKON VĚČNÉ SPÁSY

Luk. 13.

I. Ježíš poučuje, pod kterou podmínkou lze přijíti do nebe.

Kdosi mu řekl: „Pane, jest málo těch, kteří budou spaseni?” On jím řekl: „Snažte se vejíti branou těsnou.”

Jdi s Ježíšem cestou k Jerusalemu. Slyš otázku jednoho kolemjdoucího. Stará se o svou věčnou budoucnost: Je málo vyvolených? Bude kdysi jedním z nich? Jsou mezi nimi moji drazí? Nemáš touž starost? Pros Boha, aby osvětlil tvou nejistotu. Syn Boží nám přináší světlo.

Co odpovídá? Snažte se vejítí branou těsnou. Tím je řečeno všechno, tím je formulován zákon spásy. Spásu je třeba jen chtítí. Zbav se všech mátoh a jednej statečně. Kdo chce přijítí do nebe, musí snášeti obtíže, přemáhati se a pokořovati. Bez úsilí a bez sebezáporu nevejdeme do věčné blažeností.

Kdo tedy přijde do nebe? Kdo se nebojí pokořiti sebelásku, ovládati smyslnost, bojovati proti změkčilosti, odpírati smyslům uspokojení, které zákon Boží zakazuje. Zkoumej zblízka svůj dosavadní život, své skutky, svůj příklad. Studuj směr svého života. Jdeš přímo k nebi? Předejdi soud Boží. Hodnoť sám, jakou cenu má tvé úsilí a jakou naději máš na úspěch.

II. Naléhá živě, aby dobře využítkovali času pro svou věčnou spásu.

Neboť mnozí, pravím vám, budou hledětí vejítí a nebudou moci. Když hospodář vstane a dveře zavře a vy počnete venku státí a na dveře tloucí řkouce: „Panne, otevři nám,“ tu on odpovídaje, řekne vám: „Neznám vás, odkud jste.“

Ježíš se bojí, abychom se nedali klamat. I k tobě se obrací a praví: Dej pozor, čas zásluh uplyne; a potom nebudu již moci nic pro tebe učiniti. Nyní jest i nejmenší úsilí záslužné pro nebe, ale přijde čas, kdy ani nejhrdinnějšími činy si ničeho nezasloužíme.

Aby tě Ježíš o tom přesvědčil, popisuje posluchačům výjev plný hrůzy. Věnuj tomu pozornost. Slyš zoufalé výkřiky nešťastníků, které spravedlnost Boží navždy vylučuje z nebeských radostí. Je jich mnoho, praví Ježíš. Poslouchej je. *Tehdy počnete říkati: „Jedli jsme před tebou a pili a na ulicích našich jsi učil.“ I řekne vám: „Pravím vám, nevím, odkud jste; odejděte ode mne, všichni pachatelé nepravosti.“* Nepoznáváš v tom poněkud i sebe? Praví: Žili jsme s vámi, chodili jsme s vámi do chrámu, znali jsme vaše kněze, přijímali jsme s vámi svátosti.

Jsou tedy zavržení i mezi těmi, kteří zevně Ježíše následují. Nestací k věčné spáse, že jsme Ježíše na zemi znali a s ním žili ve stínu svatyně.

Bůh otvírá nebe jen těm, které uznává za své. Neznám vás, praví nešťastníkům. Váš život se nepodobá životu Ježíše Krista, vašeho vzoru. Žili jste s ním, ale nechtěli jste žítí jako on. Jeho učení a příklady zůstaly pro vás bez ovoce. Nepřijmu vás k sobě.

III. Praví, že milosti, kterých nepoužili, dá jiným.

Tam bude pláč a skřípění zubů, když uvidíte Abrahama a Isáka i Jakoba a všechny proroky v království Božím, sebe pak vyhnané ven. A přijdou od východu a od západu i od severu a od jihu a budou stolovati

v království Božím. A hle, jsou poslední, kteří budou prvními, a jsou první, kteří budou posledními.

Rozjímej o přísném upozornění Ježíšově. Některým z posluchačů předpovídá věčné zahanbení. Těm, kterým se dostalo jeho zvláštní milosti a lásky, praví: Jednoho dne z propasti pekelné uvidíte nebe, které jsem vám předurčil. Uvidíte, jak tam vstupují zástupy prostých duší, kterými jste pohrdali, protože ve mne věřily; budete zoufale křičeti, ale zůstanete navždy pohřbeni v hanbě. - Jak přísná je tato řeč! Ale je spravedlivé, aby Ježíš nechtěl ty, kdo nechtěli jeho; aby dal jiným, co tito odmítli; aby přišel okamžik, kdy každý bude neodvolatelně souzen podle spravedlnosti.

Jak se rozhodneš? Jdi pokorně k Ježíši a pros, aby tě osvítil; aby ti dal dosti víry, pokory, horlivosti, aby ses nezřítíl s výšin, na něž tě laskavě povznesla jeho dobrota. Představ mu všechny, koho miluješ. Pros, aby jeho milosrdenství každého z nich dobrotivě přijalo.

196. VZPOURA

Luk. 13.

I. Ježíš prohlašuje farizeům, že dokončí své poslání.

V ten den přistoupili k němu někteří z farizeů a řekli mu: „Vyjdi a odeber se odtud, neboť Herodes tě chce zabít.“

Pospěš k Ježíši. Lidé se ho chtějí zbaviti. Utlačovatelé nemohou déle snést, že přináší utlačovaným svobodu. Praví mu: Herodes tě chce zabít. Sami však touží po jeho smrti ještě víc než Herodes.

Tak nespravedliví k Ježíši Kristu jsou mocní tohoto světa. Vyjdi a odejdi odtud! křičí naň zástup zákoníků a zákonodárců. Již tě máme dost; nechceme tvou mravouku. Ztrať se z našich zákonů a institucí. Obať se se svou naukou jinam.

Nemluví se tak v tvém okolí? A nespolečuje se s nepřítelem nepravá zbožnost jako tehdy? Předstírá, že má soustrast s jeho kritickým postavením, a pokrytecky mu praví: Dej pozor na nebezpečí, jemuž jdeš vstříc. Chtějí tě vydati na smrt. Lépe je ustoupiti a zmizeti.

Co odpovídá Ježíš? „*Jděte a povězte tě lišce: Hle, vymítám zlé duchy a uzdravuji dnes i zítra, a třetího dne přijdu k dokonání.*” Dokončím své dílo. Nic mě od něho neodvrátí. O budoucnost se postará ten, který mě poslal. Přijímám již napřed všechny urážky, vydávám se všem úkladům, jen když vykonám a dokončím dílo spásy.

Jsi hoden Mistra tak odvážného? Vyznamenáváš se mezi jeho pravými vojíny? Připomeň si, že Ježíš chce jen tvé dobro, a proto má tolik nepřátel. Pospěš, doba jeho přítom-

nosti je krátká. Běda těm, kdo jí nepoužijí!

II. Hluboce se zarmocuje při vzpomínce na tvrdošíjný odpor židů.

Jerusaleme, Jerusaleme, který zabíjíš proroky a ka-menuješ ty, kteří jsou posláni k tobě, kolikrát jsem chtěl shromáždit děti tvé jako pták svá mláďata pod křídla, a nechtěl jsi!

Slyš, jak Ježíš nařiká a lituje těch, kdo ho odmítají. Srdce mu puká při vzpomínce na odpor Jerusalema. Kolikrát jsem chtěl, ale tys nechtěl. Nabízel jsem ti smír, pravdu, spásu, vzkříšení, život, ale tys nechtěl. Chtěl jsem zachrániti a požehnati tvé děti, potěšiti zarmoucené, vrátiti naději chudině, učiniti konec všemu otroctví, ale tys nechtěl. Odpudils mě, řekls „ne“.

Ó má duše, nejsi i ty nevděčným Jerusalemem, nad nímž Ježíš vzdychá? Chce v tobě vládnouti, a ty nechceš; chce, abys miloval jeho nauku, ctnost a kříž, a ty odmítáš. Odvracíš se, pohrdáš jím nebo zapomínáš.

A proč Jerusalem odmítá? Kdo jej svedl? Svedl jej ten, kdo svádí tebe. Přetvařuje se, aby dokonal tvou zkázu. Pronásleduje tě směle. Vypuď ho navždy, aby ses stal milovaným městem, kde Syn Boží vládne jako nejvyšší vládce.

Ale Ježíš po stesku hrozí: „*Hle, zanechá*

se vám dům váš pustý. Pravím pak vám: Neuzříte mě, až přijde (čas), kdy řeknete: Požehnaný, jenž se běže ve jménu Páně!" Opustím tě, praví Ježíš k Jerusalemu. Rozjímej o těch slovech. Viz, jaké trosky způsobuje pýcha a do jaké nemilosti přivádí zatvrzelost. Ježíš dříve nebo později musí zvítěziti. Neváhej tedy. Nevěrnost Jerusalema tě má povzbuditi k věrnosti. Pojď a vrhni se k nohám Ježíšovým a potěš jeho trpící srdce. Uchyl se pod křídla jeho milosrdenství a odevzdej se mu cele.

197. VODNATELNÝ

Luk, 14.

I. Ježíš se chystá vykonati zázrak ve prospěch nemocného.

Když Ježíš vyšel v sobotu do domu jednoho z náčelníků farizejských, aby tam poobědval², oni jej pozorovali. A hle, jeden člověk vodnatelný byl před ním. I promluvil Ježíš a řekl zákoníkům a farizeům: „Jest dovoleno v sobotu uzdravovati čili nic?“ Ale oni mlčeli.

Vstup s Mistrem do domu farizeova a zaujmi místo u stolu vedle něho. Soustřed se zbožně na myslí.

Nač Ježíš myslí? O čem rozjímá? Koho míní poučovati? Zloba a závist ho pozoruje. Uč se od něho, jak usilovně třeba pracovati o zájmy Boží.

Má příležitost vykonati skutek milosrdenství; ale pozoruj okolnosti místa, času, osob. Vše je proti Ježíši, všechno je v rozporu s jeho myšlenkami a s jeho chováním. On to předvídal, když sem šel. Ale na obtížích prostředí mu nezáleží, má-li zde býti, mluvíti a jednati k slávě Boží.

I doba je nepříhodná: Je sobota, den odpočinku. Ježíš by si mohl odpočinouti. Všechno jej vybízí, aby dal přednost odpočinku před činností. Ale vůle Boží je, aby pracoval. Obětovnost pro trpící bližní nepřipouští přestávky. Jeden z nich jej volá o pomoc. Jde. Jest ochoten pomoci, protože je to vůle Otcova.

Spolustolující nemají dobrý úmysl. Poslání Ježíšovo přivádí jej do styku s lidmi nedůtklivými a žárlivými. Již napřed se připravují, že to, co Ježíš učiní, si vyloží zle. Co podniká se stanoviska čistě božského, připisují lidským ohledům. Ale Ježíši málo záleží na tom, že je podezříván. Jen když prosté a přímé duše vidí, že Bůh jest oslaven. Starost o svou čest ponechává Otci a pracuje o jeho slávu bez vedlejších úmyslů. Tak jedná pravá zbožnost, láska a horlivost.

Neměl bys napodobit tak vzácný vzor?

II. Uzdravuje nemocného a umlčuje protivníky.

I ujav ho uzdravil ho a propustil. A řekl jim: „Kdo

jest mezi vámi, jenž, upadne-li mu vůl neb osel do jámy, nevytáhne ho hned v den sobotní?“ Nemohli mu na to odpovědět.

Ježíš je při díle. Představ mu nemocného. Jistě bude příznivě přijat, protože jde o slávu Boží. Uzdravuje ho a propouští. Jediným pokynem, jediným slovem dokončuje dílo Všemohoucnosti. Poslouchej pozorně poučení božské Moudrosti.

Co praví? Všimni si, jak hodnotí skutky lásky a milosrdenství. Učí, že služba bližnímu je zároveň službou Boží. Co dáváme bližnímu, to ctí Boha jako oběť položená na oltář. Nezapaluje-li zbožnost v našich srdcích lásku a obětovnost, odpíráme-li trpícímu bližnímu něco pod záminkou, že to dáme Bohu, nejsme učedníky Ježíše Krista. Takové náboženství jest jen padělek Evangelia.

Je nauka dojmavější a krásnější? Slož tedy všechnu důvěru v toho, který jí hlásá. Otevř mu duši a srdce. Ukaž mu svou bídu, kterou již tolikrát v tobě vyléčil, ale jejíž chorobné zárodky máš ještě v sobě. Milosrdenství, které prokazuje jiným, jest i pro tebe. Pros, aby tě uzdravil, než odejde.

198. PRAKTICKÁ POKORA

Luk. 14.

I. Ježíš vybízí k pokoře a k pohrdání vši marnou slávou.

Pověděl také pozvaným podobenství, pozoruje, kte-

rak si vybírali přední místa. Pravil: „Když budeš pozván od někoho na svatbu, nesedej na místo přední, aby snad vzácnější než ty nebyl pozván od něho a ten, jenž pozval tebe i jeho, aby nepřišel a neřekl tobě: „Postup tomuto místo...“ Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.“

Posaď se opět poblíž Ježíše u stola, kde byl nemocný uzdraven. Ježíš dal právě poučení o lásce, nyní přidává poučení o pokoře.

Pozoruj, jak světská marnivost hledá dosti učinění. Při této hostině každý blouzní o čestném místě a tlačí se dopředu. Co však praví Ježíš svému učedníku? Jdi na poslední místo. Jinými slovy: Buď pokorný. Pokořuj se rád. Považuj se za posledního. - Rozjímej o tom upozornění. Uznej, jak je to spravedlivé, abys byl pokorný. Kdo vlastně jsi a co zasloužíš?

Kdo jsi? Nic. Abys posoudil sebe sama, nehledej, ke komu by ses přirovnal. Tvůj původ jako původ všeho ostatního stvoření je až na hranicích nicoty. Nicota se nemůže vyvyšovati nad nicotu, ani se k ničemu přirovnávati. Pohleď k nebi a přirovnej svou nicotu k nekonečnosti Boží. Uvědom si svou maličkost a uznej, že tvé je plným právem místo poslední.

Co zasluhuješ? Nic. Mistr ti to jemně připomíná. Přál by sis místo po jeho pravici, čekáš na zvláštní milosti, ač jsi jen ubohý hříšník a ač pozváním na hostinu dítek Božích se ti

prokazuje mnohem více cti, než zasluhuješ. Zpytuj svědomí a uznej svou nehodnost. Nehněvej se, dává-li se přednost jiným.

Neměl by ses přidržeti nauky Učitele pravdy a zřící se nepravé cti světské? Uvědom si, jak vznešené je poslední místo, dobrovolně zvolené. Věř pevně, že se ti za ně dostane nekonečné blaženosti. Sedni si tedy pokorně na poslední místo a setrvej na něm. Snaž se o pokoru.

II. Doporučí hostiteli, aby dával přednost lidem nepatrným a ubohým.

Pravil však i tomu, který ho pozval: „Strojíš-li oběd nebo večeři, nezvi přátel svých, ani bratrů svých, ani příbuzných svých, ani sousedů bohatých, aby snad také oni nepozvali zase tebe a nedostalo se ti odplaty. Ale když strojíš hostinu, povolávej chudých, zmrzačených, kulhavých a slepých, a budeš blažen, poněvadž nemají čím ti odplatit; neboť bude ti odplaceno při vzkříšení spravedlivých.“

Ježíš přidává nekonečně dojemné upozornění. Chce, aby jeho učedníci byli dobří jako on, a připomíná jim, že za tím účelem musí být naprosto nezištní. Práví jim: Dávejte přednost lidem pohrdaným, nepatrným, chudobným.

Kdo pochopí tu řeč, není-li pokorný? Kdo se obětuje z celého srdce lidem nepatrným, není-li sám před sebou malý? Abychom se obětovali, musíme milovati, a abychom mi-

lovali to, co se pýše protiví, musíme pýchu překonati a býti pokorní.

Slyš, co Mistr k tomu dodává. Ukazuje ti zástup lidí, jichž si svět neváží. Vybízí tě, abys jim vyhradil první místo v srdci i u svého stola; a gratuluje ti, poněvadž nemají, čím by ti odplatili.

Rozjmej o těchto slovech, z nichž vyzařuje všechna krása Evangelia. Jsi šťasten; nemají ti čím odplatiti. Čím by ti odplatili, kdyby něco měli? Trochou země, trochou z toho, co se leskne a oslňuje. Ale tobě bude odplaceno lépe. Za chudinu bere odpovědnost Bůh. Kdo dává chudým, půjčuje Bohu. Tím, že čekáš, neztratíš nic. Maličkosti, které obětujeme chudákům z lásky k Bohu, Bůh odměňuje věčnými statky. V tom, co dáváme druhým, nehledejme sebe, a získáme nebe. Jsi šťasten a šťasten zůstaneš.

Povzbud' se těmi myšlenkami. Okoušej, jak sladká a blažená je nezištnost.

199. POZVÁNÍ NA HOSTINU

Luk. 14.

I. Ježíš připomíná posluchačům, jak Bůh získává lidi svou milostí.

Uslyšev to jeden ze spolustolujících řekl mu: „Blažen, kdo bude jísti chléb v království Božím.“ Ale on mu pravil: „Jeden člověk učinil velikou večeři a pozval

mnohých. I poslal služebníka svého v hodinu večere říci pozvaným, aby přišli, ježto všecko jest již hotovo.“

Prodlévej u stola, kde vyučuje božský Mistr. Pozoruj, jak jsou hosté nadšeni. Blažen, kdo bude jísti chléb v království Božím! volá jeden z nich. Ježíš se této lidské myšlenky ujímá, aby rozvinul myšlenku Boží. Poslouchej pozorně.

Kdo učinil tu velkou večeri? Koho na ni zve? Syn Boží zve lidi jménem věčného Otce k věčným hodům. Bůh ti nabízí místo v svém království. Budeš hostem v jeho domě, dědicem jeho statků. To je tvůj poslední cíl. Tuto radostnou zvěst přináší Ježíš na svět.

Jste stvoření k štěstí, ale učte se je hledati. Není v přebytku ani v rozkoších. Je v nebi. Tam nás Bůh očekává, tam nám dá, po čem toužíme.

II. Popisuje politováníhodný odpor lidí vůči Bohu.

Ale oni všichni počali jednomyslně se vymlouvatí. První mu řekl: „Pole jsem koupil a musím vyjít a je shlédnouti. Prosím tě, měj mě za omluvena.“ Druhý řekl: „Patero spřežení volů jsem koupil a jdu jich zkusit; prosím tě, měj mě za omluvena.“

Takové jednání zasluhuje veliké důtky a přísného soudu. V první horlivosti přijali pozvání, ale když mají jíti, zdráhají se.

Jak se vymlouvají? Posel Boží jim praví: Pojdte, všechno je připraveno. Jeden praví:

Nemohu, mám mnoho práce. Druhý se vymlouvá: Nemohu pro domácí starosti.

Člověk je stvořen pro nebe, a chce zůstat na zemi. Je na světě jen na čas, a chce tu být věčně. Za časné statky si má koupiti statky věčné, a on si za ně kupuje zisk jediného všedního dne a nepatrný vzrůst pozemského majetku. Tak velice pošetilý je člověk, když se připraví o světlo Evangelia.

Pros Ježíše, aby tě dokonale proniklo jeho slovo, které by ti svým kouzlem, svou vroucností a jímavostí dodalo odvahy jíti, kam tě zve. Neodporovals volání Božímu pod tímiž záminkami?

III. Oznamuje smutný osud těch, kteří vytrvale odporují Bohu.

Tu rozhněval se hospodář a řekl svému služebníku: „Vyjdi rychle na náměstí a ulice města a uveď sem chudé, zmrzačené a slepé i kulhavé.. Pravímť vám, že žádný z těch mužů, kteří byli pozváni, neokusí večeře mé.“

Pozoruj, jaký osud chystá Bůh těm, kdo nedbají jeho pozvání, a chovají se netečně k jeho spravedlnosti, moudrosti a lásce. Boží úmysly se musí uskutečniti proti vši zlé vůli. Co nechce jeden, dostane druhý. Bůh nezastavuje proud milosti, jen mu dává jiný směr.

Slyš rozkaz hospodářův. Velcí tohoto světa nepřijali mé pozvání. Jdi pozvati malé, ubohé,

nemocné, pohrdané. Rád bych u svého stolu viděl všechny, kým svět opovrhuje. Jdi a hledej mé vyvolené na křižovatkách, v bídných brlozích. Já je pozvednu, proměním, umístím v své slávě.

Tak mluví Otec nebeský. Nebuď k jeho volání hluchý. Povznes se nad svou malátnost a pospěš si. Máš bránu otevřenou, nedopusť, aby se zavřela. Nelituj úsilí ani práce, abys nabyl pokladů, které se ti ještě nabízejí. Modli se za ty, kdo se vydávají v nebezpečí, že je neodvolatelně ztratí.

200. ODRÍKÁNÍ PODLE JEŽÍŠE

Luk. 14

I. Ježíš klade podmínky těm, kteří ho chtějí následovat.

I šli s ním mnozí zástupové a on obrátiv se řekl k nim: „Jde-li kdo ke mně a nemá v nenávisti otce svého a matky své i manželky a dítek a bratrů i sester svých, ano i života svého, nemůže být mým učedníkem.“

Pojď k Ježíši se zástupem. Kdo chce vstoupiti pod jeho prapor, musí určitě vědět, co se od něho žádá. Je třeba, aby Ježíš stanovil podmínky. Mnozí by chtěli jíti za ním, ale aby je to nic nestálo. Ježíš proti tomu protestuje. Obětmi, trapnými naší přirozenosti, zkouší upřímnost našich závazků. Mluví o tom

velmi vážně. Nediv se tomu. Syn Boží je nejvyšš hoden toho, aby se mu ve všem dala přednost. Vším právem žádá v našem srdci první místo.

Ale nevymíňuje si je proto, aby vyloučil někoho z tvých drahých, ano chce, abychom milovali živě, žhavě a něžně. Miluje tvé drahé, jako ty je miluješ. Učinil pro ně více, než ty kdy učiníš; připravuje jim více, než ty bys jim kdy mohl opatřiti.

Ale může nastati okamžik, kdy budeš musít voliti mezi nimi a Bohem, mezi přikázáními Božími a jejich nemoudrými a hříšnými požadavky. Tvé srdce nesmí podlehnouti slabosti, přílišné ochotě, nezřízené náklonnosti, hříšnému nepořádku. Uvede-li tě někdo z nich do blízké příležitosti ke hříchu, nesmíš mu povoliti. Musíš zvítěziti, i kdyby tvé srdce sebe více krvácelo.

Přijmi tuto nauku za svou. Čím víc budeš o ní rozjímati, tím přijatelnější ti bude. Vzdej svému Spasiteli náležitou úctu.

II. Vybízí je k uvážení závazků, které chtějí přijmouti.

Nebo kdo z vás chtěje vystavěti věž neseďne dřívě a nepočítá potřebného nákladu, má-li dosti, aby dostavěl?

Važ si velice tak moudrých rad. Ježíš vybízí každého, kdo ho chce následovat, aby u-

važoval a předvídal. Musíme předvídati možné situace, cesty, překážky, prostředky. Počítej, čeho ti bude třeba. Jak vysoko chceš stavěti? Které prostředky máš k dispozici? Jak velice se chceš snažiti o dokonalost? Vzpomeň, k čemu ses rozhodl v době horlivosti. Neodvolávej nic. Ježíš zasluhuje, abys dal do jeho služeb vše, co máš, zasluhuje tisíckrát, aby ses pro jeho čest pustil do každého boje.

Ale abychom zvítězili, učme se bojovat. Studujme taktiku nepřítelovu, abychom zmařili jeho plány a nevrhali se střemhlav do jeho léček. Ježíš tě vybízí, abys dobře použil zbraní, které ti vkládá do rukou, a ujednal si svatou dohodu. Buď jist, že pod korouhví Ježíše Krista a s jeho milostí nemáme nepřátel, kterých bychom nemohli přemoci. Obětuj se mu tedy s radostí. Buď Ježíšův, jako Ježíš je tvůj. Nepoutej se k ničemu, co tě odpoutává od něho. Milujícímu není nic těžké.

201. ZTRACENÁ OVCE

Luk. 15.

I. Ježíš prohlašuje, že pro obrácení hříšníků je hotov podniknouti vše.

Přibližovali se k němu celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. Farizeové a zákoníci reptali: „Tento přijímá hříšníky a jí s nimi.“ I pověděl jim toto podobenství: „Který člověk z vás, maje sto ovec a ztratí jednu z nich, nechá devadesát devět na poušti a nejde po té, která se ztratila, až ji nalezne?“

Jdi k Ježíši mezi publikány a hříšníky; mezi ně vlastně náležíš. Nejsi právě tak, ano ještě více hříšný a nehodný?

Viz Ježíše ve společnosti hříšníků. Pozoruj ho. Viz, jak rád je mezi nimi, jak jej těší i nejmenší známka dobré vůle a lítosti. Praví, že jest ochoten vynaložiti všechnu moudrost, prozřetelnost a lásku, aby našel zbloudilou duši.

Proč je tak velkodušný? Snaž se to pochopiti. Ovce, která se vzdálila z ovčince, velmi jej tím zarmoutila. Což neodnesla s sebou radost z dokončené práce a z vítězství tak těžce dobytého? Kdyby ji nehledal, jen by dokončil katastrofu. Nediv se, že dobrý Pastýř je zarmoucen, přemýšlí, počítá, jak by ovci zas našel. Ničeho nelituje, aby ubohou duši vytrhl ze zaslepenosti a ukázal jí ošklivost hříchu i tíži její odpovědnosti.

Myslí jen na ni, jako by byla sama na světě. Rozjímej, pozoruj, měj důvěru.

II. Popisuje radost nad obrácením hříšníkovým.

A když ji nalezne, vloží si jí s radostí na ramena a přijde domů, svolá přátele a sousedy a řekne jim: „Radujte se se mnou, neboť jsem našel ovci, která se ztratila.“

Pozoruj dobrého Pastýře na cestě za zbloudilou ovci. Tou cestou vodí zlý duch neopa-

trné duše ke zkáze. Nechodils jí i ty? Nevydávals na ní víc než jednou v šanc své věčné určení? Vzpomínej.

Dobrý Pastýř vypravuje vlastně dějiny tvého obrácení. Svou nevděčností ses tisíckrát stal nehodným jeho lásky. Ale jakmile zpozoroval tvou nepřítomnost, dal se na cestu, odhodlán ničeho nešetřiti, aby tě přivedl zpět. Neodstrašilo jej tvé pohrdání, ani těžké pády, ani bolestné zrady.

Vzpomeň, jak přívětivě na tebe patřil, jak radostně, ač ještě starostlivě, čekal od tebe známku lítosti. A jakmile projevils lítost, sklonil se k tobě laskavě, aby viděl a ovázal tvé rány a oživil tvou naději.

Na tom neměl dosti. Chtěl ti návrat do ovčince zpříjemniti, povzbuditi tě k rozhodnutí, že od nynějška budeš dávat přednost povinnosti před osobním zájmem. Vzal tě na ramena, přivinul k srdci a šeptal ti slova, kterým nelze odolati. Vzpomeň si, jak sladké byly první okamžiky odpuštění. Nedokončíš své obrácení, aby jeho radost byla dokonalá? Zastav dobrého Pastýře, aby dále nehledal, poklekní mu k nohám, vyznej se z chyb a pros, aby ti vrátil původní čisté radosti.

V nebi je tvůj návrat oslavován. Pravím vám, že tak bude větší radost v nebesích nad jedním hříšníkem pokání činícím než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří poká-

ni nepotřebují. Pozvedni myšlenky i pohled k nebi. Syn Boží tě představuje Otcí, andělům a svatým, aby se s ním radovali nad ovcí ztracenou a opět nalezenou.

202. ZTRACENÝ PENÍZ

Luk. 15.

I. Ježíš vysvětluje učedníkům, jak velmi cení duše.

Aneb která žena mající deset drachem, ztratí-li jednu drachmu, nerozžehne svíce a nemete domu svého a nehledá pilně, až ji nalezne?

Poslouchej dále dojemnou nauku svého dobrého Pána. V chudé ženě, kterou ztráta jedné drachmy naplňuje smutkem a nepokojem, líčí sebe sama.

Tvá duše je ta drachma; je v ruce Ježíšových pokladem nejvyšším. Kolik práce, utrpení, pokořování mu připomíná jediná duše! Když dal všechnu svou krev, nemyslel, že dává mnoho. Co činil v Betlemě, v Nazaretě, v Getsemanech, na Kalvarii? Vykupoval tu duši; kupoval ten poklad. Jsme celí jeho. Ale co jest jeho, má sloužiti jeho úmyslům, a on má s námi úmysly svrchovaně moudré a dobrotivé. Nejvyšší mu záleží na tom, aby se splnily, protože tu jde o slávu Otcovu.

Co se stalo, když jsi zapadl do prachu jako ta drachma? Sláva Boží se zatemnila; snížil

ses v očích svého Spasitele, vydals v šanc
výsledek jeho díla, vzepřel ses jeho úmyslům,
pohrdls jeho prolitou krví. Nediv se, že ne-
má pokoje a že se nebojí námahy, aby tě o-
pět našel.

II. Jest ochoten ke všemu, aby našel, co se ztratilo.

Nerozžehne svíce a nemete domu svého a nehledá
pílně, až ji nalezne? A když ji nalezne, svolá přítel-
kyně i sousedky své a řekne: „Radujte se se mnou,
neboť jsem našla drachmu, kterou jsem ztratila.“

Co činí Spasitel, aby našel svůj poklad?
Duše bloudí ve tmě, proto Ježíš vrhá světlo do
temnot lží, přetvářky, špatných úmyslů, bo-
lestné zrady. Na světle se musí vidět všechno,
co se skrývá a přetvařuje.

Jaké je to světlo? Je to světlo s nebe, Slo-
vo, které tě osvěcuje, k tobě mluví, stará se,
naléhá, pokořuje se, svítí na prach, v němž
jsi pohřben. Neslyšíš je? Nemluví pravdu?
Již se déle nepřetvařuj.

Ó má duše, dej se nalézt, ukaž se na svět-
le, které ti přináší naději a odpuštění. Kéž tě
božské Slovo úplně pronikne! Povznes se
konečně z prachu nezřízených náklonností a
z vlažnosti. Ježíš nešetřil pro tebe ničeho, a
nyní očekává od tebe úspěch své těžké práce.

Radujte se se mnou, praví. Měl tedy úspěch
a celé nebe se chystá, že to oslaví. Záleží vše-
chno na tobě.

203. MARNOTRATNÝ SYN

Luk. 15.

I. Ježíš ukazuje posluchačům nespravedlnost a nevděk marnotratného syna k otci.

Pravil také: „Jeden člověk měl dva syny. Mladší z nich řekl otci: „Otče, dej mi ten díl statku, který na mne připadá.“ I rozdělil jim majetek.“

Mistr povzbuzuje dále hříšníky k důvěře. Mluví i k tobě. Uvažuj nejprve o velké dobrotě otcově. Jak je prozíravý, nezištný, štědrý a pečlivý! Dal synu všechno, a to ještě dříve, než si toho mohl zasloužiti. Dal mu i dary nejcennější. Nešetřil ničeho, aby své děti hojně vybavil.

Přirovnej k tomu chování marnotratného syna. Posuď ho podle zásluhy. Dej, co mi náleží, praví k otci. Mínil s ním přerušiti styky, ač je mu povinen díky za všechno. Radosti otcovského domu jej nudí. Každodenní povinnost se mu zdá jednotvárná, práce nesnesitelná. Probudila se v něm nezřízená zvědavost, ovládly jej vášně. Otče, dej mi, co mi náleží. Vrať mi svobodu; chci žítí podle svého. Doma není pro mne štěstí.

Otcovské srdce je bolestně dotčeno; snaž se pochopiti tu bolest. Ale přece synu vyhovuje. Otec nebeský dopouští poklesky svých dětí, aby jeho milosrdenství tím více zazářilo.

II. Vypravuje, jak špatně marnotratný syn užil otcovských statků.

Po nemnohých dnech mladší syn sebrav všecko, odešel do daleké krajiny a tam promarnil svůj statek, živ jsa prostopášně.

Sleduj uprchlíka. Otcovský podíl má v ruce, ale nezná jeho ceny. Zapomíná, že je to ovoce dlouhých bdění a těžké práce. Kdo to ví lépe než Ježíš sám? Náš pravý rodinný majetek je zasloužen potem a krví Syna Božího.

Co s ním činí marnotratný syn? Kam jde? Jde po svých tělesných žádostech, jde, kam jej vede nezřízená zvědavost a umíněná touha po svobodě. Chce užívatí života; o otcovská napomenutí se nestará. Chce jíti co nej-dále, aby již nic neslyšel ani neviděl z otcovského domu. Hledá krajinu dalekou, kde by mohl zapomenout na všechny dosud poznané pravdy, na všechny rady, na všechny směrnice chování. Tak jedná hříšník. Má srdce, aby miloval Boha. On však se jím Bohu od-cizuje, užívá darů Božích proti Bohu. Není to vrchol nevděku? Takové chování by mělo býti přísně potrestáno.

III. Popisuje zvrácenost a neštěstí marnotratného syna.

Když všechno utratil, nastal v té krajině veliký

hlad a on počal trpěti nouzi. I šel a přidržel se jednoho občana oné krajiny a ten poslal ho do dvora svého, aby pásal vepře. I přál si naplnit břicho své lusky²³, které jedlí vepři, ale nikdo mu (jich) nedával.

Marnotratný syn ukojil své vášně a poznává s lítostí, že mimo Boha není štěstí. Kdo se vzdaluje od Boha, vzdaluje se od života; může býti šťasten? Ještě nikdo nenašel štěstí v tělesných požitcích.

Pojď a přesvědč se o tom u marnotratného syna. Když opustil otce, opustil jisté pro nejisté. Věřil mámení, které jej odloudilo od povinnosti a říkalo mu: Štěstí je v cizině. Ale tam se jeho naděje nesplnily. Nenašel nasytění, nýbrž zklamání. Chtěl všeho dostatek, a je v nouzi. Snil o nezávislosti, a hle, je otrokem. Dychtil po světské přízni, a dostalo se mu pohrdání. Jednal pošetile. Nesoudil správně; dal se omámiti přeludy.

Hle, s jakých výšin padá dítě Boží, když se zříká Otce! Čeho zasluhuje? A čeho zasluhuješ ty? Projdi pokorně svůj život, přemýšlej, jak velký je Bůh a jak hluboko padá hříšník. Uč se poznávat sebe a pohrdati sebou.

204. NÁVRAT MARNOTRATNÉHO SYNA

Luk. 15.

I. Ježíš vypravuje o obrácení marnotratného syna.

Šel tedy do sebe a řekl: „Kolik dělníků v domě

otce mého má hojnost chleba, a já zde hynu hladem.“

Vrať se k marnotratnému synu, o jehož nevděku a pošetilosti jsi rozjímal. Připomeň si, jak hříšně zneužil darů Božích a co za to dostal. Volá: Hynu zde hladem! - Rozjímej o jeho bědování: Sníl jsem o tom, že budu žítí v bohatství a sytosti, že úplně uspokojím své nezřízenosti a choutky, a našel jsem jen zklamání a bídu.

Hříšník se vzdálil od Boha a Bůh se vzdálil od něho. Co zbývá tomu, kdo ztrácí Boha? Měj lítost s nešťastným pobloudílcem. Pozoruj ho na dně propasti, kam spadl. Čerpej z jeho smutné zkušenosti a uč se od něho lítosti.

Lítovat jest míti v opovržení chybu, přátí si, abychom se jí nebyli dopustili: proto marnotratný syn naříká. Právě svým utrpením a zklamáním se probouzí.

Začíná vzpomínati na otcovský dům. V domě otce mého dělníci mají chleba dost. Přěje si, aby nebyl z domu odešel, lituje, že se dal omámit. Hrozí se svého jednání. Vzpomíná na minulost, na svou první horlivost, na radosti svého dětství, na rodinnou důvěrnost a lásku a na bezstarostný život v otcovském domě. Chtěl by, aby se mu to vše vrátilo, chtěl by se znovu naroditi.

II. Ukazuje marnotratného syna na zpáteční cestě.

Vstanu a půjdu k otci svému a řeknu mu: „Otče, zhřešil jsem proti nebi a před tebou; již nejsem hoden sloužit synem tvým. Učiň mě jako jednoho ze svých dělníků.“ A vstav šel k otci svému.

Hříšník by se rád vrátil k Bohu. Ale přijme jej Bůh? Marnotratný syn odešel z domu otcovského. Dovolí mu otec návrat? To je vážná otázka.

Nejde jen o lítost, jde také o nápravu. Přijme Bůh jeho lítost? Je tak dobrý jako velký? Je tak milosrdný jako svatý? Ano, jest. Raduj se z toho.

Marnotratný syn nenávidí svou chybu, lituje jí a chce ji napravit. Volá: Vstanu, stůj co stůj napravím, co jsem učinil. Povstanu, odložím zlé návyky, překonám vášně, zřeknu se zlých příležitostí a vrátím se odhodlaně k ctnosti, k zbožnosti a k povinnosti.

Kde najde sílu k tomu? V naději, že otec mu odpustí. Půjdu k otci, vyznám se mu, povím mu své předsevzetí. Zním jeho dobrotu, vím, že mě přijme a vysvobodí z bídy.

Skloň se ke kajícímu marnotratníku. Poděkuj mu, že tě poučuje o lásce toho, jehož jsi sám tolikrát urazil. Pomoz mu vrátit se domů. Je sláb, jde váhavě, ale doufá. Naděje je síla zbloudilého. Ač tu a tam klesá, přece setrvává v svém úmyslu. Následuj jeho velkodušných rozhodnutí.

III. Vypravuje, jak otec přijímá marnotratného syna.

Když byl ještě daleko, otec jeho spatřil ho a byl hnut milosrdenstvím. I běžel a padl mu kolem krku a zulíbal ho. I řekl mu syn: „Otče, zhřešil jsem proti nebi a před tebou; již nejsem hoden slouiti synem tvým.“

Jdi a buď přítomen setkání otce se synem.
Snaž se poznati srdce Boží.

Viz, co čeká marnotratného syna. Od té doby, co opustil otcovský dům, otec na něho myslil, počítal dny a hodiny, očekával nejmenší známku lítosti, nejmenší krok k usmíření, aby mu mohl vrátit lásku a jmění.

Pozoruj marnotratného syna na srdci nejmilosrdnějšího soudce. Poslouchej, co praví. Prohlašuje svou nehodnost. Otče, zhřešil jsem. Uznává, že tím činí velmi málo, aby došel odpuštění, ale vyznává se přece, aby si ulevil. Nutně potřebuje někoho, komu by se mohl svěřiti, a volí k tomu srdce otcovské. Mohl voliti lépe?

Zpověď mu ulevuje jako nemocnému lék. Bůh odpouští jen těm, kdo se poznají a vyznají. Máme mu dokázati, že naše lítost je upřímná, a činíme to tím, že svou pýchu překonáváme pokornou zpovědí.

Ale otec řekl k svým služebníkům: „Rychle přineste roucho přední²⁴ a oblecte ho a dejte mu prsten na ruku²⁵ a obuv na nohy

jeho; a přiveďte tučné tele a zabijte je a jezme a veselme se; neboť tento syn můj byl ztracen a jest nalezen.“ I počali se veseliti.

Raduj se s marnotratným synem, že opět našel místo v otcovském domě i všechna práva a naděje, které jsou pokladem dítek Božích. Pros snažně Boha Otce, aby ti vrátil vše, co jsi ztratil.

205. ÚDĚL SPRAVEDLIVÝCH

Luk. 15.

I. Ježíš líčí posluchačům údiv a hněv staršího bratra.

Syn jeho starší byl na poli; když přicházel a blížil se k domu, uslyšel hudbu a tanec. I povolal k sobě jednoho ze služebníků a otázal se ho, co to je. On mu řekl: „Bratr tvůj přišel a tvůj otec zabil tučné tele, poněvadž ho dostal zdravého.“ I rozhněval se a nechtěl vejíti.

Na hostině u tabule je pro tebe místo; zaujmi je. Marnotratný syn jest u otce; raduje se u něho ze svého ospravedlnění. Smířili se; minulosti již pro ně není. U rodinného krbu se na ni vzpomíná jen při zmínce o velkomyšlné dobrotě otcově. Nyní marnotratný syn ví, kde je pravda, pokoj, štěstí. Po druhé se již nedá oklamati.

Ale starší bratr již projevuje nespokojenost. Diví se, že otec je tak dobrý; nemůže si vysvětlit, co se oslavuje. Mrzutě pohlíží na

takové plýtvání k vůli nehodnému. Proč se nepořádají slavnosti na mou počest? Vždyť pro věrnost mám na to právo! Slyš, jak si stěžuje. Cítí se poškozen. Zdá se mu, že to, co se dává bratrovi, jemu se ujímá. Neodpouští se marnotratníkovi na můj účet? Nezeslabuje se věrnost spravedlivého, když se tak ochotně odpouští hříšníku?

Starší bratr smýšlí tvrdě, nelítostně, protože není otcem a že marnotratník není jeho dítětem. Neví, jak to bolí, když ztrácíme ty, jimž jsme dali život. Neví, jakou radost máme, když se shledáváme se svými drahými, které jsme pokládali za mrtvé.

II. Odůvodňuje štědrost otcovu.

On však řekl jemu: „Synu můj, ty jsi vždycky se mnou a všechny věci mé jsou tvoje; veselí se však a radovati se náleželo, neboť tento bratr tvůj byl mrtev a zase ožil; byl ztracen a jest nalezen.“

Slyš, jak se otec ospravedlňuje: Synu můj, ty jsi vždycky se mnou; v práci, v modlitbě, v důvěrném hovoru, v úspěchu i v neúspěchu; v radosti i v utrpení jsi se mnou a já jsem s tebou. Provázím, vedu, podporuji tě, žehnám ti, posiluji tě v obtížích, odměňuji tvé úsilí. Můj dům je tvým domem; mé záležitosti jsou tvými záležitostmi; můj majetek je tvým majetkem. - Rozjímej o těch dojemných slovech otcových.

Není štěstí býti s Bohem? Štěstí spravedlivých na zemi se podobá blaženosti nebeské. A nezáleží blaženost nebeská ve spojení s Bohem?

Duše má, jsi-li Bohu věrnou, činí tě právě tvá věrnost šťastnou. Raduj se, že tě Bůh přijímá do služby a žehná tvému úsilí. Tu radost ti Bůh nabízí a dává každodenně. Je to jediné dobro, o které tě nikdo nemůže připravit. Přijdeš-li o ně, bude to tvá vina.

Děkuj tedy Otci nebeskému za svůj úděl. Pozemské útěchy pomínou. Radosti věrné duše jsou věčné. Od nynějška neměj jiné touhy, než abys mohl Bohu říci: Od té doby, cos mi odpustil, nepřestal jsem ti horlivě sloužit. Mým pravidlem byla tvá vůle. Zůstal jsem tvým věrným synem.

206. NEVĚRNÝ SPRÁVCE

Luk. 16.

I. Ježíš ukazuje učedníkům, jak nebezpečné jest zneužívatí darů Božích.

Pravil i svým učedníkům: Byl jeden bohatý člověk, který měl správce (statků), a ten byl udán u něho, jako by rozplýtvával jeho majetek. I povolal ho k sobě a řekl mu: „Co to slyším o tobě? Slož účty ze své správy, neboť již nebudeš moci správu vésti.“

Postav se mezi učedníky a poslouchej soustředěně Mistrovo podobenství.

Koho representuje nevěrný správce, který

je předvolán k soudu svého pána? Tebe. U Božího soudu je stížnost proti tobě. Žalují na tebe duše, které jsi špatně vychoval, zlý duch, neboť tak často tě přemohl, anděl strážný, žes jej zarmucoval, krev Ježíše Krista, žes ji učinil neplodnou.

Co o tobě slyším? Dovídám se, že promrháváš majetek; zneužíváš k vlastnímu uspokojení toho, co jsem ti svěřil k své oslavě. Nezáleží ti na mých zájmech, ale trávíš život v lenosti a v nepořádku. Můj majetek v tvých rukou trpí. Nemáš zřetel k mému jménu a domu. Proč? Slož účty ze své správy.

Poznej z těch slov, že člověk je na světě jen správcem statků Božích. Bůh požaduje od správce věrnost a za ni jej odmění. Soustřed se na mysl, zpytuj svědomí, připrav se na odpověď.

II. Ukazuje, jak je třeba uniknouti tomu nebezpečí.

I řekl správce sám u sebe: Co mám dělati? Neboť pán odnímá ode mne správcovství. Kopati nemohu, žebrati se stydím. Vím, co učiním, aby mě přijali do svých domů, když budu zbaven správcovství.

Jeho starost se nedá dobře ospravedlniti. Vše, co se mu vytýká, je pravda. Skutečně promrhal majetek svého pána. Více se zabýval vlastními zájmy než úředními povinnostmi. Ano, zneužil důvěry mu věnované a

práva svého pána uchwátit pro sebe. Jeho věc jest již napřed ztracena.

Praví: Co mám dělati? Hle, jak si dovede pomoci. Nejedná správně, ale jeho myšlenka zasluhuje uvážení. Především je velmi rozechvěn při pomyšlení, jaká hanba ho čeká. K žebrotě se nemohu odhodlat; jak se mohu ukázat jako žebrák tam, kde jsem požíval důvěry? Leká se přísnosti svého pána. Nenáleží k lidem, kteří, vidouce zlo, nečinně vyčkávají, zdali se věc časem nebo zvláštními okolnostmi sama nespraví.

Co činí? Hledá, jak by unikl rozsudku. Počítá, radí se, stará se o budoucnost. Chápe se, čeho může; nešetří času ani námahy.

Konečně si přibírá na pomoc dlužníky svého pána a podvodně s nimi vyjednává. Neposlouchej, co mluví, ale myslí na to, co činí. Našel jsem východisko z té situace. Vím, co udělám, abych trest tolik nepocítil a zajistil si budoucnost.

Obrať jeho úvahy na sebe.

III. Ukazuje učedníkům, jak si mají zajistiti věčnou spásu.

Já pravím vám: Učiňte si přátele z nepravého mamonu²⁶, aby, když dokonáte, přijali vás do stanů věčných.

Poslouchej závěr Ježíšův. Je spravedlivé a rozumné, abychom tak dovedli hospodařiti

s věčnými statky jako světáci se statky časnými. To je myšlenka Ježíšova a hned nám udává výborný prostředek. Učiňte si přátele z nepravého mamonu; rozdávejte majetek chudým, buďte dobří, abyste dosáhli odpuštění.

Duším, které se bojí trestů Božích, radí skutky milosrdenství. Bída chudiny jim může pomoci k věčné spáse. Pomáháš-li chudým, kráčíš k nebi. Spravedlnost bude pro tebe mírnější a milosrdenství ti vyprosí lhůtu k zlepšení.

Hle, co pro tebe a pro tvou věčnost dokáže almužna! Ať dáš chudině cokoli, vrátí se ti více. Buď dobrý k chudině, Bůh bude dobrý k tobě.

207. ZLÝ BOHATEC

Luk. 16.

I. Ježíš potvrzuje, že je peklo, a odhaluje cesty vedoucí k němu.

Byl jeden bohatý²⁷ člověk; ten se odíval v purpur a jemné plátno a hodoval každého dne skvostně.

Zbystři pozornost. Připomeň si, že při všem, co Ježíš zjevuje, říká jen to, co sám viděl. Zde mluví o pekle. Kudy se jde do pekla? Co se tam trpí? Co máme činiti, abychom se ho vyvarovali? O tom o všem tě Ježíš poučí.

Sněž se mu dobře porozumět, aby aspoň bázeň před věčnými tresty tě zachránila před hříchem, kdyby na to nestačila tvá láska k Bohu.

Co přivádí duše do pekla? - Pohlédni dovnitř domu, který ti Ježíš otvírá. Je tam všeho dost, nádhery, radostí, rozkoší. Do takových sítí chytá ďábel své oběti; takovými cestami je vhání do věčného neštěstí.

Jeden pak žebrák, jménem Lazar, ležel u vrat jeho plný vředů a žádal se nasytiti z drobtů, které padaly se stolu boháčova, (ale nikdo mu jich nedával), ba i psi přicházeli a lízali mu vředy. - Přirovnej k tomu životu plnému rozkoší život bídny, plný utrpení, život opuštěného, ubohého žebráka. Přirovnej dni, hodiny, minuty obou těchto existencí. - Pozoruj konec obou. Jednoho smrt připraví o všechno, druhému všechno dá.

Ten žebrák zemřel a donesen byl od andělů do lůna Abrahamova. Zemřel i boháč a pohřben byl v pekle. - K loži bohatého sobce se blíží zlí duchové, k loži chudákovu sestupují andělé. Kdo by mohl vysloviti strašné zklamání boháčovo a sladký pokoj chudásův? Uč se správně souditi o věcech pozemského života.

II. Popisuje hanebný pád, hroznou bídu a zoufalství zavržencovo.

Když v mukách pozdvíhl oči svých, uzřel Abrahama zdaleka a Lazara v lůně jeho. I zvolal: „Otče Abrahame, smiluj se nade mnou a pošli Lazara, ať omočí konec prstu svého ve vodě a ochladí mi jazyk, neboť se trápím v tomto plameni.“

Pozoruj věčný úděl zavržencův.

Peklo je místo hanby, pádu, zavržení. Zavrženec je bytost padlá. Které místo zaujímá v hierarchii stvořených bytostí? Ani poslední. Pozvedá oči a spatřuje v nekonečné výši toho, na kterého pohlížel tak z vysoka a kterého neměl za nic. Nyní sám není ničím, je odbytým brakem. To je trest za jeho pýchu.

Co mu zbývá z toho, co měl na světě? Tehdy mu nic nechybělo. Dnes nemá z toho nic. Měl všeho dostatek, nyní mu chybí všechno. Slyš, jak křičí o kapku vody. Představ si hrůzu takového nedostatku. Kdo na světě nic nemá, má přece Boha. To znamená, že pro něho ve skutečnosti nic není ztraceno, protože v Bohu a skrze Boha může nalézt všechno.

Zavrženci nezbylo nic. Pro něho je všechno ztraceno, protože ztratil Boha. To charakterisuje jeho bídu. Bůh se od zavržence vzdálil. Odňal mu svou dobrotivost, lásku, milost, starostlivost, prozřetelnost, všechnu oblažující činnost, všechno své milosrdenství. Pra-

meny blaha pro něho nadobro vyschly. Zavrženec spadl s výšin myšlenek Božích. To je trest za jeho sobectví, prostopášnost, hýření.

Co našel místo toho, co ztratil? Slyš jeho bolestné výkřiky: Plameny mě sžírají! Je odsouzen do ohně. Přerušiv svými hříchy styk s Bohem, sám se dobrovolně zbavil Boha a jeho dober. Padl; sám tomu chtěl. Ale mimo to mu spravedlnost Boží uložila hořký trest smyslů. Zavrženec bude žít jen proto, aby trpěl. Pyká za svou bezbožnost.

Marně by hledal východisko ze své situace. Nenajde ho. Z propasti, kde se zmítá, již nevystoupí. - Slyš shora hlas, který prohlašuje, že tresty pekelné jsou věčné: *Ale Abraham mu řekl: „...jest mezi námi a vámi stanovena veliká propast, aby nemohli ti, kteří by chtěli přejítí odtud k vám, ani tamodtud k nám se přepraviti.“* - K jiným mukám jest přidáno i věčné zoufalství. Bůh zavrhuje na věky, jako na věky korunuje. Věčnost činí nezměnitelným jak štěstí tak neštěstí, do něhož vstupujeme smrtí.

Lituj nešťastného boháče. Dotýkej se plamenů, v nichž se mučí. Okoušej hořkost jeho drásajících výčitek. Obrať na sebe tato vážná upozornění.

III. Učí vyhýbat se účinně nebezpečí věčného zavržení.

I řekl: „Prosím tě tedy, Otče, abys ho poslal do domu otce mého, neboť mám pět bratrů, ať jim svědčí, aby také oni nepřišli do tohoto místa trápení.“

Co máme činit, abychom se uchránili pekla? Poznej to z tohoto rozjímání.

Zlý bohatec se dovolává Božího milosrdenství pro své drahé: Pošli jim někoho! Odpovídá se mu: „*Mají Mojžíše a proroky, těch ať poslouchají.*“ Bůh jim poslal proroky a jednorozeného Syna. Ať rozjímají o jeho učení, ať konají, co jim předpisuje. V zákoně Božím se jim ukazuje, kterou cestou mají kráčet, aby nepřišli do propastí, do nichž tys ponořen.

Ó má duše, platí svědectví vzkříšeného víc než svědectví Syna Božího? Víra ti má stačit. Evangelium je pro tebe knihou života, pravidlem chování. Poznej v tom hrozném tajemství moudrost Boží. Klaněj se jeho spravedlnosti, obhajuj jeho prozřetelnost. Veleb především Boží milosrdenství, které tě ušetřilo, a upevňuj se na cestách, které vedou k nebi.

208. NESPRAVEDLIVÝ SOUDCE

Luk. 18.

I. Ježíš vybízí učedníky k vytrvalosti v modlitbě.

Pověděl jim také podobenství o tom, že jest potře-

bí vždycky se modlí a neustává. Právil: „V jistém městě byl jeden soudce, který se Boha nebál a člověk nestyděl. A byla v tom městě (též) jedna vdova, která k němu přicházela a říkala: Obhaj mne před mým protivníkem! Ale on dlouho nechtěl.“

Božský Mistr chce učedníky povzbuditi k důvěře v Boha a k dokonalé oddanosti božské Prozřetelnosti. - Modlete se, praví. Nepřestávejte se modlí. Bůh vás slyší, přijímá vás, sleduje vaše jednání; zajímá se jako otec o všechny vaše potřeby.

Ježíš nás učí podobenstvím. Tomu musíme věřit. A musíme tomu věřit, protože to řekl on. Nehledej jiného důkazu než jeho pravdomluvnost. Předvídal naše námitky a odpovídá na ně již napřed.

Viz tu ženu, která snažně prosí soudce. Kolikrát již u něho byla! Jak naléhá! Měj soustrast s jejími slzami. Kdo jí ubližuje? Proč se nemůže brániti? Kdo ji trápí, že tak naříká? Není ti třeba prositi o totéž, oč prosí ona? Snaž se od ní učiti.

Tato žena porozuměla, že modlí se jest bojovati. Jdeme-li se modlit, dáváme se do boje. Je třeba vší energie víry, abychom si zajistili vítězství. Treba použití všech ctností, které mají vliv na srdce Boží: pokory, důvěry, lásky, horlivosti, odevzdanosti.

Pro tu ubohou ženu není modlitba leda jednotvárným opakováním několika ústních

formulek. Útočí na srdce Boží čím dál tím usilovněji. Bůh hledá svou slávu v našich modlitbách jako ve všech našich skutcích. Vyslychá ty, kdo jej oslavují.

II. Již napřed je zabezpečuje proti malomyslnosti v modlitbě a ve zkoušce.

Potom však řekl sám u sebe: „Ačkoli se Boha nebojím a člověka nestydím, přece proto, že ta vdova jest mi obtížná, obhájím ji, aby naposled nepřišla a mne neztloukla.“

Raduj se, že ubohá žena došla konečně zastání. Zasloužila si toho a Bůh je spravedlivý.

Neomrzelo se jí prositi, nereptala proti ustavičnému odkladu. Byla dále pokornou, poslušnou, ochotnou přijímati všechny podmínky a přinášeti všechny oběti. Věřila pevně, že v lhostejném chování a v zlé vůli soudcově je pro ni tajemství, a snažila se je proniknouti, až se jí to podařilo. Blahopřej jí k tomu. Tak se člověk modlí, když má důvěru.

A Mistr dodává: „*Slyšte, co praví soudce nespravedlivý! A Bůh neobhájí svých vyvolenců, kteří k němu volají dnem i nocí, a bude prodlévati jim (pomoci)?*“ - Dodej si odvahy, když slyšíš tuto dojemnou řeč. Proti komu se musíš hájiti, kterou překážku bys chtěl odstraniti? Je ti třeba světla nebo odvahy, odevzdanosti, pokoje svědomí nebo

vroucnosti, abys dovedl těšiti bližního a osušovati jeho slzy? Jdi k svému Bohu. Stále a stále jej jmenuj otcem, až tě nazve dítětem a otevře ti své poklady.

Myslíte, že Bůh neslyší volání svých vyvolených? táže se Ježíš. Diví se bolestně, jak o tom může kdo pochybovati. Umějte býti trpěliví, praví. Dostane se vám spravedlnosti. Tak soudí Ježíš, tak sud' i ty. Použij jeho přítomnosti, aby ses odhodlal k odevzdanosti a k dokonalé věrnosti.

209. FARIZEUS A PUBLIKÁN

Luk. 18.

I. Ježíš učí, jak se Bůh pyšným protiví.

Pověděl také některým lidem, kteří v sebe důvěřovali, že jsou spravedliví, a jinými pohrdali, podobenství toto: Dva lidé vstoupili do chrámu, aby se modlili, jeden farizeus a druhý celník.

Jdi opět k Spasiteli. Pozoruj mezi jeho posluchači lidi domýšlivé. Pýcha, soběstačnost, zpupnost jsou Bohu nesnesitelné. Tito lidé se mají za spravedlivé. Je třeba poučiti je o pravé spravedlnosti. Dávají přednost sobě před jinými; třeba jim říci, komu dává přednost Bůh.

Vmysli se do myšlenek Ježíšových. Pozoruj v chrámě muže, o kterých mluví. - *Farizeus, postaviv se modlil se sám u sebe tak-*

to: „Bože, děkuji ti, že nejsem jako jiní lidé, lupiči, nespravedliví, cizoložníci, aneb jako i tento celník. Postím se dvakrát za týden, desátky dávám ze všeho, co vytěžím.“

Jaký to chvalozpěv! Nejsem jako jiní, jsem víc než ostatní kolem mne. Čím farizeus dokazuje své tvrzení? Konám skutky zbožnosti, které oni nekonají; činím pokání, a oni nikoli; zachovávám obřady, které oni nezachovávají. Jsem lepší, protože činím víc než oni.

Tak rozumuje pyšný. Posuzuje se podle věcí podružných. Hodnotí skutky ne podle toho, co vskutku jsou, nýbrž podle toho, čím se býti zdají. Domnívá se, že Bůh soudí o věcech tak jako lidé. Jak velice se mýlí! Takové domnělé náboženství je naprosté bezbožectví. Pravé náboženství má oslavovati Boha, ale pyšný používá náboženství, aby oslavoval sebe. Člověk je stvořen k slávě Boží, ale pyšný člověk žije a jedná pro slávu svou.

Pyšní tedy překážejí apoštolátu Ježíše Krista, jsou jeho odpůrci. Proto se Ježíš tak rozhorluje, kdykoli se s nimi setkává mezi posluchači a ve svatyních. Zavrhuje s ním jejich jednání. Nemusíš je kárat i na sobě?

II. Ukazuje jim, jak se pokorný líbí Bohu a jak prospívá v modlitbě.

Ale celník stojí zdaleka, nechtěl ani oči pozdvihnouti k nebi, nýbrž bil se v prsa svá a říkal: „Bože,

buď milostiv mně hříšnému.“ Pravím vám: Tento odešel do domu svého ospravedlněn, onen nikoliv; neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.

Přiblíž se k celníkovi a poslouchej jeho zbožnou modlitbu. Hleď z toho vystihnouti, jakou modlitbu Bůh miluje.

Můj Bože, smiluj se nade mnou; jsem hříšník. Víc o sobě říci nedovede. Když vstupuje do svatyně, myslí jen na svatost toho, jemuž přichází vzdáti úctu. Odhaluje veškeru svou nicotu a nespravedlnost. Nepřirovnává se k nikomu. Ani ho nenapadne, že by mohl někdo býti méně hodný, než je sám. Zmenšuje se, ničí se, chtěl by zmizet. Čím víc se člověk zmenšuje před sebou samým, tím víc roste před Bohem. Jak pokorně a zbožně se celník chová! A má k tomu tisícové důvody. Neopovazuje se pozdvihnouti oči, bije se v prsa, vyznává své hříchy, neboť potřebuje rozhřešení. Právem prosí o milost.

Bůh dává milost pokorným. K pokoře Bůh sestupuje, přibližuje se a žehná jí. Proč miluje Ježíš pokorné? Proč je tak mile přijímá před svou soudnou stolicí? Protože v nich poznává své pravé ctitele, kteří všechnu čest vzdávají toliko Bohu.

V pokoře je zárodek všech evangelických ctností; proto se Ježíš dává pokorným. Z nich činí duše vpravdě chudobné, vpravdě posluš-

né. Horlivá zbožnost, zapomenutí na sebe, oddanost bližnímu, věrnost při všech zkouškách, dokonalá čistota, mužná odvaha, neomezená šlechetnost jsou také plody pokory. Stačí, aby se v duši ukázala pokora, a již se Bůh raduje. Stačí, aby se ozvala, a Bůh již poslouchá, sklání se a vyslýchá ji.

Ať jsem sebe hříšnější, pokořuji-li se upřímně před Bohem, odpouští mi. Vzmuž se tedy a vyznej se ve zpovědi ze všeho, z čeho se máš vyznatí. Slíb, že napodobíš celníka. Pros Ježíše, aby zúrodnil naučení, které ti právě dal, a prohloubil v tvém srdci pravou pokoru.

210. DĚLNÍCI NA VINICI

Mt. 20.

I. Ježíš ujišťuje učedníky, že všichni mohou dojíti věčné spásy.

Podobno je totiž království nebeské hospodáři, který vyšel na úsvitě, aby najal dělníky na svou vinici. Smluviv pak s dělníky denár na den, poslal je na vinici.

Postav se mezi Ježíšovy posluchače. Přičiň se, aby ses vpravil do myšlenek Ježíšových. Jde tu o tebe a o tvou práci o věčné spáse.

Pozoruj hospodáře, jak hledá dělníky. Je to Bůh Otec. Stvořil lidi, aby pracovali o jeho slávě. Chce se o ně postaratí. Blahoslavení jsou, kdo záhy zaslechli jeho hlas, a ještě šťastnější, kdo odpověděli na první zavolání. Co

znamená mzda, kterou smlouvá s dělníky? Za práci na zemi jim slíbuj nebe. Jeho vlastní blaženost bude tvou blažeností, budeš-li žít pro něho. Jeho dům bude tvým domem, jeho království tvým královstvím. Bůh se zavazuje smlouvou, že nás odmění dobry, na která si žádný tvor nemůže činit nároků.

Kterou práci ukládá nebeský Hospodář svým dělníkům? Ukládá jim každodenní povinnosti, boj proti sebelásce a vášním, snahu o trpělivost, mírnost, lásku, oddanost k bližnímu, všechno, co budí úctu a lásku k Bohu, co vzdělává bližního a přispívá k spáse duší, vůbec všechnu práci o splnění vůle Boží.

Pro takovou práci hledá Bůh dělníky od rána do večera. Ježíš praví, že hospodář vychází o hodině třetí²⁸, šesté, deváté a najímá nové dělníky. O jedenácté, poslední hodině hledá ještě a nabízí práci posledním zahalečům. Jedinou starostí Stvořitelovou je, zvát všechny lidi v každé hodině k práci o spáse duší. Raduj se z takové pozornosti. Nevyhovíš ochotně tomu pozvání?

II. Vysvětluje, jak bude Bůh na věčnosti odpláceti.

A když byl večer, řekl pán vinnice svému správci: „Zavolej dělníky a dej jim mzdu počna od posledních až do prvních.“ Přišedše tedy ti, kteří nastoupili o jedenácté hodině, dostali po jednom denáru.

Slyš, jak Bůh volá do práce. Syn Boží ujišťuje, že ten, pro něhož pracuješ, na tebe nezapomene. Pozoruje tě, zajímá se o tvé úsilí, počítá starostlivě hodiny tvé práce, a když přijde večer, odhalí ti tajemství své dobroty. Přičte ti k zásluze, že ses nezviklal v důvěře.

Praví správci: Zavolej dělníky, ukonči práci. Čas zásluh minul. Dej každému, co si zasloužil do tohoto okamžiku. Zpytuj svědomí a vraď se mezi ty, kteří se ubírají k nejvyššímu Odplatiteli. Jsi hoden býti mezi prvními?

Proč volá Bůh nejprve poslední? Asi proto, že pracovali nejhorlivěji. Ve službě Boží lze zakrátko dospěti k velké slávě.

Dělníci prvé hodiny reptají. *Tito poslední pracovali jedinou hodinu, a dal jsi jim právě tolik, kolik nám, kteří jsme nesli břímě i horko dne.* Ale marně se dovolávají, že pracovali déle. Dostalo se jim více milostí než ostatním, ale použili jich méně dobře. Nesli břímě a horko dne, ale ochable a bez opravdové starosti o zájmy Boží. Hromadili nedokonalosti, zmařili mnoho času; ve službě Mistrově nevynikali.

III. Vysvětluje, že Bůh odměňuje spravedlivě.

Ale on odpověděl jednomu z nich pravil: „Příteli, nečiním tobě křivdy. Což jsi nesmluvil se mnou jeden denár? Vezmi, co je tvoje, a jdi.“

Hospodář nic nevysvětluje. Lidem se nesluší, aby posuzovali věčnou Moudrost. Bůh zdůrazňuje svou svrchovanost. Praví: Chci, aby to bylo tak. Mohu ze svého rozdávat, jak se mi líbí. Když Bůh odměňuje naše zásluhy, odměňuje toliko své dary. Je otcem všech lidí, je pánem všeho tvorstva. Klaněj se mu a nereptej.

Ale Bůh činí více. Bere si za svědka svou spravedlnost. Praví: Plním své závazky. Dohodl jsem se s vámi o mzdě. Proč reptáte? Uznávám vaši práci i vaše služby. Není má odplata již přirozeně nekonečně větší než vaše práce?

Uznej, že je tomu tak. Co ještě praví hospodář? *Či snad nesmím učiniti (se svým), co chci? Či jest oko tvé zlé, že já jsem dobrý?* Proč mi vytýkáte dobrotu? Proč se divíte, že jednám stejně se všemi svými dětmi? Oč dám jednomu víc, druhému to neodnímám. Nikdo netrpí tím, že někomu projevují přízeň.

Čerpej z toho poučení hojně užítku. Bůh je dobrý, spravedlivý, věrný. Je nejvyšším pánem, podrob se mu; je otcem, miluj ho a starej se o jeho zájmy. Nedej se nikým v jeho službě předstihnouti. Dal ti čas i milost; dej se do práce.

211. PŘÍCHOD KRÁLOVSTVÍ BOŽÍHO

Luk. 17.

I. Ježíš mluví s učedníky o svém prvním příchodě.

Byv otázan od farizeů, kdy přijde království Boží, odpověděl jim: „Království Boží nepřijde s patrností, ani neřeknou: „tuto jest“ aneb „tamto jest“, neboť království Boží je ve vás.“

Děkuj božskému Mistru a projevuj velkou touhu, abys jej viděl na světě kralovati. Polož si i ty otázku, která zajímá jeho posluchače: Kdy přijde království Boží? Říkáš nám, že budeš kdysi kralovat. Kdy to bude?

Slyš Ježíšovu odpověď: Království Boží jest ve vás. Tážete se: Kdy budeš kralovati? Odpovídám: Již kraluji. Tážete se, kdy budu slaviti svůj příchod. Již jsem jej slavil.

Království Ježíšovo nemá nic společného s královstvím světským, protože Ježíš chce kralovati nad dušemi. Přišel ducha získati pravdě a srdce spravedlnosti; musí se tedy blížit a učiti nenuceně. Přišel vypovědětí boj zlému duchu a osvoboditi člověka z otroctví hříchu. Nepotřebuje velké armády, když vítězí prolitím vlastní krve. Chce, aby lidé prakticky konali ctnosti, o nichž mluvil. K čemu tedy nádhera, která jen obtěžuje a odcizuje?

Můj Král se musí zbaviti veškeré slávy, zmenšiti se a státi se mým bratrem. Netouží po jiné slávě, než aby mě získal. Ví, že ho rád

poslechnu a rád se mu podrobím, zjevili se mi prostě a nenáročně. Nemiluje okázalosti.

Utvrď se v těch myšlenkách. Vzpomeň si na skromné svatyně, do kterých Spasitel slavil první příchod. Připomeň si Nazaret, Betlem, nepatrná městečka, jimiž prošel, samoty, kde se modlil za tebe. Uznej ho za krále, vzdej mu čest. Obětuj mu své marné touhy po světské slávě.

II. Předpovídá, jak nenadálý a přísný bude jeho příchod.

Přijdou dnové, kdy budete toužiti, abyste viděli jeden den Syna člověka, a nevidíte. Řeknou vám: „Tuto jest“ aneb „Tamto jest“. Neodcházejte a nechodte za nimi. Neboť jako blesk blýskaje se od jedné končiny pod nebem září (až) do druhé končiny pod nebem, tak bude Syn člověka v den svůj.

Přemýšlej o velkém a posledním příchodu Syna Božího. Otec mu připravuje vítězství, které ho plně odškodní za všechna pokoření a utrpení; i ty budeš při tom. Toho dne všichni tvorové budou nuceni uznat Ježíše Krista za nejvyššího pána. Tehdy zazáří všechna sláva, kterou skrýval po čas svého smrtelného života. Tato manifestace dokonale ospravedlní Boží prozřetelnost a moudrost. Upevni se tedy ve víře.

Ježíš zároveň upozorňuje učedníky, že na ten velký den musejí čekatí trpělivě. Praví

jím : Nebudu s vámi viditelně, proto vám bude čekání tak těžké. V bojích za víru osamotníte; neztrácejte odvahy, neznepokojujte se. Neposlouchejte těch, kteří budou chtít zviklati vaši důvěru. Vrátím se a lidé mě snadno poznají. Šťastní, kteří na mne budou čekat s vytrvalou důvěrou!

Tak mluví Syn Boží. Uvažuj o jeho slovech. Zbývá ti snad několik let nebo několik dní, aby ses připravil na slavný příchod Spravedlnosti a zabránil osudným překvapením. Co přinese tobě a tvému okolí?

Co vidíš a slyšíš kolem sebe? Není třeba usmířovati Boží spravedlnost? Promluv o tom s Ježíšem. Pros jej snažně, aby dal své Církvi výmluvné a velkodušné apoštoly, kteří by přivedli na dobrou cestu lidstvo, které se řítí do pekla. Pros jej za všechny své drahé.

212. ČISTOTA PODLE JEŽÍŠE

Mt. 19, Mk. 10, Luk. 16.

I. Ježíš mluví o svatosti a nerozlučitelnosti manželství.

Tu přistoupili k němu farizeové a pokoušeli ho řkouce: „Jest dovoleno člověku propustiti svou manželku z příčiny kterékoliv?“ On jim odpověděl: „Což jste nečetli, že ten, který stvořil lidi, na počátku mužem a ženou je učinil a řekl: Proto opustí člověk otce svého i matku svou a přilne k manželce své a ti dva budou tělem jedním?“

Přibliž se k božskému Mistru. Učí, jak svatě mají býti náklonnosti, z nichž povstává život. Slyš otázku farizeů: Je dovoleno zlomiti z jakékoli příčiny pouta manželská? Co o tom myslíš? Čemu o tom učíš?

Ježíš odpovídá a odhaluje úmysly Boží při ustanovení manželství. Bůh při tom chtěl, aby manželé byli jedna duše, jedno srdce, jedno tělo, jeden život, jediná rodina. Bůh žádá od manželů dokonalé splynutí zájmů, společné povinnosti, soulad snah, tytéž ctnosti, touž odpovědnost mezi dvěma bytostmi. Nuže, co je tak jednotné, to je podstatně nerozlučitelné.

Takové spojení je podle úmyslů Božích základem každé rodiny. Rozjímej o tak krásné nauce a blahořeč nebeskému Otci, že ti dal rodinnou lásku jako nezcizitelný poklad.

Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj. Podle vůle Boží má manželské spojení býti oživováno láskou, jakou má všechno stvoření milovati Stvořitele. Bůh praví: Pamatujte, že já vás spojuji. Musíte se spojití se mnou, abyste byli opravdu jedno. Bůh musí býti svazkem srdcí, která se chtějí milovati čistou láskou. Jediné jeho milost a zákon mohou manželství zachrániti od scestí. Není-li v mé lásce Bůh, neuspokojí mé srdce ani celý svět. Původ manželství je božský; božský má býti i jeho rozvoj. Proto Ježíš Kristus povýšil manželství na svátost. Svátostí se chce Ježíš Kristus sám

postarat o budoucnost manželů ve všech starostech a těžkostech. Milují-li se podle Boha, najdou v Bohu všechno. V svátostné milosti najdou vždy odvahu pro svou povinnost, větší a větší lásku, radost, důvěru.

II. Ježíš mluví o výbornosti panenství.

Řkou jemu učedníci jeho: „Takový-li je poměr mezi mužem a ženou, není dobře ženiti se.“

Slyš, co praví učedníci: Nemůže-li člověk vzít zpět, co dal, nemůže-li zrušit svá pouta, není dobré vázati se. - Tak se vzrušuje a bojí nedokonalé srdce. Nemůže uvěřiti, že by v nerozlučitelnosti bylo štěstí. Zdá se mu, že štěstí spojené s odříkáním není štěstím. Chce si ponechat svobodu, zciziti, co je nezcizitelné. Většina posluchačů snad to již vyzkoušela.

Ježíš je pozvedá k novému řádu myšlení a tužeb. *On jim řekl: „Ne všichni chápají slovo to, nýbrž ti, jimž jest dáno. Jsou panicové, kteří se tak narodili z matky, a jsou panicové, kteří učiněni jsou jimi od lidí, a jsou panicové, kteří se sami oddali panictví pro království nebeské.“* Jest ovšem krásné spojení se k společné práci, k boji, k radosti a k utrpení; je krásné spojení se, abychom bytostem, které ještě nejsou, zjednali světlo, naději, věčný cíl, který máme i my. Ale jest ještě něco lepšího. Bůh zjevuje některým duším krásu vyššího

řádu. Vnuká jim jiné ušlechtilé úmysly, vyhrazuje si srdce, kde chce vládnouti sám a bez soupeře. Vnuká jim, aby se mu nabídla za oběť. Tato srdce nedají světu nic; od světa nic nedostanou, budou žít na zemi z radostí nebeských. Odloučí se od těla, aby žila jen duchem. V těle lidském budou žít životem andělským.

Co o tom soudíš? Vnikni do posledních slov Ježíšových. Náležíš k těm, komu bylo dáno pochopení, úcta a láska k panenství? Poznals jeho božskou krásu? Netoužíš aspoň, abys je poznal, bys je mohl ocenit podle zásluhy?

Vnikni do svatyně svaté lásky. Slož své srdce u nohou Ježíše Krista. Pros jej snažně, aby v něm utišil smyslné vášně. Dodej si odvahy. Uč se milovati, jak se miluje v nebi.

213. PŘÍTEL DÍTEK

Mk. 10, Mt. 19, Luk. 18.

I. Ježíš žehná dítkám.

I podávali mu děti, aby se jich dotkl; učedníci však domlouvali těm, kteří je k němu brali. Ale Ježíš vída je, zamrzl se nad tím.

Pojď k té dojemné podívané. Zbožné matky jej prosí o požehnání pro své děti. Vede je k němu víra. Poznávají, že Ježíš jim při

díle výchovy může nejlépe pomoci. Vědí, že on je vtělená Moudrost a že potřebují světla. Vědí, že je samá dobrota, a doufají, že je neodmítne. Vědí, že je pramenem veškeré svatosti, že jeho slovo zajišťuje budoucnost a vyvádí z tísně každou trpící duši.

Zpráva o jeho příchodu je pro ně radostnou zprávou. Přivádějí k Ježíši své poklady. Prosí, aby se nad nimi pomodlil, jim požehnal. Blahopřej zbožným matkám a spoj se s nimi.

Nepoprosíš také o požehnání, které Ježíš dává maličkým? Učiň se maličkým, aby sis ho zasloužil. Nechť Ježíšovo požehnání zmenší v tobě všechno, co pýcha nadnáší. Kéž jeho vlivem dozraješ! Pros Matku Boží, aby ti k tomu požehnání pomohla svou sladkou přímluvou.

Připomeň si také potřeby Církve. Pros Boha, aby víc než jindy pomáhal Církvi zachraňovat mládež. Bezbožnost se velmi přičiňuje, aby v bezbranných dětských duších zatemnila znalost věčných pravd. Pros, aby se kolem Ježíše shromáždilo mnoho bdělých a statečných apoštolů mládeže. Nabídní se sám k tomuto apoštolátu, který je Srdci Ježíšovu nejdražší.

II. Vybízí učedníky, aby se pokorou a prostotou stali hodnými darů Božích.

A řekl jim: „Nechte děti jíti ke mně a nebraňte jim,

neboť takovým patří království Boží. Vpravdě pravím vám: Kdo nepřijme království Božího jako dítě, nevejde do něho.“ I bral je na lokty, vkládal na ně ruce a žehnal jim.

Slyš Mistrovo poučení. Jeví se v něm celé jeho srdce. Nechte dítek přicházeti ke mně. Otec nebeský je vede ke mně; nebraňte jim. Touha po Bohu je dětskému srdci vrozena. Hleď, jak děti přibíhají a kupí se kolem Ježíše. Mistr je ukazuje učedníkům a praví: Takovým náleží království Boží. Jen duše tak prosté a upřímné přijdou do nebe. - Věř těm slovům a pros Syna Božího o milost duchovního dětství. Dostane-li se ti jí, budeš milovat pravdu čistou, prostou, budeš mít odpor proti lži a dvojakosti, budeš pokorný, jemný, skromný. Takoví lidé uchovávají své srdce od nezřízených náklonností, prchají i před stínem zla. Starost o vlastní zájmy jest jim cizí; sobectví je nebrzdí. Lidské bázně neznají. Nepodezřívají bližního ze zlých věcí, protože zlo nepoznali ani poznati nechtějí. Myslí o všech dobře, o nikom zle.

Milost duchovního dětství se dá spojit s největší učeností. Není třeba, abychom byli dětmi co do inteligence; učedník Ježíše Krista má toužiti, aby poznal tajemství spásy dokonale; ale studuje prostě, ve světle víry. Víra je mléko, které dává vzrůst životu prosté duše.

Šťastné duchovní dětství! V něm je pravá zralost životní.

Přednes Pánu své touhy a pros, aby tě vyslyšel.

214. DOKONALOST PODLE JEŽÍŠE

Mt. 19, Mk. 10, Luk. 18.

I. Ježíš ukazuje jinochovi cestu do nebe.

A ejhle, kdosi k němu přistoupil a řekl: „Mistře dobrý, co dobrého mám činit, abych dostal život věčný?“ On mu řekl: „Co se mne ptáš o dobrém? Jediný jest dobrý (Bůh). Chceš-li však vejít do života, zachovávej přikázání.“

Zaujmi místo u Syna Božího. Slyš otázku mládencovu: Co mám činit, abych přišel do nebe? Mluvíš o nebi; chci tam přijít. Mluvíš o životě věčném, chci ho dosáhnouti. Co mám činit? Jak se chovat?

Tyto starosti mají přednost přede všemi ostatními na světě. Mládenec mluví opravdu moudře. Co mám činit, ne abych se stal bohatým, ne aby se mi všechno dařilo, ne abych byl mezi prvními, ale abych přišel do nebe. - Při všem pozemském bohatství mám především toužit po životě věčném. Mám pracovat jen pro nebe. Ale jak? Slyš, co odpovídá Ježíš. Zachovávej přikázání. Ježíš prohlašuje, že kniha přikázání je zároveň knihou života, poněvadž přikázání dává zákonitá au-

torita. Zákon není projevem kruté umíněnosti, ani jen nepříjemný nátlak na lidskou svobodu, nýbrž cesta, která vede k životu.

II. Ukazuje jim cestu evangelické dokonalosti.

Dí jemu mládenec: „To všechno jsem zachovával od svého mládí. Co mi ještě chybí?“ Řekl mu Ježíš: „Chceš-li dokonalým být, jdi, prodej, co máš, a dej chudým, a budeš mít poklad v nebi; a přijď a následuj mne.“

Odpověď tak prostá tazateli nestačí. Mládík naléhá dále: Co mi ještě chybí? Zachovávatí přikázání je mi samozřejmé. Ale nejsem spokojen, konám-li jen to, co konají všichni. Nelze žít dokonaleji? To Ježíš rád slyší a s láskou pohlíží na mládence. Vyvolená duše jej hledá jinak než dav. Srdce Ježíšovo se otvírá a šíří. Chceš-li být dokonalý, viz, co musíš činit.

Pravý život, který záleží ve věrnosti k Bohu, začíná zachováváním přikázání. Stoupá k dokonalosti plněním evangelických rad. Jdi, prodej, co máš. Zbav se všeho, co máš, a vrať se ke mně. Potom ti řeknu, co dále. Klaněj se Ježíši a pros, aby ti pověděl více.

III. Vysvětluje s lítostí, proč mládenec neměl dosti odvahy.

Uslyšev mládenec slovo to, odešel smuten, neboť měl mnoho statků. Ježíš pak řekl svým učedníkům:

„Vpravdě pravím vám: Boháč vejde těžko do království nebeského.“

Běda, mládenec při slovech Ježíšových zesmutněl. Umí toužiti, ale neumí chtít. Strach před obětí jej udržuje na všeobecné cestě; nevynikne.

Pozoruj jeho slzy; pláče, že cítí svou nemohoucnost. Vidí nyní lépe krásu dokonalého života, a nemá zmužilosti, aby se mu věnoval. Stydí se sám za sebe, za svou zbabělost. Smutek a nesnáz jsou vždy údělem slabých duší. Kde není odvahy, tam není radosti.

Provázej ubohého mládence pohledem. Přirovnej bohatství pozemské k bohatství nebeskému. Co si chce zachovati a co opouští? Je bohat. Přilnul k majetku a nedovede se odpoutati. K čemu lneme, to neradi opouštíme. Jak bude těm lidem nesnadné vstoupiti do království Božího! praví Pán.

Uč se, jak máme vládnout tím, co nám Bůh vložil do rukou. Statky časné a všechno na světě máme jen k tomu, abychom získali život věčný. Jsou pomůckou, nečiň z nich překážku. Někdy z nich Bůh činívá předmět oběti. Tím bývá velmi poctěn a žehná takové oběti veškerým požehnáním své lásky. Šťastné duše!

215. ODMĚNA STONÁSOBNÁ

Mt. 19, Mk. 10, Luk. 18.

I. Ježíš mluví s apoštoly o budoucí odměně.

Tu odpověděl mu Petr: „Hle, my jsme opustili všechno a šli jsme za tebou; co tedy za to dostaneme?“

Připomeň si, co se právě stalo. Duše, kterou Ježíš vyzval k dokonalosti, neměla odvahy jít za ním. Petr se táže jménem mnohých: My jsme pro tebe opustili všechno, co nám za to dáš?

Když se Petr rozhodl jít za Ježíšem, stará se nejen o to, co má dát, ale i o to, co za to dostane. Co dostanu za dobrovolné zřeknutí, za svou oběť? Má vůle potřebuje vzpruhu, aby dovedla přijmouti závazky, k nimž mě pudí láska. Musím vidět budoucí dobro, znát slíbenou odměnu. Co nám dáš? Petr dobře činí, že se tak vytazuje. Zaslouží on i jeho soudruhové, aby jim Ježíš dal povzbuzující odpověď.

Mají pravdu, když praví, že opustili pro něho všechno. Neopustili toho mnoho, ale opustili všechno a rádi. Ovšem zbývá jim ještě opustit sebe samy. Jsou ještě slabí, snadno pozbývají odvahy. Jsou nejistí v názorech, nestálí v předsevzetích, ale chtějí se dále snažit o dokonalost. Milují Mistra a mají v něho neomezenou důvěru.

II. Slibuje stonásobnou odměnu těm, kdo opustí všechno a půjdou za ním.

A každý, kdo pro jméno mé opustí dům nebo bratry a sestry, nebo otce, nebo matku, nebo manželku, nebo dítky, nebo pole, stokrát více dostane a život věčný zdědí.

Ježíš slavnostně slibuje: Vrátil vám stonásobně všechno na tomto světě i na onom. Dali jste mi málo, vrátím vám mnoho. Dali jste mi věci nepátrné, vrátím vám věci neocenitelné. Chcete slávu? Najdete ji. Chcete štěstí? Budete je míti.

Okoušej radosti apoštolů, když slyší tak povzbuzující řeč, a raduj se ještě více při vzpomínce, že Bůh své sliby plní. Ježíš jim slibuje stonásob již na tomto světě. Taž se každého z apoštolů, zdali je zklamal. Po odchodu Mistrově byl jejich život krvavým pronásledováním, prudkým bojem, hrdinným sebezapřením. - Byli nasyceni pohrdáním, skončili mučednictvím. A přece každý z nich ti potvrdí, že se mu dostalo slíbené stonásobné odměny.

Viz tedy, v čem je pravé štěstí, pravá sláva, pravý život. Vzpomínaje na příslibení Boží, následuj Ježíše po příkladě apoštolů a na pozemské statky se již tak nepoutej. Zbav se konečně břemene, které tě zdržuje na cestě dokonalosti. Osvobod své srdce, pamatuj na odměnu, která je příslibena velkomyslným

duším. Mysli na budoucnost a odpoutej se docela od malicherné přítomnosti. Tak tomu chce Ježíš Kristus.

216. SMRT LAZAROVA

Jan 11.

I. Ježíš se dovídá o Lazarově nemoci a jde do Betanie.

Byl nemocen jakýsi Lazar z Betanie, vesnice Marie a její sestry Marty. Byla to ona Marie, která pomazala Pána mastí a utřela mu nohy vlasy svými, ježžto bratr Lazar byl nemocen.

Hledej božského Mistra s posly Lazarových sester. Chtějí na něho působiti zprávou o osudu milované bytosti. Jeho přítel Lazar je nemocen a jeho sestry, které Ježíš miluje jako Lazara, posílají k němu. Ten dům, kde bylo tolik lásky a kde byl Ježíš tak často a mile přijímán, byl navštíven křížem. Bůh zkouší i nejlepší. Ale není Ježíš nevyčerpatelným útočištěm trpících duší?

Sestry jeho poslaly tedy k němu a vzkázaly: „Pane, hle, ten, kterého miluješ, je nemocen.“ - Slyš prosbu poslů. Sestry vědí, jak dobrý je Pán, a napověděly jim, co mají říci: Ten, kterého miluješ, je nemocen. - Bůh nežadá v modlitbě výmluvnosti. Stačí, když mu pokorně a s láskou předložíme své prosby. Ukaž tomu, jenž tě miluje, práci, která má býti vykonána, bolest, kterou je třeba vyho-

jíti, prázdnotu, která volá po náplni, vítězství, kterého je nutno dobýt, zázrak, který by se měl stát; a řekni: Ten, jehož miluješ, je nemocen. Hleď, co mu chybí. Mnoho jsi pro něho vykonal, vykonej ještě toto. - S tím se spokoj a zachovej trpělivost a důvěru.

Co odpovídá Ježíš? *Nemoc ta není k smrti, nýbrž k slávě Boží, aby Syn člověka byl oslaven skrze ni.* Ježíš ukazuje cíl utrpení. Člověk žije a trpí k slávě Boží. Sláva Boží je poslední cíl každé bytosti a každé události, radostné i bolestné. S toho hlediska pozoruje spravedlivý člověk pozemský život se vším jeho děním. Nereptej. Používá-li Bůh tvého utrpení k své slávě, použije své slávy k tvému štěstí. Nech Ježíše jednati; nech jej pracovati, jak se mu líbí, aby své věrné oblažoval.

II. Přichází do Betanie a potkává se s Martou.

Přišel tedy Ježíš, našel ho již čtyři dni v hrobě ležeti... Jak Marta uslyšela, že Ježíš přichází, vyšla mu naproti, Maria však zůstala seděti doma.

Jdi s Ježíšem a s učedníky cestou do Betanie. Zastaň se ho, když mu vytýkají, že přichází příliš pozdě. Ten, jenž všechno může, má vždycky času dost. Ježíš otálel jen proto, že chtěl učiniti zázrak. Dopustil smrt, aby vrátil krásnější život. Cestou jej pros, aby upevnil tvou důvěru.

Buď zbožně přítomen setkání Ježíše s Martou. Slyš, jak Marta volá: „*Pane, kdybys tu byl býval, bratr můj nebyl by umřel. Avšak i nyní vím, že, začkoli Boha požádáš, dá tobě.*“ Marta si naříká. Není dovoleno stěžovati si na Boha, ale smíme si postěžovati Bohu.

Marta trpí a stěžuje si. Ale činí to mírně, láskyplně, bez reptání, bez výčitek. Podrobuje se tajemnému chování Ježíšovu. Velice se diví, ale neprojevuje nedůvěru. V tom trápení nezapomíná na dobrotu Mistrovu. Miluje Pána, jak jej milovala, a svým steskem mu projevuje lásku a důvěru.

Proto hned dodává: Víím, že můžeš vše. Nevím, proč jsi tu zkoušku dopustil, ale víím, že nás miluješ jako ve dnech štěstí. Jsi k nám stále týž. I nyní můžeš, cos mohl tehdy. - Poslouchej Martu a pozoruj Ježíše. Dej Ježíši celé srdce s ní a jako ona.

III. Zkouší Martinu víru a přijímá její hold.

Dí jí Ježíš: „Vstane zase bratr tvůj.“ Dí jemu Marta: „Vím, že vstane při vzkříšení v den poslední.“ Řekl jí Ježíš: „Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, byť umřel, živ bude, a každý, kdo žije a věří ve mne, neumře na věky. Věříš tomu?“ Řekla jemu: „Ano, Pane, já jsem uvěřila, že ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého, který jsi přišel na tento svět.“

Marta si stěžuje, jak si stěžují svatí. Ježíš ji těší, jak dovede potěšiti Syn Boží: Tvůj bratr

vstane. - Ó duše má, chop se toho slova a raduj se. Co ztrácíš, není ztraceno, co kolem tebe umírá, není mrtvo.

Ježíš ti odpovídá: Já jsem vzkříšení a život. Přišel jsem na svět rozsévat život. Věříš tomu? Odpověz mu jako Marta. Vzdej mu hold dokonalé úcty a víry. Vlož své naděje na budoucí shledání do Srdce Ježíšova.

217. VZKŘÍŠENÍ LAZAROVO

Jan 11.

I. Ježíš přijímá Mariinu stížnost.

Když to pověděla, odešla a zavolala svou sestru Marii, potají řkouc: „Mistr je zde a volá tě.“ Jak to ona uslyšela, vstala rychle a šla k němu. Když tedy Maria přišla tam, kde byl Ježíš, uzřevši ho padla mu k nohám a řekla: „Pane, kdybys byl zde býval, bratr můj nebyl by umřel.“

Hleď, jak Marta spěchá k Marii. Přináší dobrou novinu. Ježíš se vrátil. Miluje nás, jak nás miloval. Může všechno, co mohl, a mluví o vzkříšení. Volá tě, ví, cos vytrpěla, chce tě potěšiti.

Raduj se z těch slov. Marii jistě není těžké odtrhnouti se od útěch lidských, když slyší zprávu sestřinu. Jdi za ní k Ježíši. Viz, jak se zbožně sklání k jeho nohám. Poznává jej, pokorně se mu klaní, mluví k němu.

Ve dnech útěchy měla dosti na tom, že ho poslouchala. Ve dnech neútěchy mluví k němu sama. A co praví? Ach, kdybys tu byl býval! Praví totéž, co Marta. Utrpení, které na ně Bůh dopustil, jest i pro ni tajemstvím, ačkoli ji Pán zasvětil do mnoha tajemství Božích. Maria se diví: Mistře, proč jsi nepřišel?

Ježíš neodpovídá; činí více, je dojat soustrastí. Spoj se s Marií v tiché adoraci. Srdce jí krvácí, ale není u ní hořkosti ani v slovech ani v slzách. Raduj se, že při své bolesti má tak bdělou víru, tak živou důvěru, tak vroucí lásku. Hleď míti z té úvahy duchovní prospěch.

II. Dává se zavést k Lazarovu hrobu.

Tedy Ježíš vida ji, že pláče, i židy, kteří s ní přišli, že pláčí, pohnul se v duchu, zachvěl se a řekl: „Kam jste ho položili?“²⁹ Řkou jemu: „Pane, pojď a viz.“ I zaslzel Ježíš. Židé tedy řekli: „Hle, kterak ho milovali!“

Ve všech srdcích kolem Ježíše je smutek. Pozoruj Pána mezi plačícími. Je na svém místě; Otec jej poslal pro ně. Není člověka, který by někoho neoplakával. Ježíš pozoruje, poslouchá, je dojat. Viz, že je skutečně jedním z nás a že záležitosti naše jsou i záležitostmi jeho.

Táže se: Kam jste ho položili? Kde je ten,

jenž byl vaší radostí? I já jsem v něm ztratil bratra. Truchlící praví: Pojď a viz.

Doprovázej Ježíše. Ukaž mu, co z nás činí smrt, jak tvrdě s námi jedná, jak násilně nás odlučuje, jak pohrdavě ničí všechnu velikost a krásu, všechno bohatství. Ukaž mu slzy pozůstalých. Řekni mu: Mistře, pojď. Viz naši bolest a odpověz na naše slzy.

A Ježíš plakal. - To jest jeho odpověď. Chceš, aby Ježíš zmírnil tvůj zármutek? Jeho slzy jsou důkazem zájmu a bratrské soustrasti. Chceš, aby zachoval tebe, a tvé drahé od zkázy hrobu? Jeho slzy jsou všemohoucí modlitbou, která vymůže vzkříšení. Chceš od něho lék proti smrti, která je ovocem hříchu? Jeho slzy jsou němou prosbou, aby ses hříchu varoval.

Viz, jak pláče. Poklekni tiše, sbírej jeho slzy a rozlévej je jako blahodárnou rosu na všechno, co má v tobě ožítí. Raduj se, že jsi milován srdcem nejčistším a nejněžnějším. Řekni: Hle, jak ho miloval a jak miluje mne!

III. Modlí se k Otci a křísí Lazara.

Ježíš řekl: „Odkliděte kámen.“ Řekla mu Marta, sestra zemřelého: „Pane, již zapáchá, neboť již čtyři dni je v hrobě.“ Dí jí Ježíš: „Neřekl jsem ti, že, budeš-li věřit, uzříš slávu Boží?“ Odklidili tedy kámen.

Pozoruj všechny podrobnosti toho velkého

zázraku. Nebeský Otec chce oslaviti svého Syna přede vším lidem. Všemohoucí přichází v osobě Ježíšově. Ten, skrze něhož bylo učiněno všechno, chystá se obnoviti své dílo. Trpící budou potěšeni, mrtví vzkříšeni. Mrtví uslyší hlas Syna Božího, jak již to Ježíš sám řekl.

Odvalte kámen hrobový, praví Ježíš. Ukažte nám sídlo zkázy, chcete-li, abych v něm probudil život. A Ježíš se modlí. Začíná své zázraky modlitbou. Chce, aby život, který dává, byl plodem modlitby. Až oživneš, budeš moci říci: Ježíš se za mne modlil.

Otče, děkuji tobě, že jsi mě vyslyšel. Já jsem věděl, že mě vždycky slyšíš, avšak pro zástup, který kolem stojí, jsem to řekl, aby uvěřili, že ty jsi mě poslal. - Velebím tě, děkuji ti. - Nejprve vzdává Ježíš čest dobrotě Boží. Učí tě, jak lze dosáhnouti zázraku. Chce dále, aby tento zázrak upevnil naši víru v něho. Nečiní zázraků, aby upokojil toliko zvědavost; mají upevniti naše přesvědčení.

To pověděv zvolal silným hlasem: „Lazare, pojd' ven.“ I vyšel (hned) ten, jenž byl umřel, svázan jsa obvazky na rukou i na nohou a tvář maje ovázanu šátkem. Ježíš jim řekl: „Rozvažte ho a nechte, ať odejde.“

Slyš hlas Boží, jak se staví proti smrti. Ó má duše, pohleď na Lazara, který se vrací od břehů věčnosti. Viz jeho obvazy, pozoruj jeho

tvář, slyš, jak děkuje svému dobrodinci. V jeho vzkříšení spatřuj ujištění, že také budeš vzkříšen. Spoj se s všeobecnou radostí, probud se z vlažnosti a oddej se Synu Božímu.

218. JEŽÍŠ V EFREMU

Jan 11.

I. Ježíš je v radě židovské napaden.

Velekněží a farizeové shromáždili veleradu a řekli: „Co uděláme, protože tento člověk činí mnoho divů? Necháme-li ho tak, všichni uvěří v něho. I přijdou Římané a vezmou naše místo i národ.“

Nepřátelé přísahají Ježíši smrt. Viz, jak daleko zavádí lidi pýcha, závist, osobní zájem, stranictví. Co praví o Ježíši? Tento člověk činí zázraky, svým slovem víc a více ovládá duchy. Ještě maličko a všichni budou jeho učedníky. - Jeho slovo získává pro ctnost i duše nejméně disponované. Jeho zázraky dokazují, že hlásá slovo Boží. Čeho je třeba, aby člověk byl přesvědčen o božském poslání Ježíše Krista?

Ale získá-li Ježíš lid, nebudou již vládnout ti, kteří lid klamou. Dává-li Ježíš přednost nepatrným, budou poníženi ti, kteří se činí velkými. Činí-li konec nespravedlivé vládě, musí zmizeti, kteří z té vlády žijí. Mezi Ježíšem a jeho nepřáteli se rozpoutává boj na život a na smrt.

Co učiníme? praví nepřátelé. Všechno naše

úsilí, abychom lid od něho odvrátili, jeho vliv jen ještě rozmnožilo. Všechny naše diskuse se obrátily proti nám. Lid je pro něho. Necháme-li to tak, vzbouří se proti nám a naší vládě bude konec. Co činit?

II. Jest Kaifášem a jeho rádci určen na smrt.

Jeden pak z nich jménem Kaifáš, jsa nejvyšším knězem toho roku, řekl jim: „Vy nic nevíte, ani na to nemyslíte, že jest vám prospěšno, aby jeden člověk zemřel za lid, a ne, aby celý národ zahynul³⁰...“ Od toho dne tedy se uradili, že ho usmrtí.

Slyš, jak se velekněz ujímá slova. Křičí zpupně: Vy tomu nerozumíte. Viní své rádce z bojácnosti. Nikdo se neodvažuje říci nahlas, že Ježíše třeba usmrtit. Ne z úcty k spravedlnosti, ale prostě ze strachu před neúspěchem. Na životě Ježíšově jim málo záleží, ale jeho smrt může býti příčinou vážnějších nepokojů. Kaifáš se rozčiluje, že váhají. Nerozumíte, že je třeba, aby jeden člověk zemřel za lid? volá. Ne, nerozuměli. Ani on sám nerozumí dosahu toho, co praví.

Pozdvihni myšlenky k věčnému Otci; on dopouští tu poradu a řídí lidská srdce. Kdyby rádcové s veleknězem porozuměli, že Boží velebnosti je třeba oběti za hříchy lidu i za jejich vlastní zlobu, poznali by, že Ježíš je tou obětí. Děkovali by Bohu na kolenou, že jim

ho poslal, činili by pokání a šli by zbožně a s láskou za Ježíšem k obětnímu oltáři. Ale oni se považují za nevinné, vypínají se pyšně, Ježíše mají za zločince.

Nechej je jednati. Nech, ať věčná Moudrost dosáhne u nich svých milosrdných úmyslů. Kdo pochopí úmysly Boží, bude zachráněn. Prohlédáš je ty?

III. Ježíš se uchyluje na efremskou poušť.

Proto Ježíš nechodil mezi židy, nýbrž odešel (odtamtud) do krajiny poblíž pustiny do města, které slove Efrem, a tam pobýval s učedníky svými.

Pospěš k Ježíši a upozorni jej, jaké spiknutí se proti němu chystá. Uchyl se s ním do samoty.

Vybízí tě, aby ses v samotě s ním klaněl Boží prozřetelnosti, která i zlých plánů umí použití k svým tajemným záměrům. Věčný Otec svolil, aby Ježíš prolil svou krev pro naši spásu. Vroucně mu děkuj. Nabídni mu hold ustavičné úcty všeho lidstva. Pros jej velice, aby cena té smírné krve sloužila spáse duše tvé a všech duší, které ti svěřila božská dobrota.

Připrav se u Ježíše nenáviděného a pronásledovaného k tomu, aby ses úplně obětoval k slávě Boží.

219. POSLEDNÍ ODCHOD

Luk. 9.

I. Ježíš se dává na cestu k Jerusalemu a prosí u Samaritánů o přístřeší.

Když přicházel čas, kdy měl být vzat do nebe, umínil si pevně, že půjde do Jerusalema.³¹ I poslal posly před sebou. Ti odešedše, vešli do jedné vesnice samařské, aby mu (tam) vše připravili.

Přišla hodina, aby Spasitel nastoupil cestu ke Kalvarii. Ví dobře, co jej na té cestě čeká. Vidí svá pokořující utrpení. Připravil se modlitbou, a nabízí se Bohu v oběť. Obnovuje své rozhodnutí, že za nás umře.

Představ se mu, pros, abys ho směl doprovázet. Na této cestě se umírá sobě samému a prolévá krev za věc Boží. Tou cestou přivádí Ježíš své věrné k nevýslovným radostem hrdinných obětí.

Všimni si, kudy se Ježíš ubírá. Kráčí krajinou, kde se mu zavrou všechny brány, řekli, že jde do Jerusalema klaněti se Bohu, projeví-li, že dává přednost věčným zájmům před zájmy časnými. Ale Ježíš se neleká. Mluví zjevně. Jsi také ochoten snášeti pohrdání světa, v kterém musíš žít, a odhodlán setrvat na cestě k pravdě a k dokonalosti?

II. Je Samaritány vypuzen a ubírá se jinou cestou.

Ale nepřijali ho, poněvadž se bral do Jerusalema.

Pozoruj Syna Božího u brány města, z kterého jej vyhánějí. Proč zamítají svého Spasitele? Protože ho neznají; nevědí, kdo jest, ani odkud, ani proč přichází. Nedopřáli Ježíši času ani místa, aby se mohl představit. Nechali jej venku a zavřeli před ním brány, jako se zavírá před obtížnými a nebezpečnými lidmi.

Zahánějí jej také proto, že neznají sebe samy. Nevědí, jak velice Spasitele potřebují. Nemají tušení, jak bídne živoří. Považují se za spravedlivé, a to jim stačí. Málo jim záleží na tom, je-li nějaká jiná spravedlnost. Zaslouhují politování.

Rozjímej zde o sobě samém. Neodmítá i tvá duše nabídnutí Ježíšovo ze strachu, že bys mu byl něčím povinen? Pros za odpuštění, žes tak zbabělý. Připravuj mu útulek v srdci svém i v srdcích svých drahých na smír za odpírané pohostinství. Dovedeš mluvíti tak přesvědčivě, aby se mu otevřela srdce? Nabídní věčnému Otci ke cti jeho Syna kadidlo smírné lásky.

220. ODHALENÍ KALVARIE

Mt. 20, Luk. 18, Mk. 10.

I. Ježíš předpovídá znovu své utrpení.

A když se Ježíš ubíral do Jerusalema³², pojal dvanáct učedníků stranou a řekl jim cestou: „Hle, bereme

se vzhůru do Jerusalema a Syn člověka bude vydán velekněžím a zákoníkům a ti jej odsoudí na smrt.“

Přiblíž se k Ježíši. Všimni si, jak horlivě spěje k cíli. Kam jde? Jde trpěti a umřítí. Ještě jednou to opakuje učedníkům, aby si na to vzpomněli, až s ním budou trpěti.

Praví: Vše, co je o mně napsáno, se brzo vyplní. Uvidíte všechno, co jste čtli u proroků a čeho jste se hrozili. Ježíš to praví s naprostou jistotou. Stane se to. Tak budou se mnou jednat; v takovém stavu mě uvidíte. Dobrovolně jsem zvolil utrpení a smrt. - Hledej tajemství takové ochoty. Proč přijímá Ježíš tak rád a tak hrdinně muky a potupu kříže? Z lásky. V hrozném utrpení patří na milované bytosti, kterým jeho smrt dá život. Nad Kalvarií vidí slávu Otcovu a poslušnost k Otci. Vše pro Otce a pro spásu lidstva! - je pohnutkou jeho hrdinnosti.

Tak se dáváme, jak milujeme. Kdo miluje nekonečně, dává se nekonečně. Ježíše přibije na kříž láska. Dokazuje nám lásku, když mluví o utrpení. Děkuj mu; zahřej své srdce na srdci jeho.

II. Dopouští, aby mu učedníci nerozuměli.

Oni však nesrozuměli z toho ničemu. A bylo to slovo skryto před nimi a nepoznali, co bylo řečeno... A již nikdo se neosmělil otázet se ho.

Učedníci Ježíši nerozumějí. Potřeba pokání a krvavého smíru zůstává jim neproníknutelným tajemstvím i po třech letech jedinečné výchovy. Nemohou pochopiti, že by Bůh žádal lidského utrpení na smír za lidské hříchy. Stále se díví a táží: K čemu tolik utrpení a potupy?

Co jim chybí? Dokonalá víra. Jejich víra není dosti prostá, je zatemněna lidským rozumováním. Rozumují o věcech Božích jako o věcech lidských. Přirovnávají a jsou zmateni. Jen slovo Ježíše Krista je solidním základem víry. Přináší samo sebou světlo duším, a to učedníci ještě nevědí.

Chybí jim také vnitřní soustředěnost. Málo vzpomínají na poučení, kterých se jim dosud dostalo. Ještě nenavykli sebezapření a umrtvování. Blahodárnou sílu kříže poznáme, jen když se k němu přimkneme.

Pros božského Mistra o to, co chybí učedníkům. Pros Ducha Svatého o nové světlo. Kdy konečně budeš tak velkodušný jako Ježíš, který se nabízí ke všem obětem, aby prospěl duším? Přijmi z jeho ruky svůj každodenní kříž, abys poznal dobrotu Ježíšovu a následoval ho aspoň zdaleka.

221. ČESTNÉ MÍSTO

Mt. 20, Mk. 10.

I. Ježíš poslouchá prosby matky synů Zebedeových.

Tu přistoupila k němu matka synů Zebedeových se svými syny³³ a klanějíc se mu prosila ho za něco. On jí řekl: „Co chceš?“ Dí jemu: „Řekni, aby tito dva synové moji seděli v tvém království jeden po pravici a jeden po levici tvé.“

Přístup k božskému Mistru s touto zbožnou matkou a s jejími syny. Dává u svých synů přednost slávě nebeské před slávou pozemskou. Šťastná matka, která takto projevuje svou mateřskou ctižádost.

Ježíš se táže: Co chceš? - Jest ochoten jí pomoci. Slyš, co Salome odpovídá: Až přijdeš do svého království, vezmi mé syny k sobě. Jsou tvoji; dala jsem ti je. Dovolila jsem, aby opustili všechno a šli za tebou. Dej jim přední místo u svého trůnu. Chci, aby byli šťastnější než kdo jiný. Toužím dostatí pro ně více, než jsi dal komu jinému.

Pozoruj, jak laskavě poslouchá Ježíš prosbu matčinu. Nepřerušuje jí; její touha jej těší. A přece ví, že jí nebude mocí vyslyšeti, protože to, oč prosí, již dostaly jiné vyvolené duše. Ale mateřské srdce bude uspokojeno; neztratí nic. I nejlepšší touhy musejí býti usměrněny, ale právě usměrněné touhy přinášejí plodné a trvalé radosti.

II. Zkouší horlivost obou bratří.

Ale Ježíš odpověděl: „Nevíte, zač prosíte. Můžete pít kalich, který já budu pít?“ Řkou jemu: „Můžeme.“

Ježíš odpovídá na matčinu prosbu. Obrací se k synům a praví: Nevíte, zač prosíte. I oni prosí o to, oč prosila pro ně matka. Mluvila na popud svých dětí. V této rodině všechna srdce chtějí za Ježíšem Kristem. Všichni chtějí čerpati z jeho dober. Šťastná rodina!

Ale do té prosby se přimísilo trochu lidské ctižádosti. Ježíš to mírně kárá. Nevíte, zač prosíte. Myslíte na odpočinek, a máte myslit na boj. Chcete býti korunováni, a ještě jste nezvítězili. Toužíte po přednosti, a nevíte, že jste na cestě pokořování. Mistr je kárá, ale odvahu jim neodnímá.

Čest člověka nezáleží v tom, že má přední místo nebo vynikající úřad, nýbrž v tom, že podává Bohu důkazy své vroucí a velkodušné lásky. Ježíš jim to připomíná. Můžete pít kalich, který já piji? Žádáte mě o přední místa mezi vládci a knížaty nebeského dvora. Nabízím vám něco lepšího. Chcete býti mučedníky? Jdu na Kalvarii. Půjдете se mnou? Mám právo na první místo, ale volím místo poslední. Chcete jednat jako já? Můžete? Chceme, můžeme, odpovídají synové.

Co myslí a cítí zbožná matka při této řeči? Dojata potvrzuje nabídku svých synů a dělá

si z toho čest. Ježíš dodává: „*Můj kalich sice budete pít, seděti však na pravici nebo na levici mé není mojí věcí dáti (vám), nýbrž těm, jimž je to připraveno od Otce mého.*“ Co chcete pro mne učiniti, učiníte, a co chci učiniti já pro vás, tím se stanete. Ostatní ponechejte zalíbení mého Otce.

Raduj se s těmi, kterých se týkají ta slova. Dej i sobě otázku, kterou jim dává Mistr. Čeho jsi schopen pro slávu Ježíše Krista? Kdo chce dostati místo na hostině nebeské, musí míti odvahu pít z kalicha utrpení. Pros Pána o sílu k tomu a slož v něho všechnu naději.

III. Tlumí u apoštolů touhu po přednosti.

A uslyševše to deset ostatních, rozmrzeli se na ty dva bratry. Ale Ježíš zavolav je k sobě řekl: „Víte, že knížata národů (tvrdě) nad nimi panují a velmoži jim dávají cítit svou moc. Tak nebudiž mezi vámi, nýbrž kdo chce býti mezi vámi větším, buď vaším služebníkem, a kdo chce býti mezi vámi prvním, buď sluhou vaším, jako Syn člověka nepřišel, aby mu bylo slouženo, nýbrž aby sloužil a dal život svůj na vykoupení za mnohé.“

Rozjímej o pokoře, o které Ježíš poučuje učedníky. Opakuje jim, co stále ještě nemožou pochopiti. Kde je přední a čestné místo? U nohou bližního, ve službě potřebných a těch, nad nimiž je ustanovila Prozřetelnost. V Církvi Ježíše Krista přední místo je místem

služebníka. Nejsme ustanoveni nad bližními, leč abychom jim sloužili. Vykonávání autority nezáleží tak v tom, abychom svou moc dávali cítiti poddaným, jako abychom jim podávali důkazy lásky, oddanosti, pokory a trpělivosti. Kdo jedná jinak, nejedná křesťansky.

Zpytuj se a uvažuj, co máš ještě činiti a kam až sestoupiti, aby Ježíš Kristus byl s tebou dokonale spokojen.

222. CELNÍK ZACHEUS

Luk. 19, Mk. 10.

I. Ježíš jda Jerichem setkává se se Zacheem.

A vešed ubíral se Jerichem³⁴. A hle, byl tu muž jménem Zacheus a ten byl vrchním nad celníky; a byl bohat. I hleděl spatřiti Ježíše, který to jest, ale nemohl pro zástup, neboť byl malé postavy. Běžel tedy napřed a vystoupil na strom planého fíku³⁵, aby ho uviděl, neboť tudy měl jíti.

Jdi s Ježíšem do Jericha. Raduj se ze sběhu lidí. Nastal vhodný okamžik, abys zatoužil Ježíše lépe poznati a více milovati. Přichází, aby se zjevil těm, kdo ho neznají anebo znají jen podle nejistých pověstí.

Pozoruj Zachea v zástupě. Tento muž vyniká nad jiné touhou poznati Ježíše. Co činí, aby se mu to podařilo? Neztrácí ani okamžiku. Zanechává práce a snaží se předběhnouti ostatní. Hledá vhodné místo. Nezáleží

mu na tom, co o něm řeknou. Snad se mu budou vysmívati. Ale pohlédne-li naň Ježíš, nebude dokonale odměněn?

Uč se od Zachea zbavovati se malátnosti a lidské bázně. Ježíšova návštěva stojí za všechno přemáhání lenosti, roztržitosti i hříšných návyků. Chceš-li, aby si tě Ježíš mezi ostatními všiml a byl k tobě důvěrnější, upozorni na sebe.

II. Projevuje Zacheovi touhu býti přijat v jeho domě.

Když Ježíš přišel k tomu místu, pohleděv vzhůru spatřil jej a řekl mu: „Zachee, sestup spěšně dolů, neboť dnes musím v domě tvém zůstatí.“ I sestoupil spěšně a přijal ho s radostí.

Ježíš se obrací k celníkovi a jmenuje ho jménem. Zná jeho touhy, hodnotí jeho snahy. Zacheus je velmi překvapen. Toužil viděti Ježíše jen na okamžik, a bude se moci déle radovati z jeho důvěrné přítomnosti. Snažil se potkati jej na veřejné cestě, a bude ho míti u sebe. Nepovažoval se za hodna Ježíše osloviti, a dostává se mu cti poskytnouti mu pohostinství.

Slyš, jak se diví. Mistře, ty ke mně? Ty u mne? Což nevíš, kdo jsem? Nevíš, co je můj dům a jaký byl můj život? Jsem jen ubohý hříšník, žil jsem nespravedlivě a nepořádně; jsem poslední z těch, kteří mohli doufati,

že k nim zavítáš. Ovšem, oceňuješ-li touhu tě viděti, s tebou mluvití, využítkovati toho, že jdeš kolem, nezaslouží si nikdo víc než já tě přijmouti. Přinášíš-li milosrdenství, odpuštění a záchranu, volíš dobře. Pojd', Mistře, pospěš ke mně.

Provází Zachea domů. Uč se od něho přijímatí Ježíše. Umí to lépe než ty.

III. Vstupuje do domu Zacheova a přijímá jeho poctu.

Všichni vidouce to reptali řkouce: „K člověku hříšnému zavítal.“ Zacheus však přistoupiv řekl Pánu: „Hle, polovici majetku svého, Pane, dávám chudým; a oklamal-li jsem koho v čem, navrátím čtver násobně.“ Ježíš mu řekl: „Dnes dostalo se spásy tomuto domu.“

Přijmi Mistra v domě Zacheově. Požádej o místo u celníkova stolu. Hostině předsedá Spasitel hříšníků. Může se diviti bídě, kterou vidí? Veliká radost se rozlévá v srdcích všech. Je na zemi větší radost než přijmouti toho, jenž je radostí nebe?

Ale radovati se z Ježíše není dosti. Musíme mu dáti dostiučinění. Život, který Ježíš poctil svým příchodem, musí se polepšiti. Zacheus to pochopil. Slyš, co praví Ježíši: Stůj co stůj se stanu opět spravedlivým a milosrdným; všechno nahradím a navrátím. Podívej se, kolik velkodušnosti může způsobiti prosté se-

tkání s Ježíšem v srdci dobře připraveném. Zvláště si podle Zachea učiň upřímné předsevzetí, že se polepíš.

Ale Zacheus se nespokojuje s tím, že lituje své nespravedlnosti. Chápe se hned prostředků, aby ji napravil. Chtíti jest mužně přijmouti všechny prostředky, abychom předsevzetí splnili. Uč se tedy chtíti. Přišel Syn člověka hledat a spasit, co zahynulo.

Hledal i tebe. Navštívil tě a zahrnul tě milostmi. Ale také za to něco žádá. Vrať mu jako Zacheus, co mu tvé hříchy odňaly na slávě. Zřekni se všeho, co tě poutá k zemi. Dej mu vše nejlepší, co máš; a abys mu nedal málo, dej mu všechno.

223. PRÁVA JEŽÍŠOVA

Luk. 19.

I. Ježíš má svrchované právo na všechny lidi.

Poněvadž ho poslouchali, připojil ještě jedno podobení²⁶, protože byl blízko Jerusalemu a oni se domnívali, že království Boží zjeví se hned.

Připoj se k učedníkům Ježíšovým. Pozoruj s údivem, nač myslí někteří z nich. Provázejí ho k Jerusalemu a pevně věří, že tam jde ujmouti se časného království. Doufají, že pro věrnost se jim tam dostane odpočinku, blahobytu, úcty a slávy lidské.

A přece viděli v domě Zacheově, že dílo

Ježíše Krista záleží v tom, aby duše byla zachráněna, nespravedlnost napravena, Bohu i bližnímu dáno zadostučinění. Vůbec to nepochopili. Musí jim to býti připomenuto, opraveno jejich smýšlení a rozptýleny ještě jednou jejich iluse.

Pravil totiž: „Jeden urozený člověk odebral se do daleké krajiny, aby ujal pro sebe království a opět se vrátil. Povolav deset služebníků svých, dal jim deset hřiven a řekl jim: „Těžte jimi, dokud nepřijdu.“ O jakém to království mluví Ježíš? Jaké jsou povinnosti lidí k němu? Vysvětluje to podobenstvím.

Ježíš je především král. Sám se tak nazývá. Král rodem, král jako dobyvatel. Je králem a chce kralovati. Jeho poddaní se mají podrobiti jeho zákonům, mají konati jeho rozkazy. Hledte těžít z toho majetku, praví jim. Pracujte. Vráťím se a budu od vás žádati účty z vaší práce. Ježíš tak definuje život člověka na zemi. Jsme odpovědnými správci majetku Božího. Ježíš je náš král a řídí tuto správu. Pod jeho autoritou máme z Božího vlastnictví těžiti. Cos dostal od Boha skrze Ježíše Krista? Co z toho máš vyzískat pro Boha? Taž se sebe sama a zpytuj svědomí.

II. Velkodušně odmění ty, kdo používali milosti dobře.

Když se (tedy) vrátil nastoupiv království, dal po-

volati k sobě ony služebníky, kterým byl dal peníze, aby zvěděl, kolik každý vytěžil. I přišel první a řekl: „Pane, hřivna tvá vyzískala deset hřiven.“

Čas práce uplynul. Pán života se vrací, aby požádal počet. Přesvědčí se o věrnosti služebníků. Pojď s nimi k účtování.

Jak jste hospodařili? Co mi přinášíte? táže se jich. Nešetřil jsem ničeho, abych vám otevřel nebe. Učinili jste, co bylo na vás, abyste si zasloužili tam přijít?

Viz, jak se dobří služebníci blíží k svému Pánu. Slyš, co praví. Ano, Pane, žili jsme pro tebe. Pamatovali jsme na to, cos nám řekl při odchodu. Pracovali jsme, bojovali, trpěli. Řídili jsme se věrou, konali ctnosti podle tvého příkladu. Odolali jsme svodům světa. Věřili jsme tvému slovu. Doufali jsme v tebe. Tys řekl: Vrátím se. - Čekali jsme. Zdálo se nám to dlouho, ale neztratili jsme odvahu. Hle, co ti přinášíme!

Vzdávají božskému Mistru hold zbožného, věrného a spravedlivého života. Radují se, že dokonale zvítězili v pozemských zkouškách. Mistr je odměňuje. Dobře, služebníče dobrý, žils dobře na zemi; pojď žítí věčně. Pracovals pro mne; pojď žítí se mnou. Dobře jsi sloužil vzdálen ode mne; pojď kralovati se mnou.

III. Ukazuje jim, jak přísně bude jednati se služebníky nevěrnými.

Přišel jiný a řekl: „Pane, tu jest hřivna tvá, kterou jsem měl uloženu v šátku; neboť bál jsem se tebe, poněvadž jsi člověk přísný: bereš, čeho jsi nepoložil, a žneš, čeho jsi nerozsel.“

Pozoruj nevěrného služebníka před soudnou stolicí nejvyššího Krále a Soudce. Čím se hájí? Vracím, cos mi dal. Soudce praví: To není dosti.

Z toho poznáváme, že Bůh dává, aby přijal. Zakopeme-li dary Boží, připravíme je o slávu, kterou jsme mu povinni. Opomíjeti dobré jest před Bohem tolik jako činiti zlé. Nevěrný služebník to nepochopil. Neporozuměl, co je Bůh, ani co Bůh dává a proč dává. Praví: Vím, že jsi přísný, proto jsem raději sloužil jiným.

Slyš rozsudek rozhněvané Spravedlnosti. Z úst tvých tě soudím, služebníče špatný. *A řekl těm, kteří tam stáli: „Vezměte od něho hřivnu a dejte tomu, který má deset hřiven.“* Zpytuj svědomí a vnikni až do hlubin svého srdce. Kolik milostí jsi zakopal, takže nic nevynesly pro Boha! Pros znovu o životní moudrost, o ducha víry, o velkodušnost a trpělivost. Zvláště pros Ježíše, abys jej poznal, jaký je. Neboť lidé proto se vrhají do zkázy, že ho neznají nebo znají špatně.

224. SLEPÝ U JERICHA

Luk. 18, Mk. 10, Mt. 20.

I. Ježíš slyší prosbu slepce.

Když pak se přibližoval k Jerichu, slepec jeden seděl u cesty a žebral. Uslyšev zástup mimo jíti, tázal se, co to jest. Řekli mu, že Ježíš Nazaretský tudy jde. I zvolal: „Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nade mnou.“ Ale ti, kteří šli napřed, domlouvali mu, aby mlčel. On však mnohem více křičel: „Synu Davidův, smiluj se nade mnou!“

Ježíš přichází do Jericha. Provázej ho se zástupem. On je světlo světa a přináší světlo.

Slyš, jak slepec volá: Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nade mnou. - Tázal se: Co to jest? Řekli mu, že Ježíš Nazaretský tudy jde. Slepec hned doufá a prosí. Ježíš jde kolem, uzdraví jej. Světlo se blíží, slepec to cítí a prosí o ně; váží si ho. Závidí těm, kdo se radují ze světla a kdo mají štěstí, že v jeho záři vidí Ježíše. Je přesvědčen, že Ježíš, o jehož dobrotě tolik slyšel, ho nepomine. Proto tak velice prosí. Modlí se s ním: Synu Davidův, smiluj se nade mnou!

Pozoruj, kdo slepci přimlouvá, aby mlčel. Jsou to lidé, kteří myslí, že jasně vidí a že lépe vědí, jak třeba prositi Pána o pomoc. Ve skutečnosti jsou vlastně oni slepí. Chápatí Evangelium je vždy údělem duší prostých. Slepec naléhá a dobře má. Bude vyslyšen. Kdo

chce vidět Ježíše, spatří jej; ale musí to chtít. Kdo dovede chtít, dovede se modlit tak, aby byl vyslyšen.

II. Dává si slepce přivést a vrací mu zrak.

I zastavil se Ježíš a kázal ho k sobě přivést. Když se přiblížil, otázal se ho: „Co chceš, abych ti učinil?“ On řekl: „Pane, ať vidím.“ I řekl mu Ježíš: „Prohlédni, víra tvá tě uzdravila.“ Ihned prohlédl a šel za ním velebě Boha. A veškeren lid uzřev to, vzdal chválu Bohu.

Doprovod' slepce k Ježíši. Mistr se táže: Co chceš, abych ti učinil? - Slepec prosí: Učiň, ať vidím. - Váží si světla víc než ty.

Neměl bys prosit o totéž pro sebe a pro své bližní? Pane, dej, ať tě vidím! Ať poznám a proniknu krásu tvého svatého člověčenství, nesmírnou vznešenost tvé božské autority, tvé něžné milosrdenství, tvou podivuhodnou moudrost. Učiň, ať vidím v novém světle, co mám vidět, abych nezabloudil na cestě k dokonalosti. Učiň, ať vidím. Budeš-li chtít, bude Ježíš sám očima tvé duše. Všechny tvé cesty ozáří světlem, které učí soudit o časných věcech z hlediska věčnosti.

Otevři oči, praví slepci. - Raduj se ze štěstí slepce, který otvírá oči světlu a poznává u sebe Ježíše. Co činí? Co praví? Jak děkuje svému dobrodinci? Co mu slibuje za to, co

dostal? Lid se k němu připojuje, aby vzdal Bohu čest. I ty se připoj k jeho projevům vděčnosti. Upevni se v následování Ježíše Krista.

225. HOSTINA V BETANII

Jan 12, Mt. 26, Mk. 14.

I. Ježíš přijímá hold Mariin.

Šest dní před velikonoce³⁷ přišel Ježíš do Betanie, kde byl Lazar, ten, jenž zemřel a jehož Ježíš vzkřísil. I připravili mu tam hostinu v domě Šimona malomocného³⁸ a Marta posluhovala. Lazar byl jedním z těch, kteří s ním byli za stolem.

Soustřed' mysl a usedni poblíž Mistra. Pozoruj, co se děje. Marta slouží Ježíši. Její srdce přetéká vděčností. Ježíš vrátil životu toho, jehož oplakávala mrtvého; nikdy na tu milost nezapomene. Lazar je mezi stolujícími. Před několika dny ležel v hrobě, a dnes je před očima všech živým důkazem všemohoucnosti Syna Božího.

Co činí Maria? - *Maria vzavši libru drahé masti z pravého nardu, pomazala Ježíšovi nohy a utřela mu nohy svými vlasy. Dům se naplnil vůní té masti.* - Pozoruj Marii u nohou Páně. Co činí? Dobrý skutek učinila na mě, pravil Ježíš.

Čin Mariin je úkonem zbožnosti. Láska povzbuzuje pravou zbožnost, aby vzdala Bo-

hu povinný hold. Pravá zbožnost nezáleží v množství úkonů, nýbrž v lásce. Vdechuj vůni nardové masti, sbírej zbytky alabastrové nádoby. Maria vlastně rozbila své srdce a z něho se šíří vůně lásky. Z toho poznáváš, co Ježíš hledá v našich obětech. Bez lásky se mu nic nelíbí.

Ale čin Mariin jest i úkonem velkodušnosti. Maria nabízí, co má nejlepšího. Nabízí to nejvýš jemně, neponechává si nic, z obavy, že nedá dosti, rozbíjí i nádobu. Zbožnost velkodušná záleží nejen v tom, co dáváme, ale i v tom, jak to dáváme. Z takové zbožnosti se Srdce Páně raduje. Vždyť sestoupil s nebe, aby kvetla na zemi. Rozmnož jeho radost tím, že se budeš řídit tak krásným příkladem. Naprav, co nedokonalého a povrchního je v tvé zbožnosti.

II. Slyší, jak se spolustolující pohoršují nad jednáním Mariiným.

Vidouce to učedníci, rozmrzeli se a řekli: „K čemu tato ztráta? Vždyť se to mohlo draho prodati a darovati chudým.“

Učedníci reptají. Kdo méně miluje, méně chápe; kdo nemiluje, nechápe vůbec. Duše vpravdě zbožná chápe a ráda se vydává kritice světa. Vnímá pod lidským zjevem Ježí-

šovým tolik božské krásy, že si nic nedělá z kritiky, z výsměchu a hany.

K čemu tato ztráta? táží se učedníci. Řekni jim, že Ježíši přísluší všechna čest, že jej těší projevy věrné lásky a že chudinu o nic nepřipravíme, věnujeme-li něco na oslavu jeho skutečné přítomnosti mezi námi. Vysvětli jim, že konáme jen svou povinnost, jsme-li horliví v službě Ježíše Krista; a nabízíme-li mu něco ze svého, vrátíme mu jen to, co od něho máme.

Odděl se od nespokojených učedníků a projev Marii naprostý souhlas ještě dříve, než ona se sama ospravedlní.

III. Kárá učedníky a chválí zbožnost Mariinu.

Věda pak to Ježíš řekl jim: „Proč té ženě činíte obtíže? Dobrý skutek zajisté vykonala nade mnou. Vždyť chudé máte vždycky s sebou, mne však vždycky nemáte; neboť vylívši ten olej na mé tělo, učinila to k mému pohřbení.“

Raduj se vida, jak Mistr Marii hájí: Proč té ženě činíte obtíže? Dobrý skutek zajisté vykonala nade mnou. Ona víc chápe než vy. Již napřed uctívá tajemství, do kterých vy jste ještě ani nenahlédli. Předchází vás na cestě ke Kalvarii; bude na ní statečnější než vy. Je vám obtížná, ale mně je velmi milá.

Rozjímej o Mistrových slovech. Maria, o-

bráčená hříšnice, více ví a lépe prospívá v Ježíšově škole než první z jeho učedníků. Proč? Protože poslouchala Pána srdcem; láska k němu umlčuje lidské rozumování. Srdcem ho následuje, přijímá, k němu mluví, jej uctívá. Láska jest její jediná metoda; jiné nezná. Uč se od ní duchovnímu životu.

Skutky konané z lásky Ježíš nejen hájí, ale i velice schvaluje: *„V pravdě pravím vám: kdekoli na celém světě bude hlásáno Evangelium toto, tam se bude i vypravovati na její památku také to, co učinila ona.“*

Ježíš zve celý svět na tuto podívanou. Není to příliš mnoho, protože Bůh stvořil svět jen proto, aby v něm našel milující srdce. Veleb dobrotu Boží. Vybízej všechny k poznání Evangelia a k plnění zákona Božího.

226. JEŽÍŠŮV VJEZD DO JERUSALEMA

Mk. 11, Mt. 21, Luk. 19, Jan 12.

I. Ježíš posílá dva učedníky připravit vjezd do Jerusalema.

Když se přibližovali k Jerusalemu, a to k Betfage³⁹ a k Betanii při hoře Olivové, poslal dva ze svých učedníků a pravil jim: „Jděte do vesnice, která je proti vám, a hned, jak budete do ní vcházeti, naleznete přivázané oslátko, na němž dosud žádný člověk neseseděl; odvažte je a přiveďte.“

Připoj se k Ježíši na cestě z Betfage do Je-

rusalema. Rozhodl se zahanbiti nekalé úmysly nepřátel slavným vjezdem do tohoto města. Nabídní mu pomoc a buď si vědom, že Ježíš zasluhuje veškeré oslavy. Slavný vjezd do Jerusalema bude jen předobrazem a předehtrou jiných vítězství, na kterých Pánu velmi záleží. Netouží Ježíš právě do tvé duše vstoupiti jako vítěz a vládnouti v ní jako král? Jen na tobě záleží, abys mu otevřel hranice toho království. Slyš, jak Ježíš rozkazuje: Jděte ... naleznete oslátko ... odvažte je a přiveďte. Všechno je Syna Božího. Všecko bylo učiněno skrze něho. Lidé mají jen to, co dostali od jeho dobroty. Nikdo nemá práva vzepřítí se jeho požadavkům.

Není však divné, že, ač je pánem všeho, spokojuje se s tak málem? Činí tak proto, že jeho království není královstvím pozemským. Králové pozemští jsou jen lidmi a vypůjčují si velikost, které sami ze sebe nemají. Ježíš je velikost sama, proto nepotřebuje nic. Čím skromnější bude jeho triumf, tím víc se ukáže jeho sláva; tím víc se ukáže, že král sionský je spravedlivý, pokorný, tichý a dobrý.

I ty se účastni příprav na vjezd. Pros Ježíše, aby ti řekl, co ze svého a ze sebe sama mu máš nabídnouti na oslavu. Dej mu velkodušně všechno k službám.

II. Představuje se jako král a přijímá hold lidu.

Ježíš naleznuv oslátko⁴⁰, sedl na ně, jak je psáno: „Neboj se, dcero sionská; aj, král tvůj se bere, sedě na oslátku.“

Božský Spasitel vjíždí do Jerusalema na tak skromném zvířátku. Žasni, jak se snižuje svrchovaná Velebnost. Pozoruj, že Pán svým vjezdem naplňuje proroctví. Bůh již před věky viděl s potěšením, jak se Ježíši dostává holdu prostých srdcí. Děkuj za to věčnému Otci a raduj se s ním.

Aj, král tvůj, praví prorok. Vidíš jej; uznej ho. Je to Syn Boží, Král králů, Pán andělů a lidí, svrchovaný Pán vesmíru, spravedlnost, moudrost, dobrota, svatost, odplatitel spravedlivých, ochránce malých a chudobných, opora slabých a mstitel utlačovaných. Všichni jeho poddaní jsou si před ním rovni. Může se k němu jíti kdykoli, všem nabízí táž dobrota, o každého se zajímá, nehledí na osobu, na postavení, na bohatství. Předchází ostýchavé, je přítelem a bratrem svých poddaných. Miluje ty, kterým vládne, dá za ně život.

Poklekní mu pokorně k nohám. Nechce vládnouti i nad tvým srdcem? Provolávej mu i ty hosanna. Považuj tento den za jeden z nejkrásnějších.

III. Učedníci mu provolávají slávu.

A když se již přibližoval ke svahu hory Olívové, počaly veškeré zástupy učedníků jeho s radostí chvá-
liti Boha ze všech divů, které byli viděli, řkouce: „Po-
žehnaný, jenž se béře jako král ve jménu Páně; pokoj
na zemi a sláva na výsostech!“

Pozoruj zástup, který běží před Ježíšem.
Uč se od něho živé víře, vroucí zbožnosti,
překypující radosti.

Na všech stranách provolávají Pánu slávu.
Lid si najednou uvědomuje pravdu jeho slov,
velikost jeho osoby, svatost jeho života, krásu
jeho činů, a volá: Pokoj na zemi! Přišlo krá-
lovství spravedlnosti, zajatým je vrácena svo-
boda, Izrael je zachráněn. I ty se přidej k prů-
vodu se zelenou ratolestí, symbolem vítězství
nad nezřízenými náklonnostmi. Kde Ježíš je
vítězem, tam vládne všeobecná radost.

Učedníci si vypravují o Ježíšových zázra-
cích, o radostech z obcování s ním, o jeho
dobrodiních. Pozoruj, co si umiňují. Věř pev-
ně, že pod jeho žezlem najdeš štěstí. Řekni
radostně: Přijď království tvé! a oddej se mu
dokonale.

227. SMUTEK PŘI VÍTĚZSTVÍ

Jan 12, Luk. 19.

I. Ježíš důrazně kárá závistivé a rozzlobené farizeje.

Tu řekli farizeové mezi sebou: „Vidíte, že nic ne-

prospíváme? Hle, celý svět odešel za ním!“ Někteří farizeové však ze zástupu pravili mu: „Mistře, pokárej své učedníky.“ Ale on jim řekl: „Pravím vám: budou-li tito mlčeti, kamení bude volati.“

Doprovázej vítězný průvod. Hleď, jak farizeové jdou k Ježíši, projevující nelibost. Vítězství Ježíšovo na světě nebude nikdy úplné. Ježíš nám to ukazuje již napřed, aby nás udržel v bdělosti.

Pokárej své učedníky, praví farizeové. Zabraň, aby ti nežehnali, aby neříkali, že jsi Mesiáš, potomek Davidův, naděje národů. Pokárej je přísně za to, že to řekli, styď se, žes to připustil. Jsi-li vskutku pokorný, jsi povinen tento shon potlačit.

Tak mluví uražená pýcha. Pravda ji mučí, protože ničí lži, z nichž pýcha žije. Slyš, jak Ježíš prohlašuje, že pravda musí býti zjevna všem. Pokora pravdu neumlčuje, ale všechnu slávu připisuje Bohu. Budou-li tito mlčeti, kamení bude volati, praví Pán. Neuznají-li lidé mé božské poslání, provolá je mrtvá příroda. Mám umlčet učedníky? Hlásají o mně jen to, co vědí ode mne. Povzbuzují je k chvále Boží, k horlivosti pro pravdu a jdou za mnou.

Poznej v těch vznešených slovech nejvyšší autoritu svého Pána. Nabídní mu kadidlo smírné lásky.

II. Pláče nad Jerusalemem a předpovídá mu smutný osud.

A když se přiblížil a spatřil město, zaplakal nad ním⁴¹ řka: „Kdybys bylo poznalo i ty, a to (alespoň) v tento den tvůj, co je tobě k pokoji - ale nyní je to skryto před očima tvýma.“

Při pohledu na nevěrný Jerusalem Ježíš zesmutněl. Poslouchej jeho nářek. Co spatřil najednou za hradbami jerusalemskými? Zaslíbené duchy, nevěrná srdce, zarputilou a vzpurnou vůli národa. Volá: Kdybys vědělo! Kdybys vědělo, co vědí ti, kteří mě oslavují! Kdybys slyšelo, co o mně slyší duše pokorné a čisté!

Jerusalem to neví; nechtěl porozuměti, a musel býti opuštěn. Rozjímej o smutném údělu každého, kdo neuznává autoritu Ježíše Krista. Přichází hodina, kdy božská dobrota odevzdává zatvrzelé odbojníky spravedlnosti. Zarputilce, odpírající světlu, nekonečnou moudrost trestá slepotou.

Ježíš prohlašuje: Nyní je to skryto před očima tvýma. Boží světlo se neskrývá, ale lidé si před ním zastírají oči. Co z toho plyne? Přijdou nepřátelé, praví Pán. *„Neboť přijdou na tebe dni, v kterých nepřátelé tvoji obklíčí tě naspem a oblehnou tě a sevrou tě se všech stran a na zem povalí tebe i děti tvé, které jsou v tobě, a nenechají v tobě kamene na*

kameni, poněvadž jsi nepoznalo času navštívení svého."

Vida Ježíše plakati nad Jerusalemem, připomeň si, co se později s Jerusalemem stalo. A to se děje každému, kdo jedná jako Jerusalemem. Bdi tedy, dokud je čas. Přiblíž se k Ježíši a pros, aby se ti zjevil úplně, aby ses již nezdráhal býti celý jeho; aby nad tebou plakal, ale ne, jako plakal nad Jerusalemem, nýbrž jako plakal nad Lazarem; aby se ti dostalo milosti a milosrdenství a tím i vzkříšení a života. Zapřísahej ho, aby nedopustil zmar toho, co v tobě vystavěl tak pracně a za tak velkou cenu.

228. APOŠTOL DOMU BOŽÍHO

Mt. 21.

I. Ježíš vstupuje vítězně do Jerusalema.

A když vjel do Jerusalema, vzrušilo se všechno město řkouc: „Kdo je tento?“ Lid pak pravil: „To jest Ježíš, prorok z galilejského Nazareta.“

Vítěz vstupuje do Jerusalema. Co se děje? Celé město je vzrušeno. Jedni jsou zvědaví, jiní překvapeni. Kdo ho nemiluje, bojí se, že Ježíš bude vládnout. Kdo jej nenávidí, žárlí a je rozladěn. Kdo věří, že je pánem všeho stvoření, má prevelikou radost, je pln svaté horlivosti a vroucí naděje.

Viz, jak se lid k němu sbíhá se všech stran. Kdo je ten člověk, kolem něhož je tolik hluku a nadšení? Všimni si, že na tuto otázku právě lid odpovídá nejlépe. To jest Ježíš, prorok z galilejského Nazareta. Učenci a nepraví mudrci Ježíše neznají, pochybují, že by mohl býti právem oslavován. Ale nepatrní, prostí a poslušní jej poznávají. On je moudrost pokorných, učenost nevědomých, bohatství chudobných. Klaněj se mu, zpívej mu chválu.

II. Vstupuje do chrámu, z něhož vyhání ty, kdo jej znesvěcují.

I vešel Ježíš do chrámu Božího⁴² a vyhnal všechny, kteří v chrámě prodávali a kupovali, a z převracel stoly penězoměnců⁴³ i stolice těch, kteří prodávali holuby, a řekl jim: „Psáno jest: Dům můj domem modlitby slouiti bude. Vy však jste jej učinili peleší lotrovskou.“

Doprovod' Ježíše do chrámu. Touží oslaviti Otce. Ale vidí, co zatemňuje tu slávu. Horlivost o dům Boží jej rozohňuje; chce svou veřejnou činnost skončiti tak, jak ji začal. Málo mu záleží na tom, že proti tolika nepřátelům je sám; vypovídá jim boj. Tak nám má záležeti na zájmech Božích.

Pozoruj s údivem nepořádek a zneuctění Boží svatosti v předchrámí. Jak se Syn Boží rozhorluje, vida lidi, kteří dávají přednost zájmům časným před zájmy věčnými! Tento

dům je místem modlitby, čistoty srdce, nezištnosti, spravedlnosti. Všechno v něm má být hodno přítomnosti Boží, jeho velebnosti a svatosti. Ale lidé, kteří se tam usadili, přinášejí do svatyně jen ziskuchtivost, myslí jen na pozemské bohatství, a náboženství zneužívají pro své hmotné zájmy.

Viz, jak takové chování Ježíše roztrpčuje. Schvaluj jednání Ježíšovo a čerpej z toho poučení i pro sebe. Když chrám hmotný má být tak čistý, jak čistá má být duše, pravý chrám Boží!

III. Uděluje v chrámě hojně milostí chudým a nepatrným.

I přistoupili k němu v chrámě slepí a chromí, a uzdravil je. Ale velekněží a zákoníci, uzřevše divy, které učinil, a chlapce, že volají v chrámě a říkají: „Hosanna Synu Davidovu“, rozmrzeli se.

Pozoruj Ježíše mezi nemocnými a dětmi. Hle, koho si volí, koho poctívá svou přítomností. Je skutečně vtělenou Boží dobrotou k spáse všech. Co u něho dělají ti chudáci? Doporučejí se jeho milosrdenství, podrobují se jeho autoritě, uznávají jeho moc obnovovat přirozenost a udělovat milost. Čekají, že je osvítí a posílí na těle i na duši. Jejich naděje nebudou zklamány. Jim je chrám pravým domem modlitby a díkůčinění. Přišli tam

klaněti se Hospodinu, přednésti mu své potřeby a hlasitě vyznati, že jeho dobrota může všechno.

Řekli mu: „Slyšíš, co tito praví?“ Ježíš jim řekl: „Ano. Což jste nikdy nečetli: Z úst nemluvnat a kojenců připravil jsi sobě chválu?“ - Připoj se k těm nevinným duším a zpívej chválu Synu Božímu, ať projevy zlosti a žárlivosti jsou přehlušeny radostným jásotem. - Vzbud' živou víru, oživ nadějí, dokaž lásku.

229. SPASITEL NÁRODŮ

Jan 12.

I. Ježíš je žádán, aby se zjevil pohanům a cizincům.

Byli pak někteří pohané mezi těmi, kteří přišli, aby se klaněli o slavnosti. I přistoupili k Filipovi, který pocházel z Betsaidy galilejské, a žádali ho řkouce: „Pane, přejeme si viděti Ježíše.“ Filip šel a řekl to Ondřejovi. Ondřej zas a Filip pověděli to Ježíšovi.

Jdi Pánu Ježíši naproti do chrámové před-síně; slyš, jak pohané, kteří přišli na slavnost, vyslovují svou touhu Filipovi. Praví: Přejeme si viděti Ježíše. - Chtěli by jej viděti zblízka, uslyšeti bez prostředníka, býti přímo s ním. Chtěli by se sami přesvědčiti o pravdě toho, co o něm slyšeli, a jednati s ním o svých nejdražších zájmech.

Pozvedni myšlenky k věčnému Otci, který přivádí k Ježíši nový národ. Nevidíš v touze

těch několika lidí všeobecnou prosbu pohan-
ských národů ze všech končin světa?

Přečetným zástupům dosud nezazářilo svět-
lo Evangelia. Jak bys jim mohl zjednati milost
víry, jak jim pomoci, aby poznali a milovali Je-
žíše Krista? Co pro ně můžeš učiniti a co učiníš?
Vzbud' vroucí soucit a pros velice Boha, aby
účinně zasáhl ve prospěch opuštěných po-
hanů.

II. Ukazuje cestu k pravé dokonalosti.

Ježíš jim odpověděl: „Přišla hodina, aby oslaven byl
Syn člověka. Vpravdě pravím vám: Nezemře-
li zrno pšeničné, jež padlo do země, zůstává samotno; zemře-
li však, přináší mnoho užitku.“

Co odpovídá Ježíš? Praví, že přijde hodina,
kdy víra zvítězí. Představ si radost Srdce Je-
žíšova, že opět o jeden národ víc poznává jeho
jméno, přijímá misionáře, Evangelium, křest.
Raduj se s ním. Koho chceš získati víře? Mysli
na své drahé. Cos pro ně učinil? Co učiníš?

Co praví Mistr ještě? Slíbils pracovati k slá-
vě Boží a o spáse duší. Ježíš ti ukazuje metodu
té práce. Uč se od něho, že apoštol dává duše
Bohu, když se odhodlaně vrhá do pokořování
a do utrpení. Rozjímej o té vznešené nauce.
Přestaň dávat přednost sobě, radostem, po-
hodlí, odpočínku, slávě před slávou Boží a
věčnou spásou.

Ježíš volá: Slouží-li mi kdo, následuj mne! -
Chce, abys mu byl podoben. Chce tě mítí všude s sebou, aby byl všude s tebou. Raduj se z toho a přestaň hledatí sebe sama.

230. VÍTĚZSTVÍ KŘÍŽE

Jan 12.

I. Ježíš prosí Otce o pomoc k dílu vykoupení.

Nyní má duše zkormoucena jest a co říci mám? Otče, vysvobod' mě z té hodiny. Avšak právě na tu hodinu jsem přišel. Otče, oslav jméno své.

Přiblíž se k božskému Mistru. Slyš, jak si stýska. Pozoruj v jeho duši zmatek, neútěchu a předtuchu budoucích utrpení. Právě prohlásil zákon dokonalosti a života. Pod jeho praporem musíme zemřítí, abychom žili a dávali život. Ale Ježíš ví, jak těžké je umírání, zvláště umírání v pokoře a v bolesti. Ježíš váží břímě, které ukládá; ví z vlastní zkušenosti, jak vyčerpává. Již napřed nás posiluje v únavě a v malomyslnosti. Uč se od něho překonávati všechny obavy.

Co činí? Modlí se. Volá k tomu, jenž je silou slabých. Pravá odvaha může vskutku přijítí jen s nebe. Ježíš se vrhá do náručí Otcova, neboť ví, že jej Otec miluje. Připomíná si poslání, jež od něho dostal. Upevňuje se v rozhodnutí vyplniti celou povinnost a nabízí se k tomu víc než

kdy jindy. Tak máš jednat v době neútěchy.

II. Jest Otcem oslaven před celým zástupem.

I zazněl hlas s nebe: „Oslavil jsem je a ještě oslavím.“ Lid, který tu stál a to slyšel, pravil, že zahřmělo. A jiní pravili: „Anděl mluvil k němu.“ Ježíš odpověděl: „Ne pro mne zazněl ten hlas, nýbrž pro vás.“

Srdce jsou znepokojena, potřebují uklidnění.

Co praví hlas s nebe? Připomíná minulou slávu a předpovídá budoucí. Bůh se již oslavil Evangelíem a zázraky Ježíše Krista. Oslaví se v Ježíši ještě patrněji. V jeho utrpení zazáří dokonale sláva Otcova. Tak soudí věčná Moudrost o pokoření a utrpení. Pod takovým zorným úhlem je máme pozorovati i my.

Lid slyší hlas s nebe, ale pro neklid nerozumí. Táže se, co se stalo. Bůh promluvil, aby upokojil malomyslné a povzbudil horlivé; aby nás naučil s užitkem pozorovati Krista na kříži, zajistil mu vítězství, umlčel naši pýchu a získal nás bez výhrady lásce svého Syna.

III. Předpovídá své budoucí a konečné vítězství.

Nyní nastává soud nad tímto světem. Nyní bude kníže toho světa ven vyvržen a já, budu-li povýšen od země, potáhnu všecko k sobě.

Poslouchej dále Mistra. Pán již vidí svou

Kalvarii a nemůže odolati, aby ti neřekl, co viděl. Viděl peklo spoutáno, svět přemožen a národy, jak slaví jeho vítězství. Dobře jej poslouchej a raduj se s ním.

Praví: Nyní nastává soud nad tímto světem. Všechny bludy a bezbožnosti budou slavně odsouzeny. Lidé poznají, co třeba souditi o světských zásadách. Mám pro vás nové světlo, v němž budete souditi o světě, jak zasluhuje. Ukáží se vám ve vši špatnosti jeho lži, nespravedlnosti, rozkoše. Bude vám pak snadné přerušiti styky se světem i s těmi, kdo jsou v jeho poutech. Na dřevě kříže nám Ježíš ukazuje ovoce své smrti.

A praví: Potáhnu všecko k sobě. Na potupném kříži se Ježíš objeví tak podmanivě, že neodoláš. Raduj se tedy, že přichází okamžik, kdy ho můžeš následovati na Kalvarii.

Spěchej za Mistrem a zbožně se ukryj pod vítězný strom, který Ježíš na Kalvarii vztyčuje. Svolej všechny své drahé a řekni jménem všech: Ó svatý kříži, působ na nás nebeskou silou, která vábí všechny duše k tomu, jenž na tobě umírá.

231. POSLEDNÍ VOLÁNÍ

Jan 12.

I. Ježíš je vydán tvrdošíjně nevěře lidu.

Ačkoli však tolik zázraků učinil před nimi, nevěřili

v něho, aby se splnilo slovo proroka Isajáše, které pověděl: „Pane, kdo uvěřil kázání našemu? A komu bylo zjeveno ráme Hospodinovo?“

Vrať se do chrámu. Hledej božského Mistra. Počítej učedníky opravdu mu věrné. Proč je jich tak málo? Proč naopak má tolik nepřátel? Odkud jejich zarputilá a politování hodná zaslepenost? Nevíš, jak bys tu pomohl?

Pojmi upřímnou touhu přivésti k víře v Evangelium i duchy nejvzdornější. Buď si vědom, že pod vládou Ježíše, Syna Božího, není třeba pozbývatí naděje. I když Bůh odnímá duši světlo, přece jí ještě úplně neopouští. Snad právě tvé modlitby a zásluhy zachrání mnoho duší v nejvyšším nebezpečí. Pamatuj na to a hled' vyhověti vnuknutím Božím.

Ale nenáležíš k těm, o nichž evangelista praví, že věří, ale neodvažují se víru vyznati? Nebojíš se i ty víc mínění lidského než soudu Božího? Jak nečestné je takové chování! Boj se trestů, kterými Bůh hrozí nevěrným duším.

II. Potvrzuje ještě jednou své božské poslání.

Ježíš pak zvolal: „Kdo věří ve mne, nevěří ve mne, nýbrž v toho, který mě poslal; a kdo vidí mne, vidí toho, který mě poslal. Já jako světlo přišel jsem na svět, aby žádný, kdo ve mne věří, nezůstával ve tmě.“

Tato poslední výzva se týká i tebe. Pojdte ke mně, volá Ježíš, chcete-li pravdu a spásu,

chcete-li dojítí pravého cíle životního. Přivedu vás k tomu, jenž mě posílá a jenž je posledním cílem každého života. Vyvedu vás z temnot a zachráním vás.

Odpověz z celého srdce na toto pozvání. Je to výzva věčného Otce, tlumočená Ježíšem Kristem. Nic není tak lahodného jako pravda na rtech Syna Božího. Proč se bojíš? Potřebuješ pravdy, a to plné pravdy, abys byl šťasten. Pravda se dává jen duši učelivé a povolné. Buď konečně, a to dokonale tím, čím tě Ježíš chce mítí. Pros, aby tvou duši ozařovalo především čisté světlo evangelické pravdy.

III. Odhaluje nejvyšší nebezpečí, kterému se vydávají jeho odpůrcové.

Kdo mnou pohrdá a nepřijímá slov mých, (ten) má svého soudce: To slovo, které jsem mluvil, to ho odsoudí v den poslední, neboť já jsem nemluvil sám ze sebe, nýbrž Otec, jenž mě poslal, ten mi přikázal, co mám říkatí a co mluvití. A já vím, že přikázání jeho jest život věčný.

Využítíkuj vážného upozornění, které Ježíš dává svému okolí. Člověk je odpovědný za milosti, které mu Bůh udělil. Bude skládatí účet z poučení, jichž se mu dostalo. Poslouchání slova Božího snad nám nepřináší užítíku, ale bez účinku nezůstává. Ježíš ti to připomíná. Člověk zlé vůle, který nechce uvěřití, a

zbabělec, který věří, ale prakticky podle víry nežije, jsou duše nevěrné a Bůh s nimi bude jednat podle toho.

Budete souzeni podle toho, co jste slyšeli, praví Pán. Evangelium je rozsudek nad viníky. Na soudě Božím bude před tebou otevřeno Evangelium; budeš tázán, jak jsi podle něho konal ctnosti, zachovával zákon Boží a používal prostředků spásy.

Ježíš dodává: Co mluvím, mluvím tak, jak mi pověděl Otec. Máš v něm věrného vykladače slova Božího. Pravda a život jsou toliko v Ježíšových přikázáních lásky, zbožnosti, trpělivosti, pokory a odříkání. Obnov ještě jednou svůj souhlas, vzdej Ježíši hold úcty a smíru. Od těch, jež si jeho láska vyvolila, má právo požadovati tento hold.

232. NEPLODNÝ FÍKOVNÍK

Mk. 11, Mt. 21.

I. Ježíš zlořečí neplodnému fíku.

Když druhého dne⁴⁴ vyšli z Betanie, zlačněl. A spatřiv zdaleka⁴⁵ strom fíkový, mající listí, šel, zdali snad něco na něm nenalezne⁴⁶; ale přišed k němu nenalezl nic kromě listí, neboť nebyl čas fíků⁴⁷. I promluviv řekl mu: „Ať z tebe na věky nikdo nejí ovoce.“ A slyšeli to učedníci jeho.

Ježíš jde z Betanie do Jerusalema. Nastává mu pracný den. Začíná jej tajemným poučením, z něhož i ty máš čerpatí užitek.

Ježíš má hlad, neboť i on je člověk a snáší lidskou bídu. Má hlad, protože je chudobný a je zvyklý strádáním chudiny. Má hlad, poněvadž pro horlivost v povinnosti neměl kdy se najísti. Myslí na duše a při tom zapomíná na tělo.

Pozoruj fíkovník. Pán se k němu blíží, aby ukojil hlad. I tvá duše je fíkovník, na němž mají v každé době zrátí plody pro Ježíše. Ale strom, na kterém Ježíš hledá ovoce, má jen listí. Řekl mu: „*Nerodiž se z tebe ovoce na věky.*“ *I uschl hned ten strom.* Hle, jak Syn Boží zlořečí stvoření, které ho zklamalo. Bohatá zeleň, množství květů nezabraňuje odsouzení k věčné neplodnosti.

Věz, že fíkovník s množstvím listí představuje život, jehož energie se vyčerpává jen touhami a choutkami. Moudrost Boží neměla tak nicotný cíl při stvoření a vykoupení člověka. Nestačí o dokonalosti blouznití, musíme o ni odhodlaně pracovat. Děkuj Ježíši za tak vzácné poučení.

II. Učedníci se diví všemohoucí síle víry.

Ráno jdouce kolem, uzřeli ten fíkový strom uschlý od kořene. I rozpomenul se Petr a řekl mu: „Mistře, hle, fíkový strom, jemuž jsi zlořečil, uschl!“

Viz s učedníky účinek Boží kletby. Život

může okamžitě zaniknouti a země okamžitě přestane živiti to, co není ke cti Boží.

Přirovnej k fíkovníku navždy uschlému věčnou neplodnost zavržených duší. Žádná moc ani zručnost nedovede znovu zvednouti to, co se zhroutilo jediným výrokem Boží spravedlnosti.

Učedníci se podivili řkouce: „Kterak strom ihned uschl?“ - Ježíš používá té příležitosti, aby oživil jejich víru. Všechna zralost a všechny úspěch pochází z víry. Víra rozmnožuje plody, věrou dozrávají. *Ježíš pak jim odpověděl: „V pravdě pravím vám: Budete-li mítí víru a nebudete-li pochybovati, učiníte nejen to, co se stalo na stromě fíkovém, nýbrž, i když této hoře řeknete „zvedni se a vrhni se do moře“, stane se.* Věřou se tedy stáváme všemohoucími. Víře dává Bůh veškerou moc.

Ve světle slov Mistrových poznej hlavní příčinu své nemohoucnosti. Máš víru, ale potřebuješ víru božskou, a tvá víra je ještě stále jenom lidská. Víra božská se opírá jediné o slovo Boží. Tvoje víra příliš hledá důkazy v lidském rozumování, ve vnějších projevech a pravděpodobnostech. Na tak patrném podkladě zůstává kolísavá a bezmocná. Posilni se tedy u víře a žádej od Ježíše víru, která tvoří divy. Pokořuj se pro svou pochybovačnost. Tolikrát jsi jí zarmoutil jeho božské Srd-

ce, tolikrát se jeho slova stala neplodnými! Odlož u nohou věčného Otce poslední zbytky nedůvěry.

Ó má duše, nemáš důvěru, která obdrží všechno, protože nemáš takovou synovskou lásku k Otci, jaké nemůže nic odepřít. Uměl bys věřit, kdyby ses cítil dítětem Božím.

233. OTÁZKA BEZ ODPOVĚDI

Mk. 11, Luk. 20, Mt. 21.

I. Nepřátelé se táží Ježíše na jeho poslání.

Přišli zase do Jerusalema. Když chodil v chrámě¹⁸, přišli k němu velekněží a zákoníci i starší a pravili mu: „Kterou mocí činíš tyto věci? A kdo ti dal tu moc, abys to činil?“

Zaujmi místo u Ježíše v předsíni chrámové. Viz, jak k němu přicházejí nepřátelé. Hledají pravdu jen v těsných hranicích svého rozumu a nemohou snést, když Ježíš tvrdí, že jim ji přináší s nebe a v plnosti.

Táží se ho kysele: Kdo jsi? Odkud přicházíš? Kdo ti dal moc, abys činil, co činíš? Ty víš, kdo je a odkud přichází. Poklekni před ním a vzdej mu úctu. Není jeho dílo již dávno odpovědí na tuto otázku? Co činil Ježíš za svého života? Pozdvíhoval pokorné, míloval pohrdané, odpouštěl hříšníkům, těšil zarmoucené, povzbuzoval chudobné, uzdravoval nemocné, poučoval nevědomé. Půjde na smrt

za ty, jimž zasvětil svůj život. Kde může taková moc, oddanost a dobrota míti původ, ne-li v Bohu?

A není nejlepším otcem Bůh, jenž posílá takového Spasitele? Přemýšlej a odpověz si na tu otázku sám. Hlásej zlé lidské vůli velikost Ježíšovu. Není ti líto, že tolik duší ještě dnes Ježíše nezná nebo zná málo a špatně?

II. Ježíš odmítá na tu otázku odpovědět.

Ale Ježíš jim řekl: „Otáží se vás i já na jednu věc; odpovězte mi a povím vám, kterou mocí ty věci činím. Křest Janův byl s nebe či od lidí? Odpovězte mi.“

Ježíšovy odpovědi jsou podivuhodné. Nezjevuje se bezpodmínečně, ale jeho podmínky jsou vždy prosté, snadné, všem pochopitelné. Pýcha však nestrpí podmínek. Myslí, že prokazuje Kristu čest, když ho ráčí poslouchati. Jest nejmenší podmínkou uražena. Vzpírá se každému odporu. A přece Ježíš prokazuje člověku velkou čest, když k němu mluví a zjevuje mu pravdu.

Proč by Ježíš odpovídal? Světlo neprospěje člověku, který z něho nechce těžiti. Proto Ježíš přestane odpovídati, neboť Bůh k zaslepené duši nemluví; nebe se jí zavírá. Není mlčení věčné Pravdy nejhroznějším trestem pro hříšníka na tomto světě? Není to začátek zavržení?

Které chyby božská Spravedlnost tak přísně trestá? Pozoruj odpůrce Ježíšovy. Připomeň si, jak se chovali k Ježíši Kristu a k Evangeliiu. Poznáš hned, že nejvíc musíš bojovat proti pýše, aby sis zajistil spásu a dokonalost. Bojuj tedy statečněji a rozhodněji, když vidíš, jak hrozně Bůh trestá pýchu.

Všimni si posledního slova jejich plané hádky. *I odpověděli a řekli Ježíšovi: „Nevíme.“ Ježíš řekl jim: „Ani já vám nepovím, kterou mocí to činím.“* - Pyšný člověk bude vždy v nejistotě a v pochybnosti. Nenajde pravdy. Jeho duch ani srdce nikdy nebude mítí pokoje. Jest opuštěn zemí i nebem. - Lituji pyšných odpůrců Ježíšových. Odděl se od nich. Rozhodni se ještě více, že budeš hledati duševní pokoj v živé víře.

234. DVA SYNOVÉ

Mat. 21.

I. Ježíš odsuzuje nepravou spravedlivost a domýšlivou zbožnost farizeů.

Než co se vám zdá? Člověk jeden měl dva syny a přistoupiv k prvnímu řekl mu: „Synu, jdi dnes, pracuj na vinici.“ On však odpověděl: „Nechci.“ Ale potom ho to zamrzelo i šel.

Zůstaň v chrámě a soustřeď se u Ježíše. Přemýšlej o jednání synů, o kterých mluví. Co činí první? Vzpírá se podrážděně. Je ne-

trpěliv, že mu omezují svobodu, že se mu nařizuje něco, do čeho se mu nechce. Odpovídá prudce: Ne. Neuvažuje, že mu byl rozkaz dán pravoplatnou autoritou, a k tomu otcem, neuvažuje ani o účelu otcova rozkazu. Je citlivý především na jednu věc. Má jít do práce, když by se chtěl bavit. Nezávislost jest mu nejvyšším dobrem, a poslušnost mu v ní překáží. Poddává se odporu. Nepoznáváš se v něm?

A není i druhý bratr tvým věrným obrazem? *Přistoupiv pak ke druhému, mluvil k němu taktéž. On odpověděl: „Půjdu, pane.“ A nešel.*

Nedá se rušit v dosavadní práci. Váhá, mešká, odkládá. Činí se neschopným. Jeho dokonalost záleží v prvním popudu, v prosté ochotě, ve zbožném přání. Přirovnej se k němu. Přirovnej, cos všecko Bohu slíbil a nesplnil, po čem všem jsi zatoužil, ale nevykonat. Podobáš se jednomu i druhému.

„Který z těch dvou vykonal vůli otcovu?“ táže se Ježíš. Řkou jemu: „První.“ - Jistě je první méně vinen než druhý. Napřed odmítl, ale potom poslechl. Ale i odmítnout toliko na okamžik je již mnoho. Musíš jednat lépe. Ježíš má právo žádati od nás poslušnost dokonalou. Nabídní mu ji. Je mistrem nejlepším. Zaslouží, abys ho potěšil svou lítostí za všechno, cos mu odepřel. Projev mu lásku nejen citem, ale i skutkem.

II. Vysvětluje posluchačům, co otvírá bránu nebeskou.

I řekl jim Ježíš: „Vpravdě pravím vám, že celníci a nevěstky předejdou vás do království Božího.“

Měj podíl v bolesti Ježíšově. Mnohým z jeho posluchačů se dostalo mnoho milostí. Poslušnost jim byla ulehčena, ale protože zneužívali trpělivosti Boží, stali se neschopnými poslouchati. Viděli jasně, ale oslepli. Bůh jim nabídl přední místa v svém království, ale jsou v nebezpečí, že tam nikdy nevstoupí. Kéž se ta slova nevztahují na tebe! Na nevědomé pohlížíš s vysoka, a oni budou v nebi snad výše než ty. Chudobným a nízkým poroučíš hrdě, a jsou snad Bohu milejší než ty. Hříšné duše, které tak přísně odsuzuješ, zasluhují snad víc milosrdenství než ty.

Varuj se domýšlivosti. Syn Boží nám přišel ukázat cestu k nebi. Kráčeť po ní odhodlaně a nedej se nikým předejítí. Hleď nahradit ztracený čas.

235. NEVĚRNÍ VINAŘI

Mt. 21, Mk. 12, Luk. 20.

I. Ježíš připomíná posluchačům právo Boží na člověka.

Poslyšte jiné podobenství: Byl jeden hospodář, který štípil vinici a ohradil ji plotem, vykopal v ní lís, postavil věž a pronajal ji vinařům; a odcestoval.

Vmíchej se mezi zástup v předsíni chrámové. Snaž se porozuměti pravému smyslu toho podobenství. Ježíš vysvětluje posluchačům svrchovanost Boží nad člověkem. Klade velký důraz na tu věc a ještě se k ní vrátí, protože si to musíme dobře zapamatovat, až od nás odejde.

Co představuje vinice tak pečlivě uzavřená a starostlivě pěstovaná? Tvůj život se vším, co jsi a co máš. Komu náleží? Poznej to ze slov Ježíšových. Když je vinice připravena, pronajme ji hospodář vinařům. Bůh se nezříká svého panství nad stvořenými věcmi, když nám je dává k dispozici. Vše, co nám svěřil, musí uzrát k jeho slávě. Bůh má na člověka požadavky spravedlivé.

Co se stalo? Když se pak přiblížil čas plodů, poslal služebníky své k vinařům, aby přijali užitky její. Ale vinaři, javše služebníky jeho, jednoho zmrskali, druhého zabili, jiného ukamenovali. Jdi s hospodářovými služebníky. Požadavky hospodářovy jsou rozumné a spravedlivé. - Je pro nás snadné a čestné vyhovovati požadavkům božské autority. Ale vášně jsou slepé, žádostivost nedbá na Boha. Co říkáš tomu špatnému zacházení s posly hospodářovými, kteří měli plné právo, aby byli dobře přijati a vyslyšeni?

Bohužel, nebývá i tvé chování často nespravedlivé? Nechoval ses i ty nejednou urážlivě

k Velebnosti Boží? Hroz se každého vzdoru proti Bohu.

II. Vytýká židům zarputilou nevěrnost a bohovražedné záměry.

Naposledy poslal k nim syna svého řka: „Zastydí se před synem mým.“ Ale vinaři uzřevše syna řekli mezi sebou: „To jest dědic; pojďme, zabijme ho a budeme mít jeho dědictví.“ I chopili ho, vyvrhli ho ven z vlnice a zabili.

Viz dojemnou dobrotu věčného Otce. Co praví, když se lidé proti němu trestuhodně bouří? Co učiní ještě nekonečná Moudrost, kterého zázraku použije jeho všemohoucnost?

Bůh Otec praví: Pošlu jim svého syna. - Je to jeho syn jediný, milovaný, Otcí nekonečně drahý, je to dědic všeho statku, ve všem rovný Otcí. Otec dává v nebezpečí život Synův, aby se člověk poddal. Tak velice se Bůh snaží přimět člověka k povinnosti.

A Syn ochotně přijímá poslání. Vydává se urážkám a smrti. Pokouší se naposled, aby svůj národ zachránil. Kolem něho se bouří nenávisť a zášť. Organisuje se proti němu spiknutí, které se končí jeho smrtí. V několika dnech na něm spáchají bohovraždu. Měj s ním něžnou soustrast. Nabídní se mu na smír za všechno, co se proti němu připravuje.

III. Předpovídá jim věčné zavržení.

Když tedy přijde pán vinice, co učiní oněm vinařům? Řkou jemu: „Zlé zle zahubí a vinici svou pronajme jiným vinařům, kteří by mu odváděli užitek v příslušný čas.“ Tu jim řekl Ježíš: „Nikdy jste nečtli v Písmech: Kámen, který zavrhlí stavitelé, ten se stal kamenem úhelným. Od Pána stalo se to, a je to podivné v očích našich? Proto pravím vám: Království bude odňato od vás a dáno (bude) lidu, který bude přinášeti plody jeho.“

Co Pán učiní s vinaři, až zase přijde? Jak asi je potrestá? Posudte sami. Čeho zasluhuje, kdo uráží Boha a Krista, kdo zatvrzele odmítá podrobiti se Evangeliu, kdo zapuzuje představitele božské autority nebo jím pohrdá? Čeho zasluhuje, kdo tvrdí, že člověk žije jen pro přítomnost, že věci časné jsou hlavní věc a že za své chování jsme odpovědní jen sobě samým?

Učedníci odpovídají: Zahubí je a vyhladí. Zasluhují skutečně, aby byli navždy vyhnáni ze země, kterou zneuctilí, na věky zbavení práv a veškeré naděje na milost. Zasluhují, aby zemřeli v potupě. Jak spravedlivé je to rozhodnutí! V této chvíli, kdy rozjímáš, již je vykonán rozsudek na národě, který se zpronevěřil povinnosti. I budoucně stihne podobný rozsudek duše, které smrt překvapí ve vzpouře proti Bohu.

„A kdo padne na ten kámen, rozvazí se;

na koho však on padne, toho rozdrtí.“ Mistr zde mluví o duši zavržené. Pozbyla všeho dobra i vši naděje. Nikdo v nebi ani na zemi jí nevrátí, co ztratila. Navždy se rozrazila o kámen úhelný. Ten kámen je tak pevný, že ty, kdo se oň opírají, udrží, ale kdo naň narazí, rozbije se. A narazí naň ten, kdo přestupuje zákony Ježíše Krista.

Hroz se spravedlivých trestů Božích. Je nejvyšší moudré, že Ježíš se snaží aspoň bázní zachrániti ty, které nemůže získati láskou.

236. SVATEBNÍ HOSTINA

Mt. 22.

I. Ježíš prohlašuje, že člověk je stvořen k věčnému štěstí.

Tu Ježíš ujav slovo, mluvil k nim opět v podobnostvích řka: „Podobno jest království nebeské králi, který učinil svatbu synu svému.“

Vrať se do chrámu k božskému Mistru. S dokonalou láskou se opět ujímá práce. Mnozí z posluchačů jen snují plány, jak by jej zničili; on myslí jen na to, jak by je získal.

Přirovnává království nebeské k svatební hostině. Volá-li nás k dokonalosti, zve nás na svatební hostinu do nebe. Pozemský život je přípravou na ni. Zde na zemi zasnoubení, nahore nerozlučitelné spojení. Na svatební hostině máš své místo. Budeš míti podíl ve sva-

tebních radostech. Bůh se chce s tebou spojití skrze svého Syna. Jsi miláčkem Božím pro Ježíše Krista.

Slyš, jak tě Bůh Otec volá jménem. Nepřijdeš-li, budeš mu chybět u stolu. Vážíš si cti, kterou ti prokazuje, i bohatství, jehož se ti dostává? Pozvání Boží je pro tebe radostné. Musíš-li se něčeho zříci, abys šel za ním, získáváš něco mnohem krásnějšího, trvalejšího a lepšího.

II. Lituje, že někteří se k dobrotě Boží chovají odmítavě.

I poslal služebníky své, aby povolali pozvané na svatbu; ale nechtěli přijít... Nedbali a odešli: jeden na své pole, jiný po svém obchodě.

Rozjíměj o podivném chování pozvaných. Nechtěli přijít; odmítli pozvání. Proč? Pátřej, proč lidé odmítají nebeské radosti, ač jsou pro ně stvořeni? Protože v ně nevěří anebo by se pro ně musili zříci nepravých radostí světských a tělesných.

Vyhýbají se vnuknutím milosti a všemu, co jim připomíná Boha, co je povzbuzuje k odříkání a k poslušnosti, co je povznáší nad pomíjející věci.

Pozoruj, čemu dávají přednost před tím, co jim nabízí Bůh. Nejednají nejvýš nerozumně? Zpytuj se. Nedal ses i ty k těm pošetilcům?

Spočítej, můžeš-li, posly Boží, kteří tě zvalí, aby ses vpravil do Božích úmyslů a žil pro Boha. Nezůstává tvé místo u stolu Páně často prázdné, protože ses nechtěl zříkatí planých radostí nebo se vzdátí časných starostí? Projev Pánu lítost, naléhá na tebe ještě dnes.

III. Učí je, na čem záleží vstup do věčného štěstí.

Potom řekl služebníkům svým: „Svatba je sice připravena, ale pozvaní nebyli jí hodní. Jděte tedy na rozcestí, a kohokoli naleznete, pozvěte na svatbu.”

Pozoruj, jak božská Moudrost je rozhodnuta provést své plány. Tvor může zneužívat svobody, aby odporoval Bohu. Ale všechna stvořená svoboda je podrobena Stvořiteli. - Člověk má žít k slávě Boží. Bůh musí být oslaven. Odmítne-li jeden, bude přijat druhý. Uč se tomu od samého Ježíše Krista.

I naplnila se svatební síň hodovnicí. Pozoruj vstupující zástup. Najednou poznal, jaké úmysly má Bůh s člověkem, k čemu je mu dán život. Raduj se a děkuj s nimi.

Vešed pak král, aby se podíval na hodovnicí, spatřil tam člověka neoděného rouchem svatebním⁴⁹. I řekl mu: „Příteli, kterak jsi sem vešel, nemaje roucha svatebního?“ On oněměl.

Nestačí tedy toliko vstoupiti, nestačí býti pozván, musíme se státi hodnými toho, jenž

je svatost sama. Musíme se s ním smířiti, lítovati všeho, čím jsme jej urazili, obléci bělostnou nevinnost, dětinnou prostotu, panenskou čistotu.

Jeden z hostí té nauce neporozuměl; pozoruj přísný výjev, který z toho povstal. *Tu řekl král přisluhovačům: „Svažte mu ruce i nohy a uvrzte jej ven do temnosti.“*⁵⁰ Nešťastník je na věky vyloučen z radostí příbytku Božího. Vezmi si k srdci výstrahu, kterou ti Ježíš dává. Pokornou a upřímnou lítostí si vypros smilování.

237. SOCIÁLNÍ AUTORITA PODLE JEŽÍŠE

Mt. 22, Mk. 12, Luk. 20.

I. Farizeové se úskočně dotazují Ježíše.

Tehdy farizeové odšedše radíli se, kterak by jej polapili v řeči. I poslali k němu učedníky své s Herodovci⁶¹, kteří pravili: „Mistře, víme, že jsi pravdomluvný a cestě Boží vpravdě učíš a nedbáš na nikoho, neboť nehledíš na osobu lidskou. Pověz nám tedy, co se tobě zdá: Je dovoleno dávatí daň císaři čili nic?“

Nepřátelé Ježíšovi vymýšlejí nové pletichy. Stůj co stůj ho chtějí zničiti a připraviti o vážnost u lidu. Pýcha padlého člověka vypověděla boj věčné Moudrosti. Ježíš jí umlčí.

Pozoruj je při díle. Všechny prostředky jsou jim dobré. Každá přetvářka se jim hodí. Mluví k Ježíši pochvalně: Mistře, víme, že jsi

pravdomluvný a cestě Boží vpravdě učíš a nedbáš na nikoho, neboť nehledíš na osobu lidskou. Ale je-li takový, proč nedbají jeho nauky?

Tak se chová svět k Ježíši Kristu. Vynášejí jej, aby jej snížili. Jednají s ním, aby jej kompromitovali. Uč se nedůvěřovati lidské chvále. Všimneš-li si pohnutek, proč tě kdo chválí, nedáš se jí zmásti. Ježíš je ti v tom vzorem. Vyzývá tě k moudrosti. Pros jej o světlo, abys poznal jed skrytý v lichocení. Škodí ti, odvráť se a pohrdej vším, co je hodné pohrdání.

II. Učí je, čím jsou povinni zákonité autoritě.

Ale Ježíš prohlédl zlobu jejich a řekl: „Co mě pokoušíte, pokrytci? Ukažte mi peníz daně.“ I podali mu denár. A Ježíš jim řekl: „Čí je tento obraz i nápis?“ Řkou jemu: „Císařův.“ Tu jim řekl: „Dávejte tedy, co je císařovo, císaři, a co je Božího, Bohu.“

Rozjímej o Ježíšově odpovědi. Viz v něm obnovitele sociální autority.

Ježíš spojuje moc světskou s duchovní. - Raduj se, že Syn Boží tak respektuje autoritu lidskou. Podle něho úcta k zákonité autoritě v lidské společnosti je službou Boží. Zákonitá autorita lidská je částí autority Boží. Kdo jí poslouchá, poslouchá rozkazu Božího. Neboť vlády zřizuje Bůh. Schvaluj tuto nauku, neboť je základem veškerého společenského řádu.

Nepřipouštěj námitek a uprav podle toho i svůj úsudek.

Kdo vlastně jsou vládcové, že Ježíš hájí jejich autoritu? Jsou to jeho nepřátelé. Ježíš jejich autoritu nepopírá, ač jejich nespravedlivým počínáním trpí. Smíme si od vrchnosti vymáhati, čím je nám povinna, ale nesmíme ji ničit a připravovati o důvěru. Uč se od Ježíše mluvit a jednati.

Pros jej, abys dovedl poctivě a prostě spatřovati autoritu Boží v držitelích autority světské, i kdyby jí zneužívali k tvé škodě. Zneužívá-li se autority, bývá tomu vinna křehkost lidská. Netrestá nás Bůh za vzpoury proti velebnosti Boží tím, že dopouští, aby nás pronásledovala světská moc? Přičítej i sobě vinu za to zlo, kterým trpíme.

Všímej si bedlivě, čemu Ježíš učí o autoritě Boží. Dávejte, co jest Božího, Bohu. Všecko v tobě jest Boží. Jsí celý toho, jenž tě stvořil. Nic v tobě není, zač bys mu neměl děkovati. Obnov mu svou oběť a své zasvěcení.

238. BUDOUCÍ ŽIVOT PODLE JEŽÍŠE

Mt. 22, Mk. 12, Luk. 20.

I. Ježíš mluví o vzkříšení a o životě v nebi.

V ten den přistoupili k němu saduceové, kteří tvrdí, že není zmrtvýchvstání, a otázali se ho ...⁵². Odpověděv Ježíš řekl jim: „Mýlíte se, neznajíce Písem ani mocí Boží.“

Soustřed' se, aby se ti dostalo nového vzácného poučení. Ježíš používá chování nepřátel, aby upevnil učedníky u víře ve vzkříšení.

Hle, jak tito povrchní lidé vyjadřují své směšné pochybnosti. Je to spíš výsměch než námitka. Saduceové věří v jednoho Boha, ale v Boha, který se o nás nezajímá. Jsou to materialisté. Praví: Když člověk umře, je konec všemu. Znají jen život rozkoší smyslných, nesmrtelné duše neznají. Mluví-li s nimi kdo o nesmrtelnosti, činí dětinské námitky nebo nevhodné žerty. Hle, a takových lidí ses obával a jejich řečmi byls nejednou zviklán.

Jak s nimi jedná Ježíš? Nejprve jim vytýká, že se mýlí, poněvadž neznají Písma. V Písmě skutečně poznáváme všemohoucnost Boží a nesmírné zdroje jeho moudrosti. Šťasten, kdo je studuje a chápe jeho pravý smysl. Ale pravý smysl Písma sv. otvírá jen pokora a prostota.

Rozjímej, čemu učí Pán o stavu vyvolených v nebi. Nevěřící měří všemohoucnost Boží chabým rozumem. Omezuje ji, kdo se domnívá, že Bůh nemůže povznést člověka nad něho samého. Ježíš učí: *Budou jako andělé v nebi.*

Raduj se. Přejde doba, kdy tvá bytost bude čistá jako přirozenost andělská a budeš prost břemene žádostivosti. Neměl by ses připravit na tento božský stav čistotou srdce? Co ti

překáží v té žádoucí proměně? Naléhej na dobrotu Boží, aby ti pomohla překonat všechny tělesné nezřízenosti.

II. Vysvětluje nauku o budoucím vzkříšení.

A o vzkříšení z mrtvých nečetlí jste, co vám bylo od Boha řečeno slovy: „Já jsem Bůh Abrahamův a Bůh Isákův a Bůh Jakobův? Není Bůh (Bohem) mrtvých, nýbrž živých.”

Poslouchej pozorně Ježíšův výklad. Může s autoritou tvrdit, co tvrdí. Hlásá, co viděl, definuje, co ví. Je Syn Boží a zná Otce. Lidská přirozenost nemá pro něho tajemství a Ježíš ví, že je schopna žít věčně. Smrt nepřekáží jeho záměrům, neboť přišel smrt přemoci a přinutí ji, aby mu vydala své oběti.

Co ještě praví? Bůh není Bohem mrtvých, je na věky Bohem Abrahamovým, bude tedy Abraham žít na věky. Kdyby se člověk při smrti rozpadl v nic, jakou slávu by měl Bůh z toho, že je Bohem nicoty? Je-li Bůh Bohem těch, kdo zemřeli, znamená to, že zemřelí žijí. Nejsou úplně mrtví, a co z nich zemřelo, znovu ožije. Upevní svou víru těmi jasnými výroky Syna Božího. Bůh netvoří, aby ničil; čemu dal existenci, co milostí a krví svého jednorozrozeného Syna obnovil, tomu nedá zahynouti na věky. Bůh nelituje a nebere zpět toho, co dal.

Klaněj se Bohu tak dobrému a děkuj mu. Mysli na své drahé zesnulé. Bůh jest i Bohem těch, které oplakáváš, t. j. Bohem živých. Žijí u něho a zas se s nimi shledáš. Co učiníš, aby sis zasloužil tak krásné budoucnosti? Když tvé tělo má kdysi vstáti z mrtvých a již nezemřítí, starej se mu především o život věčný. Uč se milovati je pravou láskou; pak použiješ všech prostředků, abys je učinil věčně šťastným.

239. VELKÉ PŘIKÁZÁNÍ

Mt. 22, Mk. 12, Luk. 20.

I. Ježíš prohlašuje, že velké přikázání v zákoně je přikázání lásky Boží.

I otázal se ho jeden z nich, zákoník, pokoušeje ho: „Mistře, které přikázání v zákoně je největší?“ Ježíš mu řekl: „Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a z celé mysli své.“

Jdi na své místo ve škole božského Mistra. Slyš zákoníkovu otázku. Které přikázání v zákoně je největší? - V zákoně je mnoho přikázání; v kterém jsou obsažena všechna? Která cesta vede přímo k dokonalosti? Je nějaký stručný, snadný a úplný návod k posvěcení učedníků Evangelia? Poděkuj zákoníkovi, že tak zřetelně vyjadřuje tvou vlastní záhadu.

Ježíš odpovídá, jak odpověděl již dříve: Milovati budeš Pána Boha svého. Nepraví:

Budeš se zapíratí, modliti, budeš poslušný, pokorný; nic netřídí. Všechno shrnuje v jediném slově: Budeš milovati. Milovati a činiti všechno z lásky je celý zákon. Ó duše má, těš se a měj velkou naději, že dojdeš dokonalosti. Vždyť abys naplnila celý zákon, stačí ti milovati, a tvé úspěchy záležejí v lásce.

Jde však o lásku Boží. A jak chce Bůh býti milován? Rozjímej o tom přikázání. Bůh nechce býti milován jen polovičatě, láska Boží má v duši učiniti a udržovati pořádek: láska oddaná, uctívá, poslušná, vděčná, důvěrná a zálibná. Láska taková, jaké zasluhuje bytost nekonečně dokonalá, svobodná a milosrdná, zdroj všeho dobra, střed veškeré lásky, jediný předmět, který je schopen učiniti šťastným srdce stvořené k lásce.

Bůh je tvůj tvůrce a tys jeho tvor. Je tvůj pán a tys jeho sluha, je tvůj dobrodinec a tys nejchudší z potřebných, je tvůj Otec a tys jeho syn. Připomeň si, jaké nároky má na tvou lásku. Všechno v člověku se má podrobiti lásce; láska má ovládati všechno.

II. Učí, že láska k Bohu a k bližnímu jsou jedno přikázání.

Druhé pak jest podobné jemu: Milovati budeš bližního svého jako sebe samého. Na těch dvou přikázáních záleží celý zákon i proroci.

Slyš, co Ježíš přidává. Mluví o přikázání druhém, které s prvním je přikázání jedno. Milovati budeš bližního svého jako sebe samého. Miluj Boha a to, co jest Boží, touž láskou. Lidé jsou tvoji bratři. Bůh je přijal za děti. Musíš milovati Otce v dětech a děti v Otci.

Neodlučujme, co Bůh spojil. Milujeme-li bližního láskou spravedlivou, laskavou, ochotnou, odpouštějící, milujeme tak Boha. Nač mám právo sám, to jsem povinen dávat. Jak chci býti milován, tak musím i sám milovati. Můj bližní jest mé druhé „já“.

Podle toho pravidla mám na bližního mysliti, o něm mluvit, jej snášeti, ospravedlňovati, mu pomáhati. To je největší přikázání, to je nový zákon.

Pros horlivě o nadpřirozené světlo, abys v bližních viděl Otce svého i jejich. Uctívej Otce ve všem, co činíš pro jeho děti.

I řekl mu zákoník: „Dobře, Mistře . . .“ Ježíš vida, že odpověděl moudře, řekl mu: *„Nejsi daleko od království Božího.“* Vskutku, snadno se obětujeme Bohu, pochopíme-li, že k tomu stačí láska. Blahopřej všem, kdo poznávají pravdu slova Božího a plní jeho přikázání. Jednej i ty podobně.

240. RODŮKMEN MESIÁŠŮV

Mt. 22, Mk. 12, Luk. 20.

I. Ježíš se před odpůrci dovolává svého božského původu.

Když pak farizeové byli pohromadě, otázal se jich Ježíš řka: „Co se vám zdá o Kristu? Čí jest syn?“ Řkou jemu: „Davidův.“

Jdi Ježíši naproti. Shromažďuje farizeje a zahajuje rozhovor. Tentokráte se táže on: Co se vám zdá o Kristu? Co si myslíte o jeho osobě, původě, rodě? Čí je syn?

Farizeové rychle odpovídají: Davidův. - Z Písma se naučili prvním počátkům vědy Kristovy. Povrchním duchům to stačí, ale nestačí to těm, kdo chtějí celou pravdu. Řekl jim: „*Kterak tedy David nazývá ho v Duchu Pánem?*“ Kristus je pánem králů.

Rozjíměj o slovech Písma, v nichž David oslavuje velikost Mesiášovu. Ježíš vztahuje na sebe všechno, co o Mesiáši pěje žalmista. Raduj se, že prohlašuje před lidmi svou božskou svrchovanost a že se staví nade všechno, co velkého kdy bylo na zemi. Uznej jeho vznešené postavení a svým životem mu vzdávej úctu. Je vhodná doba, aby sis na okamžik připomenul všechnu jeho božskou velebnost. Vžij se v city Davidovy, když opěvoval budoucího Mesiáše.

Ale všimni si, že nestačí Ježíše pánem to-

liko jmenovati, musíš jeho práva uznávat i a žít v závislosti na něm. Jak jsi to dosud činil? Pros Ducha Svatého, aby v tvém srdci i v srdcích všech ostatních urychlil vítězství jedno-rozeného Syna Božího.

II. Umlčuje své odpůrce a přijímá oddanost lidu.

A nikdo mu nemohl odpovědět ani slova a od toho dne nikdo již se neosmělil tázat se ho. Četný zástup rád ho poslouchal.

Nikdo nemůže Ježíši odpovědět. Mlčí. Mlčí i ty, ale z úcty před moudrostí Boží, která se právě projevila před pomlouvači.

Farizeové mlčí, poněvadž jsou zahanbeni. Pýcha je zdeptána, ale srdce získáno není. Nevědí, co by odpověděli. Ustupují nejistí, nespokojení, roztrpčení. Půda, do níž padlo slovo Boží, nezplodila nic. Ježíš chtěl probudit jejich víru, ale zůstala mrtvá. Toužil, aby pochopili pravdu, ale odvrátili se zaslepení.

Vzdal se od nich navždy a jde mezi duše prosté, které bez nedůvěry poslouchají Syna Božího. Jen prostota rozumu a srdce poznává, co úchvatného a pravdivého je v slově Božím. Očisti své úmysly, otevři svého ducha, obětuj své srdce. Pros Ježíše, aby k tobě mluvil a tě poučoval.

241. POKRYTEČTÍ UČITELĚ

Mt 23, Mk, 12, Luk. 20.

I. Ježíš odsuzuje přetvářku a marnivost učitelů zákona.

Tehda mluvil Ježíš k zástupům a k učedníkům svým: „Na stolici Mojžíšovu zasedlí zákoníci a farizeové. Všecko tedy, co vám praví, zachovávejte a číňte, ale podle skutků jejich nečíňte; neboť mluví, ale nečiní.”

Spoj se s lidem a s učedníky pod hradbami chrámovými daleko od zákoníků a farizeů. Ježíš mluví k lidu o těch, kdo si přivlastňují právo poučovati a vésti. Minuli se s povinností. Lid právem od nich očekával pomoc, oni však svým příkladem lid jen brzdí a matou. Syn Boží veřejně kárá jejich chování.

Ale všimni si dobře, co ještě praví: Všechno tedy, co vám praví, zachovávejte a číňte. Tak se mají věřící v Církvi Kristově chovati k svým pastýřům. Jejich naukou se máme řídit, i když jejich chování není správné. Nemůžeš-li si je vzít za vzor, musíš je aspoň snášeti jako své pastýře.

Zpytuj se pečlivě. Neřídíš se pravidlem úplně opačným? Nevšímáš si více toho, co vrchnosti činí, než co mluví? Není ti jejich chování záminkou, abys nečinil, čemu učí? Jejich slovo tě může spasit, ale jejich nesprávné chování tě neospravedlní.

Slyš, co jim Ježíš vytýká především. *Nava-*

zují totiž břemena těžká a nesnesitelná a ukládají je na ramena lidská; sami se jich však nechtějí ani prstem dotknouti. Ovládá je marnivost a lakomství. Co náleží Bohu, přisuzují sobě. Vše, co má člověk věděním nebo zákonitou autoritou, musí se vrátiti Bohu. Uvědom si, jak se Bohu protiví lidé, kteří si přisvojují, co náleží jemu. Bohu přísluší všechna sláva.

II. Vybízí apoštoly, aby pokorně vykonávali svěřenou moc.

Varujte se zákoníků... Líbují si, když je nazývají rabbi (t. j. mistr). Vy však se nedávejte nazývatí rabbi; neboť jeden jest Mistr váš, vy pak všichni jste bratři.

Využítkej upozornění, které Ježíš dává učedníkům. Kdokoli má nějakou moc, má o tom často rozjímati.

Nedávejte se nazývatí rabbi, praví Ježíš. Nedělejte parádu se svým úřadem. Křesťan zůstává bratrem toho, jemuž poroučí. Bratr má vládnouti bratřím ve jménu společného Otce. Cítí se jedním z nich a projevuje to obětovností v povinnosti. Aby u nich vykonal dílo Boží, nebojí se býti všechno všechněm a sloužiti všem. Připomíná si, že právě pokořování zjednalo Ježíši tolik vážnosti a vlivu. Těm pokořováním se z marnivosti nebo pannačnosti nevyhýbá, ale dělá si z nich čest.

Považuje se za posledního, protože Prozřetelnost jej učinila prvním. Činí se menším, protože je považován za většího.

Takové představené připravuje Ježíš věřícím své Církve. Uč se tedy dobře používatí moci, kterou ti Prozřetelnost svěřila. Ulehčuj břímě, které ukládáš, dávej příklad ctností, které požaduješ, předcházej v povinnosti ty, které máš k povinnosti vésti. Polepši se.

242. VDOVIN HALÉŘ

Mk. 12, Luk. 21.

I. Ježíš pozoruje chudobnou vdovu.

A posadiv se Ježíš proti pokladnici, díval se, kterak lid metá peníze do ní. Mnozí boháči metalí mnoho. Přišla pak jedna chudá vdova a hodila tam dvě lepty t. j. (asi) jeden haléř⁵³.

Zastav se na okamžik s Mistrem u chrámové pokladnice. Pozoruj s ním, co se děje. Vžij se do jeho myšlenek. Je navečer pracovního dne. Ježíš si na chvílku přichází odpočinout a pozoruje naše dobré skutky. Sladko se mu odpočívá, když vidí, jak lidé dávají almužnu.

Všímá si toho pozorně. Slíbil odměnit i nejmenší skutek, vykonaný ke cti Boží. Kdo z toho zástupu oslavuje Boha nejvíce? Chce to říci apoštolům, a proto ještě prodlévá v chrámě.

Mezi bohatými, kteří dávají mnoho, vidí chudou vdovu a její nepatrnou oběť. Zapamatuj si, jaký podiv budí tak prostý úkon v Srdci Ježíšově. Bůh rozlišuje lidi jen podle zbožnosti. Raduj se, že Pánu nic neunikne z toho, co pro něho činíš. Pozoruje vše, co činíme. Jediným pohledem proniká všechno až na dno. Vidí naše pohnutky, okolnosti, vnitřní dispozice, které cenu skutku zvětšují, i sebelásku, která ji zmenšuje. Nic mu neujde, všechno oceňuje. Slyš, jak volá učedníky. Jdi s nimi pro tak vzácné naučení.

II. Vychvaluje vdovinu oběť.

I povolal k sobě učedníky své a řekl jim: „V pravdě pravím vám: Tato chudá vdova dala více než všichni, kteří házeli do pokladnice; neboť všichni metali z toho, co jim přebývalo; tato však dala ze svého nedostatku všecko, co měla, všechno živobytí své.“

Kdo dal nejvíce? Ta chudá vdova. Bůh hodnotí oběť více podle našeho srdce než podle ceny daru. Bůh nepotřebuje nic. Proto oceňuje naše dary jen podle našich vnitřních pohnutek. Není to spravedlivé?

Lidé hodnotí cenu skutku nesprávně, protože nevidí do nitra. Všichni lidé mohou získati stejné zásluhy i za nestejných podmínek. Bohatec si nemá na čem zakládati a chudob-

ný nemá nač naříkatí. Raduj se, že i ty můžeš Bohu mnoho obětovati.

Ježíš praví: Tato však dala ze svého nedostatku. Ukazuje tím cenu daru tak nepatrného a zjevuje dispozice neznámé duše. Pod tak nepatrným zevnějškem nám Ježíš ukazuje zbožnost, čistý úmysl, horlivost o čest Boží, snahu o nezištnost, víru, pokoru, lásku k Bohu a k bližnímu. Osvoj si Ježíšovo smýšlení. Pros tu chudou vdovu, aby tě naučila činiti divy prostředky tak nepatrnými. Obětuj s ní Bohu to, co máš nejlepšího. Dej mu své srdce, žij svatě.

243. BUDOUCNOST JERUSALEMA

Mt. 24, Mk. 13, Luk. 21.

I. Ježíš předpovídá, že hněv Boží vyvrátí chrám.

A vyšed Ježíš z chrámu, bral se odtud. I přistoupili k němu učedníci jeho, aby mu ukázali stavby chrámové. On pak odpovídaje řekl jim: „Vidíte to všecko? Vpravdě pravím vám: Nezůstane tu kámen na kamení, který by nebyl zbortěn.“⁵¹

Pozdrav svého Mistra a přístup s apoštoly k němu. Poslouchej, o čem uvažují. Mluví o chrámě, o jeho kráse a pevnosti. Připomínají si minulost, divy milosrdenství a dobroty, které se v něm staly. Zde Bůh mluvil a navštěvoval svůj lid. Zde rozdával milosti a po-

žehnání. Zde se mu mělo dostávatí cti, pro niž svět stvořil.

Ježíš na úvahy apoštolů odpovídá: Nezustane tu kámen na kameni. Poznej z toho, jak přísné tresty stihnou chrám. Až přijde doba, zničí Boží spravedlnost hlavní dílo své dobroty. Kdo se stal nehodným věčného života, nikde není jist před Boží spravedlností. Tu vážnou předpověď obrať na sebe. Dnes je již splněna; ale zákon spravedlnosti zůstává. Každá nevěrnost připravuje katastrofu.

II. Oznamuje jim, že budou musit mnoho pro něho trpěti.

A když se posadil na hoře Olivové, přistoupili k němu učedníci v ústraní a řekli: „Pověz nám, kdy to bude a co bude znamením tvého příchodu a konce světa.“ Odpověděl Ježíš a řekl jim: „Hleďte, ať vás nikdo nesvede; neboť mnozí přijdou ve jménu mém a řeknou: „Já jsem Mesiáš“ a svedou mnohé.“

Poslyš znepokojené otázky učedníků. První odpověď je vzrušila, touží o tom zvěděti více. Stane-li se toto s chrámem, co se stane s námi a s Jerusalemem a s celým světem?

Co odpovídá Ježíš? Přijde den, kdy Bůh dopustí hroznou bouři na své věrné. Věrnost, kterou mu slibovali, musí býti podrobena zkoušce. Syn Boží chce vědět, kam až půjde jejich bdělost, odvaha, zbožnost. Mimo činy požádá od nich i svědectví krve. Bude jim

bojovati proti utiskovatelům svědomí, proti sofistům a nepravým vědcům, proti špatným příkladům i proti pohanské vládě. Ale proti zlým se rozhorlí zase Boží spravedlnost. Tresty jedněch však poslouží druhým k spáse. Ne- ní tedy třeba báti se budoucnosti. Učedník Ježíšův má zachovati vnitřní pokoj.

Využij těchto upozornění. Evangelium má všude protivníky, kteří útočí i proti tobě. Jako první učedníci tak i ty dojdeš věčné spásy trpělivostí. Věčná blaženost je hodna všeho úsilí a všech bojů. Dodej si odvahy myšlenkou, že v každém boji a utrpení bude Ježíš s tebou. Slíbuj ti to. Je-li on tvou silou a tvým světlem, čeho by ses bál?

III. Ukazuje jim Boží spravedlnost, rozhněvanou na Jerusalem a na národ židovský.

Když však uvidíte, že Jerusalem obléhán jest od vojska, tu vězte, že se přiblížilo zpuštění jeho . . . A Jerusalem bude šlapán od pohanů, dokud se nenaplní čas pohanů.

Rozjímej o krutých převratech v národech, které odmítají Evangelium. Pozoruj, jaký osud je čeká. Nemusí Bůh potrestati urážky páchané proti Kristu?

Vzpomeň si na proroka Jeremiáše. Oplakával zločiny svého národa. Dotazoval se smutně, jak po takové velikosti mohlo přijíti takové

ponížení. Vzáyval Boží milosrdenství a nabízel se za oběť.

Přijde okamžik, kdy Bůh se projeví neúprosným. Jak Boží dobrota tak i spravedlnost se projevuje do posledních důsledků. Dobrota předchází, spravedlnost následuje. Vyčerpají-li se zdroje Boží dobroty, sáhne k trestům spravedlnost. Kolik jiných Jerusalemě bylo dobyto a zničeno! Není ti jich líto? Co můžeš učiniti k spáse těch, kterým hrozí Boží spravedlnost? Kdo vypoví, co zmůže modlitba, horlivost, oběť jediné duše pro spásu celého národa! Přidej se k svatým duším, jejichž smír činí zadosť Boží spravedlnosti a hříšné lidské společnosti vyprošuje Boží milosrdenství.

Vypros si od Ježíše velký soucit s těmi, kdo odmítají jeho dobrotu a maří jeho prolitou krev. Proč se mu za ně nenabízíš na smír? Je tak krásné zasvětit se obnově jeho království mezi národy! Všemohoucnost Boží znovu postaví zříceniny, budeš-li se modlití o nový Jerusalemem, budeš-li mu vyprošovati milosrdenství Boží, obětuješ-li se Bohu na ten úmysl.

244. BUDOUCNOST LIDSKÉHO POKOLENÍ

Luk. 21, Mt. 24, Mk. 13.

I. Ježíš popisuje učedníkům slávu svého druhého příchodu⁵⁵.

A budou znamení na slunci a na měsíci i na hvěz-

dách a na zemi bude úzkost mezi národy pro nesnáze nad hukotem moře a příbojů, takže lidé budou trnouti strachem a očekáváním těch věcí, které přijdou na veškeren svět; neboť mocí nebeské budou se pohybovat. A tehdy uvidí Syna člověka, an přichází v oblaci s velkou mocí a slávou.

Soustřeď se u nohou Ježíšových. Co bude znamením tvého příchodu? táží se učedníci. Syn Boží předpovídá nové převraty. Musejí nastati, aby Ježíš kraloval. Svůj věčný triumf oslaví na troskách všeho, co pomíjí. Práví: Tehdy se objeví Syn člověka v lesku své slávy.

Raduj se s učedníky, že nebudou Ježíše vidat vždy jen v pokoření. Přejde doba, kdy zazáří jeho sláva, umlknou jeho odpůrcové a nepřátelé, lidstvo jej bude viděti, slyšeti, chápati. Odhalí se jeho moudré úmysly, všemi bude uznána jeho spravedlnost. Celý vesmír bude velebit jeho dobrotu. Lidé se budou divit, že věci tak nepatrné jsou ve skutečnosti tak velké, že to, co se jevílo tak skromné, je nyní tak skvělé.

Musí nastati světlo a nastane. Spravedlnost musí zvítěziti a zvítězí. Ježíš musí kralovati. Raduj se. Umiň si, že budeš žíti v naději na tento velký příchod.

II. Při myšlence na poslední soud v nich probouzí naději.

Když se to počne dít, pohleďte vzhůru a zdvihněte

své hlavy, neboť se blíží vaše vykoupení. V pravdě pravím vám: Nepomine pokolení toto, až všechno se stane. Nebe a země pomínou, ale slova má nepomínou. O tom dni však a hodině neví nikdo, ani andělé nebeští, leč Otec sám.

Upoutej myšlenky na budoucnost, o níž Ježíš mluví. Přenáší tě sám již napřed na konec časů.

Přišla hodina posledního vítězství. Jsi povolán před soudnou stolicí Syna Božího. Pozdrav kříž. Je víc než kdy jindy tvou jedinou nadějí.

Tvé místo je u nohou Soudcových v prscích jeho slávy. Nech božské světlo pronikati do svých nejtajnějších myšlenek, náklonností, činů, celého svého života. V tomto světle budeš souzen.

Jaký rozsudek zaslouhuješ? O tvé věčné budoucnosti bude rozhodovat přísný Soudce. Proti jeho rozsudku není odvolání. Při posledním soudě bude vládnouti jen spravedlnost, nikoli milosrdenství. Boj se Boha, jenž kdysi bude tím přísněji souditi, čím ochotněji dnes odpouští. Ještě je čas. Pros tedy snažně o poslední lhůtu, abys ušel zahanbení, které čeká na hříšníka. Zasvěť se oslavě Božího milosrdenství. Ježíš ti pomůže, aby ten hrozný den byl tvým nejkrásnějším svátkem.

245. BDĚLOST PODLE JEŽÍŠE

Luk. 21, Mk. 13, Mt. 24.

I. Ježíš upozorňuje, která nebezpečí hrozí věčné spáse.

Mějte se však na pozoru, aby srdce vaše neobtěžila se opojeností a opilstvím a péčemi života, a aby onen den nepřišel na vás náhle.

Poslouchej dále božského Mistra. Pozoruj, jaký závěr činí ze svých prorockých prohlášení. Praví: Mějte se na pozoru. - Musíme tedy bdít. Bdělost je základní povinnost křesťanského života.

Co dodává? Všimněte si dobře nebezpečí, do něhož se vrháte. Nepřátelé vás hledí zničit. Které jsou jejich zrádné léčky? Jsou to smyslné radosti, pohodlí, nestřídmost, tělesné rozkoše. Kdo se do nich vrhá, zapomíná na Evangelium, na pravdy nadpřirozené, na půvab ctnosti. Duch se zatemňuje, srdce se zavírá, vůle povoluje. Člověk žije bez starosti o věčné cíle. Smrt ho překvapí v těžkém hříchu, který jej uvrhne do věčné záhuby.

Další zhoubnou léčkou je starost o časné věci, o majetek. Zaujímá ducha úplně a brání mu starati se o věčné pravdy. Bažíme-li příliš po časných věcech, přestáváme si vážití věcí nebeských. A na konec na ně již ani nemyslíme. Žijeme, jako by nebylo jiného života kromě života pozemského. Mějte se na pozoru, praví Ježíš.

Ó má duše, co mu odpovíš, až přijde, neodloučíš-li se včas od vezdejších starostí a nevrátíš-li se k velkým myšlenkám na věčnou budoucnost? Jak bys byla zmatena, kdyby tě zavolal ještě dnes!

II. Zdůrazňuje naprostou potřebu bdělosti a horlivosti.

Bděte tedy a modlete se v každé době, abyste se stali hodni ujítí všeho toho, co se dítí bude, a postavíte se před Syna člověka.

Ježíš praví: Bděte! Nestačí tedy mít se na pozoru před léčkami, třeba se polepšiti, žítí svatě, plnit všední povinnosti, ovládati se, připravovati se na účtování s Bohem. Učedník, který bdí a čeká na Mistrův příchod, dojde jisté spásy.

Ale nesmím na Mistra čekati v zahálce, nýbrž v plodné a svaté činnosti. Všimni si, kterého přirovnání Ježíš používá. *Jako člověk, který odcestoval opustiv dům svůj a dav služebníkům svým plnou moc, každému práci jeho, a vrátnému přikázal, aby bděl.* Tím domem je tvá duše. Pečuj o to, aby se v ní nestalo nic proti vůli Mistrově. Nechť do ní nevstoupí nic, co Mistr nerad vidí, nic odtud nevyjde, co v ní Mistr chce naléztí. Připravuj se na jeho návrat; vrátí se jen jednou.

Ježíš praví: Modlete se. Snaž se lépe než

jindy pochopiti, jak ve snaze o věčnou spásu je třeba modlitby. Ona činí duši bdělou, posvěcuje hodiny čekání. Duši, která se modlí, nic nepřekvapí. Měj velkou úctu k modlitbě, k zpytování svědomí, ke všem úkonům zbožnosti.

246. DESET PANEN

Mt. 25.

I. Ježíš nabádá učedníky, aby pracovali moudře o věčnou spásu.

Tehdy bude podobno království nebeské desíti panám, které si vzaly lampy⁶⁶ a vyšly naproti ženichovi a nevěstě. Pět z nich bylo pošetilých a pět opatrných.

Jdi k Ježíši a soustřeď pozornost. Naléhá opět, abychom bděli. Používá posledních dní svého života, aby nás připravil na smrt.

Jde o naše věčné určení. Panny jsou pozvány na svatební hostinu, o které Ježíš nejednou mluvil. Radují se z toho. Mluví o slavnosti, na kterou jdou, těší se, co uvidí, uslyší, ochutnají. Mnohé z nich nemyslí dále. Ale to není dobrá příprava, když se jen těšíme na slíbené dobro a nic víc nečiníme.

Hle, jak se připravují na cestu. Pošetilé si vzaly lampy, ale nevzaly oleje. Opatrné vzaly s lampami i olej. Všimni si moudrosti jedněch, nemoudrosti druhých. Jde-li o věčnou spásu, je nemoudrost osudnou.

Co znamená olej moudrých panen? Činnou víru, vroucí zbožnost, plodnou lásku, panenskou čistotu, vytrvalou bdělost. Čerpej z toho příkladu duchovní prospěch. Zaopatři si včas, co ti chybí.

II. Připomíná jim, že mají jen jeden život, aby si v něm zasloužili nebe.

Když pak ženich prodléval, počaly všechny dřímati a usnuly. O půlnoci však strhl se křik: „Ejhle, ženich přichází; vyjděte mu naproti!“ Tu vstaly všechny ty panny a upravily si lampy.

Ženich nepřichází; neřekl, kdy přijde. Ježíš pravil: „*Nevíte dne ani hodiny.*“ Na cestě věčné spásy třeba pamatovati na tu velkou nejistotu. Musíme se dostatečně zásobiti, abychom vystačili, než Pán přijde.

Blahopřej moudrým pannám. Jednaly opatrně, ačkoli se jim družky snad smály, že není třeba činiti tolik příprav a tak se obtěžovati. Když však se čekání prodlužuje, radují se moudré panny, že mají dosti oleje, kdežto nemoudré začínají míti strach. Všechny jsou již unaveny čekáním, které pro nemoudré panny bude osudné.

Slyš volání: Ejhle, ženich! Co činí nemoudré panny? Praví opatrným: „*Dejte nám ze svého oleje, neboť nám lampy hasnou.*“ Opatrné odpověděly řkouce: „*(Nikoli), nedo-*

stalo by se nám ani vám. Jděte raději k prodáváčům a kupte si.“ Nezapomeň, že se to týká nejen jich, ale i tebe. Přijde okamžik, kdy se musí všichni představit Bohu, doprovodit jej a zasednouti s ním k svatební hostině. Zasloužeš toho? Jsi připraven? Zásob se olejem do lampy: věrou, věrností, ctnostmi.

Poznej k svému dobru to, co nemoudré panny poznaly tak pozdě, že totiž musíme každý sám pracovat o své spáse. Na cestě do nebe si můžeme navzájem pomáhati, ale nemůžeme jeden druhého zastoupiti. Nebeskou blaženost si musí zasloužiti každý sám.

III. Popisuje radost vyvolených a zoufalost odsouzených.

Když pak šly nakoupit, přišel ženich a ty, které byly pohotově, vešly s ním na svatbu; a dveře se zavřely.

Ženich přichází znenadání a nezastavuje se. Jakmile přijde, hned vstupuje do svatební síně. Nečeká, doba zásluh minula.

Moudré panny okamžitě zapomínají na únavu, na smrtelnou úzkost. Hle, jak vstupují do svatební síně. Pros pokorně Královnu panen, aby tě mezi ně přijala. Pozdrav s nimi Ženicha. Klaněj se a děkuj mu. Hle, co čeká svaté duše v hodinu smrti! Buďte požehnány práce, jejichž odměnou je tak sladký odpočinek!

Co však čeká panny nemoudré? *Později přišly též ostatní panny řkouce: „Pane, Pane, otevři nám.“ Ale on odpověděl: „Vpravdě pravím vám, neznám vás.“* Slyš jejich srdcervoucí nářek: Otevři nám! Anebo je-li již vskutku příliš pozdě, otevři nám aspoň pramen milosti, milosrdenství a pokání.

Ženich odpovídá: Neznám vás. Nevím, kdo jste. - Rozjímej o těch přísných slovech. Přemýšlej o neúprosném soudě Boží spravedlnosti. Ženich neříká již nic. Nemá, co by ještě řekl. Ty duše před ním již nic neplatí. Jsou zavrženy na věky. Jejich nářek nezaléhá do radostí vyvolených.

Vyvol si již napřed svůj úděl. Poznej, že musíš býti bdělý, aby tvá snaha o spásu měla úspěch.

247. HŘIVNY

Mt. 25.

I. Ježíš poučuje učedníky, že původcem a cílem všeho, co mají, je Bůh.

Bude podobno království nebeské... člověku, který odcházející z domova, povolal k sobě služebníky své a odevzdal jim svůj statek.

Jdi pokorně k Ježíši. Pros, aby tě osvětlil, bys pochopil to podobenství.

O kom mluví? Co zamýšlí ten člověk? Kdo jsou jeho služebníci? Co znamenají hřivny?

Hřivnami jsou všechny dary životní, všechno, co nám pomáhá, abychom dobře žili, moudře a věrně plnili úmysly Boží. Všechno, co nám pomáhá, abychom dosáhli posledního cíle. Nic nemá pravé ceny, co tomu neslouží.

Účastní se rozdělování hřiven. *I dal jednomu pět hřiven, druhému dvě a jinému jednu, každému podle schopností jeho, a odcestoval.* - Všimni si, že Pán nepoděluje všechny služebníky stejným dílem. Není však nespravedlivý, poněvadž to, co dostáváme, není naše. Máme s tím toliko hospodařiti. Od Boha dostáváme, jen abychom Bohu dávali. Bůh zůstává majitelem toho, co mi dal. Jen odpovědnost máme tím větší, čím více je nám dáno. Nikdo si tedy nebude moci naříkati. Připomeň si, jakého podílu se dostalo tobě.

Pozoruj služebníky při práci. *Hned (pak) odešel ten, jenž dostal pět hřiven, těžil jimi a vytěžil jiných pět hřiven. Tak i ten, jenž dostal dvě, vyzískal dvě jiné. Ten však, který dostal jednu, odešel, vykopal v zemi (jamku) a skryl peníze pána svého.* - Co jim nařídil pán, když odcházel? Totéž, co Ježíš tolikrát doporučuje v Evangeliu. Připomíná jim, že životní moudrost záleží toliko v spolupráci s úmysly Božími a v užívání svěřeného dobra k jeho slávě. Všechna jiná životní moudrost je nedůslednost a pošetilost.

V čem tedy záleží tvá každodenní práce

o věčnou spásu? Přemýšlej, rozjímej, hledej užitek.

II. Prohlašuje, že budou z hřiven skládat účty a podle toho odměnění.

Po dlouhém čase přišel pán oněch služebníků a účtoval s nimi.

Přivítej pána při jeho návratu. Pozoruj, jak rychle přistupuje k účtování a jak pečlivě vyšetřuje, zdali jeho rozkazy byly splněny.

Vrátil se jako soudce. Odešel, jen aby jim dal příležitost zasloužit si odměnu. Je velmi dobrotivý, ale i velmi přísný. Milujme jeho dary, ale bojme se i jeho rozsudku.

Věrní služebníci s radostí přijali zprávu o návratu svého pána. Okamžik, kdy jdou k němu, je nejkrásnější z jejich života. Poznali jej a on poznal je. *I přistoupil ten, jenž dostal pět hřiven, a podal jiných pět hřiven řka: „Pane, pět hřiven jsi mi odevzdal, hle, jiných pět jsem vyzískal.“ Přistoupiv pak i ten, který dostal dvě hřivny, řekl: „Pane, dvě hřivny odevzdal jsi mi, hle, jiné dvě jsem vyzískal.“* Slyš, jak vypočítávají své práce a úspěchy. Poslechli věrně daného rozkazu. Žili z víry ve slovo Boží, pracovali od rána do večera. Modlili se, bojovali, trpěli. Pán slíbil, že se vrátí. Vzpomínali na to při všech těž-

kostech. Naděje v jeho návrat je sílila a přivedla k vítězství.

Nyní je konec všeho: práce i utrpení. Krátkému úsilí je zajištěna odměna věčná. Odkud čerpali odvahu, horlivost, vytrvalost? Pros je o poučení a spravuj se jejich příkladem.

„Dobře, služebníku dobrý a věrný, že jsi nad málem byl věrný, nad mnohem tě ustanovím; vejdi v radost Pána svého.“ Snaž se okusit trochu jeho radosti. Uč se žít tak, aby Pán života i tobě mohl říci: Dobře, služebníku dobrý a věrný!

III. Popisuje jim smutný osud nevěrných služebníků.

Přistoupil pak i ten, který dostal jednu hřivnu, a řekl: „Pane, vím, že jsi tvrdý: žneš, kde jsi nezasíl, a sbíráš, kde jsi nerozsypal. I bál jsem se a odešel, skryl jsem hřivnu tvou v zemi; hle, tu máš, co tvého jest.“

Účastni se soudu nad nevěrným služebníkem. Slyš, jak se snaží ospravedlniti: Víím, že jsi člověk tvrdý. - Hle, co si namyslíl a jak se klame! Boží požadavky se mu zdály příliš tvrdé, i sebezápor, pokora, poslušnost, bdělost, čistota, trpělivost. Raději se skryl a nečinil nic. Připravil si věčnou zkázu, protože neuznal Boha za nejlepšího pána.

Klamal se i tím, že dobra Boží považoval za věc prostě svěřenou, kterou stačí Bohu vrátiti tak, jak jsme ji dostali. Člověk má Bo-

ží statky netoliko přechovávati, ale má je i spravovati. Hřivny, které jsme dostali, musejí přinášeti užitek pro Boha. To je zákon věčné spásy. Neklamal ses nejednou i ty?

Poznej, jaký osud čeká ty, kdo špatně chápou život. *A služebníka neužitečného uvrzte ven do tmy; tam bude pláč a skřípění zubů.* Soudce jej nazývá služebníkem neužitečným. Peklo je místo tmy, kam Bůh navždy zavrhuje všechno, co mu nechtělo a již nemůže sloužiti. Zavrženec je odbytý brak. Rozjímej o tom odsouzení a varuj se změkčilosti ve službě Boží. Změkčilost je záhubou těch, které uspává. Je již čas, aby ses dal do práce a byl užitečný Bohu i lidem.

248. POSLEDNÍ SOUD

Mt. 25.

I. Ježíš popisuje poslední soud.

Když pak přijde Syn člověka ve své slávě a s ním všichni andělé, tu posadí se na slavný trůn svůj a shromáždění budou před ním všichni národové. I rozdělí je od sebe jako pastýř ovce od kozlů, a postaví ovce po své pravici, kozly pak po levici.

Sedni si pokorně u nohou Mistrových. Poslouchej toto poslední naučení s nejživějším zájmem a s vroucí zbožností. Ježíš tvrdí, že přijde soudit svět. Soustřeď se a představ si výjev posledního soudu.

Soudce živých i mrtvých sedí na soudné stoličce. Otec dal všechnu moc Synu. Ten, jenž pokorně a skromně chodíval stezkami galilejskými, se nyní lidstvu představuje ve vší slávě a velebnosti.

Pozdrav anděly, kteří obklopují Syna Božího. Je tam anděl vtělení, jsou tam andělé betlemští, andělé vyhnanství, andělé, kteří mu posluhovali na poušti, anděl z Getseman, andělé vzkříšení. Tvůj anděl strážný je s nimi. Sloužili jeho milosrdenství, dnes vykonávají jeho spravedlnost. Všichni lidé i národové se tlačí před něho, všichni, kteří kdy žili, jsou povoláni. Andělé dostali rozkaz, aby oddělili dobré od zlých. Každého člověka představují Pánu všech lidí.

Došlo na tebe. Právě vyslovili tvé jméno. Přihlas se. Předstup před Syna Božího, svého soudce, a zjev mu tajemství svého svědomí. Co bys musil ukázat Soudci, celému nebi a celému světu, kdyby se konal poslední soud dnes? Představ si všechny hříchy svého života. Nic neskryješ, světlo věčné proniká vše.

Ale neboj se. Co Bůh odpustil, je odpuštěno. Ukaž však i to, co v tobě způsobila milost Boží. Ukaž, jak byl Bůh k tobě dobrý. Pokorně a bez bázně ukaž i tu trošku dobra, které jsi učinil nebo učiniti chtěl. Vlož svou věc do rukou Soudce, který byl tvým Spasitelem, a očekávej rozsudek.

II. Zjevuje, komu dává své nebe a proč.

Tehdy král řekne těm, kteří mu budou na pravici: „Pojďte, požehnaní Otce mého, vládněte královstvím připraveným vám od stvoření světa.“

Požehnaní Otce mého! Jak dojemně je oslovuje! Čím si zasloužili tak čestného jména? Soudce jim to praví: *„Lačněl jsem a dali jste mi jísti; žíznil jsem a dali jste mi pítí; pocestným jsem byl a přijali jste mě; nahý jsem byl a přioděli jste mě; nemocen jsem byl a navštívili jste mě.“* Řekne jim: *„Pokud jste to učinili jednomu z nejmenších těchto bratří mých, mně jste to učinili.“* Tak mluví nejvyšší Soudce. Může říci jakožto soudce, co by nebyl řekl jako spasitel? U soudu Božího se soudí podle Evangelia. V dílech Boží moudrosti všechno logicky spolu souvisí.

Co praví Ježíš v Evangeliu? Praví lidem: **Budte dobří, milujte se vespolek.** - Co praví při soudě? **Byli jste dobří? Milovali jste se vespolek?** - **Znám vaši slabost; vím o vašich chybách.** Co jste učinili pro své ospravedlnění? **Byli jste dobří?** - **Býti dobrým jest, projevovali soustrast, spravedlnost, laskavost, blahosklonnost, nezištnost, trpělivost, zapomínati na urážky.** - **To je celé mé Evangelium, celý můj zákon.** - **Mohou se vás zastati chudobní za laskavou pomoc; nemocní za vaši návštěvu; vězni za vaše povzbuzení, které jim**

vrátilo naději; zarmoucení za vaši útěchu, která je pozvedla a potěšila? Byli jste otci sirotků, bratřími malých a nepatrných, podporou ubohých a trpících?

I tebe se Ježíš tak dotazuje. Odpověz mu, jak bys chtěl odpovědět v soudný den. Ještě je čas zajistiti si místo mezi těmi, které nazývá požehnanými.

Praví jim: Pojdte! Již neříká: Jděte bojovat, čiňte pokání, vezměte svůj kříž! nýbrž: Pojdte kralovati, pojdte do nebe a mějte podíl v mých dobrech a v mém štěstí! Okoušejte nevýslovné radosti vyvolených! - Konečně se dovídají, jak rád je Bůh vídal ve službách bližního. V jediném okamžiku zapomínají na všechno, co vytrpěli. Zpívej s nimi chválu Bohu.

III. Zjevuje, nad kým vynese rozsudek věčného zavržení.

Potom řekne i těm, kteří budou na levici: „Odejděte ode mne, zlořečení, do ohně věčného, který je připraven ďáblu a jeho andělům. Neboť lačněl jsem, a nedali jste mi jísti, žíznil jsem, a nedali jste mi pítí.“

Nežli Ježíš vstupuje se svým průvodem do nebeské slávy, pronáší rozsudek nad zavrženci. Poslyš, jak jej odůvodňuje: Nebyli jste dobří k bližnímu, nemohu ani já býti dobrý k vám. Nemám, co bych vám dal. Žil jsem s vámi, abych vás naučil laskavosti. Ale vy

jste zůstali sobečtí, tvrdí, domýšliví, pyšní, necitelní k bolesti, lhostejní k spravedlnosti, nemilosrdní; zabývali jste se toliko sebou samými, utlačovali jste pokorné, byli jste neúprosní k bližnímu. Žili jste mimo mé Evangelium, budete věčně žítí mimo mé nebe. Vylučuji vás z něho navždy. Poznej, jak spravedlivý je tento rozsudek.

Co je tedy hlavní příčinou věčných katastrof? Zavrženci to praví slovy: „*Pane, kdy jsme tě viděli lačného nebo žíznivého...?*” Nesloužili Bohu, protože ho nechtěli vidět v trpícím bližním.

Pros božského Soudce dnes, kdy ještě je tvým Spasitelem, aby tvou duši zaplavil nadpřirozeným světlem, abys jej poznal, když se skrývá i pod zevnějškem sebe chatrnějším. Zvláště jej vroucně pros, aby v tvém srdci zapálil oheň božské lásky, abys nepočítaje obětoval se pro něho a pro bližního.

ČÁST TŘETÍ - VYKOUPENÍ

U T R P E N Í

249. SPIKNUTÍ

Mt. 26, Luk. 22, Mk. 14.

I. Ježíš oznamuje učedníkům, že mu nastává doba utrpení.

Když dokončil Ježíš všechny ty řeči, pravil svým učedníkům: „Víte, že po dvou dnech budou velikonoce a Syn člověka bude vydán, aby byl ukřižován.“

Soustřed' se a poslouchej proroctví božského Mistra. Ve dvou dnech bude všechno dokonáno. Pravý velikonoční beránek bude obětován, spravedlnost Boží usmířena, nebeská brána se znovu lidem otevře. Ježíš nám již rozdal poklady svého učení, nyní pro nás prolije svou krev. Učedníci si musí být vědomi, že budoucí události se nestanou náhodou a že v tom, co se bude dít s Ježíšem, bude více vůle Boží než vůle lidské. Ježíš jim to připomíná a obnovuje zároveň své rozhodnutí dát život za ně i za tebe. Děkuj mu pokorně.

Tvá duše bude vykoupena, zbavena pout hříchu. Země změní ve dvou dnech úplně svou tvářnost. Z krve Ježíšovy vytryskne nový

život. Člověk se stane opět dítkem Božím. Ó má duše, co dáš Ježíši za tak velkou milost? Bylo by to příliš mnoho, kdybys mu nabídla život za život?

II. Nepřátelé definitivně rozhodli, že musí umřítí.

Tehdy se shromáždili velekněží a starší lidu v domě velekněze jménem Kaifáše a uradili se, že Ježíše lstivě zajmou a zabijí.

Viz nepřátele Ježíšovy při díle. Slyš, co se v této nespravedlivé poradě mluví. - Spasitel jedná s Otcem o tom, jak lidem zajistí život. A lidé přemýšlejí o tom, jak by Spasitele o život připravili. Ježíš jim činil jen dobro, oni mu chtějí jen zle. Chtějí jeho jméno zneuctíti a zbaviti ho navždy důvěry.

Protestuj rozhorleně. Ale vzpomeň si, že právě lidské vášně ničí dílo Ježíšovo. Nebdíš-li nad sebou, spoléháš-li příliš na sebe, nejsi i ty vydán nebezpečí, že budeš souhlasiti s úklady židů proti Mistrovi? Vášnivé srdce je ohniskem piklů proti Bohu a Ježíši Kristu.

Uvažuj o své minulosti. Pokořuj se a obětuj za své hříchy již nyní krev Ježíše Krista, která brzo bude prolita na Kalvarii. Bůh rád zapomíná zlo, jako si rád připomíná dobro. Z lásky k Synu bude míti s tvou slabostí soustrast. Slíb mu za to, že se odhodlaně zřekneš styků s jeho nepřáteli.

III. Ježíš je prodán za třicet stříbrných.

Tu vešel ďábel do Jidáše příjmím Iškariotského, jenž byl jedním ze dvanácti. I odešel a mluvil s velekněžími a s veliteli, kterak by jim ho zradil.

Satan vstupuje do Jidáše. Ví, kudy má vejíti. Jidáš mu otevřel tajnou bránu duše. Ďábel již dávno osnoval záhubu Ježíšovu a hledal, koho by k tomu zneužil. Vloudil se za tím účelem k Jidášovi.

Způsobil, že se Jidáši zdálo nesnesitelným učení o odříkání, o zbožnosti, o sebezáporu. Použil vášní Jidášových, aby mu zatemnil krásu nauky Ježíšovy. Znepokojil jeho ducha, zavedl na scestí jeho úsudek, vnukal mu kritisování a hanu. Jidáš dovolil zlému duchu vstoupiti. Zlý duch jej ovládne a zavede do všech důsledků zla. Vášně nás vždycky vydávají zlému duchu.

Sleduj zrádce na bludné cestě. „*Co mi dáte, a já vám ho zradím?*” *I ustanovili dáti mu třicet stříbrných¹.*

Viz, jak nešťastník smlouvá s předními lidu o zradě. Co mi dáte? Dáme ti to, co se dává za otroka. Přijímám, praví Jidáš. Tak mluví vašeň. Prodává Mistra jako otroka. Dává hodnoty pravé za nepravé, věčnost za okamžitou radost.

Jdi a pros božského Mistra za odpuštění toho, co se právě stalo. Co mu nabídneš na

smír? Dej mu to, co zvlášť od tebe žádá, a nic mu neodpírej.

250. VELIKONOCE

Luk. 22, Mt. 26, Mk. 14.

I. Ježíš jedná s apoštoly o tom, kde bude jísti beránka velikonočního.

Přišel den přesnic², ve kterém se musel zabíjeti beránek. I poslal Petra a Jana řka: „Jděte a připravte nám beránka, abychom jedlí.“

Přichází chvíle největších obětí. Ježíš se připravuje na velikonoční slavnost. Vybízí k tomu i učedníky. Připoj se k nim horlivě.

„Kde chceš, abychom jej připravili?“ táží se učedníci Mistra³. Syn člověka nemá, kde by hlavu položil; má však právo na naši pohostinnost, protože vše, co máme, jest jeho. Přiblíž se k němu pokorně a nabídni mu útulek v srdci, v nejtajnější svatyni své duše.

Co je třeba pro něho připravití? Co rád nachází při svém příchodu? Pozoruj Petra a Jana. Co praví? Co činí⁴? Uč se přijímati Ježíše. Musejí se zachovati všechny zákonité předpisy, odkliditi všechna nečistota, uvésti v činnost všechna zbožnost. Všechno má pronikati horlivá víra a láska.

Nešetři ničím a pospěš si. Máš jen několik hodin na přípravu. Popros přesvatou Matku Páně, potkáš-li jí cestou do večerádla, aby ti

řekla, co se Ježíši líbí. Kdo by to mohl vědět lépe než ona?

II. Vstupuje s nimi do večeřadla a usedá za stůl.

Když přišla hodina, zaujal místo za stolem a dvanáct apoštolů s ním. I řekl jim: „S toužebností jsem žádal tohoto beránka jísti s vámi, prve než bych trpěl.“

Překroč za Ježíšem práh večeřadla. Jsi s učedníky připuštěn k hostině ze všech nejpatrnější. Buď soustředěn, abys pochopil pravý význam všeho, co uvidíš a uslyšíš u posvátného stolu, kde se Ježíš dává. Zaujmi tam pokorně poslední místo.

I řekl jim: S toužebností jsem žádal tohoto beránka jísti s vámi. Jako by řekl: Nehrozím se utrpení, toužím po něm. Svým utrpením vám zjednám pravé statky, které Starý zákon jen předobrazoval. Vysvobodím vás ze zajetí hříchu, převedu vás z otroctví do stavu dítek Božích, z temnot k světlu, ze smrti k životu, ze zkázy k nesmrtelnosti. Nabízím svou krev k obmytí duší. Velmi se raduji, že jí mohu prolít za vás.

Tak mluví Srdce Ježíšovo. Otevři mu své srdce a připrav mu vděčný hold.

III. Žehná první kalich a podává apoštolům.

A vzav kalich, díky učinil a řekl: „Vezměte (to) a

rozdělte mezi sebe⁵, neboť pravím vám, že nebudu již pít z plodu vinného kmene, dokud nepřijde království Boží.“⁶

Kalich, který Pán žehná, není ještě jeho krev, ale je to již jeho milost. Žehná, co ti nabízí, a žehnání znamená u Ježíše tolik jako dávatí.

Miluješ Ježíše? Toužíš tak velice, abys jej přijal, jako Ježíš touží se ti dátí? Pros, aby k požehnání prvního kalicha přidal ještě požehnání, které by tě zanítlo ohněm svaté touhy.

Tyto velikonoce jsou mé poslední, praví. Ježíš tedy koná naposled předepsané obřady s učedníky. Jsme na poslední straně Starého zákona. Všechno staré mizí, je blízko království Boží. Ježíš často za svého apoštolátu opakoval: Království Boží se blíží. Dnes říká: Hle, již je zde! Až dosud jsme se na božský příchod připravovali; nyní jej oslavíme. Již je dosti pokusů a předobrazů. Zde je skutečnost, život, nebe na zemi.

Opusť tedy zemi a vstup do nebe. Dávej přednost skutečnosti před zdáním. Ježíš zve na velikonoční slavnost i tebe. Slav ji u stolu Páně mezi vyvolenými.

251. UMÝVÁNÍ NOHOU

Jan 13.

I. Ježíš umývá apoštolům nohy.

Před velikonoční⁷ slavností Ježíš věda, že přišla hodina jeho, aby z tohoto světa odešel k Otci, protože měl v lásce (vždy) svoje, (kteří byli) ve světě, projevil jim svou lásku měrou nejvyšší⁸.

Nastala chvíle, aby Ježíš projevil lásku svého Srdce. A tobě nastává okamžik, abys ho bez otálení následoval v pokoře a v utrpení.

(Ježíš) jsa si vědom toho, že Otec dal mu v ruce všecko, a že vyšel od Boha a jde k Bohu, vstal od večeře⁹ a odložil roucha svá a vzav šat lněný, přepásal se. Potom nalil vody do umyvadla a počal umývati učedníkům nohy a utírati je šatem, kterým byl přepásán.

Pozoruj Ježíše u nohou apoštolů. Tvůrce jest u nohou tvora a snaží se jej přesvědčiti, že nic není sladšího nad pokoření. - Syn Boží jest u nohou těch, které přichází spasit, a snažně je prosí, aby se nechali zpracovati jeho činností a milostí. - Mistr je u nohou svých učedníků a snaží se je přiměti, aby milovali, čemu je učil. - Přiblíž se k Ježíši a nabídni se mu na pomoc. Skloň se s ním k nohám apoštolů, neboť ti přinesly spásu, a zbožně je zlíbej.

Všimni si, jak uctivě Syn Boží zachází s těmi, které za chvíli posvětití na kněze. Měj podíl

v sladkém překvapení všech srdcí při tomto pohledu a ponechej se svému dojetí.

II. Nutí Petra, aby se mu podvolil.

Přišel tedy k Šimonu Petrovi. I řekl mu Petr: „Pane, ty mně myješ nohy?“ Ježíš odpověděl a řekl jemu: „Co já činím, ty nevíš nyní, ale zvíš potom.“

Slyš, jak se Petr brání. Jediným pohledem změřil vzdálenost mezi tvorem a Stvořitelem, mezi člověkem a Bohem. Volá: Ty mně? Rozjímej o tom slově. Vysvětlování by jeho důraz jen zmenšilo. Přirovnej bídu k Bohatství, nízkost k Velebnosti, nicotu k Jsoucnosti. Hleď poznati sebe sama, pokoř se, neměj se za nic. Je tak snadné pohrdati sebou, když chápeme, kdo je Bůh.

Ale Petrova pokora není dokonalá. Petr ještě nechápe, že ten, kdo nic není a za nic se nepovažuje, nesmí překážeti úmyslům Božím. *Dí mu Petr: „Nebudeš mně mýti nohou na věky.“ Ježíš mu odpověděl: „Neumyji-li tě, nebudeš míti podílu se mnou.“* - Petr nemůže pochopiti, že, co se lidem zdá nesmyslné, může býti před Bohem moudré. Jen mě nech, praví Pán. Podrob se nejen mé autoritě, ale i mým důvodům, jichž nechápeš. Mé pokoření nesnižuje mou svrchovanou vznešenost. Pokořuji se, ale nesnižuji.

Petr se podvoluje. Všimni si, kterými slovy

a zejména s jakým srdcem to činí. „*Pane, netoliko nohy mé, nýbrž i ruce a hlavu.*” Láska k Ježíši vítězí nad umíněností. - Hleď mít z toho poučení duchovní prospěch. Ježíš tak mluví k Petrovi proto, aby vyléčil i tvou pýchu, pánovitosť, domýšlivost, svéhlavost a své sobectví.

III. Prohlašuje, že ve snaze o dokonalost se mají řídit jeho příkladem.

Když jim tedy nohy umyl a své roucho si vzal a se opět posadil, řekl jim: „Víte-li, co jsem vám učinil...? Příklad zajisté dal jsem vám, abyste i vy činili tak, jako jsem já učinil vám.“

Slyš, jaký závěr činí Ježíš: Víte-li, co jsem vám učinil? Dal jsem vám příklad. Nebude vám chybět příležitostí k bliženské lásce, protože budete vůdci a podporou svých bratří. Vzpomeňte si potom na mne. Nepanujte nad těmi, kdo vám budou svěření, nýbrž považujte se za šťastné, budete-li jim mocí sloužiti.

Ježíš odevzdává apoštolům nejvyšší hodnosti, nejvznešenější moc, a praví: Buďte pokorní, smýšlejte o sobě skromně, následujte mne. Všechno bylo moje, a všeho jsem se zřekl. Byl jsem první, a učinil jsem se posledním. - Odvážil by ses odporovati příkladu božské Moudrosti?

Učiň příklad Ježíšův pravidlem svého jed-

nání. Podrob se mu a pros jej pokorně, aby umyl nohy i tobě, aby svou božskou rukou očistil všechny tvé poskvrny. Za to mu slíb, že použiješ každé příležitosti, abys mu dokázal věrnost.

252. EUCHARISTIE

Luk. 22, Mt. 26, Mk. 14.

I. Ježíš proměňuje chléb v své tělo a rozdává apoštolům.

A vzav chléb učinil díky¹⁰ a rozlámav jej, dal jim říka: „Toto jest tělo mé, které se za vás vydává.“

Stůl, u něhož učedníci seděli, se stává oltářem. Přisedni k němu. Co Ježíš zamýšlí, co připravuje? Chce i dále žít na zemi a konati divy. Ó duše má, i v tobě bude Ježíš znovu žít a pracovati o slávě svého Otce. Raduj se!

Jak uskutečňuje Mistr tento úmysl? Bere do rukou kousek chleba, činí úmysl, spojuje se s Otcem a konsekruje. Přináší oběť nekonečné Velebnosti Boží. Je to jeho první mše svatá. Za sebezničení si vykupuje radost, že bude moci dále žít mezi námi. Budeme jej vídati zblízka při oltářní oběti.

Syn Boží je pod svátostnými způsobami skutečně přítomen. Klaněj se mu. Ve večeradle se pod tímto pokorným zjevem dává po prvé. Zaujmi místo mezi těmi, kdo přistu-

pují k přijímání, a přijmi z božských rukou jeho svaté Tělo. Připomeň si své první sv. přijímání a pros, abys tu vzpomínku oslavil důstojně.

II. Dává jim moc činiti, co právě učinil.

To číňte na mou památku.

Rozjímej o těch všemohoucích slovech. Jest jimi vyjádřen celý život Církve. Zázrak, který Ježíš právě učinil, se musí opakovati. Všemohoucnost Boží musí býti vložena do rukou lidských, aby ses mohl sytiti tělem Ježíšovým a napájetí jeho krví. Co by se s námi stalo, kdyby Ježíš nedokončil, co započal? A těmito slovy právě své dílo dokonává. Z lásky k nám a pro naše dobro dává svou moc některým z našich bratří a skrze ně bude v domě Otcově vždy dosti chleba pro dítky Boží.

Pozdrav radostně první kněze Církve. Viz v nich a v jejich nástupcích velké dobrodince lidstva. Líbej jim pokorně posvěcené ruce a pros, aby ti požehnali. Bude ti jejich služba zdrojem života Ježíše Krista?

III. Žehná a proměňuje svátostný kalich.

Taktéž (vzal) i kalich po jídle a řekl: „Tento kalich jest nová úmluva, (potvrzená) mou krví, která se za vás vylévá.“

Nekonečná dobrota se dále rozlévá na svět. Tentokrát nabízí učedníkům krev v posvátném kalichu. Bůh potřebuje oběť krvavou. Co činí Ježíš? Ve večeradle předchází zítřejší oběť. Krev, prolitá ve večeradle pod svátostnými způsobami, je táž krev, která byla prolita na kříži.

„Pijte z toho všichni,“ praví Pán. Přijímáním chce našim duším vtisknouti své utrpení a svou smrt. K sv. přijímání přistupuješ tedy vlastně vždycky na Kalvarii. Nezapomeň na to nikdy.

Co praví apoštolům, podáváje jim kalich, který právě požehnal a proměnil? Tento kalich jest nová úmluva. Úmluva mezi Bohem a člověkem je trvale učiněna v krvi Beránkově. Tou předrahou krví stali jsme se opět a navždy dítkami Božími. Ježíš nás o tom ujišťuje.

Raduj se tedy a přijmi s láskou svátostný kalich. S krví a skrze krev Ježíše Krista přijmi klid svědomí, duševní radost a záruku budoucnosti. Touž krví se posílí v odvaze k budoucím bojům. Nikdo tě nepřemůže.

253. ZRADA

Jan 13, Mt. 26, Mk. 14, Luk. 22.

I. Ježíš oznamuje, že mezi apoštoly je zrádce.

Nepravím to o vás všech: Já vím, které jsem si vy-

volil, avšak aby se naplnilo Písmo: Kdo jí se mnou chléb, pozdvihne proti mně patu svou.

Zůstaň u Mistra. Mluví o budoucí zradě. Vidí zrádce mezi těmi, jimž se dává s takovou láskou. Běda! I mezi jeho nejdůvěrnějšími přáteli budou zrádci; nikdo si tedy není jist.

Nepravím to o vás všech. Jednomu z vás se zdá Mistrův život nesnesitelný. Jsem chudíčkový; on by chtěl býti bohatý. Mnou pohrdají, on hledá lidskou přízeň; mne pronásledují, on se pronásledování vyhýbá; má přátele a ochránce mezi těmi, kteří pracují proti mně. Sebeláska jej zaslepila; není daleko odpadu. - Zapamatuj si ta slova co nejlépe. Ježíš upozorňuje apoštoly a nabádá je k bdělosti.

Znám své, praví ještě. Neotřese tebou to slovo? Nejsi plně přesvědčen, že zná i tebe? Představ se mu. Připomeň mu všechno, co učinil, abys věčně nezahynul, a pros jej snažně, aby tě ujistil, že ho nezradíš a že přijdeš k němu do nebe.

II. Odhaluje zbabělou zradu jednoho z apoštolů.

To pověděv Ježíš zkormoutil se v duchu a prohlásil: „Vpravdě, vpravdě pravím vám: Jeden z vás mě zradí.“

Slyš stesk Srdce Ježíšova. Právě když dá-

vá apoštolům největší důkazy lásky a jedná s nimi nejdůvěrněji, zjišťuje zradu Jidášovu. Srdce mu puká, duše je hluboce zarmoucena. Jeden z vás mě zradí. Jeden z vás mi ukládá o život s mými nepřáteli. Jeden z vás.

Ježíš projevuje, jak velkou bolest mu působí zrádce. Ale všimni si, že, ač tak velice trpí, nemá hořkosti. Trpí více osudem Jidášovým než svým. Doufá, že svým upozorněním zrádce ještě zachrání.

Pozoruj, jak hroznou se jeví Ježíši ztráta duše. Zná její cenu. Všechno se v něm vzpírá. Jdi k němu, pros pokorně za odpuštění, žes mu svým nerozumem a zbabělostí udělal tolik bolestí a starostí. Rozmnožíš ještě počet těch, kdo zrazují tak dobrého Mistra, ničí jeho dílo a vrhají se do věčné zkázy? Ujišťuj ho o své věrnosti na smír za bolest, kterou mu působí odpadlíci.

III. Hrozí zrádci kletbou Boží.

I počali se rmoutit a říkali mu jeden po druhém: „Zdali já?“ On však jim řekl: „Jeden ze dvanácti, který si se mnou omáčí rukou v míse.“

Měj účast v zármutku apoštolů. Jeden po druhém se ho táže: Jsem to snad já? Myslíš, Mistře, že jsem schopen takového zločinu? Postřehuješ ve mně takové sklony? Ach, jestli tomu tak, pomoz mé slabosti, pokoř mou

pýchu, která podlamuje mou věrnost, vezmi mi všechno, co by mě mohlo svěsti ke zradě.

Tak mluví dobré svědomí. Věrní učedníci dobře činí, že si nedůvěřují. Pátrej s nimi, kdo by byl schopen Ježíše zraditi, zpytuj svědomí.

Co čeká podlého zrádce? Ježíš praví: Běda tomu člověku! *Syn člověka sice jde, jak je o něm psáno, ale běda tomu člověku, skrze něhož Syn člověka bude zrazen. Lépe by mu bylo, kdyby se byl ten člověk nenarodil.*

Prozatím sedí u téhož stolu, má účast vtýchž svátostech, ničím se neliší od nejoddanějších. Ale jednoho dne spravedlnost Boží hrozně zasáhne i svatokrádce. Běda jim!

254. ZRÁDCE JIDÁŠ

Jan 13, Luk. 22.

I. Jan se Ježíše táže, kdo je zrádcem.

Jeden z učedníků jeho stoloval na lůně Ježíšově, ten, jehož Ježíš miloval. Tomu pokynul Šimon Petr a řekl jemu: „Pověz, kdo je (ten), o němž to praví?“

Pozoruj milovaného učedníka, odpočívajícího na Srdci Ježíšově. Proč se mu dostalo toho místa? Protože ho Ježíš miluje. A proč ho Ježíš miluje? Jan to nepraví. Snad to neví ani sám. Tážeš-li se ho, neví, co by ti řekl.

Bůh nás miluje vždy napřed. Nehledí na

naše zásluhy. Láska Boží je samá svoboda. Důvodem jeho lásky je láska. On sám ví, proč komu dává přednost.

Jako Petr využij raději lásky Mistrovy k milovanému učedníku. Petr se Jana vytazuje. Jen proto odpočívá Jan na Srdci Páně, aby měl větší podíl v jeho světle a vroucnosti, aby viděl jasněji, aby vnikl v božská tajemství a převedl je na své bratry. Petr tomu tak rozuměl a dává Janovi znamení. Jsi Bohu blíž, promluv s ním o nás. Ukaž mu naši nejistotu, pomoz nám dostat se z trápení, dej nám světla, kterým jsi sám zaplaven; pro náš klid využítvej důvěry, z které se sám těšíš. Není to smysl Petrova vytazování?

Ježíš odpovídá: „*Ten je to, komu já namočenou skývu podám.*“ A namočiv ji, podal skývu Jidášovi. Rozjímej o té odpovědi. Hroz se ještě více zrady. Zrazenému Mistrovi přisahej věrnost.

II. Ponechává Jidáše jeho vlastní zlobě a zlému duchu.

Po té skývě vešel do něho ďábel. I řekl mu Ježíš: „Co činiš, učiň rychle.“

V duši Jidášově se zločin dokonává. Odporoval i poslední výstraze Mistrově. Tím padla poslední překážka mezi ním a zlým duchem. Peklo se na něho vrhá. Tvrdošíjná zatvrzelost

a pohrdání milostí dává Jidáše úplně do moci zlého ducha, který od nynějška jím bude vládnouti jako otrokem. Jidáš bude jen nástrojem ničivých plánů ďáblových. Není takový osud hodný politování?

Komu dává Jidáš přednost před Ježíšem Kristem? Pro koho se zříká sladkého a slavného jha Kristova? Co jej čeká na věčnosti? První nevěrnosti, první bezstarostné ústupky zlému duchu přinášejí hrozné ovoce. Měj se na pozoru, abys neupadl do podobné zaslepenosti jako Jidáš.

Slyš, co praví Ježíš zrádci: Co činíš, učíš rychle. Hleď urychlití okamžik, kdy se ponořím v krvavou propast, odkud vyjde spása světa. Ježíš při těch slovech myslí i na tebe.

On tedy vzav skývu, ihned vyšel. Byla pak noc. Jidáš kráčí temnotami s vládcem temnot. Neví, kam jde. Ten, jemuž se zaprodal, skrývá před ním propast, do níž se brzo propadne.

III. Prohlašuje, že Bůh použije Jidášovy zrady k své slávě.

Když odešel, Ježíš pravil: „Nyní jest oslaven Syn člověka a Bůh jest oslaven v něm.“

Vrať se k svému Mistru. Utec se k němu, aby tě zachránil před katastrofou. Co praví? Nyní jest oslaven Syn člověka. Jidášova přítomnost Ježíše velmi tížila. V blízkosti zba-

bělce, zrádce, svatokrádce mu nebylo volno. Po jeho odchodu se mu ulevilo a praví: Nyní jest oslaven Syn člověka a Bůh jest oslaven v něm. V tom světle hledí Ježíš na budoucnost. Povzbuzuje tě, abys toužil po slávě trpěti a umřítí pro zájmy Boží.

Nyní se Bůh oslaví. Divy, které jsem dosud vykonal, jsou jen nástinem. Nyní vykonám divy jiného řádu. Dílo Boží slávy se dokoná ve mně a skrze mne.

Rozjímej o těch myšlenkách a neboj se. Dobře se trpí tomu, kdo trpí s Ježíšem a pro Ježíše. Od této chvíle se můžeš modlití a zpívatí s ním hymnus děkovný¹¹. *To pověděv Ježíš, vyšel s učedníky svými za potok Cedron.*

255. PRVENSTVÍ

Luk. 22.

I. Ježíš nabádá učedníky, aby svou moc vykonávali pokorně.

Povstal však i spor mezi nimi o tom, kdo z nich zdá se býti největší.

Usedni na své místo ve večeřadle; poslouchej rozhovor apoštolů.

Jak je možno, že se o takové otázce mluví v tomto okamžiku a po takových příkladech? Viděli u svých nohou Mistra a Pána světa, slyšeli tak často, že jeho učedník je tím větší,

čím menším se činí. A nyní se mezi sebou vážně prou o přednost a o prvenství.

Máš zde dobrou příležitost prozkoumati ránu, kterou pýcha zasadila lidské přirozenosti. Tato rána je naprosto nezhojitelná. Nezmizí, ať ji ošetřujeme jakkoli. Pochvalou oživne, strach před pokořováním ji jítří. Ale netrap se tím a dej se do boje statečně a trpělivě.

Ježíš apoštoly více poučuje než kárá, neboť chápe bídu a nedůslednost lidskou. Ví, že nás musí poučit, aby nás získal. Rozjímej o jeho slovech. *1 řekl jim: „Králové pohanů panují nad nimi, a ti, kteří mají nad nimi moc, dávají se nazývati dobrodinci. Ale vy ne tak, nýbrž kdo je mezi vámi největší, budiž jako nejmenší, a kdo je v čele, budiž jako služebník.“* Praví: Učte se užívatí autority, kterou jsem vám svěřil. Moc, kterou vám dávám, není pro vás, nýbrž pro jiné. Čím méně si ji přivlastníte, tím požehnanější bude. Rozdávej, co jsem ti svěřil, a nic si nepřivlastňuj. Rozumíš-li této nauce, budeš vůbec mluvití o prvenství?

A Ježíš jim připomíná svůj příklad. Byl největší, a učinil se nejmenším; byl Mistrem, a učinil se služebníkem. Ať si svět hledá slávu a prvenství. Sláva učedníků Ježíšových záleží v pokoře. Rozumíš tomu?

II. Slibuje jim účast v své věčné blaženosti.

Vy pak jste to, kteří jste vytrvali se mnou v mých pokušeních, a já vám odkazuji království, jak mi je odkázal Otec můj.

Děkuj svému Spasiteli za ta slova. Ujišťuje apoštoly, kteří jsou sice slabí, ale mají dobrou vůli, že je s nimi spokojen; že to málo, co vykonali a vytrpěli, se mu líbí. Co by nemohla doufatí od tak velké dobroty tvá vlastní slabost? V okamžiku, kdy by měl Ježíš právo učedníky přísně kárati, dodává jim odvahy a těší je. Praví: Odkazuji vám království. Všichni budete kralovati se mnou. K čemu se starati o přítomnost? Jste si navzájem královsky rovni.

Raduj se zbožně z těchto slov. Povznes mysl k slavné věčnosti, kterou ti Syn Boží pootvívá. Království Ježíše Krista bude tvým královstvím. Jeho stůl bude tvým stolem, budeš jísti týž chléb, píti z téhož poháru, budeš mítí podíl ve všech jeho dobrech.

Ježíš tě neučiní toliko svědkem své slávy nebo sluhou, nýbrž bude s tebou jednati jako s králem u svého vlastního stolu. Co mu dáš za tak velkou milost?

III. Zajišťuje zvláště Petrovi neochvějnou víru.

(I řekl Pán:) „Šimone, Šimone, hle, satan vyžádal si

vás, aby vás tříbil jako pšenici. Ale já jsem prosil za tebe, aby nepřestala víra tvá, a ty někdy obrátě utvrzuj bratry své.“

Poslouchej pozorně, co ještě praví Ježíš. Mluvil o budoucích radostech. Nyní se vrací k smutné přítomnosti. Celé peklo se kolem něho zmítá. Pekelného vzteku zakusí i učedníci; napřed ovšem Mistr. Přišla hodina pokušení. Jako se pšenice třídí od plev, tak pokušení odděluje duše věrné a šlechetné od zbabělých a podlých. Nediv se, že Bůh někdy dovoluje, aby satan zkoušel jeho věrné. Všechno utrpení je ve službách Boží Prozřetelnosti. Ježíš to apoštolům připomíná.

Při tom jim vlastně naznačuje, jak se mají oni i všichni budoucí učedníci posilovati proti útokům nepřátelským. Utvrzuj bratry své, praví Ježíš k Petrovi. Petrova víra bude neochvějná, bude všem oporou rovněž neochvějnou. Slovo a modlitba Syna Božího dává i tobě jistotu. Víš, kam se uchýliti proti všem projevům volné myšlenky, bludařství a odpadlictví, abys vytrval v dobrém.

Přístup k Petrovi a slož u něho vyznání víry. Slib jemu a všem jeho nástupcům dokonalou poslušnost.

256. OCHABLOST

Jan 13, Mt. 26, Luk. 22, Mk. 14.

I. Ježíš povzbuzuje apoštoly, aby se navzájem milovali.

Dítky, ještě malíčko jsem s vámi. Budete mě hledati, a jak jsem řekl židům: „Kam já jdu, vy nemůžete přijíti“, tak pravím nyní i vám. Prikázání nové vám dávám, abyste se milovali vespolek; jako jsem já miloval vás, abyste se i vy milovali vespolek.

Setrvej ve večeradle a viz, jak Spasitel miluje své věrné. Srdce Ježíšovo je ke všem tak něžné jako srdce matčino. Nazývá je dítkami. Tak mluví věčná Moudrost k slabým, hříšným lidem. Netěší tě řeč tak laskavá? A není s to, aby dodala důvěry i duši nejbázlivější?

Rozjímej o dalších slovech Ježíšových. Vždy prozrazují velkou starost o povinnosti bliženské lásky, kterou Evangelium ukládá všem lidem. Opouštím vás, a vy nemůžete hned jíti za mnou. Co budete dělat v tu dobu, kdy budete beze mne? Milujte se navzájem. To je nový zákon a program vašeho života. *Po tom poznají všichni, že jste učedníci moji, budete-li míti lásku jedni k druhým.*

Ježíš půjde radostně na Kalvarii, bude-li věděti, že po jeho smrti se učedníci budou milovati a že se budou navzájem povzbuzovati šlechetnou a ochotnou láskou. Spěchej k němu. Ujišťuj ho dětinně, že umíraje nemusí mít vzhledem k tobě starosti; že budeš své

bližní milovati, jak on je miloval. Zapal v svém srdci oheň lásky, jaký plane v Srdci Ježíšově.

II. Předpovídá Petrovi a ostatním apoštolům blízký pád.

Řekl mu Šimon Petr: „Pane, kam jdeš?“ Ježíš odpověděl: „Kam já jdu, nemůžeš nyní za mnou jít; půjdeš však později.“ Dí jemu Petr: „Pane, proč nemohu nyní za tebou jít?“

Slyš, jak Petr projevuje Mistrovi svůj nepokoj. Jeho srdce by pro Boha rádo učinilo mnoho, a není si vědomo, co to stojí. Myslí si, že je statečné, protože se cítí živě dojata. Proč bych nemohl jít za tebou? diví se Petr. Pochybuješ o mé věrnosti, odvaze, lásce? Neměl bych se právě nyní vyznamenat podle tvého příkladu?

Tak mluví Petr, tak mluví člověk, který se nezná. Využij mátoh Petrových, abys osvětlil své vlastní temnoty. Ježíš i tobě odhaluje překážku, která ti brání jít za ním.

A co praví? „*Vpravdě, vpravdě pravím tobě: Nezazpívá kohout, dokud mne nezapřeš třikráte.*“ Domníváš se, žeš ochoten jít za mnou, a za chvíli mě opustíš. Myslíš, že jsi silen, a jsi sláb. City tě klamou. Srdce nejvíc dojaté není vždy nejlépe připraveno. Za chvíli mě uvidíš v ruku nepřátel; budu ti jen předmětem soucitu. Tvá víra v mou moc a v mé

poslání bude v tvé duši již jen mdlou vzpomínkou.

Petr jej přerušuje: „*Bych měl umřít s tebou, nezapru tebe. Život svůj dám za tebe. Pane, s tebou jsem hotov i do žaláře i na smrt jít.*“ Ale on řekl: „*Pravím tobě, Petře, že dnes kohout nezazpívá, dokud třikrát nezapřeš, že mě znáš.*“ City apoštolovy jsou naprosto upřímné, ale přirozené, a na přirozenost není spolehu. Nepřesvědčil ses o tom mnohokrát? Nepředpovídá tím Ježíš historii tvých budoucích poklesků? - Nepřerušuj ho jako Petr. Vyznej se mu pokorně. Řekni: Ano, Pane, jsem vskutku takový, jak pravíš. - Pokorné uznání tvé slabosti ti zajistí okamžité odpuštění.

Ó má duše, všechna tvá síla je v uznání tvé slabosti a v důvěře v Ježíše. Připomeň si, čím byli apoštolé a čím se stali. Ozbroj se proti malomyslnosti a obnov své předsevzetí.

III. Oznamuje, že přichází hodina zápasu.

A řekl jim: „Když jsem vás poslal bez měšce, bez mošny a bez obuvi, měli jste v čem nedostatek?“ Oni řekli: „V ničem.“ I řekl jim: „Ale nyní, kdo má měšec, vezmi (jej), podobně i mošnu, a kdo nemá, prodej plášť svůj a kup meč.“

Co znamenají tato tajemná slova? Není to provolání před bojem? Nastane hlad, zásobte

se! Přejde pronásledování, připravte si zbraň! Bude příležitost vyznamenati se ve službě Ježíše Krista. Slyš, jak laskavě připomíná Pán svým věrným, že u něho v ničem neměli nedostatku. Ale kdyby byl u nich stále viditelně přítomen, bojovalo by se jim velmi snadno. Zmizí jim s očí a tím se jim boj ztíží. Nenaříkej! Ježíš se postará jinak o vše, čeho třeba, aby zvítězili.

Pros jej, abys dokonale pochopil situaci, do níž uvádí učedníky; aby ti vnukl velkou nenávisť k nepřátelům věčné spásy, abys prohlédal jejich podlá spiknutí a dovedl je překonávat. Přisahej Pánu věrnost až do smrti. Řekni mu i ty: Život dám za tebe! A připomeň si, že dátí život za Ježíše jest žítí životem Ježíše hodným.

257. PŘÍPRAVA NA ŽIVOT VĚČNÝ

Jan 14.

I. Ježíš vysvětluje apoštolům, že odchází, aby jim v nebi připravil místo.

Nermutiž se srdce vaše. Věříte v Boha, i ve mně věřte. V domě Otce mého jest příbytků mnoho; kdyby ne, byl bych vám to řekl. Jdu, abych vám připravil místo.

Přiblíž se k Mistrovi. Pros jej o milost vnitřní soustředěnosti, abys pochopil, čemu učí na rozloučenou.

Především praví těm, které opouští: Nemuňte se. Zachovejte mi důvěru. Všechno, co jsem vám řekl, je pravda. Všechno, co jsem vám slíbil, se uskuteční. Odcházím, ale neopouštím vás. Nevyvolil jsem si vás proto, abych vás opustil.

Tak mluví Ježíš. Obrať i na sebe tato laskavá slova. vzdaluje se vždy jen v náš prospěch. Učedníci si ulehčí tesknostu po něm vzpomínkou, že jako na zemi tak i v nebi Ježíš pracuje pro ně. Stará se stejně o své věrné, ať je přítomen nebo vzdálen. Bůh Otec jim nedal Syna jen na několik dní, nýbrž navždy. A Ježíš dodává: „*A odejdu-li a připravím vám místo, přijdu zase a vezmu vás k sobě.*“ Pozemský život je ti tedy přípravou na život věčný. Proč by ses bál dne, kdy se splní, co Ježíš právě řekl? Přijdu zase a vezmu vás k sobě. Toho dne, má duše, budeš s ním. Nabudeš naprosté jistoty, že budeš šťastnou po celou věčnost. Proč by ses bála?

II. Prohlašuje, že v něm a skrze něho najdou Otce, konečný cíl svého života.

A kam já jdu, víte, i cestu znáte. Řekl mu Tomáš: „Pane, nevíme, kam jdeš; kterak můžeme znáti cestu?“ Ježíš řekl jemu: „Já jsem cesta a pravda a život; nikdo nepřichází k Otci, leč jen skrze mne.“

Učedníci se chtějí, dřív než Mistr odejde,

dověděti o něm víc. Kam jdeš? táží se ho zne-
pokojeni. Ukaž nám toho, k němuž jdeš. Kudy
lze za tebou k němu přijíti?

Co odpovídá Ježíš? Já jsem cesta. Ve mně
a skrze mne najdete všechno, čeho potřebu-
jete, abyste přišli k Otci a žili věčně u něho.
Kdo vidí mne, vidí i Otce. Otec se zjevuje
v Synovi. Jeho slovy a skutky se jeví Otcova
velikost, moc, dobrota, milosrdenství. Jdu na
smrt, abych vám zajistil štěstí vidět Otce ještě
lépe, totiž tváří v tvář. Ale to je možno toliko
v nebi.

III. Dává jim moc činiti zázraky a slibuje, že vyslyší jejich prosby.

Vpravdě, vpravdě pravím vám: Kdo věří ve mne,
bude i on činiti skutky, které já činím, ano větší nad
ty bude činiti, neboť já jdu k Otci.

Rozjímej, jaké velkolepé sliby činí Ježíš
učedníkům. Těm, kdo ve mne věří, nastanou
dny slávy. Otec vás použije, jako použil mne.
Skrze vás se budou dít zázraky. Tak mluví
věčná Pravda. Mluví i k tobě, neboť svou
všemohoucnost dává k dispozici všem, kdo
v něho věří a uvěří.

I od tebe očekává divy; ne prostřednost,
nýbrž velké, důkladné, vynikající činy, hero-
ismus. Ve službě Ježíše Krista již nesmíš říkat:
Nemohu, nedovedu nic! - Vždyť Ježíš Kristus
sám tvrdí, že můžeš všechno.

Ujasní si tedy živě, jak výtečnými prostředky můžeš pracovat o slávě Boží a o svém zdokonalení. Rozšiř svůj obzor, pojmi velké úmysly pro věc Církve. Modlitbou je uskutečniš. Tak to zařídil Ježíš Kristus. Modlitba ti dá všechnu moc nad Všemohoucím. „*Začkoli budete prositi (Otce) ve jménu mém, učiním to, aby oslaven byl Otec v Synu.*“ Kdy se přesvědčíš o pravdivosti Ježíšova přislíbení?

258. BOŽSKÝ UTĚŠITEL

Jan 14.

I. Ježíš slibuje apoštolům ustavičnou pomoc Ducha Svatého.

Milujete-li mne, přikázání má zachovávejte. A já budu prositi Otce, a jiného Utěšitele dá vám, aby s vámi zůstával na věky, Ducha pravdy.

Pozdrav zbožně božského Utěšitele, kterého Ježíš oznamuje. Co právě učedníkům řekl, jest již potěšitelné; ale je to ještě málo. Praví dále: Zůstanete-li mi věrni, navštíví vás Duch veškeré útěchy.

Duch Utěšitel je bude podporovati ve strastech, Duch Pravdy je přesvědčí o zjevených tajemstvích, Duch Lásky jim ulehčí plnění přikázání, nahradí jim nepřítomného Mistra. Ó má duše, otevři se celá Duchu Svatému, jehož ti Ježíš slibuje.

Ježíš praví dále: „*Svět ho nemůže přijmou-*

ti.“ Proč? Protože svět je tělesný, oceňuje jen viditelné věci, kdežto statky věčné jsou mu lhostejné. Šťasten, kdo se odlučuje od světa, aby se mu dostalo útěchy Ducha Svatého. Jen za cenu toho odloučení poznáš, jakým pokojem a jakou radostí Duch Svatý zaplavuje duši, jakou nechuť jí vnuká ke všemu porušitelnému, jaké síly a neohroženosti jí dodává v největších nebezpečích.

II. Ujišťuje apoštoly, že sám přijde dokončiti své vykupitelské dílo.

Nenechám vás sirotků, přijdu zase k vám. Ještě malíčko, a svět již mne neuzří. Vy však mě uzříte; neboť já jsem živ a také vy živi budete.

Děkuj vroucně, že se Ježíš vrátí. Již za několik dní po smrti potěší zarmoucené duše svým zjevením. Mým odchodem osiříte; ale zase se k vám vrátím. Usednu s vámi za stůl, budu k vám mluvit, vám žehnat, uvidíte mé rány.

Raduj se z těch milých slov. Až půjdeš za Ježíšem na Kalvarii, posilní tě, abys dovedl statečně snášeti pohanění a utrpení. Budou podporovati tvou věrnost před nepřítelem, oddělí tě od zbabělců a zrádců, povzbudí tě k rozhodnutí umřítí samému sobě a žítí již jedině Bohu.

III. Slibuje božskou důvěrnost těm, kdo jej vpravdě milují.

Kdo má příkazy mé a je zachovává, ten mě miluje. Kdo však miluje mne, bude milován od Otce mého, i já budu ho milovati a zjevím se mu.

Ježíš žádá od svých věrných důkazy opravdové lásky. Co slyší, co předvídají, co tuší, to vše je dojíká a naplňuje smutkem. Ale smutek není vždy jistou známkou opravdové lásky. Bylo jim dobře u Ježíše, vděčně vzpomínají na jeho dobrodiní a bojí se rozloučení. Ale to není dosti. Ježíš chce více. Praví: Jen ten mě vpravdě miluje, kdo plní má přikázání.

Nepotřebovals před odchodem Ježíšovým tohoto upozornění? Rozjímej o něm. Zvláště oceň, čeho se ti dostane, když se odhodláš plniti jeho vůli. Bude milován od Otce, praví Ježíš o svém pravém učedníku. A přidává: I já ho budu milovati. Odhalím mu nesmírná bohatství svého srdce. Dám mu v lásce okusiti sladkostí, kterých svět nezná.

Tak mluví Ježíš. Hladoviš a žízniš po štěstí. Pojd' k zdroji pravých radostí. Otevři svatyni svého srdce, v níž Otec a Syn chtějí přebývati. Přijmi všechny podmínky tak vzácné návštěvy. Ó duše má, buď příbytkem Božím!

259. POKOJ KRISTŮV

Jan 14.

I. Ježíš slibuje apoštolům, že Duch Svatý je naučí všemu.

Toto mluvil jsem vám u vás zůstává. Utěšitel pak, Duch Svatý, kterého Otec pošle ve jménu mém, ten vás naučí všem věcem a připomene vám všechno, co jsem mluvil vám.

Mistr povzbuzuje dále své učedníky. Poslouchají, ale dobře nechápu. Věří, ale věrou chabou; doufají, ale nadějí skoro vyčerpanou. Bude potřebí nového zásahu Boží všemohoucnosti, aby tyto zarmoucené duše probudila a posílnila.

Ježíš to pozoruje a milosrdně se o ně stará. Otec vám pošle Ducha Svatého. Potřebujete světla, síly, milosti. Toho všeho se vám dostane, až odejdu.

Vlivem Ducha Svatého víra ožije, slova Ježíše Krista vniknou do hloubi duše, jeho příslibení se splní, jeho posvěcující záměry se uskuteční. Co Ježíš Kristus začíná, to Duch Svatý dokončí. Duch Svatý jim všechno řekne, všechno připomene, dá jim všechno potřebné, aby se stali pravými učedníky Evangelia. Tato slova jsou i pro tebe. Chybí-li ti ještě mnoho do svatosti, Ježíš ti to dá skrze Ducha Svatého. Spoléhej na něho a měj důvěru.

II. Žehná a uděluje jim nebeský pokoj.

Pokoj svůj vám zůstávají, pokoj svůj vám dávám; ne jako svět dává, já vám dávám. Nermutiž se srdce vaše, aniž se strachuj.

Otevři duši pokoji, který Ježíš dává těm, kdo jej milují. - Pokoj domu tomuto! To hlásá a činí za své veřejné činnosti, to opakuje na rozloučenou.

Ó má duše, kéž je s tebou pokoj Ježíšův! Kristus přišel, aby tě přivedl do nebe. Vrací se na nebesa, když ti zajistil pokoj věčný. Zpečetil jej svou krví. Dovedl bys rušiti ten Boží pokoj?

Pokoj Ježíšův je nadpřirozený dar, účinek všemohoucího slova, které dodává jistoty a odvahy. Působí přímo na srdce: utišuje, posiluje, uklidňuje, vnuká trpělivost a odvalu v největších nebezpečích, zachovává radost a jasnou mysl i v největším neklidu.

Toho svět dáti nemůže. Jeho slovo o pokoji nemá vlivu, jeho přání pokoje zůstává neplodné. Toliko Ježíš dává pokoj, a to apoštolům i tobě. Přijmi jej, jako jej přijali apoštolové. Rozšiřuj jej kolem sebe.

III. Vybízí je k radosti, že jde k Otci.

Slyšeli jste, že já jsem vám řekl: Jdu a přijdu (zase) k vám. Kdybyste mě milovali, radovali byste se, že jdu k Otci, neboť Otec větší jest mne.

Snaž se proniknouti myšlenku Mistrovu a vžítí se v jeho city. Praví: Měli byste se radovati. Kdybyste chápali, oč jde, nebyli byste smutni, radovali byste se. Neplakali byste, nýbrž děkovali. Všechno tedy záleží na pochopení. To si dobře pamatuj.

Oč jde? Ježíš se vrací k Otci, t. j. má vstoupiti do slávy, do království pravdy a pokoje. Odchází sklízeti v radosti, co zaséval v slzách. Je si toho vědom a chce, abychom i my si toho byli vědomi v starostech, obětech, v trpkém pokořování, ve smrtelné úzkosti. Pohledem na věčnost je třeba udržovati se v duševním pokoji při všech změnách pozemského života.

Po těch slovech Ježíš povstává a odchází z večeřadla. Pozoruj ho okamžik na prahu. Kam jde? Co praví? Ke komu se obrací? Co si přeje od těch, které volá k následování? „*Svět má poznati, že miluji Otce a tak činím, jak mi Otec přikázal. Vstaňte, pojďme.*“ Pozoruj, poslouvej, rozjímej, čerpej duchovní prospěch. Ježíš jde na smrt za tebe. Nesluší se, aby ses odhodlal žítí pro něho?

260. PRAVÁ RÉVA

Jan 15.

I. Ježíš mluví o účasti Otcově v práci o posvěcení duší.

Já jsem pravý vinný kmen¹² a Otec můj jest vinař.

Každou ratolest ve mně, která nenese ovoce, odejme a každou, která nese ovoce, očistí, aby nesla více ovoce.

Poslouchej pozorně Ježíšovo poučení. Odhaluje situaci apoštolů i tvou. Mluví o povinnostech jejich i tvých.

Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Jste vštípení na božský kmen, přijati za dítky Boží. Sami o sobě jste leda bída a hřích. Proto můžete přinášeti jen ovoce smrti. Nyní však budete činiti skutky hodné života věčného. Život Syna Božího bude vaším životem. Podněty jeho srdce oživí vaše srdce. Jeho myšlenky proniknou vašeho ducha, jeho ctnosti dají vzrůst vašim ctnostem, jeho zájmy se stanou vašimi zájmy. Dobrota Boží tomu tak chtěla, musíte to chtít i vy. Musíte chtít pracovat o své dokonalosti.

Ježíš ti praví, kdo má o tvé pěstění hlavní starost: Můj Otec je vinař. Stará-li se o mne, postará se i o tebe. Miluje-li mne, miluje i tebe. Budeš předmětem téže péče, protože oba žijeme týmž životem.

Přiblíž se k Mistrovi. Pros, aby ti sám vлил božskou mízu. Představ se Bohu Otci a vzpomeň, že, i když tě čistí a tříbí, vždycky jedná z lásky. Nabídni se velkodušně, aby s tebou jednal, jak uzná za dobré.

II. Učí, že nadpřirozený život se může rozvinouti jen v něm a skrze něho.

Zůstaňte ve mně a já ve vás. Jako ratolest nemůže nésti ovoce sama od sebe, nezůstane-li ve kmeni, tak ani vy, nezůstanete-li ve mně.

Uznej naprostou potřebu spojení s Ježíšem Kristem. Praví: Zůstaňte ve mně. Nemluví o pouhém přiblížení, o prostém sousedství, o povrchním a neplodném přilnutí. Jde tu o vnitřní proniknutí, o živý a oživující vliv. Ježíš chce býti jako duší svých učedníků, principem všeho nadpřirozeného života a veškeré zásluhy před Bohem.

Proto praví: „*Beze mne nemůžete činiti nic.*“ Co by mohlo tělo bez duše? Nediv se tedy, že se cítíš bezmocný a slabý k práci, kterou máš podniknouti. Ježíš tě poučuje, kde najdeš, čeho potřebuješ, abys práci dobře dokončil. V něm a skrze něho můžeš všechno.

Dodej si odvahy. Pros jej, aby ovládl tvou činnost a řídil tě. Slib mu, že s jeho milostí budeš přinášeti hojné ovoce víry, zbožnosti, lásky, trpělivosti.

III. Povzbuzuje apoštoly, aby vydávali hojné ovoce nadpřirozeného života.

Jestliže kdo ve mně nezůstane, vyvržen bude ven jako ratolest; i uschne a seberou ji a vrhnou na oheň,

Ježíš prohlašuje, jaký osud je přichystán těm, kdo žijí neúčinně. Bude se s nimi jednati jako se suchými ratolestmi. Budou oddělení od kmene a hození do ohně. Kéž by ta hrozba tebou otřásla!

Budou tedy na věky zavrženy duše, které se uzavírají vlivu života Ježíšova. Musíme voliti buď věčné štěstí s Ježíšem nebo věčné neštěstí bez něho. Střední cesty zde není. Vytkni si tedy ještě jednou pevně své rozhodnutí při vzpomínce na věčný cíl a na výtečné prostředky, které ti Syn Boží dává, abys toho cíle dosáhl.

Ó má duše, měj důvěru! Ježíš nedovolí, abys vypadla z milosrdných rukou, které tě dosud držely. Nenechá tě vytrhnouti ze svého Srdce. Pros, aby ti udělil novou úrodnost, aby svým duchem oživil tvé jednání a dal ti všechno, co se Bohu líbí, co utišuje jeho spravedlnost a potěšuje jeho dobrotu. On může všechno a chce tě spasiti. Důvěřuj!

261. PŘIKÁZÁNÍ JEŽÍŠOVO

Jan 15.

I. Ježíš prosí apoštoly, aby mu navždy dali lásku za lásku.

Jako mě miloval Otec, i já jsem miloval vás. Zůstaňte v lásce mé.

Ježíš ukazuje učedníkům veškeru lásku své-

ho božského Srdce. Praví: Miluji vás, jako mě miloval Otec.

Překvapující slovo! Syn je předmětem veškeré lásky Otcovy. Nic na světě nevystihne Otcovy lásky k Synu. A hle, Syn Boží jakožto Spasitel světa miluje lidi touž láskou, kterou je sám milován. Chce nás milovati, jako jej miluje Otec. Ubohé padlé bytosti, vyhnané z vlasti, zbavené dědictví, poskvrněné hříchy, odsouzené na smrt a k hnilobě, stávají se předmětem veškeré lásky toho, jehož krása nic se nevyrovná, jehož bohatství je bez míry, jehož dokonalost je bez hranic.

Věčná Moudrost nepokládá toto prohlášení za nedůstojné sebe. Nekonečná dobrota to nepovažuje za pokoření, když se takto dává lidem. Přijmeš toto pozvání? Chceš-li nabýti síly, buď přesvědčen, že Ježíš tě miluje. Vstup do jeho božského Srdce. Zve tě, aby sis v něm odpočinul a se v něm ubytoval. Nehladoví a nežízní tvé srdce po tom, aby milovalo a bylo milováno? Jdi se nasytit ke zdroji pravé lásky.

II. Znovu jim připomíná přikázání bliženské lásky.

To je přikázání mé, abyste se milovali vespolek, jako jsem (já) miloval vás.

Přijmi odhodlaně povinnosti bliženské lásky, které ti Ježíš připomíná. V Evangeliu není nic důležitějšího. Ježíš prohlašuje: To je při-

kázání mé. Jako by řekl: To je celý můj zákon, celá má nauka, celé mé Evangelium. Milujte se vespolek, jako (já) jsem miloval vás. Čiňte, co jsem já činil, dávejte, jako jsem já dával, prokazujte služby lásky, jako já jsem je prokazoval; oběťujte se, jako já jsem se obětoval. Milujete-li bližní, milujete mne. Vyloučíte-li je ze své lásky, vyháníte ze srdce vlastně mne samého.

Uznej logiku této řeči. Pros Ježíše, aby tě učinil vnímavým pro dobro i zlo bližních, pro jejich radost i bolest. Otevř mu srdce, aby do něho přelil lásku, kterou překypuje jeho božské Srdce. Potom dovedeš milovati, jako on miloval; zbavíš se závisti, sobectví, trpkosti, nedůtklivosti, záští. Rád budeš obětovati za bližního, co za něho obětoval Ježíš. Budeš jednati jako on, nebudeš se již šetřiti.

III. Nazývá je svými důvěrnými přáteli.

Vy jste přátelé moji, činíte-li, co já přikazuji vám. Již více nenazývám vás služebníky, neboť služebník neví, co činí Pán jeho, ale nazval jsem vás přáteli, neboť jsem vám oznámil všechno, co jsem slyšel od Otce svého.

Poslouchej radostně, jak Ježíš nazývá učedníky svými přáteli. Tys jeden z nich. Nepochybuješ o tom.

Syn Boží zapomíná na všechen rozdíl, vy-

plňuje propast velebnosti, která ho dělí od lidí; vyrovnává rozdíly v postavení, v původu, v poslání. Praví učedníkům: Vy jste moji přátelé. Chci, aby mezi vámi a mnou bylo důvěrné spojení pravé, něžné, vroucí lásky.

Co chce Ježíš a co chceš ty? Chceš býti jeho důvěrným přítelem? Mohl by sis na světě přátel něco čestnějšího? Není přátelství s Bohem poctou závidění hodnou? Jest i naší největší radostí. Neodhaluje Bůh právě v takovém důvěrném přátelství svá nejhlubší tajemství?

Pojď a usedni po pravici božského Přítele. Tvé místo je nyní jak po jeho pravici tak u jeho nohou. Zeptej se ho důvěrně, proč vlastně si tě vyvolil, proč tě tak povýšil, proč raději tebe než jiné? Proč právě tebe, ač jsi tak nehoden a hříšný? Taž se ho a pokořuj se. On ti dal první popud k snaze o dokonalost. On s tebou učinil první kroky, on ti k tomu dal prostředky a pomáhá ti svou nevyčerpatelnou prozřetelností. Takové přátelství musíš opětovat. Pros Ježíše, aby ti řekl, co za to od tebe čeká.

262. NEPŘÁTELSTVÍ SVĚTA

Jan 15.

I. Ježíš prohlašuje, že jeho apoštolové musejí býti od světa pronásledováni.

To přikazují vám, abyste se mílovali vespolek. Jestli-

že svět vás nenávidí, vězte, že mne nenáviděl prve než-
lí vás.

Vrať se na své místo u božského Mistra. Jako přítel dále důvěrně poučuje apoštoly. I tys jeho přítelem, proto i tebe stihne osud, který jim předpovídá. Rád již napřed upozorňuje své důvěrné přátele.

Co jim přinese budoucnost? Ježíš praví: Svět vás nenávidí. Svět, t. j. kdo se stará jen o život pozemský, kdo nemůže snést, aby se mluvilo o odřikání, o pokoře, o sebezáporu a o tom, co vede k životu věčnému. Ježíš se stal světu nesnesitelným, protože káral jeho hříchy, odporoval jeho naukám a haněl jeho jednání. A učedník má znovu žít životem Mistrovým, proto má jeho chování býti v živém rozporu s chováním světáckým. Snaž se tomu porozuměti.

Ježíš praví svým: Já jsem vás vyvolil ze světa, abych vypověděl světu boj. Potřebuji pod svým praporem srdce bdělá, která se ničeho nelekají. Jsi připraven k zápasům, které Ježíš předpovídá? Tajemství heroismu k tomu potřebného záleží v odloučení srdce. Je tvé srdce odpoutáno od smyslné lásky a od sobeckých zájmů? Vládne v něm sebeláska či láska k Ježíši Kristu? Nestaráš se více o činnost pozemskou než o věčnost? Neskrýváš pod křesťanským zevnějškem světácké nitro?

II. Povzbuzuje apoštoly k věrnosti.

Jestliže mne pronásledovali, i vás budou pronásledovati, jestliže mé slovo zachovali, i vaše budou zachovávatí. Ale toto všecko učiní vám pro jméno mé, poněvadž neznají toho, jenž mě poslal.

Ježíš je nenáviděn, protože není znám. - Lidé nevědí, ani odkud jsem, ani proč jsem přišel. Nevědí, co znamenají má slova, bojí se mé pravdy. Sami se zbavují světla, a protože u nich trvám na svém, zapřísáhli se proti mně nesmiřitelnou nenávistí.

Proto svět Ježíše Krista nenávidí. Z toho poznáváš, proč ho máš milovati a jak můžeš prospívati v jeho lásce. Pracuj o to, abys jej poznal. Pros Otce, aby ti dal hojně světla o Ježíši. Pros Ježíše, aby ti odhalil dokonale své božství, krásu své duše, něhu svého Srdce. Konečně si vyprošuj od Ducha Svatého pokorné a přímé smýšlení, abys přijal plně božské světlo, pros o učelivou vůli, abys za tím světlem neúnavně krácel.

263. SVĚDECTVÍ SILNÝCH

Jan 15-16.

I. Ježíš poučuje apoštoly o zdroji odvahy k statečnému vyznání víry.

Když však přijde Utěšitel, kterého já pošlu vám od Otce, Duch pravdy, jenž vychází od Otce, ten bude svědčiti o mně; avšak i vy budete svědčiti.

Pojď se uklidnit k Božskému Mistru. Žádá-li od svých věrných velké věci, nabízí jim i potřebnou pomoc, aby neklesli. V této chvíli se cítíte slabými, ale kdysi budete stateční. Nyní vám svět nahání strachu, ale brzo budete čeliti jeho zlobě. Duch pravdy jest i duchem síly; pošlu vám ho.

Ježíš posílá Ducha Svatého každému, kdo jest ochoten vydati mu svědectví. Nikdo nebojuje statečně za pravdu a spravedlnost, nemá-li hned od počátku vědomí síly. Pravá síla člověka je však síla Boží. Má-li člověk býti nepřemožitelný, musí Bůh bojovati s ním. Ježíš slibuje svým věrným, že tomu tak bude. K sobě samým musíme míti jen nedůvěru, a ve všem spoléhati na Ducha Svatého.

Děkuj Pánu, že se o své věrné tak postaral. Jeho předpověď apoštolům se splnila dokonale. Vzbud' touhu, aby se tak splnila i u tebe. Duch Svatý, který bázlivé apoštolý tak zázračně proměnil, jest ještě dnes duch všemohoucí, jehož nejmenší závan posiluje, co kolísá, a dává bytí tomu, co nebylo. Uč se doufatí v neviditelný vliv mílosti, který ti nahrazuje viditelnou přítomnost Mistrovu. Mistr se sice vzdálil, ale tys nic neztratil.

II. Předpovídá jim, že se stanou mučedníky pro něho.

Toto mluvil jsem vám, abyste se nepohoršili. Ze sy-

nagogy své vyloučí vás, ano, přichází hodina, že každý, kdo vás zabije, bude se domnívat, že tím Bohu slouží.

Nech nyní Mistra mluvit. Již nemusí učedníkům tajiti, co je očekává, protože vědí, že jim bude dán Duch Svatý, aby jim byl oporou při bezbožeckých útocích.

Vyženou vás, budou vás mučiti, usmrtí vás. Budou vás míti za zločince a rouhače. Vydadí vás na smrt pod záminkou povinné úcty k Bohu a zákonům božským i lidským. Nepocítí soustrast s vámi, až budete mučení. Vaši stálost budou považovati za umíněnou zarputilost. Skončíte život v pokoření a opovržení. Ježíš žádá od učedníků všecko. Musejí pro něho obětovati odpočinek, dobré jméno, pohodlí, všecko. Tak se pracuje o slávu Boží a o vítězství Evangelia.

Blahopřej těm, které Pán najímá k takovým velkodušným zápasům. Pozdrav budoucí mučedníky prvotní Církve. Nechceš i ty míti podíl v utrpení? Nechceš přijmouti z týchž rukou týž kříž? V tomto okamžiku, kdy Ježíš k nim mluví a je volá, vidí apoštolé jasně do své budoucnosti. Ježíš ví a vidí všechno, co ještě vytrpíš: pohrdání a nespravedlnost světa, pokoření, bolestná úsilí. Nabízí ti tento podíl se vší láskou svého Srdce a praví: *„Blahoslavení, kteří protivenství trpí pro spravedlnost.“*

Přijmi tedy nabídku Ježíšovu a pros ho, aby tě přijal do počtu těch, které neodstraší ani posměch, ani hrozby, ani bázeň před utrpením a smrtí.

264. DOKONÁNÍ DÍLA

Jan 16.

I. Ježíš se snaží potěšit apoštoly.

Nyní však jdu k tomu, jenž mě poslal, a nikdo z vás neptá se mne: Kam jdeš? Ale že jsem vám ty věci mluvil, zármutek naplnil srdce vaše.

Poslouchej dále božského Mistra. Vyslovuje své poslední myšlenky, odhaluje nová tajemství a diví se, že mají tak málo naspěch se ho dotazovati. Praví učedníkům: Ani se mne netážete, kam se vracím, které království chci zříditi, o jakém nesmrtelném životě vám mluvím. Zajímáte se toliko o mou viditelnou přítomnost jako o jediné dobro. Skutečně tomu tak bylo. Z toho, co jim Ježíš praví, aby je potěšil, se učedníci rmoutí. To, co jim předpovídá, aby posílil jejich odvahu, je činí sklесlými. Jsou přesvědčeni, že, jakmile jim Mistr zmizí s očí, bude pro ně ztracen. Jak je tedy překvapuje, když slyší slova: *Jest vám užitečno, abych já odešel.*

Dojatá srdce apoštolů se brání, ale neodvažují se prositi o vysvětlení. Mlčí. Ty však

se taž : Jak nám to může býti užitečno, když nám jej nenávistné spiknutí odejme a smrt uchvátí? Tak dobře by nám stačil sám ! Proč má býti u nás zastupován ? Proč se nám má dávatí zahalen ? Pros o jasné světlo, abys porozuměl tajemství, proč je užitečno, aby odešel.

II. Líčí jim výhody svého odchodu.

Neodejdu-li, Utěšitel nepřijde k vám ; odejdu-li, pošlu ho k vám.

Rozjímej o odpovědi Ježíšově. Již dříve vyslovil touž myšlenku. Dílo, které tak pracně konal až do této chvíle, je dokonáno.

Které dílo? Dílo posvěcení člověka. Ježíš k nám přišel, aby nás opět přivedl k Bohu. Přijal lidskou přirozenost, abychom jej mohli viděti, slyšeti, následovati. Ale jeho svaté člověčenství, tak hodné naší úcty a lásky, je nám jen prostředkem, abychom přišli k Bohu. Je cestou, není konečným cílem, mám v něm hledati a nalézti mocné podněty, které mě povznášejí k pravému vrcholu, k Otcí.

Ó má duše, nezastavuj se na cestě. Miluj Pána ze všech sil, ale miluj ho, jak chce býti milován : jako milujeme vůdce, mistra, přítele, Vykupitele. Jest vám užitečno, abych já odešel, praví. Až zmizím, budete hledati Boha pro Boha. Od člověčenství vystoupíte k bož-

ství. Opozdili byste se na cestě, kdybych vám navždy ponechal svou sladkou, viditelnou přítomnost. Jakmile vám zmizím s očí, pospíšíte si. Co bych vám dal svým člověčenstvím, dám vám skrze Ducha Svatého. Uvažuj o té nauce a přisvoj si ty myšlenky. Dej božskému Mistru za pravdu.

Slyš, co ještě praví. Jeho jednání musí být ospravedlněno před celým světem. Svět musí být usvědčen z bezpráví. Proto Ježíš ustoupí Duchu Svatému. Vše, co uvidíte, uslyšíte a pocítíte působením Ducha Svatého, dokončí ve vás to, oč jsem se marně pokoušel do této chvíle. Rozumíš těm slovům? Nepoddávej se zármutku, raduj se a vracej pokoj do zneklidněných duší.

III. Posiluje apoštoly v nejistotě.

Ještě mnoho mám mluvit vám, ale nemůžete to nyní snést. Když však přijde onen Duch pravdy, naučí vás všelike pravdě.

Spasitel opouští svět a měl by apoštolům ještě mnoho říci. Poznej to z těch slov. Chtěl by je ještě více potěšiti, dokonaleji osvítiti. Nic tak nepotěšuje jako světlo t. j. pochopení tajemství bolesti. Prozřetelnost Boží řídí vše tak, že, rozumíme-li utrpení, těšíme se z něho.

Ale apoštolové nejsou ještě dosti duševně zralí, aby jim Ježíš mohl říci, co by chtěl.

Nezdá se ti zvláštním, že po třech letech života s Ježíšem jsou ještě tak málo schopni hlásati Evangelium? Povzbud' tím i sebe sama. Padlé lidstvo zdivočelo; muselo býti zkroce-
no a ochočeno. Proto přišel Syn Boží, a jeho práce měla úspěch. Duch Svatý dokončuje osvícení, ukáznění a posvěcení lidstva. Po-
nechej se jeho vlivu. Úmysly věčné Moudrosti překonávají veškeru tvou slabost.

265. PRAVĚ RADOSTI

Jan 16.

I. Ježíš vybízí apoštoly, aby využili posledních okamžiků jeho přítomnosti.

„Maličko, a již neuzříte mne, a opět maličko, a uzříte mne, poněvadž jdu k Otci.“ Někteří z učedníků jeho řekli k sobě vespolek: „Co je to, co nám praví?“

Ježíš to praví i tobě. Snaž se pochopiti, co učedníci nechápou. Již jen malou chvílku budeš s ním, pospěš si tedy, vzdej mu úctu, pros o potřebné osvícení a projevuj mu víru a lásku.

Ježíš chce, abys využil i posledních okamžiků svého díkůčinění, modliteb, adorací, všech zbožných úkonů, kde máš příležitost spojit se s ním. Praví ti jako při loučení: Odcházím. Načerpej tedy z mých posledních slov co nejvíc duchovního prospěchu.

Ale učedníci nemohou pochopiti, že ve škole Mistra tak dobrého po spojení přichá-

zívá opuštěnost, po útěše neútěcha. Neumějí dobře použití posledních okamžiků, aby se opatřili na dni nedostatku. Jednej lépe než oni. U Ježíše a v útěše se uč předvídati a hled se zásobiti na zlé časy.

II. Vybízí je, aby ochotně trpěli pro Evangelium.

Vpravdě, vpravdě pravím vám: Vy budete kvílení a plakati, ale svět se bude radovati; vy se budete rmoutí, ale zármutek váš obrátí se v radost.

Ježíš vysvětluje, co se stane s těmi, které opustí. Praví: Vy budetete kvílení a plakati, a svět se bude radovati. Budete žiti ve světě, t. j. mezi lidmi, kteří myslí jen na časné zájmy, a starají se jen o radosti a blahobyty. Vy se toho všeho musíte zříkati a žiti v strádání, v postech a v přísnosti. Budete plakati. Přirozenost se rmoutí, když se nemůže uspokojiti. Naříká, že se jí ukládá strádání, že si má činiti násilí a bojovati proti pokušení. Budete plakati. Rád přijímej ta slova Ježíšova. Vidí-li mě Ježíš plakat, je možné, aby mě nepřišel potěšit? Ó duše má, vzpomeň si na slova svého Pána. On také plakal. Plakal, aby tvým slzám odňal hořkost. Žehnej slovu a příslibení Božímu, které tvou hořkost proměňuje v nevýslovnou sladkost.

III. Slibuje jim za věrnost nepomíjející radosti.

Tak i vy máte nyní zármutek, avšak opět vás uzřím a radovati se bude srdce vaše a radosti vaší vám nikdo neodejme.

Snaž se pochopiti, jak plodné jsou zápasy pro Evangelium. Naděje buď tvou silou. Ne-trpíme na světě proto, abychom trpěli; z utrpení spravedlivých se rodí nový život. Zármutkem jdeme k radosti, prací k odpočinku, smrtí k životu. Budeme žítí z plodů a zásluh svého utrpení. Soužení pomine, zásluha však je věčná. Utrpení lze vyjádřiti i jen povzdechem, radost věčná však se vysloviti nedá. Ježíš nám bude vrácen, vejdemo do věčné blaženosti; símě, které se ujalo, přinese tam věčné plody netušených radostí.

Děkuj Ježíši vroucně za všechno, co pro tebe činí. Nabídni se, že pro jeho jméno budeš ochotně všechno trpěti. Proč by ses lekal, že odejde, když slibuje, že se vrátí? Pros jej pokorně, aby se vrátil co nejdříve. Slib mu, že jej budeš trpělivě očekávat a že zatím nepovolíš ve věrnosti, kterou jsi mu tolikrát přísahal.

266. POSLEDNÍ PROJEVY

Jan 16.

I. Ježíš vybízí apoštoly k velké důvěře v Boha.

A v ten den nebudete se mě tázati po ničem. Vprav-

dě, vpravdě pravím vám, budete-li zač prositi Otce ve jménu mém, dá vám.

Přijmi pokorně a zbožně poslední naučení Ježíšovo. Je to naučení o modlitbě. Není vskutku třeba, aby skončil právě tímto naučením? Není v modlitbě obsaženo všechno? Ale pravou modlitbu vnuká a oživuje důvěra v Boha. Proto Mistr žádá od učedníků důvěru.

Jako by jim pravil: Co potřebujete? Jdu k Otcí jen proto, abych vám opatřil, čeho se vám nedostává. Budete míti u Otce prostředníka všemohoucího. Budete ke mně přicházeti se všemi žádostmi, protože u Otce zmožu všechno. Připomeňte Otcí, co jsem pro vás učinil a jak velice jsem vás miloval. Představte se Otcově dobrotě jako údové těla, jehož hlavou jsem. Projevte Bohu Otcí zájem o mne a lásku ke mně, a jistě vás vyslyší.

Porozuměj této myšlence Ježíšově. Dává se ti navždy k službám. Uč se tedy modlití. Oddej se zbožnosti, jak ti jí vnuká, a předstupuj s dětinnou důvěrou před trůn Velebnosti Boží.

II. Přijímá od nich důkazy víry v své božské poslání.

Vyšel jsem od Otce a přišel jsem na svět; opět opouštím svět a jdu k Otcí.

Ježíš uznává za dobré potvrditi ještě jednou před odchodem svůj božský původ a své bož-

ské poslání na tomto světě. Praví: Vyšel jsem od Otce. Jsem jeho Syn, jeho Slovo. Vtělil jsem se, abych mohl mluvit k lidem a přivést je k dobrému. Snížil jsem se až k jejich slabosti a bídě. Žil jsem jejich životem, mluvil jsem, jednal jsem, trpěl jsem. Mé dílo je dokonáno. Vracím se k Otci. Má lidská přirozenost bude oděna slávou po pravici Boží. Nebudu s vámi viditelně, ale zůstanu s vámi neviditelně. Opouštím svět, ale neopouštím svého díla.

Učedníci radostně projevují, že věří a chápou. Řekni i ty: Věřím! Věřím, božský Mistře, žes vtělený Syn Boží. Věřím, že jsi spasil hříšný svět. Věřím, žes zákonitým pánem všeho tvorstva. Věřím, žes pro každou duši původcem věčné spásy. - Klaněj se mu a vzdávej díky. Obětuj mu znovu svá rozhodnutí.

III. Již napřed je zabezpečuje před malomyslností.

Ježíš jim odpověděl: „Nyní věříte? Hle, přichází hodina a již je tu, že se rozprchnete každý do svého a mne samotna necháte.“

Využítvej posledních slov a upozornění. Ježíš ukazuje učedníkům ještě jednou, jak slabí jsou u víře, jak nestálí v rozhodnutích. Ještě jednou jim dává na srozuměnou, že sami ze sebe nemohou nic. Učí je nedůvěře v sebe a důvěře v Boha.

Praví: Za chvíli mě opustíte a necháte samotna. - Rozjímej o těch smutných slovech. Nepraví je i tobě? Jak jsi vrtkavý, nestálý, bázlivý, vždy ochoten utéci! Pros o sílu toho, jenž jest silou Boží. Miluje tě i při tvé zbabělosti.

Na světě budete míti soužení, avšak důvěřujte, já jsem přemohl svět. Dodej si odvahy. I tobě praví Ježíš: Měj důvěru. Budeš trpěti mnoho, ale doufej, já jsem přemohl svět. Neopustím tě, ani kdybys mě na okamžik ze strachu opustil. Naučím tě přemáhati zlo, pohrdati radostmi a statky, které slibuje svět, ceniti a milovati radosti a dobra, která může dáti jen Bůh. Doufej!

267. MODLITBA SYNA BOŽÍHO

Jan 17.

I. Ježíš žádá od Otce odplatu za své práce.

Tyto věci promluvil Ježíš¹³, pozdvíhl oči k nebi a řekl: „Otče, přišla hodina; oslav Syna svého, aby Syn tvůj oslavil tebe, ježto jsi mu dal moc nade vším lidstvem, aby dal život věčný všem, které jsi dal jemu.“

Pozoruj Syna Božího, jak se modlí k Otci. Od nynějška bude modlitba jeho jedinou posilou. Pozvedá mysl nad pozemskou bídu, kde jej čeká zrada a opuštěnost. Aby zůstal silen, upíná myšlenky na dobra, v která má právo doufati. Modlitba je nejvyšší pomoc v smrtel-

né úzkosti, největší posila při posledních obětech a jediná pravá útěcha v poslední hodině. Ježíš tě tomu učí.

Praví: Otče, přišla hodina. - Která hodina? Hodina mého vítězství, mé slávy. Ježíš žádá za své práce odplatu. Praví: Oslav mě. Potupa mě znetvoří před lidmi, oslav mě za to. Není toho třeba k tomu, aby všichni uznali pravdivost mého poslání, aby slabí se posílili, aby váhaví se konečně poddali a aby lidstvo ve mně a skrze mne obdrželo život věčný?

Odměna, o niž Ježíš prosí, záleží v tom, aby se mu podařilo zachránit všechny, jejichž spása je mu svěřena. - Ó má duše, Ježíš myslí na tebe, i když se za sebe modlí. Bude dokonale odměněn za všechno, co učinil a vytrpěl, dostane-li se i tobě a tvým drahým milosti vykoupení. Děkuj mu srdečně. Spoj své vroucí prosby s jeho prosbami. Připomeň si, že záleží jen na tobě, aby jeho modlitba byla vyslyšena.

II. Připomíná své dílo, aby dostal odměnu, o kterou prosí.

To pak jest život věčný, aby poznali tebe, jediného pravého Boha, a toho, jehož jsi poslal, Ježíše Krista. Já jsem tě oslavil na zemi, dokonav dílo, které jsi mi dal, abych je učinil.

Uznati Boha Otce za jediného pravého

Boha a jeho Syna za jediného Spasitele je zákonem života. Ale musíme je poznati dobře, abychom jim dovedli vzdávat náležitou úctu. Odplátou za to je život věčný.

Ježíš dodává: Já jsem tě oslavil, t. j. ukázal jsem tvou velikost, dobrotu, spravedlnost, prozřetelnost, tvé milosrdenství. Mluvil jsem k lidem o tobě. To byl můj celý život. Neměl jsem jiné myšlenky, jiného zaměstnání. Nyní jsem hotov.

Uznej, jak vznešená je tato řeč. Boha znáti a hlásati, Boha milovati a působiti, aby byl milován, Bohu sloužiti a povzbuzovati k jeho službě je pravý život. Šťastný jest umírající, může-li si dáti takové vysvědčení. Takovému člověku není smrt zničením, nýbrž dokonáním.

Ó má duše, viz a pozoruj toužebně svůj příklad; co ti chybí, abys kdysi mohla právě tak mluvit a s takovou jistotou se radovati? Ježíš se tak modlí a mluví před tebou, aby tě učinil stálejším a rozhodnějším.

A nyní oslav mě ty, Otče, u sebe slávou, kterou jsem měl u tebe, prve nežli svět byl. Žádá, aby se opět mohl ujmouti toho, co opustil. Narodiv se v čase, zbavil se slávy zrození věčného. Vrací se nyní do slávy, která je rovna slávě Otcově. Uznávej s láskou, že mu právem náleží. Přirovnej božskou nádheru, kterou opustil, k bídnému přístřeší, v kterém

žil na světě v největší chudobě. Raduj se a připomeň si svůj velký věčný cíl. Ježíš jde před tebou a vybízí tě, abys ho následoval.

268. POSLEDNÍ DOPORUČENÍ

Jan 17.

I. Ježíš slavně doporučí učedníky Otcí.

Oznámil jsem jméno tvé lidem, které jsi mi dal ze světa. Tvoji byli a mně jsi je dal a slovo tvé zachovali.

Slyš, jak se Ježíš modlí za učedníky. Práví Otcí: Mně jsi je dal; to jest: Mám nejvyšší zájem o to, abych s tebou o nich promluvil, protože jsou moji. Když ti je doporučím, hledím jen zabezpečiti, co mi náleží. - Tak smýšlí Ježíš. V něho můžeš naprosto doufati.

Ale porozuměj i tomu, co přidává: Slovo tvé zachovali. Otec zachová toho, kdo zachovává slova Synova. Zachová poslušné, pokorné duchem i srdcem, nepřátele lidského rozumování a nepravé moudrosti. Zachová ty, kteří slovo Boží mají za životní pravidlo a pevně věří, že v Ježíši Kristu mluví Bůh. Já za ně prosím, praví Pán.

Ó má duše, Syn Boží se modlí za tebe. Nedovedeš snášet utrpení, přemáhati pokušení? Bude se ti kříž zdát ještě těžký? Budeš ještě smutný, ochablý, malomyslný? Nedoplňuje modlitba Ježíšova tvou nedostatečnost, není tvou nadějí v smrtelné úzkosti?

II. Prosí Otce, aby se neodchýlili od jednoty víry a lásky.

Otče svatý, zachovej je v svém jménu, které jsi mi dal, aby byli jedno jako my. Když jsem byl s nimi, já jsem je zachovával ve jménu tvém.

Raduj se, že tě Syn Boží tak dojemně doporučí Otci. Praví: Otče, zachovej je. Mým strážcem bude tedy ten, jenž mě tak míloval, že svého jednorozeného Syna vydal na smrt za mne. Ježíš jej prosí, aby bděl nade mnou do posledního okamžiku mého života.

Zachovej je. Nedopusť, aby zbloudili. Chraň je nástrah, a upadnou-li do nich z neopatrnosti, vysvobod' je. Zachovej je horlivé ve víře, v modlitbě a v dobrých skutcích. Rozmnož v nich nenávisť k zlu a lásku k dobru. Otče, zachovej je!

Snaž se proniknouti celou tu myšlenku Syna Božího. Nežádá od Otce jen obyčejnou péči moudré Prozřetelnosti, ale prosí o laskavou, nekonečně pozornou starostlivost, jakou on sám o ně měl, když byl s nimi. Otče, zachovej je, jako já sám jsem je zachoval.

Děkuj Ježíši za tolik lásky. Zlíbej mu zbožně ruce i nohy. Doporuč mu všechny své drahé.

III. Prosí, aby v nich dokonal dílo posvěcení.

Já jsem jim dal slovo tvé a svět pojal nenávisť proti

ním, poněvadž nejsou ze světa, jako ani já ze světa nejsem. Neprosím, abys je vzal ze světa, nýbrž abys je ochránil zlého.

Svět nemůže snést učedníků Ježíšových, protože přijali Evangelium. Jest uražen jejich rozhodnutím, příkladem, odporem. Proto Ježíš znovu za ně prosí Otce. Budou trpěti pro mne. Když je zachráníš, zachráníš mne. Zachovej je ode všeho zlého.

Rozuměj dosahu těch slov. V posledním okamžiku vidí Ježíš všechna nebezpečí, pokušení, všechny naše potřeby, zkoušky. Vidí všechno zřetelně a při každé jednotlivosti, kterou postřehuje, praví Otci: Zachovej je od zlého, od tohoto zlého! Silou této modlitby dobýváš vítězství a získáváš zásluhy. Ale kde je tvá důvěra? Kde je tvé díkyčinění?

Zde máš lék proti vlažnosti, proti nechuti k modlitbě, proti neútěše a malomyslnosti. Ježíš sám se modlí v hloubi tvé duše, posiluje tvou odvahu, ukazuje ti nebezpečí a učí tě obezřelosti. Volá tě k svatosti. Ujišťuje tě, že ti všechno dá, abys jí dosáhl.

269. NEBE PRO VŠECHNY

Jan 17.

I. Ježíš doporučí Otci budoucí generace.

Neprosím pak toliko za ně, nýbrž i za ty, kteří skrze slovo jejich uvěří ve mne, aby všichni byli jedno, jako

ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni v nás jedno byli, by svět uvěřil, že jsi ty mě poslal.

Obnov svou pozornost. Oč hlavně prosí Ježíš? Aby všichni byli jedno. Rozjímej zbožně o těch slovech Syna Božího. V jeho posledním přání je celé Evangelium. V jeho modlitbě i v kázání je naprostá jednota.

Aby všichni byli jedno, aby celé lidské pokolení bylo jednou rodinou, aby všichni lidé byli bratry, aby navždy přestala vláda osobních zájmů a sobectví, aby zmizela různost smýšlení, aby všichni, které jsem spasil, byli jedna duše.

Ten úmysl měl Ježíš, když přišel na svět. To přání má, když svět opouští. Přeje si toho tak vroucně, jak vroucně nás miluje. Nemůžeš působiti k tomu, aby se jeho přání splnilo? Co musíš odložití ze svého záští, ze své antipatie, ze svých osobních zájmů? Přičiň se, aby byla splněna prosba tvého Spasitele.

II. Vyprošuje svým drahým místo v nebi.

Otče, chci, aby, kde jsem já, byli se mnou i ti, které jsi mi dal, by viděli slávu mou, kterou jsi mi dal, neboť jsi mě miloval před stvořením světa.

To je závěť Ježíšova. Važ si jí, rozjímej o ní. Dědic statků Otcových nás prohlašuje slavně a zřetelně za své spoludědice. Dává nám po-

díl v svých právech. Vtlačuje pečeť na naše věčné vyvolení.

Praví: Chci, aby moji věrní vládli se mnou, aby měli podíl v mé slávě a blaženosti. Syn Boží nás pozdvihl z prachu k sobě. Tím se liší království Ježíše Krista od království tohoto světa. Králové pozemští činí velké rozdíly mezi sebou a poddanými. Ježíš rád rozdíly stírá. Sestupuje až k nám a nás pozvedá k sobě.

Ó má duše, mohla bys váhat oddati se takovému Mistru? Jak je velký, tak jest i dobrý. Jeho přízeň tě povznáší nekonečně víc než světská urozenost. Jemu sloužiti je tvou slávou. Věrností k němu zajisti si štěstí. Raduj se a doporuč svou věčnou blaženost jeho lásce.

270. GETSEMANY

Jan 18, Luk. 22, Mt. 26, Mk. 14.

I. Ježíš odchází s apoštoly z večeřadla na horu Olivovou.

To pověděv Ježíš vyšel s učedníky svými za potok Cedron a odebral se podle svého obyčeje na horu Olivovou¹⁴. Přišel s nimi do dvorce, který slove Getsemany¹⁵, kde byla zahrada. Do té vešel on i učedníci jeho.

Jdi s Ježíšem do Getseman. Pozoruj, co jej to stojí, aby smířil hříšníky s Bohem. Hříchů

bylo mnoho. Dostiučinění musí býti ještě více. Člověk nechápe, jak hrozné následky má pýcha a neposlušnost. Nemá o tom ani tušení. Musí to poznati. Proto se Ježíš ubírá do Getseman.

Doprovázej ho tiše, líbej zbožně stopy jeho nohou. Praví ti: Jdu trpěti pro tebe. Nesluší se, abys byl při jeho utrpení, když byls při jeho slávě?

II. Volí si tři z apoštolů a projevuje jim svůj zármutek.

A vzav s sebou Petra a Jakuba a Jana, počal se lekatí a teskliv býti. I řekl jim: „Smutná jest duše má až k smrti; zůstaňte tuto a bděte.“

Blahopřej třem apoštolům, že budou svědky smrtelné úzkosti Ježíšovy. Koho si Pán vybral na Tábor, toho si volí i do Getseman.

Vzpomeň si, že se tito apoštolové Ježíši velkodušně nabídli. Petr řekl nejednou, že jest ochoten všechno vytrpěti pro slávu Mistrovu. A dvěma druhým Mistr pravil: „*Můžete píti kalich, který budu píti já?*“ Oba odpověděli: „*Můžeme.*“

Ježíš rád plní naše touhy. Nabídni se mu i ty a vstup s ním do Getseman. Ježíš projevuje vnitřní smutek. Cítí potřebu to projeviti a vylévá srdce přátelům. Jak těžký je mu pohled na hříchy, za které má pykatí! Jakou bázeň a skleslost cítí při vzpomínce na zítřej-

ší mučednictví! Poslouchej ho tiše. Mluví i k tobě. Ó duše má, pros Ježíše, abys viděla, co vidí on, a zakoušela, co zakouší on, abys pocítila soustrast s ním.

Co mu odpovídají učedníci? Co mu řekneš ty? Nadchni se láskou, hledej slova útěchy, poskytni mu úlevu, nabídní se na smír, abys jej v zármutku potěšil. Nemáš mu co slíbit? Poddává se bázni, aby nám dodal odvahy; chvěje se, aby nás učinil neohroženými; přijímá naše slabosti, aby nás oděl svou silou.

271. SMRTELNÁ ÚZKOST

Mk. 14, Mt. 26, Luk. 22.

I. Ježíš se vzdaluje od učedníků a počíná se modliti.

A popošed maličko¹⁶ padl na zem a modlil se, aby, možno-li, odešla od něho ta hodina; řekl: „Abba, Otče: všecko jest možné tobě, odejmi tento kalich ode mne: Ale ne, co já chci, nýbrž co ty.“

Přiblíž se k svému Spasiteli. Popros o místo i mezi vyvolenými dušemi. Ježíš na tu prosbu čeká. Vzdal se zároveň s ním ode všeho, co rozptyluje, brzdí nebo uspává. Jdi až na práh jeskyně, do níž vchází. Tam se počíná smrtelný zápas Ježíšův. Vzmuž se pro nastávající boje.

Pozoruj svého Mistra. Pokleká, sklání se k zemi. Je před Otcem zahanben, poněvadž se vidí obtížen zločiny celého světa. Rmoutí

se a pokořuje, jako by se jich byl sám dopustil. Je pravým Synem Božím a vidí se nejhorším z hříšníků. On, svatost sama, cítí odpovědnost za všechny nepořádky od počátku světa.

Slyš, jak praví: Otče, chceš-li, odejmi tento kalich ode mne. Viz kalich, jehož se Ježíš leká, okus jeho děsnou hořkost. Pozoruj hříchy všech generací, minulých, přítomných i budoucích; nevýslovný nevděk, hanebné zločiny, prostopášnosti, podlé zrady, svatokrádežné úklady. Připomeň si se slzami, cos přidal k té proradnosti. Pokoř se a popros Ježíše o milost.

II. Přijímá útěchu a povzbuzení od anděla.

I ukázal se mu anděl s nebe a posíloval ho.

Pozdrav anděla těšitele. Zatím co se Ježíš modlil, donesl anděl jeho prosbu před trůn Boží. Všichni blažení duchové se spojují s ním. Jak o ní rozhodne Boží velebnost? Rozhoduje, aby se Syn Boží nabídl v oběť za nás, aby až do konce kráčel cestou pokořování a zemřel za nás na kříži. Až tak velice Ježíš miloval svět.

Potěš s andělem trpícího Ježíše zbožností, vděčností, láskou a ujištěním, že mu zůstaneš věren.

Podivuj se, jak prostě a poslušně přijímá Syn Boží posílu od svého tvora. Moudrost

potřebuje světla, Všemohoucnost podpory, Síla posílnění. Rozjímej o naučení, které ti z toho plyne. Obětuj Ježíši, trpícímu smrtelnou úzkostí, svou náročnost a sebedůvěru. Uč se pohledem na něho a u něho pokoře.

III. Modlí se ještě vroucněji a podstupuje smrtelný zápas.

A on ocitnuv se v úzkosti smrtelné, modlil se snažněji.

Setrvej u svého Spasitele. Anděl zmizel, ale zármutek neustoupil. Bolesti přibývá. Uč se při pohledu na Ježíše přemáhati a bojovati do posledního dechu k slávě Boží a k spáse duší. Uč se trpěti, co Otec nařídí nebo dopustí, a dej mu jako Ježíš ve smrtelné úzkosti pro čas i pro věčnost plnou moc nad svým životem a smrtí, nad tělem, nad duší, nade vším, co ti náleží.

V čem je tajemství síly Ježíšovy? V modlitbě. Pán se modlí; prodlužuje svou modlitbu. Když pozbýváš veškeré jiné odvahy, uchovej si aspoň odvahu modliti se. Modlitba ti dodá síly. Ježíš ve smrtelné úzkosti tě vybízí, abys vytrval v modlitbě, dokud zmátek neustoupí pokoji, vzpoura poslušnosti, až překonáš všechn odpor. Rozjímej o tom u Ježíše. On na tebe myslí, nabízí za tebe život.

I tekl mu pot jako krůpěje krve na zem. Stírej zbožně jeho krvavý pot a slzy. Pečuj o něho jako přítel a projevuj mu věrnost jako učedník.

272. SPÍCÍ UČEDNÍCI

Mt. 26, Mk. 14, Luk. 22.

I. Ježíš nalézá učedníky spící a mírně je kárá.

I přišel k svým učedníkům¹⁷ a shledal, že spí; i řekl Petrovi: „Tak jste nemohli jediné hodiny bdít se mnou?“

Vrať se k Ježíši, trpícímu smrtelnou úzkostí. Na kolenou čeká na rozsudek smrti jako zločinec. Spravedlnost Boží, kterou se snaží obměkčiti, zůstala neúprosnou. Ježíš ví, že musí zemřít. Je k tomu pevně odhodlán a s nevýslovnou úctou přijímá rozsudek Spravedlnosti. Ale osamocení jej tíží. Potřebuje svých věrných, jejich přátelství a modliteb, aby se posílil. Ač tak duševně trpí, chce dále býti mistrem a pastýřem, navštívit své stádo, aby je napomenul, pokáral, povzbudil k boji.

Jdi za svým věrným Mistrem, bdělým Pastýřem, velkodušným Spasitelem. Čeho se mu dostane za všechno, co obětoval? Nalézá apoštoly spící. Viz, jak trpí Srdce Ježíšovo, když se setkává s dušemi zbabělými a nevěrnými. Tak oddaně je vychovával, a přec nedovedou ještě ani bdít, ani se modlit, ani s ním bojovat.

Jakže, vy spíte? diví se bolestně. Učedníci, jeho přátelé, spí, ač Jidáš a nepřátelé bdí a jednají. Ani hrozivé nebezpečí, ani utrpení Mistrovo, ani vzpomínka na vlastní předsevzetí je neudrží bdělými. Proč spíte? Což se mi nepodařilo přesvědčiti vás o důležitosti věčných pravd? Poslouchali jste mě nepozorně? Otvírali jste mi srdce jen chladně a lhostejně? Jak můžete spáti?

Ó má duše, snaž se odpovědět předobrému Spasiteli. Pokoř se a pros za odpuštění. Vzpomeň na upozornění, které platí pro všechny časy a pro všechny situace: *„Bděte a modlete se, abyste se nedostali do pokušení; duch zajisté hotov jest, ale tělo slabé.“*

II. Začíná se znovu modlit a trpět.

Opět po druhé odešel a modlil se řka: „Otče můj, nemůže-li mě kalich tento minouti, leč abych jej pil, staň se vůle tvá.“

Jdi v stopách Ježíšových za ním k jeskyni Smrtné úzkosti. Vzbud' touhu pojmouti do svého srdce všechnu lásku všech vyvolených na zemi i v nebi až do konce časů. Obětuj mu ji.

Ježíš se znovu chvěje; vzdychá v smrtné úzkosti. Utíká se k Otci, ale on s ním jedná jako s cizím. Vztahuje ruce po milosrdenství, ale spravedlnost jej odmítá. Žádá o pomoc,

je však opuštěn, jako by nebyl hoden zájmu. Viz, jak velice jest opovržen.

Jak je ti, když vidíš Ježíše, jak se chvěje při pohledu na kříž a na blízkou smrt? Když on se bojí zahanbení a opovržení, tělesných bolestí, pronásledování, spílání, krutého násilí, lze se diviti, že cítiváš touž slabost? Nyní aspoň víš, kam si máš chodit pro posilu.

Rozlévej jeho krvavý pot na svou duši, a bys ji dokonale očistil a aby v ní vzklíčil nový život, plný bdělosti, věrnosti a lásky.

III. Probouzí apoštoly a oznamuje jim přítomnost nepřátel.

Poté přišel k učedníkům a řekl jim: „Spěte již a odpočívejte. Ejhle, přiblížila se hodina a Syn člověka bude vydán v ruce hříšníků. Vstaňte, pojďme! Hle, přiblížil se ten, který mě vydá!“

Dříve než opustíš s Ježíšem jeskyni Smrtné úzkosti, připomeň si všechno, cos tam viděl, slyšel, co se tam stalo. Chceš-li jako Ježíš zvítěziti, musíš se tam v těžkých hodinách vráteti.

Ježíš zvítězil, přijal všechno, obětoval všechno; je ochoten trpěti všechno.

Slyš, co praví k učedníkům: Přišla hodina.. Vstaňte, pojďme! - To již není hlas člověka, který v neútěše zápasil se smrtí. Láska Boží zvítězila, zapudila navždy všechn strach. Při-

šla hodina, aby vykonal, co si umínil. Nastává chvíle, abys i ty ukázal, je-li tvá zbožnost upřímná, horlivost pro bližního žhavá, pokora pevná a vytrváš-li věrně ve všech zkouškách. Vstaňte, pojdme!

Vstaň tedy, má duše, a pojd' radostně bojovati proti nepřátelům pod vedením Syna Božího. Následuj ho v utrpení, v pohrdání, v smrti. Povstaň, abys jej poznal důvěrněji, miloval vroucněji, napodobil věrněji. Soustřeď se, přišla hodina.

273. POLIBEK JIDÁŠŮV

Mk. 14, Mt. 26, Luk. 22, Jan 18.

I. Ježíš je napaden a obklopen nepřáteli.

Když ještě mluvil, přišel Jidáš Iškariotský, jeden ze dvanácti, a s ním velký zástup s meči a kyji (poslaný) od velekněží a zákoníků a starších.

Zastav se v stínu Olivové zahrady u svého božského Mistra. Naslouchej lomozu, jenž se ozývá odevšad. Pozoruj zástup, jak přichází zajmouti Ježíše. Rozjímej o tom tajemství.

S meči a kyji běží k Ježíši, jako kdyby měli zajmouti nebezpečného zločince. Ježíš zastupuje před nebem a zemí všechny, kdo činí zlo. Až jej spatříš v poutech, vzpomeň si, že toho týráni a těch muk zaslouhuješ vlastně ty.

Ale kdo to jde v čele průvodu? Je to jeden

z dvanácti, jeden z těch, kdo dostali od Boha nejvíce; muž, kterého Ježíš vyvolil, aby byl základním kamenem jeho Církve. Dnes je vůdcem nepřátel Božích. Smluvil se s nimi o znamení. „*Kterého políbím, ten je to; chopte ho a vedte bezpečně.*“ Zapomněl na všechno, co mu kdy Ježíš řekl. Pošlapal nohama všechny své závazky. Pohrdl vším, co miloval i co se mu zdálo dřív neocenitelným.

Uvažuj o příčinách podobného pádu. Kdo nechce jít cestou Bohem vytčenou, toho Bůh opouští. A je-li člověk ponechán sobě samému, jistě klesá a hyne.

Ó má duše, přemýšlej pozorně o neštěstí Jidášově. Nejsi i ty předmětem zvláštní přízně Boží? Co učiníš, abys neklesl? Čím si zajistíš vytrvalost ve službě Boží?

II. Je pozdraven zrádcem Jidášem.

Ten, jenž slul Jidáš, jeden ze dvanácti, šel před nimi a přiblížil se k Ježíšovi, aby ho políbil¹⁸. Ale Ježíš mu řekl: „Jidáší, políbením zrazuješ Syna člověka?“

Viz Jidáše, kterak se blíží k Ježíši a dokonává svůj zločin.

Nejvyšší dobrota bojuje s nejvyšším zlem. Jidáš řekl: Koho políbím, ten je to, jehož hledáte. Abych vám jej jistěji vydal, budu se dělati, jako bych byl ještě jeho učedníkem. Budu předstíratí přátelství, abych oklamal bdě-

lost učedníků a tak vám pomohl jej zajmouti. V Jidášově srdci odumřela zbožnost prvních dní apoštolátu. Zneužívá svého vznešeného úřadu, aby zradil Svatého svatých. Znesvěcuje znamení pokoje a činí je znamením zra-
dy. Hle, jak se odměňuje za to, co dostal!

„*Zdráv buď, Mistře!*“ Zrazuji tě, vydávám tě posměchu a nenávisti nepřátel. Hlasují s nimi o tvé smrti. Milejší jsou mi sliby nepřátel než tvé nebe; mé vášně než tvé přátelství; zevně tě uctívám, ve skutečnosti tě nenávidím.

Ježíš odpovídá: „*Příteli!*“ - Ponechej se vlivu toho slova. Člověk zneužívá dobroty Boží; zneužívá jejich přehojných dobrodiní; klame ji, nenávidí, zrazuje. Ježíš ho dále miluje a jmenuje přítelem, ač s ním Jidáš jedná tak nepřátelsky.

Oceňuješ plně dobrotu Spasitelovu? Poklekní mu pokorně k nohám. Pros jej o přátelství, které nabízel zrádcům všech věků, které však zavrhli. Co nabídneš Srdci Ježíšovu na smír? Zdá se ti mnoho, když po příkladu trpělivého a mírného Ježíše se vydáš i trpkému utlačování a ponižujícím hrubostem? Což ses nestal jeho učedníkem, abys napodobil jeho život?

274. ZAJETÍ

Jan 18.

I. Ježíš jde nepřátelům vstříc.

Ježíš věda všecko, co na něj mělo přijít, vyšel (jím vstříc) a řekl: „Koho hledáte?“ Odpověděli mu: „Ježíše Nazaretského.“ Řekl jim Ježíš: „Já jsem to.“ Jak jim tedy řekl „já jsem to“, ustoupili a padli na zem.

Pozoruj Ježíše. Ví, co se stane. Zná podrobně nepřátelské spiknutí proti sobě. Jest si dokonale vědom, pokud až půjde jejich zuřivost. Jest opravdu nejvyšším knězem Nového zákona, který připravuje obětní oltář.

Táže se: Koho hledáte? Komu to praví? Lidem, jejichž největším neštěstím je nevědomost. Většina z nich neví nic o dobru, které Ježíš všude konal. Nikdy ho neviděli zblízka, nikdy neslyšeli jeho sladkých slov, nikdy nezakusili půvabu jeho přátelství. Neznají ho; proto se dali oklamati a propůjčili se za jeho katy. Čeho by nebyl schopen proti Ježíši člověk, který ho nezná?

Hledáme Ježíše Nazaretského, odpovídá zástup. Nemáš ho i ty hledati, a to z lásky, jako jej žoldnéři hledají ze zloby? Hledají ho, aby jej usmrtili. Nemáš ho hledati, aby v tobě žil? Já jsem to, praví Ježíš. Jsem Ježíš Nazaretský. Měl jsem a mám ještě všechnu moc. Skrze mne bylo učiněno všechno a mohu všechno zničiti. Ježíš se vydává v ruce nepřátel,

ale vydává se tak, jak se sluší na Syna Božího. Nepřátelé cítí božskou sílu, skrytou v slabé lidské přirozenosti. Ježíš projevuje svou všemohoucnost, než ji utají. Já jsem to.

Víš dobře, co to slovo znamená, proto se koř před Velebností Boží. Uznej jako tvor a služebník nejvyšší vládu Ježíšovu.

II. Dává se zajmouti a stará se o bezpečnost svých věrných.

I otázel se jich opět: „Koho hledáte?“ Oni řekli: „Ježíše Nazaretského.“ Ježíš odpověděl: „Řekl jsem vám, že já jsem to. Hledáte-li tedy mne, nechte těchto, ať odejdou.“

Tak dobrotiv jest Ježíš k svým věrným. Chce kalich hořkosti jen pro sebe. Aspoň jej nám nedá dříve, dokud on sám nevyčerpá největší hořkost. Praví: Nechte těchto, ať odejdou. - Pečuje o svobodu učedníků, a sám se svobody zříká. Chce je mít v bezpečí, a sám jde dobrovolně na smrt.

Všimni si, že to nepraví jen židům, nýbrž i Otci. Boží spravedlnost je rozhněvána na hříšníky. Ježíš zakročuje a praví Otci: Tu jsem, obrať hněv proti mně a je nech odejít. Ušetří těch, za něž jdu na smrt. Jde na smrt, abychom žili. Vydává se nepřátelům, aby se tím více mohl dát nám. Viz jeho příklad. Co učiníš?

275. OBRANA

Mk. 14, Luk. 22, Jan 18, Mt. 26.

I. Apoštolé brání Ježíše.

Oni pak vztáhli na něj ruce a jali ho. Ti, kteří byli při něm, uzřevše, co nastává, řekli mu: „Pane, máme bítí mečem?“

Pozoruj Syna Božího, vydaného poštvanému zástupu. Král nebe a země se vydal do rukou svých poddaných. Již neprojeví své božství. Zlíbej mu pouta. Není toto zajetí zajetím lásky a nemáš se o ně dělití s ním? Ježíš tě prosí, abys dal připoutati k němu své srdce, svou činnost, svobodu, svůj celý život. Vyhovíš jeho prosbě?

Nepřátelé se radují, že zvítězili, ale radují se bláhově. Myslí, že Ježíše přemohli, když jej spoutali. Stal se sice jejich zajatcem, ale ze své moci neztratil nic. Oni sami prohrají. Poutajíce Ježíše, zabraňují mu činiti dobro. Vítězství toho okamžiku zaplatí draze. Zdroj milosti vyschne, zázraky ustanou. Hleď to naučení pochopiti a proniknouti tajemství Boží spravedlnosti.

Petr chce hájiti Mistra. *Tu Šimon Petr, maje meč, vytasil jej, napadl služebníka veleknězova a uřal mu pravé ucho. Jméno služebníka toho bylo Malchus. Petr brání Mistra jako člověk, který nechápe, co se děje. Ježíš nechce, aby mu někdo bránil zemřítí;*

nehledá ozbrojených obránců, hledá učedníky. Ale musí jít až na Kalvarii, aby je našel. Tak se projevuje dobrovolná oběť, kterou Syn Boží podává Otcí. Ve spojení s ní obětuj sebe sama Ježíši Kristu.

II. Ježíš nedovoluje Petrovi, aby ho bránil.

I řekl Ježíš Petrovi: „Schovej meč svůj do pochvy. Nemám pít kalich, který mi dal Otec? Neboť všichni, kteří berou meč, mečem zahynou.“

Klaněj se dobrotě Ježíšově. Praví: Nebraňte mi zemřítí, nebraňte mi plnití vůli Otcovu.

Pozoruj, co činí po těch slovech. Nepřítele uzdravuje, splácí zlé dobrým. Pro naše nedostatky se od nás neodvrací, nýbrž projevuje nám milosrdenství. Dal spoutati svou všemohoucnost, ne však dobrotu. Prolil za nás svou krev do poslední krůpěje.

Tak se brání pravý učedník Ježíšův. Nemstí se, nýbrž se řídí pravdami víry a hledí vystihnouti, jaké úmysly s ním má Bůh, pamatuje na svůj poslední cíl. Jest si vědom ceny duší a výkupné ceny utrpení. Proto mu není těžké nebrániti se a neodpláceti za zlé zlým. Nemám pít kalich, který mi dal Otec? „*Či myslíš, že nemohu poprositi Otce svého, a dá mi nyní víc než dvanáct pluků andělů?*“ Mohl bych se brániti, ale raději ustoupím. Mohl bych se dovolati mocných spojenců, ale raději mlčím.

Bůh nejvyšš spravedlivý a dobrotivý potřebuje oběť úcty, lásky a smíru. Nabízím se mu dobrovolně a bez výhrady. - Tak jednal Mistr, tak má jednat i učedník. Budeš mít duchovní prospěch z takové lásky, nezištnosti a odvahy?

276. ÚTĚK UČEDNÍKŮ

Mt. 26, Mk. 14, Luk. 22.

Í. Ježíš prohlašuje, že se vydává dobrovolně, aby splnil Boží úmysly.

V tu chvíli řekl Ježíš zástupům: „Jako na lotra jste vyšli s meči a kyji, abyste mě jali.“

Podívej se pozorně, co se děje kolem dobrého Mistra. Slyš, co se mluví, hled', co se činí. Není jim na tom dosti, že jej zatýkají, ještě ho při tom tak tupí, jako by byl Ježíš zlodějem, lupičem, zločincem.

Špatné zacházení bolí tím víc, čím je urážlivější. Tážeme se hněvivě: Za koho mě považujete? - Pojd' a podívej se, za koho se nechal považovati Ježíš. Ale nestěžuje si. Ukazuje jemně a prostě jen údiv. Nejsem nebezpečný člověk, jsem beránek Boží, který dává život za hříchy světa. Podařilo se vám mě zajmouti, protože jsem to dovolil. *„Denně jsem sedával (u vás), uče v chrámě, a nejali jste mě. Ale toto všechno se stalo, aby se vyplnila Písma proroků.“*

A dodává: *„Ale toto jest hodina vaše a*

moc temnosti.“ Jedni jsou ve tmě nevědomosti, druzí ve tmě zaslepenosti. Kéž je osvětí světlo věčné Moudrosti! Zazáří nad smutnými výjevy, z nichž vyjde spása světa. Stane se jen to, co Bůh ustanovil. Ježíš se vydává nepřátelům tiše a odhodlaně a učí tě ponechávat se s ním bez výhrady dobrotivé Prozřetelnosti Boží.

II. Jest učedníky opuštěn.

Tehdy všichni učedníci jej opustili a utekli¹⁹.

Viz, jak učedníci prchají. V jediném okamžiku zapomínají na všechna svá rozhodnutí. Všechny zázraky, všechna povzbuzující slova, všechno světlo milosti, všechna přijatá dobrodiní jim okamžitě mizejí z paměti, když vidí Mistra spoutaného. Tak křehká jsou předsevzetí, učiněná v prvním hnutí citelné horlivosti. Slíbili, že za něho dají život, a při prvním nárazu ustupují.

Pamatuj, že člověk je opravdu silný jen silou Boží. I když v srdci cítíš odvahu, přece všude máš s sebou vrozenou slabost. Proto, chceš-li zvítěziti, nedůvěřuj sobě.

Kam prchají bázliví učedníci? Snaží se ukryti a vzdalují se od toho, u něhož slabí jsou v bezpečí. Mají strach před smrtí, a prchají před tím, jenž jest a dává život. Může se ně-

kdo chovat nedůsledněji? Není nekonečně lépe dobrovolně býti s Ježíšem zajat?

Přístup k Ježíši, a než se k němu vrátí učedníci, potěš jej soucitem a láskou. Oni jej potom potěší horlivostí, která se již nebude bát ani utrpení ani smrti. Žádá Ježíš od tebe pro budoucnost něco jiného než vytrvalou věrnost? Slib, že mu nahradíš ty, kteří jej opouštějí; že u něho vytrváš, a bude-li třeba, že s ním i zemřeš.

277. SOUDNÍ ŘÍZENÍ

Mt. 26, Jan 18, Mk. 14, Luk. 22.

I. Spoutaný Ježíš je veden před soudnou stolicí veleknězovu.

Ti však, kteří Ježíše jali, odvedli jej k veleknězi Kaifášovi¹⁰, kde zákoníci a starší byli shromážděni.

Zaujmi místo u svého Spasitele. Pozoruj jej spoutaného uprostřed soldatesky, která myslí, že si k němu všechno může dovolit. Ale on nenaříká. Odpykává na této cestě všechny tvé nerozumné nebo hříšné počiny. Jde před tebou, abys již nebloudil. Vede tě k blažené věčnosti. Jdi za ním s důvěrou a s láskou.

Pros spoutaného Ježíše o radostnou ochotu k plnění úmyslů Božích, o srdce vnímavé ke všem hnutím milosti. Ujisti jej, že se dáš vésti nejen rukou mírnou a povolnou, ale

i hrubou a zraňující; a že ve všem budeš viděti Boží Prozřetelnost, která tě vede do nebe. Ježíš při utrpení smýšlí právě tak. Proto je tichý a trpělivý, mírný a statečný. Slíb mu, že ho budeš všude následovati.

II. Je tázán na své učení a na učedníky.

Velekněz¹ tedy otázal se Ježíše o jeho učednících a o jeho učení².

Ježíš je před svými soudci. Pyšným tohoto světa poskytuje obraz pokoření. Soudní radě se jeho moudrost bude zdáti směšnou. Nepřipouští to Ježíš proto, abys mu mohl obětovati svou pýchu? Pozoruj tedy zblízka prostředí, do něhož se tvůj milovaný Spasitel dává uvést z lásky a z milosrdenství k tobě. Slyš otázky soudcovy. Rozjímej o Ježíšových odpovědích: *„Já jsem mluvil světu zjevně, já jsem učil vždy v synagoze a v chrámě, kde se všichni židé scházejí, a tajně jsem nemluvil nic. Proč se mne ptáš? Zeptej se těch, kteří slyšeli, co jsem mluvil; hle, ti vědí, co jsem já mluvil.“*

Proč se mne ptáš? Našel jsi něco v mém učení, zač jsi mi dal tato pouta? Taž se mých učedníků, co myslí o mém učení. - Přiblíž se k nepřítelům Ježíšovým a řekni jim neohroženě, co myslíš o Ježíši, o jeho učení, zázra-

cích, příkladech. Zde musejí ustoupiti všechny lidské ohledy.

III. Je poličkován jedním ze služebníků nejvyššího kněze.

Když to pověděl, jeden z pochopů stoje tu, dal Ježíšovi poliček řka: „Tak odpovídáš nejvyššímu knězi?“ Ježíš mu odpověděl: „Mluvil-li jsem zle, vydej svědectví o zlém; pakli dobře, proč mě tepeš?“

Hle, jak špatně se zachází s Ježíšem! Poklekni před ním a pros ho za odpuštění. Ježíš tu již nemá na koho spoléhati. Hrozné jeho pokoření budí jen posměch přítomných.

Ale musí odpověděti. Táže se: Proč mě tepeš? Ježíš snáší tu potupu, aby dostiučinil za tvou pyšnou nedůtklivost; ale i proto, aby tě potěšil a povzbudil svým příkladem. Budeš-li nespravedlivě obviněn a budou-li s tebou jednati zle, připomeň si úděl Mistrův. Ó má duše, dovedeš z tak vzácných upozornění čerpat duchovní prospěch?

278. KŘIVÉ SVĚDECTVÍ

Mt. 26, Mk. 14.

I. Ježíš je obviněn křivými svědky.

Velekněží pak a celá velerada hledali křivého svědectví proti Ježíšovi, aby ho mohli vydati na smrt, ale nenalezli, ačkoli mnoho svědků křivých předstoupilo.

Pozoruj Syna Božího uprostřed žalobců. Je soudcem živých i mrtvých a nechává se předvolati před nejhoršího soudce na světě. Nepřipouští to proto, abys mohl kdysi naléztí milosrdenství před soudnou stolicí Boží? Je předmětem pomluv. Tím nás chce osvoboditi od spravedlivých obvinění v den posledního soudu.

Postav se mu po boku. Slyš, co proti němu svědčí uražená pýcha, lidský ohled, přetvářka, sobectví, pomsta, touha líbiti se lidem a všechny vášně, které Evangelium odsuzuje.

Je proti němu mnoho svědků. Udavačů přibývá, poněvadž doufají, že z pomluv proti Ježíši budou mítí prospěch. Ale nemohou se porozuměti. Může někdo svědčiti proti věčné Moudrosti? Vtělila se, aby učinila v tvorstvu pořádek, a lidé ji chtějí usvědčiti, že vnesla mezi ně nepořádek. Všechna ukázněnost pochází od ní, a lidé ji viní, že rozsévá vzpouru. Podej za to Moudrosti Boží smírné dostiučnění. Život Ježíšův nezavdal příčiny k žalobě. On je věčná Pravda, proto musí trvati na tom, co řekl a co žádal. Přidej se odhodlaně k němu.

II. Ježíš mlčí.

Tu povstal velekněz a řekl jemu: „Nic neodpovídáš na to, co tito proti tobě svědčí?“ Ale Ježíš mlčel.

Klaněj se podivuhodnému mlčení vtělené-

ho Slova. Nač Ježíš myslí, jsa obklíčen zuřivou nepřizní a ozbrojenými spiklenci?

Myslí i na tebe, má duše. Ježíš mlčí, aby tě spasil. Svou při ponechává lidem, aby mohl tvou při zastávat u Otce. Kdyby se ospravedlnil, nemohli by ho odsouditi na smrt a ty bys nebyl vykoupen. Raději mlčí a umírá. Co mu dáš za tolik lásky?

Proč neodpovídáš? táže se velekněz. Ježíš neodpovídá, aby nás naučil mlčeti, když jsme nespravedlivě obviňováni. Mlčí, aby nás naučil zříkati se z lásky k Bohu sebelásky a pýchy. Mlčí, aby nám připomenul, že máme v nebi zastánce, i když nás všichni lidé obviňují.

Snaž se vniknouti do Mistrova Srdce. Nenávistná zuřivost nepřátel v něm nevzbudila ani nejmenší hnutí trpkosti a nevole. Stůj co stůj chtějí, aby byl vinen; a on svoluje, aby se vinen zdál. Když ospravedlňování se stává zbytečným, je mlčení nejdůstojnější obranou. Zvláště mlčení vnuknuté láskou, která zapomíná a odpouští.

Rozjíměj o mlčení Ježíšově v soudní síni. V tom rozjímání najdeš potřebnou sílu, abys dovedl tlumiti zbytečné myšlenky, rozumování, reptání, nářky, které tě připravují o vnitřní mír, o trpělivost a pokoru. Zapomeň i ty po boku svého Mistra na projevy závisti, lži a pomluv proti tobě. Trpíš-li nespravedlnost

od lidí, spokoj se tím, že se odvoláš k spravedlnosti Boží. Obětuj se se Synem Božím, který se dává za tebe.

279. ODSOUZENÍ NA SMRT

Mt. 26, Luk. 22, Mk. 14.

I. Ježíš je znovu vyslýchán Kaifášem.

I řekl mu velekněz: „Zapřisáhám tě skrze Boha živého, abys nám pověděl, jsi-li ty Mesiáš, Syn Boží?“

Vrať se k Ježíši do soudní síně. - Není to velká čest, míti podíl v jeho potupě?

Kaifáš se táže: Jsi ty Kristus? Velekněz projevuje, na čem jedině mu záleží. Rád by našel jiné důvody k odsouzení Ježíšovu, ale zůstává mu jen tento. Je to vskutku jediný a pravý důvod, pro který Ježíš musí zemřít. Umírá jen proto, že je Kristus, vyslanec Boží, Spasitel světa.

Zapřisáhám tě skrze Boha živého. Tak znesvěcuje Kaifáš svaté jméno Boží. Považ, jak hříšně jedná, kdo volá Boha na svědectví svých lživých slov, nekalých úmyslů, zlých činů. Neodsuzuje za takové rouhání sebe samého? Vzbud' v srdci bázeň před spravedlností Boží.

II. Prohlašuje se slavnostně za Syna Božího.

Dí mu Ježíš: „Ty jsi to řekl; avšak pravím vám: od

tohoto času uzříte Syna člověka seděti na pravici moci Boží a přicházeti v oblacích nebeských.“

Ježíš hned odpovídá. Když šlo jen o jeho obranu, mlčel. Jakmile jde o čest Boží, mluví. Ví, že jeho odpověď ho bude stát život. Avšak není život člověku dán, by sloužil k slávě Boží?

Co odpovídá? Ty jsi to řekl, já jsem. Nevěra kolem něho protestuje. Ty však klekni k nohám toho, který se slavně a jistě prohlašuje Kristem, Synem Božím. Klaněj se mu a řekni: Věřím, protože to řekl.

Rozjímej o slovech, která k tomu prohlášení přidává. Uvidíš Syna Božího v celé božské velebnosti. Stál jsem před tvou soudnou stolicí jako zločinec, ale jsem tvůj soudce. Zahrnuješ mě pohrdáním, ale objevím se ti v lesku slávy, která tě obrátí v prach. Odsuzuješ mě na smrt, ale já budu souditi tvůj soud, zahambím tvé pomluvy, odhalím tvou přetvářku. - Tak prohlašuje Ježíš s nekonečnou vznešeností, kdo je, co bude dělat a čeho se má od něho obávat ten, kdo jej zamítá a odsuzuje. Pros jej, aby dokončil svou myšlenku a zjevil ti, co mohou od něho doufat, kteří jej milují a v něho věří.

III. Je k smrti odsouzen jako rouhač.

Tu velekněz roztrhl své šaty²³ a řekl: „Rouhal se! Co ještě potřebujeme svědků? Ejhle, nyní jste slyšeli rouhání. Co se vám zdá?“

Slyš, jak je Pán odsuzován na smrt. Kaifáš volá: Rouhal se! Předstírá hrůzu z toho, co slyšel, ale ve skutečnosti je rád. Našel, co hledal, totiž záminku, aby mohl Ježíše odsouditi. K čemu potřebujeme svědků? Sám se prohlásil hodným smrti. Kdo se veřejně prohlásí za posla Božího, za apoštola k spáse duší, jest světem již odsouzen. Pojď a načerpej k tomu u Mistra odvahu. I ty musíš umřítí.

A oni všichni ho odsoudili na smrt. Všechno shromáždění je se svou hlavou zajedno. Syn Boží je odsouzen svými tvory. Všechno na světě mu děkuje za život, a on jest uznán za nehodna života. Odvolej se, ne k Spravedlnosti, ale k Milosrdenství. Pro nekonečnou dobrotu Boží, aby nevděčnicků ušetřila. Proč dovoluje, aby šli až do všech důsledků, ne-li proto, abys ty byl ušetřen? Ježíš je odsouzen a obětován místo tebe.

Klaněj se božskému Odsouzení. Což nese břímě tvých nepravostí? Všechno stvoření pronáší rozsudek proti tobě: Hoden je smrti! Ale Syn Boží tomu brání. Rozsudek, pronesený proti tobě, přijímá na sebe. Hleď se mu za to odvděčiti. Odsud na smrt vše, co je v tobě zdrojem hříchů. Ježíš je hoden žítí, ale ty musíš umřítí.

280. JEŽÍŠ V SOUDNÍ SÍNI

Mt. 26, Mk. 14, Luk. 22.

I. Ježíš je od strážců tupen.

Poté mu plivali do tváře a bítí jej pěstí, jiní ho políčkovali.

Pojď a pozoruj tupeného Mistra. Před svými strážci jest jen obyčejným odsouzencem, bytostí, hodnou největšího opovržení, nehodnou ohledů. A podle toho s ním jednají.

Viz, jak mírně, trpělivě a velkodušně Ježíš trpí toto hanebné zacházení. Neodvrací se, neříká „již dost!“ Modlí se, odpouští, vydává se. Hledej vše, co ti může vnuknouti láska, zbožnost, vděčnost, a nabídni mu to na smír.

Nezneuctil jsi jej i ty? Nebils jej přímo do tváře vzpourou proti Bohu? Nepoplivals jej špinou svých chyb? Poznej ošklivost hříchu na jeho tváři zneuctěné lidskou zlobou. Obviňuj se ze všeho, co potupného Ježíš trpí. U jeho nohou se slzami lituj hříchů. Slib, že za ty urážky budeš činití pokání.

II. Je vydán posměchu.

A zakryvše ho bítí ho v tvář a tázali se ho: „Hádej, kdo jest, jenž tě udeřil?“ A mnoho jiného, rouhající se²⁴, mluvili proti němu.

Tvůj Spasitel nezůstane ušetřen ničeho. Za-

vazují mu oči, aby posměch byl tím citelnější a potupnější. Prozřetelnost Boží to dovoluje. Ježíš chce vyčerpati kalich utrpení až na dno, než jej podá svým učedníkům a mučedníkům. Nebudeš si potom moci naříkati. On trpěl napřed a mnohem více, než bys mohl trpětí ty.

Přístup na program poučování, který se před tebou odhaluje. Ježíš se zavázanýma očima rozpíná po tobě náruč. Nehledí na tvé chyby, zavírá oči přede vším, co by tě mohlo od něho vzdalovati. Odložil lesk své velebnosti a oděl se v bídné cáry. Je zasypán pohanou a chce tě přivínouti na Srdce. Chce ti říci důvěrně, že nic není sladšího než pokorenění, je-li jím Bůh oslaven.

Jdi a přitul se k němu. Dej se mu poznati a řekni: To jsem já, Mistře! Nepřišel jsem tě týrat, ale klanět se ti, milovat a těšit tě.

Raduj se, že cítíš, kterak ruka Syna Božího tiskne tvou ruku. Jsi jeho, poznává tě. Doprovod' jej do žaláře, poklekní k němu a řekni, co ti srdce vnuká.

281. PETROVO ZAPŘENÍ

Luk. 22, Jan 18, Mt. 26, Mk. 14.

I. Petr se nemoudře vydává v nebezpečí,
že se Mistru zpronevěří.

Když udělali oheň uprostřed dvora²⁵ a se kolem posadili, Petr sedl si mezi nimi, poněvadž byla zima²⁶.

Tvé slabosti se zde podává naučení o nekonečném milosrdenství. Bůh Otec připouští pokoření knížete apoštolů, budoucí hlavy Církve, aby upevnil své věrné.

Pozoruj Petra mezi Ježíšovými nepřáteli u ohně. Co tam dělá? Vzpomeň si, co slíbil. Slíbil, že se ukáže, a skrývá se. Přisahal Mistru vynikající věrnost, a schovává se. Staví se cizím, ač se zapřisahal, že ho nezapře. Politováním hodné výmluvy, nesprávná opatrnost, nemoudré vydávání se v nebezpečí ho disponují k útěku a k odpadlictví.

Dává se do boje beze zbraně. Nemá potuchy o své vlastní slabosti ani o síle a lstivosti nepřátel. Nedbá upozornění ani zkušeností, spoléhá nerozumně na nahodilou pomoc. Čas míjí, Petr čeká na konec. Lze se za takových okolností uchránit pádu?

Usedni vedle Petra. Uvidíš zde vývoj a následky své neopatrnosti a svých chyb. Nepoznáváš se?

II. Třikrát zapírá Mistra.

I přistoupila k němu jedna služebná a řekla: „I ty jsi byl s Ježíšem Galilejským.“ Ale on přede všemi zapřel řka: „Nevím, co pravíš.“

Představ si okamžik, kdy Petr klesá. Táhá se ho: Nenáležíš k těm lidem? Bez váhání odpovídá: „ne“; a dodává: „*Neznám toho člo-*

věka.“ Již pohled na nebezpečí odnímá malomyslné duši duchapřítomnost, rozvahu, vědomí povinnosti.

Rozjímej, jak ta odpověď Krista Pána zabolala. Ježíš nic neopominul, aby se dal Petrovi dokonale poznati, a Petr z lidských ohledů a ze strachu před utrpením praví: Neznám toho člověka. Nevím, je-li dobrý, nevím, odkud je, nevím, co chce, nevím, mluví-li pravdu. - Co čeká Petra, nezasáhne-li zde milosrdenství Boží? Víc než hodinu Petr setrvává v nečestném popírání, a to jen několik kroků od uraženého, potupeného, odsouzeného Mistra. Jak nejistá a nestálá může býti i vůle přímá a duše oddaná! Vidíme z toho, že jsme často tím více vydáni chybě, čím více se domníváme, že jsme jí neschopní. Poznej svou vlastní křehkost v slabosti nerozvážného apoštola.

Pozoruj, kam až Petr klesl. Hleď se vžítí do jeho vnitřní nesnáze a zármutku. Všimni si, které výčitky zmítají jeho svědomím. Viz, kam zavádí nedostatečná bdělost, sebedůvěra, nerozum, nerozvážnost. Zadáme-li si a smlouváme-li s nepřáteli Ježíše Krista, padáme do neštěstí. Vzápověj nekonečné Milosrdenství.

III. Uvědomuje si své pochybení a hořce pláče.

Pán se obrátil a pohleděl na Petra. Petr rozpomenul se na slova Páně, jak mu řekl: „Prve než kohout zazpívá, zapřeš mě třikráte.“ I vyšel ven a plakal hořce²⁷.

Pozoruj výjev milosrdenství Páně. Postav se s provinilým apoštolem tak, aby vás Pán zahlédl. Jeho pohled působí na duši jako sluneční paprsek na zmrzlou zem. Všechny zárodky života se hýbou a přicházejí na světlo. Mizí vše, co překáželo vzrůstu. Ztrácí se vše, co zatemňovalo nebo tlumilo pravdu. Šťastná chyba, která slabou duši trvale upevní!

Petr si najednou uvědomuje, co učinil. Vstupuje do plného světla. Vidí sebe samého a rodí se k pravému životu. Viz, jak zalévá slzami neplodnou půdu své duše. Projevuje pokoru, naději, vše, co činí duši silnou. Odkládá domýšlivost, lidské ohledy, bázeň před utrpením, vše, co duši zeslabuje. Apoštol se stává základním kamenem, který odolá všem nárazům. Ježíš volil dobře. Jeho dílo je dokonáno. Může zemřít.

Tak i naše chyby jsou v plánech Božích. Moudrost Boha Otce i při našich chybách s námi dojde cíle. Ponechává-li Ježíš na okamžik Petra jemu samému, činí to proto, aby se Petr odpoutal od sebe samého. Tak Petr konečně nabývá i osobní zkušenosti.

Čerpej z toho užitek i ty a upevní se navždy a pro všechny situace v důvěře v Boha. Milosrdenství Boží, které odpouští nevěrnému apoštole, bude vždy ochotno odpustiti i tobě. Ježíš vyžaduje jediné podmínky: abys

k této úplné důvěře v něho přidal naprostou nedůvěru v sebe.

282. ODVOLÁNÍ K PILÁTOVI

Mk. 15, Mt. 27, Luk. 23, Jan 18.

I. Ježíš je z vězení veden k Pilátovi.

Hned ráno²⁸ velekněží se staršími a zákoníky, a to celá velerada, učinivše nález a svázavše Ježíše, odvedli ho a vydali Pilátovi²⁹.

Jdi k božskému Mistru. Dnešní den je poslední jeho smrtelného života. Začíná Velký pátek. Poklekní mu k nohám a pros, aby ti dal poznati, kolik velkodušnosti a lásky vkládá do svého utrpení. Podej mu své srdce, aby je učinil soucitným a schopným svatých citů a velkodušných rozhodnutí.

Viz jeho nepřátele. Jde jim o to, aby rozsudek smrti, pronesený nad Ježíšem, byl vykonán. Svázali Ježíše, aby jej vedli k Pilátovi. Kráčeť zbožně s tímto průvodem. Beránek Boží se jde obětovat za hříšníky. Oběť líbezná vůně se místo tebe klade na oltář. Velekněz Nového zákona jde obětovati svou první mši, svou mši krvavou.

Připravuj oběť; žehnej Veleknězi. Projevuj mu své úmysly a následuj ho odhodlaně. Jeho objevení v městských ulicích dráždí k urážkám a opovržlivým poznámkám. Přivlastni to

sobě; tobě náleží to pohrdání. Tys pravým viníkem, ty máš zemřít. A když lidé Ježíši zlořečí, povolávej mu slávu. Volej hlasitě: Hosanna Synu Davidovu! Požehnaný, jenž se béře ve jménu Páně!

II. Je před vladařem obžalován, že bouří lid.

Tedy Pilát vyšel k nim a řekl: „Kterou obžalobu vedete proti tomuto člověku?“³⁰ Odpověděli mu: „Kdyby tento nebyl zločincem, nevydali bychom ho tobě.“

Zástup se zastavuje u soudní síně Pilátovy. Pozoruj, co se děje. Slyš, co se mluví. Lidé, které Ježíš zahrnul milostmi, žádají jeho smrti.

Pilát se táže: Kterou žalobu vedete proti tomuto člověku? - Je to zločinec, křičí zátup. Takové odměny se dostává Ježíši za všechna dobrodíní, za poskytnutou útěchu, za četná uzdravení, za přemnohá odpuštění. Činil jen dobro, a chtějí mu jen zlo. Jednal s lidmi jako bratr a přítel, a odplácejí mu zlořečením a voláním: Ukřižuj!

Pozdvihni své myšlenky nad tuto vzpouru. Bůh Otec řídí ty události. Moudrost Boží používá lidské zloby k svým úmyslům. Ježíš je zná a přijímá je za své. Klidně přijímá nevděčnost, velkodušně se vydává hanebnému odsouzení. V skrytosti svého srdce obětuje Otci s nevýslovnou synovskou láskou dokonalou obětí slávy. Než umře na kříži, chce u-

mřítí vší lidské poctě. Zlomíš konečně pouta, kterými se držíš marné slávy a nepravé ctí? Zřekneš se konečně světského ducha?

283. ZOUFALSTVÍ JIDÁŠOVO

Mt. 27.

I. Jidáš se dovídá o odsouzení Mistrově.

Tehdá Jidáš, jenž ho zradil, vída, že jest odsouzen, jat jsa lítostí, vraceł třicet stříbrných.

Pozoruj zrádce Jidáše mezi Ježíšovými nepřáteli. Zamračeně a trpce pozoruje, co se děje. Vidí svůj zločin v celé nahotě. Uspané svědomí se probouzí. Najednou si zřetelně připomíná všechno, zač byl Mistru povinen úctou, láskou a vděčností. Připomíná si vše povzbuzující, spasitelné, vše, co jej kdysi přivedlo k Ježíši. Připomíná si všechnu čest a slávu apoštolátu, všechny projevy dobroty, kterých se mu dostalo od Ježíše, i jeho dojemná poslední slova v okamžiku, kdy jej zrazoval.

Přirovnává to vše k nepatrné ceně třiceti stříbrných, které dostal za zradu. Hle, co člověk získává, když zrazuje Ježíše Krista!

II. Jde ke knížatům kněžským a obviňuje se ze svého zločinu.

Vraceł třicet stříbrných velekněžím a starším, řka:

„Zhřešil jsem, zradiv krev spravedlivou.“ Ale oni řekli:
„Co nám do toho? Ty se hleď!“

Jidáš si vyčítá zločin. Snaží se učiniti krok na cestě k polepšení. Ale zlý duch mu hází novou smyčku. Když člověka svede k zločinu, snaží se všemožně přivésti jej k zoufalství. Přesvědčuje ho, že lítost je marná, odpuštění nemožné. Zoufalství je největší vítězství zlého ducha.

Co měl Jidáš učiniti? Měl si vzpomenouti na to, co mu Mistr řekl o nekonečném milosrdenství Božím. Měl jíti k Matce Ježíšově a prositi ji, aby se ho ujala. Měl jíti k ostatním apoštolům a projevit jim svou bolest.

Co však on činí? Jde k spoluvinníkům. Dokonává svou záhubu. Co z toho může vzejíti? Volá: Zhřešil jsem, zradiv krev spravedlivou. Dopustil jsem se zločinu. - Odpovídají mu: Co je nám po tom? Co je nám po tvé lítosti? Zaplatili jsme ti, cos chtěl. Jsme s tebou vypořádání. Hle, to může čekati ten, kdo opouští Boha, aby se zalíbil světu. Ale Bůh přijme vždy kajícího hříšníka.

III. Zoufá si.

I pohodil stříbrné v chrámě a vzdálil se; a odešed osídlem se oběsil.²¹

Viz, jak Jidáš v chrámě pohazuje peníze za svou zradu. Co mu ještě zbylo? Nic. Ma-

licherné statky, kterým dal přednost před statky věčnými, nyní nenávidí. Takovou cenu má všechno uspokojení, koupené za věčnou spásu.

Sleduj nešťastného apoštola. Nemůže již snést ani pohledu na svůj zločin, ani ostrých výčitek svědomí, ani své hanby. K svatokrádeži, které se dopustil, přidává největší zbabělost.

Když člověk po spáchané chybě je přístupný výčítkám svědomí a přemýšlí o nápravě, projevuje pravou velikost. Člověk zbabělý, aby unikl okamžitému zahanbení, si raději bere život. Tak jedná Jidáš. Nepracuje usilovně o nápravu, touží zbaběle zmizeti. Sám se odsuzuje na smrt.

Klaněj se spravedlnosti Boží, vida prokletou mrtvolu. Vzbud' bázeň před soudy Božími. Vzpomeň kajících slz, které v téměř okamžiku a snad nedaleko prolévá apoštol Petr, který se také provinil zbabělým zapřením. Přirovnávej.

284. SOUDCE A OBŽALOVANÝ

Luk. 23, Jan 18, Mt. 27, Mk. 15.

I. Ježíš je obviněn před Pilátem, že ruší veřejný pokoj.

Počali žalovati na něho: „Tohoto jsme našli, an převrací národ náš, brání dávatí daně císaři a praví, že jest Mesiáš, Král.“

Slyš, jak žalují na Ježíše. Práví: Je zločinec. Pilát chce vědět, co zlého učinil. Hle, nepravost, nepravá zbožnost, závist přednášejí své stížnosti proti Ježíši Kristu. Volají: Je to svůdce! Pohrdá národními zákony, protiví se světské autoritě, ruší klid v rodinách, svádí a podvádí prostý lid, vydávaje se za vyslance Božího.

Neslyšíš tak volati od století do století? A z toho nenávislného hlomozu se k tobě nese prosba Ježíšova, abys rozjímal o jeho učení, vzpomínal na jeho život, přesvědčil se o pravdě jeho slov a jeho božského poslání.

Co činíš ty, abys obhájil a vyhrál jeho při? Abys odmítl námítky a podporoval v svém okolí jeho autoritu? Jak horlíš pro práva Ježíše Krista?

II. Vysvětluje Pilátovi své božské království.

Pilát tedy vešel opět do soudní síně, povolal (k sobě) Ježíše a řekl mu: „Ty jsi král židovský?“

Vystup s Ježíšem na schody soudní síně. Jdi za ním až k soudci. Poslouchej pozorně, jak se ho Pilát dotazuje.

Ty jsi král židovský? Proč se ho táže? Ze zvědavosti? Z nejistoty? Přece Ježíšova skromnost, jeho chudobný a pokorný zjev nedávají podnět ani k stínu nedůvěry.

Nevnuká mu Bůh tu otázku, aby tě poučil?

Potřebujeme takových poučení, která nabývají přesvědčující autority okolnostmi, za kterých jsou dána. Nyní má Kristus vhodnou příležitost, aby mluvil o svém království. „*Království mé není z tohoto světa. Kdyby z tohoto světa bylo království mé, služebníci moji bránili by, abych nebyl vydán židům; ale království mé není odtud.*“ Netoužím vládnouti nad těly; nýbrž nad dušemi. Nejsem králem časnosti, nýbrž věčnosti. Mé království nemá silnou armádu. Pohrdá se jím; vítězí utrpením. Má jiný účel než království pozemské. Jde jinými cestami. Nikomu není ke škodě.

Pros Ježíše, aby dále o tom mluvil v tvém srdci. Co ti ještě poví? Není-li mé království z tohoto světa, nejsou ani moji poddaní z tohoto světa. Neřídí se světskými zásadami, nelnou k nim, neskládají v ně svou naději. Pohrdají věcmi pomíjejícími a hledají jen dobro nadpřirozené. Ježíš to často říkával za svého života a před smrtí to zdůrazňuje. Přihlas se u něho za věrného poddaného. Podrob se jeho žezlu, vzdej mu čest jakožto božskému Králi.

III. Prohlašuje, že přišel na svět hlásati pravdu.

I řekl mu Pilát: „Tedy králem jsi ty?“ Ježíš odpověděl: „Ano, já jsem král. Já jsem se k tomu narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší hlas můj.“

Pilát z toho činí závěr: Tedy králem jsi ty? Ježíš odpovídá: Ano, já jsem král.

Pozoruj svého krále. Upozorni na něho i své okolí. Uznávej božskou autoritu i pod zjevem chudobným a pokorným. Tento spoutaný člověk je králem králů. Ano, já jsem král, praví. Mám poddané, budu kralovati, půjdu na výboj.

Slyš, jak tvůj král rozvíjí svou myšlenku a uklidňuje mocné tohoto světa. Není mým úkolem vypisovati daně ani veletí armádám, nýbrž hlásati věčné pravdy, dávati duším světlo pravého života, poskytovat jim prostředky, aby vstoupily se mnou do království Božího. Proto jsem přišel na svět.

Nestačí toto vysvětlení? Pravda je nejvyšší dobro, které můžeme dáti duším. Není tedy ten, kdo dává pravdu, hoden vládnouti? Ale abychom pravdu ocenili, musíme ji milovati. Pilát odpovídá ledabyle: „*Co je pravda?*“ To, co pravíš, nás nezajímá.

Ukaž nesouhlas s pochybovačnou lhostejností Pilátovou. Věčná pravda se projevila, musíš ji milovati horoucně. Pros Mistra, aby, než zemře, dokončil svá poučení i své myšlenky, rozptýlil temnoty, vyvrátil každou námitku a dal ti plnou pravdu, pro kterou žil a pro kterou máš žít i ty.

285. ŽALOBCI

Luk. 23, Mk. 15, Mt. 27.

I. Ježíš jest od Piláta prohlášen nevinným.

Pilát svolav velekněze i náčelníky a lid, řekl k nim: „Přivedli jste mi tohoto člověka, jako by odvracel lid. A hle, já konaje šetření před vámi, nenalezl jsem na tomto člověku žádné viny v těch věcech, které na něho žalujete.“

Ve vřavě pomlouvačných žalob se zvedá jeden hlas, aby Ježíše ospravedlnil. Přidej se k němu a řekni žalobcům: Tento člověk nic zlého neučinil. Ježíš není takový, za jakého jej máte. Je pokojný, pravdivý a spravedlivý.

Zatím hluk kolem soudní síně vzrůstá. Přibývá žalobců i soudců. *Ale oni naléhali na něho velikým křikem, žádajíce, aby byl ukřižován. A jejich křik se rozmáhal.* K čemu tolik žalobců? Protože Ježíš před soudem zastupuje všechny hříšníky. Všechny žaloby, které byly proneseny proti člověku od počátku světa, musejí zde míti ozvěnu. K čemu tolik obviňování? Protože obžalovaný nese břímě všech nepravostí, je obviňován ze všeho, čeho my jsme se dopustili. Je to veřejná zpověď padlého člověka před soudnou stolicí Pilátovou.

Vzdal se hlučného davu. Poklekni zbožně u smírné Oběti a při každé žalobě, kterou zaslechneš, bij se v prsa a říkej: Má vina! Ano,

dobrý Mistře, má vina, má největší vina, že na tebe žalují, že tě urážejí, že tě vydávají na smrt. Jsi obětí hněvu, kterého zasluhují mé hříchy. Všeho, z čeho tě obviňují: nepoctivosti, lži, pýchy, ctižádosti, nespravedlnosti, bezbožnosti, všech těch hříchů jsem se dopustil i já a jiní hříšníci. Vyznávám se z toho, lituji toho. Vypros mi od Otce odpuštění. Slíbují pokání.

II. Mlčí k žalobám, kterých přibývá.

Pilát otázal se ho opět: „Nic neodpovídáš? Hle, jak velké věci žalují na tebe!“ Ale Ježíš neodpověděl již nic, takže se Pilát podívil.

Prohlášení Pilátovo žalobce neuklidňuje, spíše je popouzí. Soudce pomýšlí na nový výslech.

Praví: Neslyšíš, co všechno se proti tobě mluví? Ježíš slyší, ale nevšímá si. Dobré svědomí mu stačí. Pohrdání světa ho nedojímá. Odvolává se od soudu lidského k soudu Božímu. Až přijde hodina obrany, zjeví se všem. Ježíš umí čekat.

A proč by také mluvil? Stojí před soudem za nás. Musí zaujmouti postavení, v kterém bychom my byli před rozhněvanou spravedlností Boží.

Jak by ti bylo, kdybys ve světle Božím viděl všechny své hříchy a nekonečnou Boží

svatost? Jak by ti bylo při spravedlivých výtkách? Mohl bys jen sklopiti oči a zahanbeně mlčeti. Lze něco namítati, když Pravda žaluje? Mohl bys jen prositi Soudce o milosrdenství. Ježíš to zde činí místo tebe. Mlčí, modlí se, ponechává se božskému hněvu, a bys ty byl ušetřen. Co učiníš pro toho, jenž tolik učinil pro tebe?

286. JEŽÍŠ PŘED HERODEM

Luk 23.

I. Ježíš je potupně veden k Herodovi.

Ale oni usilovali řkouce: „Bouří lid, uče po všem Judsku, počav od Galíleje, až sem.“

Vrať se do soudní síně. Slyš nové žaloby. Se všech stran se volá: „Bouří lid!“

Nemluví takto právem? Ano, Ježíš bouřil lid, ale ne jako svůdce, nýbrž jako Spasitel. Osvěcoval lid, probouzel u něho svou naukou nadšení, povzbuzoval lid svými ctnostmi, velikodušností, nezištností, svými velkými příslibeními. Tato žaloba slavně ospravedlňuje jeho chování.

Co však činí Pilát? Snaží se Ježíše zachrániti lidskou moudrostí. Snaží se vlastní odpovědnost svaliti na jiného. *Tu Pilát, uslyšev o Galilei, otázal se, je-li ten člověk galilejský. A zvěděv, že je z moci Herodovy, poslal*

jej k Herodovi, který byl také v Jerusalemě v ty dni.

Proč nechává Bůh svého Syna v slabých rukou Pilátových? Mohl soudce pro svého Syna vybrati. Vybral mu takové, kteří nepoužijí příležitosti, aby ho vytrhli z nepřátelských rukou. Je třeba oběti.

Viz tu oběť na cestě do paláce Herodova. Ježíš se podrobuje úmyslům božské Spravedlnosti. Neodmítá žádného ze soudců. Připouští, aby všichni, kdo mají moc, měli podíl v jeho odsouzení. Jdi za Ježíšem. Připrav se s ním na pokoření a na oběť.

II. Stane před Herodem, ale na jeho otázky neodpovídá.

Herodes³² uzřev Ježíše velmi se zaradoval, neboť byl odedávna žádostiv uviděti ho, poněvadž o něm mnoho slyšel a nadál se, že ho uzří nějaký zázrak činiti.

Pozoruj Mistra před Herodem. Co tam činí? Proč přišel? Snaž se vniknouti v to tajemství. Má se vězňům dostati vykoupení, hříšníkům smíření, učedníkům povolání, Syn Boží má dokonati vykupitelské dílo.

Herodes jej přijímá nejprve slušně. Vidí v tomto setkání dobrou příležitost pobaviti se, pohovořiti si, ukojiti zvědavost. To není vhodná příprava k přijetí a slyšení pravdy. *I vyptával se ho mnoha slovy, ale on mu nic*

neodpovídal. Před těmi, kdo nejsou hodni odpovědi, Ježíš mlčí. Věčná Moudrost se moudrosti světské skrývá a činí se jí nedostupnou. Ale k pokorným mluví a projevuje se jim. Ráda s nimi hovoří. Od ní se dovíš, co ještě nevíš. Odlož u nohou Ježíšových všechnu pýchu, umíněnost, zlomyslnost, zbytečnou zvědavost, nekalé úmysly.

Herodes neuslyší od Ježíše ani slova, ani neuvidí jeho zázraků. Ježíš činí zázraky, jen aby pomohl lidem, kteří mají dobrou vůli, poznati všemohoucnost a nekonečnou dobrotu Boží. Uvidíme zázraky, jen když budeme pokorní a ochotní z nich těžiti.

III. Zacházejí s ním jako s bláznem a opovrhují jím.

I pohrdnul jím Herodes se svým komonstvem a posmíval se mu, obléknuv jej v roucho bílé, a odeslal jej nazpět k Pilátovi.

Tvůj Spasitel je vydán veřejnému pohrdání. Jeho mlčení považují za pomatenost a podle toho s ním jednají.

Viz, jak Ježíš obléká roucho bláznů. Činí to statečně jako Spasitel duší a prostě jako nejpokornější učedník. To bílé roucho nám vrátí nevinnost, ale Ježíš je zaplatí ctí. Zlíbej je se slzami. Poznej pravou velikost, po níž máš podle vůle Ježíšovy toužiti. Na pošetí-

lou moudrost světskou odpovídej ode dneška moudrou pošetilostí.

Projev Ježíši vroucí lásku a nabídni mu na smír hold nebe i země. Snaž se, aby pro tvou věrnost zapomněl na pohrdání, kterého se mu dostalo od vraha jeho Předchůdce. Vzdej se navždy touhy po nepravé cti světské.

287. JEŽÍŠ A BARABÁŠ

Luk. 23, Mt. 27, Mk. 15, Jan 18.

I. Pilát znovu prohlašuje Ježíše za nevinného.

Pilát svolav velekněze i náčelníky a lid, řekl k nim: „Nenalezl jsem na tomto člověku žádné viny v těch věcech, které na něho žalujete. Ale ani Herodes ne, neboť poslal ho zpět k nám. Hle, nic smrti hodného ne- učinil. Potrestám ho tedy a propustím.“

Usedni pokorně k božskému Mistru, vydanému závidění a lidskému nevděku. Hledej, co bys Ježíši nabídl na smír, a zbožně mu to obětuj.

Nenalézám na něm žádné viny; není buřič, neodvrací lid od povinnosti. Tak věčná Moudrost, když uzná za dobré, vyjevuje pravdu. Ponechej se jí.

Ale Pilát usuzuje tak, jak usuzují otroci lidských ohledů. Praví: Potrestám ho tedy. Nezáleží mu na spravedlnosti, chce se jen dostat z nepříjemné situace. Dbá více svých osobních zájmů než odpovědnosti před Bohem.

Bojí se, co řekne svět, zastane-li se Ježíše. A domnívá se, že z toho, co viděl a slyšel, může souditi, že Ježíš je člověk bezvýznamný a že se mu neublíží, když se s ním jedná zle.

Ježíš připouští, aby se naň tak hledělo. Ačkolí je nevínen, musí snést tolik týrání. Vzpomeň si ještě jednou, že Ježíš trpí jako oběť. Klaněj se mu.

II. Přirovnávají ho k Barabáši.

Měl pak tehdy pověstného vězně, který slul Barabáš. Když se tedy sešli, řekl jím Pilát: „Koho chcete, abych vám propustil? Barabáše či Ježíše, jenž slove Mesiáš?“

Tímto hanebným přirovnáním se projevila neobyčejná slabost Pilátova. Syn Boží je postaven na roveň nejhorším zločincům. Ježíš je přirovnán k Barabáši. A to nevýslovné pokorení přijímá dobrovolně před nesmírným zástupem.

Co z toho poznáváš? Lásku Ježíšovu k nám. Ježíš jako by řekl: Miluji vás a dokáži vám to. Pozoruj ho vedle Barabáše. Stal se méně krásným a méně hodným následování? Pilát se táže: Koho chcete, abych vám propustil? Odpověz mu. Ježíš tolik dobrého učinil, dej tedy přednost jemu a Evangelii přede vším stvořením a před každým hříšným uspokoi-

jením. Dej mu přednost na smír za to, žes tolikrát dal přednost jeho nepřátelům.

Co činiš po každé, když souhlasíš s chybou? Podrobuješ Mistra tomu nečestnému přirovnání. Kolísáš-li mezi zákonem Božím a svým osobním uspokojením, kolísáš mezi Ježíšem a Barabášem. Pokoř se u nohou pokořeného Syna Božího.

III. Pilátova žena se ho zastává.

Ale když seděl na soudné stoličce, vzkázala mu manželka jeho: „Nic neměj s tímto spravedlivým; neboť jsem dnes ve snách mnoho vytrpěla pro něho.“

Slyš, jak pohanská žena ostýchavě hájí Ježíše. Prozřetelnost Boží bdí, když duším hrozí nebezpečí. Když pohanská žena se nebojí mluvit, co má činiti učedník?

Poslechne Pilát vnuknutí Božího? Ne; nemá zájmu o to, aby zvítězila spravedlnost. Řídí se svými vlastními neprozíravými myšlenkami. Máme-li v rukou moc, nestačí zlo jen mírniti, nýbrž musíme je potírati odhodlaně. Ustupujeme-li zlu, činíme je všemohoucím.

Všechna odpovědnost padá na Piláta. Lituji ho. Uč se ovládati sebe a tak vládnouti jiným. Uč se vyprošťovati Ježíše z rukou nepřátel. Snaž se, aby jeho neporušené učení zvítězilo nad zlobou lidskou a nad útoky pýchy. Vzmuž

se proti zbabělým ústupkům, které zneuctívají pravdu.

288. HLAS LIDU

Mt. 27, Mk. 15, Luk. 23.

I. Ježíš je lidem zavržen.

I promluvil vladař a řekl jim: „Kterého z těch dvou chcete, abych vám propustil?“ A oni řekli: „Barabáše.“

Jdi opět do soudní síně. Tam se ještě přirovnává nevinnost k zločinnosti. Otec nebeský se dovolává Synových přátel. Slyš, jak zástup hlučí: Vydej Ježíše na smrt! Ať ho již ani nevidíme! Je nám na pohoršení.

Hle, čím se stal Ježíš v jediném okamžiku svedenému lidu, který podlehl vlivu nepravých učitelů. Slepě uvěřil důvodům, o kterých se nemohl přesvědčiti; dal se oklamati. S pocitem hluboké bolesti padni k nohám božského Mistra. Všechn svět je mu povinen vděčností, a přece s ním jednají jako s obtížným břemenem, zbytečným a nepohodlným, jehož třeba se zbaviti stůj co stůj. Aspoň nyní víš, jak máš hleděti na lidský úsudek a na lidskou přízeň.

Lid volá: Propusť nám Barabáše! Zřiká se tím své slávy, naděje svých otců, svého osvoboditele. Ponech jim zločince, jemuž dávají přednost před Ježíšem, a pozvedni myšlenky

k nebeskému Otci. Jak jsi překvapen! I on šetří Barabáše. Dává přednost tomu, aby Ježíš byl zahrnut potupou, odsouzen k bičování, aby umřel na kříži. Lid žádá, aby vrah byl zachráněn, a Původce života vydán na smrt. Otec k tomu svoluje a tím ti projevuje svou lásku.

Zasloužilš nenávisti, a dává ti život. Ježíš je předmětem veškeré Boží lásky, a Otec jej nechává umřít. Otevři srdce božské lásce a řekni vděčně: To je pro mne!

II. Je zástupem vydán na smrt.

Pilát promluviv opět řekl jim: „Co tedy chcete, abych učinil tomu, jež nazýváte králem židovským?“ Oni opět vykřikli: „Ukřižuj ho!“

Pilát se táže: Co tedy mám učiniti s Ježíšem? Smlouvá s lidem, bojí se u lidu si to pokaziti. Co chcete, abych učinil? Rozhodněte sami. Ježíš se již nemůže brániti proti poštvanému lidu.

Lid volá: Ukřižuj ho! Nestačí, aby Ježíš zmizel, musí zmizeti potupně. Kdo tak bouřlivě volá? Naše hříchy. Velikým křikem volají po smírné oběti: naše nenávist, naše hádky a svatokrádeže, naše nevázanost a nestoudnost. Oběť musí býti položena na obětní oltář, krev Beránkova musí téci a rozlévat se. Jeho pokoření a bolest musejí býti neko-

nečné, aby hříšníci mohli doufatí do nekonečna.

Nech lid zuřivě volati. Neví, co činí. Ale ty víš, oč jde. Soustřed' se a řekni s láskou to, co lid praví nenávistně: Ukřižuj ho! Dobrý Mistře, dej se ukřižovati. Potřebujeme tvou krev, tvé bolesti, tvá pokoření, tvou smrt. Umři za nás, abychom žili pro tebe. Rozmlouvej zbožně s Ježíšem.

289. BIČOVÁNÍ

Jan 19, Luk. 23.

I. Ježíš bičován.

Tu Pilát vzal Ježíše a dal ho zbičovati²³.

Jdi opět na své místo k Mistrovi. Pros Duha Svatého, aby ti ukázal všechnu krásu pokoření.

Dal jej zbičovati. Tak jedná se Synem Božím, kdo jej nezná. Měj s ním srdečnou soustrast a doprovázej ho. Jde trpěti místo tebe. Až poteče jeho krev, bude k tobě spravedlnost Boží shovívavější. Myšlenka na to sílí Pána v mukách. Praví Otcí: Otče, budu za ně rád trpěti, aby se stali tvými dítkami a ty abys byl jejich otcem.

Bud' přítomen všemu, co se děje. Viz, jak vojáci přivazují k sloupu ruce, které uzdravily tolik nemocných, učinily tolik zázraků, udě-

lily tolik požehnání. Zlíbej je pokorně a děkuj Ježíši za všechna prokázaná dobrodiní.

Svlékají Ježíše z oděvu, aby rány při bičování více cítil. Nebrání se. Jeho touha po utrpení je bez mezí. Začíná mučení. Slyš, jak biče sviští. Sbírej proudící krev Ježíšovu. Syn Boží to trpí za tebe. Pokoř se pod ranami, které ničí jeho božské tělo. Hle, smírná Oběť! Jak velkého smíru vyžaduje svrchovaná spravedlnost Boží!

Dej se proniknouti spasitelnou bází a zvláště velkou důvěrou. Po tolika důkazech lásky můžeš doufatí vše pro čas i pro věčnost. Posvěť krví Syna Božího všechno, co je ti na světě drahé, vše, co chceš zachrániti před smrtí, co chceš, aby žilo věčně.

II. Je krutě zbičován.

Ježíše pak vydal kvůli jejích³⁴.

Neopouštěj Ježíše. Není ještě konec jeho oběti ani poučení, které nám tím dává.

Nechceš býti Ježíši dobrým Samaritánem? Pojď, zastav mu krev, ovaž jeho rány, nalij na ně léčivého oleje, potěš jej laskavými slovy, prokazuj mu starostlivou péči. Ó má duše, víš, co Pána potěší, co zacelí jeho rány? Tys půda, kterou zalévá svou krví, aby v ní vzklíčil život. Dej mu naději na úrodu, a bude mu to útěchou za tak velké utrpení.

Pozoruj zraněného Ježíše jako soucitný přítel. Jeho božská krev teče proudem jako výkupné za tebe. Odepřeš mu, oč tě žádá již tak dávno? Není toho hoden? Čerpej z jeho ran odvahu k sebezáporu, k pokání, ke kajícínosti. Musíš si rozhodně tělo podmaniti. Ježíš musí dojít svého práva. Zřekni se konečně rozkoší, které tě zaslepují, smyslového uspokojení, které tě brzdí. Dej lásku za lásku, krev za krev, život za život. Neboj se trpět.

290. TRNÍM KORUNOVÁN

Mt. 27, Jan 19, Mk. 15.

I. Ježíš je trním korunován.

A spleťše korunu z trní, vložili mu ji na hlavu³⁵.

Viz, jak vojáci necitelně Ježíši připravují nové mučednictví a přinášejí mu korunu z trní. Synu Božímu se již odnímá i právo na jakoukoli šetrnost.

Ó má duše, trní, jímž bylo v tobě zadušeno božské símě, vidí Bůh Otec na čele svého jediného Syna. Tvá nevděčnost a tvé nepravosti zraňují jeho božskou hlavu. Ale z toho vzejde nová milost, nová míza, která tě obrodí.

Pozoruj, jak hrubě jednají katané. Ježíš však mlčí. V srdci souhlasí s vůlí Otcovou, aby trpěl za nás. Starší Bratr myslí na mladšího, marnotratného bratra a zadržuje tresty Boží spra-

vedlnosti. Pro jeho trnovou korunu nebudeme zbavení věčného dědictví.

Přiblíž se k němu. Brzo bude přijímati hold celého světa. Dává se korunovati, protože chce vládnouti. Či není tvá duše královstvím, do něhož touží slavnostně vejíti? Otevři mu, provolej ho králem, podrob mu svou vůli a vlož svůj život do jeho zničených rukou.

II. S trnovou korunou je předveden před vojáky a před zástup.

Tu vyšel ven Ježíš, nesa korunu trnovou³⁶.

Pozoruj v tiché modlitbě Ježíše korunovaného trním.

Je to dobrý Pastýř, který se vydává vlkům, aby zachránil zbloudilou ovci. Potěší ho, když ji uvidí u svých nohou v bezpečí, když pozná, že je rozhodnuta zůstatí již v ovčinci.

Je to Mistr statečný, který své učení dokazuje příkladem. Nevěrnost učedníkova se již nedá omluviti.

Je to hrdinný Vůdce, který svolává vojíny do boje. Při vzpomínce a při pohledu na Ježíše trním korunovaného budou rádi čeliti každému nebezpečí, dají se odvážně do každé práce.

Je to Soudce všeho stvoření, který svým utrpením ulehčuje odpovědnost těm, nad nimiž kdysi pronese rozsudek; krví, která uni-

ká pod trnovou korunou, jím připomíná svou nekonečnou dobrotu, ale i přísnou spravedlnost.

Použij poučení, které ti dává trpící Ježíš. Oplakávej své pády a slabosti. Nastala chvíle, kdy máš splatit obětavost Pastýřovu, přijmouti naučení Mistrovo, odpověděti na hlas Vůdcův, dbáti upozornění svého Soudce. Utlum v srdci lásku k nepravým radostem a k marné slávě. Krví Ježíšovou potvrď svá upřímná a pevná rozhodnutí.

291. JEŽÍŠ JE POSMÍVÁN

Mt. 27, Mk. 15, Jan 18.

I. Ježíš je přioděn šarlatovým pláštěm.

Tehda vojáci vladařovi vzavše Ježíše³⁷ do soudního dvora, shromáždili k němu celou čet³⁸ a svlékše ho, přioděli jej pláštěm šarlatovým.

Pojď a pozoruj Mistra v pokoření. Pilátovi vojáci se chystají zvýšiti krutost novými urážkami.

Podávají Ježíši potupný oděv. Pán jej přijímá a obléká pokorně a bez reptání. Tak v nás chce překonati ducha pýchy. Ukazuje, jak pravdivá jsou jeho slova: Království mé není z tohoto světa. Nemáme ho hledati pro čest a pro časné dobro.

Do království Ježíše Krista se vstupuje po-

kořením. Pokořením se do něho i vracíme, když jsme byli vyhnáni. Pokoření je brána, otevřená hříšníkům, když se chce vrátit k Bohu. Pán, když nás má již opustit, nám chce to naučení pečlivě vštípit do paměti. Nezapomeň na ně.

Přitiskni k srdci a na rty posměšný plášť Ježíšův. Skryj v jeho záhybech všechnu svou pýchu. Chceš-li mít podíl v jeho slávě, musíš mít účast v jeho potupě a zasadit své pýše smrtelnou ránu.

II. Místo žezla má v ruce třtinu.

A (dalí) mu třtinu do pravice . . . A když ho poplivali, vzali třtinu a bít ho do hlavy.

Vojáci vkládají do rukou Ježíšových žezlo. Království, o němž mluvil před soudcem, zdá se jim nemožné a směšné. Myslí, že mají před sebou blázna, a podle toho s ním jednají. Ježíš trpí to pohanění a opovržení, aby napravil naši nezřízenou ctižádost, naši přepjatou touhu po světské cti.

Skloň se zbožně pod jeho žezlo. Uznej autoritu, jejímž jest odznakem. Zevně se jeví jako slabá třtina větrem se klátící, která nechrání proti pronásledování, zármutku a nepřízni tohoto světa. Ve skutečnosti je to síla Boží, která posiluje proti slabosti, nahrazuje protekci a zajišťuje vítězství.

Tato křehká třtina ti praví, že pod vedením Ježíšovým zvítězíš v slabosti. Potěš se tedy a pros milovaného Ježíše, aby svou třtinou tě posílil k odvážným bojům a k slavným vítězstvím.

III. Přijímá posměšný hold vojáků.

Přicházeli k němu a říkali: „Zdráv buď, králi židovský!“ A dávali mu políčky.

Za posměšný hold, kterého se Ježíši dostává, vzdávej mu upřímnou úctu. Pozoruj, co se děje, slyš, co se praví. Ponoř se v hořké pohanění, kterého Ježíš zakouší. A přece zůstává pokojný a tichý, ať si o něm říká, ať si s ním dělá, co kdo chce. Povznáší se myšlenkami nad to, co se s ním děje.

Kde tedy v neklidu a v pohrdání najdeme zdroj pokoje a trpělivosti? Ježíš ti to ukazuje. Z nesmírné lásky k Bohu a k tobě snáší tak pokojně všechnu pohanu. Čerpej z toho poučení duchovní prospěch.

Nedáš za to zlehčované Velebnosti Boží sebe sama? Obětuj trpícímu Ježíši to, co máš nejdražšího. Vzdej se všeho, co se mu nelíbí, všeho, co zraňuje. Bůh za to zapálí v tvém srdci oheň lásky Srdce Ježíšova.

292. ECCE HOMO

Jan 19.

I. Ježíš je představen lidu v posměšném rouše.

Tu vyšel ven Ježíš nesa korunu trnovou a roucho šarlatové. I řekl jim Pilát: „Ejhle, člověk!“³⁹

Jdi mezi zástup před soudní síní a připrav se na to, co spatříš.

Pilát představuje lidu Spasitele světa zraněného, trním korunovaného, s třtinou v ruce, s nachovým pláštěm na ramenou. Soustřed' se při tom pohledu. Slyš, co volá Pilát: Ejhle, člověk! Čemu nerozumí pohan, to má chápati křesťan.

Ejhle, člověk! Hle, ten, na něhož Otec upírá pohled, aby mohl zapomenouti na mé chyby a mně odpustiti. Hle, ten, jenž mě miloval víc než kdo jiný na světě, jenž za mne obětoval to, co nikdo jiný, a ukázal mi propastnou dobrotu svého srdce a propastnou zlobu srdce lidského.

Jeho rány uzdraví mé rány, jeho slzy mě potěší v bolesti, jeho pohanění bude mou slávou, jeho smrt mi zajistí život. Hle, jak nevýslovně laskavě mi připomíná a vytýká chyby, ukazuje mi svou krev a mou pýchu, své trny a můj nevděk, svou zsinalost a mou neumrtvenost, své posměšné žezlo a mou nestálost a zbabělost! Přichází mě zachránit a

kdysi mě přijde soudit. Dnes jej vidím v pokoření, tehdy jej spatřím ve vší kráse a velebnosti.

Ó má duše, soustřeď se a obrať zbožně k Bohu. Ukaž mu jeho Syna, znetvořeného lidskou nenávistí. Pros jej pro všechno to utrpení, aby se nad tebou smíloval. Přednes mu své prosby. Řekni mu: Otče, viz toho, jenž mě k tobě posílá a učí doufat v tvé milosrdenství. Ujišťuje mě, že dobrotivě přijmeš mé modlitby. Viz, co trpím, a vyslyš mě.

II. Je vydán na smrt.

Jak ho tedy uzřeli velekněží a pochopové, zvolali: „Ukřižuj, ukřižuj ho!”

Slyš výkřiky kolem Ježíše. Kdo to volá? Lidé pyšní, nevděční, zbabělí, které pravda ranila do živého.

Volají: Ukřižuj ho! Jeho dobrota nám překáží, jeho milosrdenství nás pokořuje, jeho moudrost je nám nepříjemná. Ať zmizí! Ukřižuj ho za to, co mluvil a co činil!

Co mluvil a co činil, že je tak nenáviděn, zamítán, odsuzován? Dobře učinil všechny věci. I hluchým dává slyšeti a němým mluvití.. Uzdravoval zkroušené srdcem, ohlásil zajatým propuštění. Řekl: Duch Páně nade mnou. Poslal mě hlásat Evangelium chudým. Zavolej do soudní síně všechny, jimž prokázal dob

rodiní. Uznej s nimi, že Ježíš má zemřítí jediné podle zákona lásky.

Co z toho plyne pro tebe? Činí-li Ježíš pro sebe zákonem umřítí za nás, nemá ti býti zákonem žítí pro něho? Když mu připravují za lůžko kříž, nabídni mu za trůn své srdce a volej: Ať žije Ježíš!

293. POSLEDNÍ VÝSLECH

Jan 19.

I. Ježíš naposled vyslýchán.

I vešel (Pílát) opět do soudní síně a řekl Ježíšovi: „Odkud jsi ty?“ Ale Ježíš nedal mu odpovědi.

Vejde opět do soudní síně a postav se tam k svému Mistru. Odkud jsi ty? táže se ho Pílát. Kde ses narodil? Jakého jsi původu? Jaký je tvůj život? Pílát tuší v Ježíši tajemnou velikost, netáže se však z touhy po lepším poznání, nýbrž hledá jen východisko z trapné situace. Netáže se z lásky k pravdě.

Ježíš neodpovídá. Proč by odpovídal? Pílát se netáže proto, aby se postavil na stranu Boží. Tajemství Ježíšova původu se zjevuje toliko prostým a malým duším. Otec mluví o Synu jen k těm, kdo jsou ochotni ho následovati. Syn mluví o Otci jen k těm, kdo jej touží poznati, milovati a poslouchati. Schvaluj mlčení Ježíšovo před Pilátem. Ježíš se mohl

za urážky pomstít odhalením svého božství; ale jeho oběť by nebyla celá. Ježíš dává přednost mlčení. A ponechává je v domněnce, že je skutečně tím, čím ho chtěli udělati.

Vzdej mu hold. Víš, kdo Ježíš jest a odkud přichází. Padni mu k nohám a setrvej tam v úctě a v lásce.

II. Prohlašuje Pilátovi, že se s ním nic nestane bez vůle Boží.

I řekl mu Pilát: „Se mnou nemluvíš? Nevíš, že mám moc tebe propustit a mám moc tebe ukřižovat?“

Pozoruj naléhání Pilátovo: Proč mi neodpovídáš? Tvůj osud je v mých rukou. Osud Mistrův je v rukou těch, kdo usilují o jeho smrt. Věčná Moudrost v nekonečné pokoře dovoluje, aby jeden z jejích tvorů jí řekl: Mohu tě nechat na živu a mohu tě vydat na smrt. Mohu ti prokázat čest a mohu tě zahrnouti potupou. Ježíš má volit: život nebo smrt, čest nebo pohanu. Volí pohanu a smrt. Tak jedná Boží Moudrost v tvém zájmu. Klaněj se jí. Je hodna veškeré úcty.

Ale Ježíš přece promluvil. Rozjímej, co praví nerozhodnému soudci: „*Neměl bys žádné moci proti mně, kdyby ti nebylo dáno shůry.*“ Připomíná, že Prozřetelnost Boží bdí nad vykupitelským dílem a řídí je. Každá událost podléhá svrchovanosti Boží, která umí všeho

použití pro své plány. Bůh používá zbabělosti jedněch, aby povzbudil odvahu druhých. Připouští nespravedlnost, aby zvítězila spravedlnost. Ze smrti čerpá život, z utrpení radost. Nedodává tím odvahy pronásledovaným?

Hle, čemu učí Ježíš učedníky v soudní síni. K poučení přidává příklad, v autoritě soudcově vidí autoritu Boží. Vzdává čest Otcí, souhlasí s jeho úmysly, důvěřuje, že všechno obrátí k dobrému.

Tomu učí celým svým Evangeliiem. Přijmi jeho poučení a nezapomeň na ně. Ať se ti vede jakkoli, důvěřuj prozřetelnosti Otcově a lásce Synově. Zanech pochybností a kráčeť odhodlaně cestou, kterou ti ukazuje božský Spasitel. Nestane se nic, co by neposloužilo tvému věčnému štěstí.

294. ROZSUDEK SMRTI

Jan 19, Mt. 27, Mk. 15, Luk. 23.

I. Ježíš je znovu předveden zástupu.

Pilát uslyšev ta slova, vyvedl Ježíše ven a posadil se na soudnou stolicí na místě, které slove Lithostrotos⁴⁰, hebrejsky Gabbatha. Byl pátek velikonoční okolo hodiny šesté; i řekl židům: „Ejhle, král váš!”

Židé naléhají znovu. Stůj co stůj chtějí rozsudek smrti. Ježíš musí jistě zemřít. I Pilát naléhá již naposled: Hle, král váš! Nestačí vám, co dosud vytrpěl?

Hle, král váš! Pojď, vzdej hold božskému Králi, vydanému znovu výsměchu lidu. Poklekni mu k nohám a uznej ho za nejvyššího pána. Když tolik pro nás učinil, nemá právo kralovati? Ale musí ještě dokonati své vítězství nad tebou. Oběťuj mu z vděčnosti všechno, co ti ještě zbývá. Potupa, kterou vytrpěl, nic neumenšuje jeho autoritu. Vyvyšuj Ježíše nade všechny mocné tohoto světa. Ať se vášně brání, pokoř se a oddej se mu.

II. Lid žádá, aby byl vydán na smrt.

Ale oni naléhali na něho velikým křikem, žádajíce, aby byl ukřižován, a křik jejich se rozmáhal.

Slyš výkřiky nevědomých a krutých hříšníků. Volají tak i naše hříchy. Hřích má býti smyt krví Beránkovou. Ukřižuj ho! Vezmi Beránka, přibij na kříž a vylíj jeho krev na svět. Toho žádá Bůh, proto nechává všem zvůli.

Pozoruj vladařovo chování. Viz, jak nízce smýšlí, jak nespravedlivě jedná, jak zbaběle ustupuje! *Vida tedy Pilát, že nic neprospívá, ale že bouře vzrůstá, vzal vodu a umyl si ruce před lidem řka: „Nevinen jsem krví tohoto spravedlivého“⁴¹; vy se hleďte.“*

Pilát si to nechce u lidu pokazit, ani nechce míti podíl v jeho nespravedlnosti. Ale obojí zároveň je nemožné. Jsme-li spravedliví jen

napolo, jsme úplně nespravedliví. Vodou se ruce myjí, ale zločin na nich zůstane na věky. Vykonavatelé moci, kteří se dají zastrašiti lidským míněním, odsuzují sebe samy.

Lid však chce míti v odpovědi Pilátově podíl. Slyš, jak volá: „*Krev jeho na nás i na naše děti!*“ Raději pošetile volí věčné zavržení, než by se poddali Ježíši Kristu. Vyprošuj jim Boží milosrdenství. Pros Boha, aby Ježíšova krev skanula na tebe a na tvé drahé, aby vás zachránila a spasila.

III. Jest Pilátem odsouzen a vydán.

Pilát usoudil, aby se splnila žádost jejich, i propustil toho, jenž byl pro vraždu a vzbouření vsazen do vězení, za něhož prosili. Ježíše pak vydal z vůli jejich.

Viz zbabělost vladařovu a netečnost lidu. Pilát pronáší rozsudek smrti. Hle, jak končí jeho úsilí! Učinil všecko, aby podřídil spravedlnost svým vlastním zájmům. A hle, jak pochodil! Tak pochodí všichni, kdo jednají jako on.

Pilát jedná nečestně. Zrazuje své svědomí, odsuzuje sebe samého. Práví: Vezměte toho člověka, dělejte s ním, co chcete; ukončete to jednání a mně dejte pokoj. Člověk myslí, že najde pokoj, když Ježíše zavrhne, když neuzná, co řekl, když bude slepý k tomu, co

žádá. Nemusíme velice litovati Piláta i jeho následovníků?

Pozoruj nyní milovaného Mistra, vydaného kvůli nepřátel. Stojí mezi soudci a katy, na hlavě má trnovou korunu, na ramenou nachový plášť. Rozsudek proti němu je právě tak nespravedlivý jako krutý. Ale poslouchá trpělivě, tiše a nevýslovně klidně. Pohan nad ním vynáší rozsudek, ale Ježíš se podrobuje Otcí celou vůlí a celým srdcem. Souhlasí s odsouzením. Učí nás přijímati z ruky Boží všechno a podrobovati se z lásky k Bohu.

Využij toho poučení. Bůh promluvil skrze Piláta, abys byl věčně šťasten. Otec posílá Syna na smrt, aby ti zajistil nebe a poskytl prostředky k věčné spáse. Uznáš konečně tu velkou lásku?

295. KŘÍŽ

Mt. 27, Mk. 15, Luk. 23, Jan 19.

I. Ježíš přijímá kříž a ubírá se na Kalvarii.

A když se mu naposmívali, svlékli mu plášť a oblekli jej rouchem jeho a odvedli jej, aby ho ukřižovali⁴¹.

Jdi k Spasiteli pod schody soudní síně. Zlíbej zbožně kříž, který přinášejí, a podej mu jej sám s láskou a s úctou.

Je to oltář, na němž chce býti za nás obětován; trůn jeho lásky, nástroj milosrdenství.

Bude to trofej jeho vítězství. Kříž mu byl po celý život předmětem lásky a tužeb, cílem jeho snah a prací.

Pozoruj, co cítí, když se vidí tak blízko touženého cíle. Přijímá kříž a ochotně si jej vkládá na ramena. Mohl by ses u Ježíše báti ještě kříže?

Dobry Pastýř odchází, aby zemřel za své ovce. Nese hříchy světa, všechny tvé hříchy, všechnu tvou bídu. Jeho síla nese tvé slabosti. Žehnej mu a měj větší lítost nad sebou samým než nad ním.

II. Šimon Cyrenský mu pomáhá nésti kříž.

A přinutili jakéhosi Šimona Cyrenského, otce Alexandrova a Rufova, jenž tudy šel, přicházeje ze dvorce, aby vzal a nesl kříž jeho.

Pozdrav Šimona Cyrenského. Jediný pohled na Ježíše stačil, aby jej získal. Bůh sám přivedl toho člověka svému Synu na pomoc. Ježíš se rád se svými věrnými dělí o svůj kříž. Proč by ses mu také nenabídl? Nepřijal kříž proto, aby tě jej naučil nésti?

Pozoruj Ježíše s láskou. Padá pod těžkým křížem, aby ses mu nebál říci, že i tobě je kříž těžký; aby ses nedivil, když se cítíš sláb v utrpení a ve snaze o ctnost. Opírej se o Ježíše; nes jeho kříž, on ponese tvůj. Pamatuj, že jako Šimon Cyrenský pomáhal Ježíši, tak i ty mů-

žeš pomáhati údům jeho mystického těla. Uč se sloužiti trpícím údům Ježíšovým, lidem zarmouceným, chudobným, nevědomým, pohrdaným. Uč se míti s nimi soustrast a zmírňovat tíži jejich křížů. Pohled na Ježíše slabého a unaveného tě učí soustrasti.

296. DCERY JERUSALEMSKÉ

Luk. 23.

I. Ježíš přijímá soustrast zbožných žen.

Šel za ním veliký zástup lidu i žen a ty plakaly a kvílely nad ním⁴².

Kráčej křížovou cestou. Oplakávej Mistra a truchlí nad ním se zbožnými ženami. Mizí ti s očí radost tvého života, tvá naděje pro tento i pro onen život. Hleď na něho něžně a snaž si vštípit do paměti jeho přesvatou podobu. Připomeň si, co dobrého lidstvu prokázal. Oceň toho, jehož ztrácíš. - Měls kdy lepšího přítele, milejšího bratra, věrnějšího správce, oddanějšího mistra?

Přiblíž se k němu, utři mu zbožně tvář a pros, aby ti vtiskl do duše své utrpení. Řekni mu, co ti srdce vnuká. Slib mu, že ho budeš následovati do posledního dechu.

II. Oznamuje jim hrozně cesty spravedlnosti Boží.

Ježíš obrátiv se k nim řekl: „Dcery jerusalemské,

neplačte nade mnou, nýbrž samy nad sebou a nad dětmi svými; nebo hle, přijdou dnové, v nichžto řeknou: Blahoslavené neplodné!“

Ježíš odpovídá na soucit vážným upozorněním. Má sice radost ze zbožné účasti, ale chce, aby přinesla ovoce. Neplačte nade mnou, praví. Opravdu, nestačí nad utrpením Páně plakat, musíme si uvědomiti, proč Ježíš trpí. Snažme se poznati Otcovu lásku i naprostou poslušnost Synovu a přísnou spravedlnost Boží, která vyžaduje takové smírné oběti. Musíme si uvědomiti, jaká odpovědnost z toho pro nás plyne. Neplačte nade mnou, plačte raději nad těmi, pro které mé utrpení bude marné, nad těmi, kdo na mne zapomínají, mne neuznávají, mnou pohrdají.

Tehda počnou říkati horám: Padněte na nás! a pahrbkům: Přikryjte nás; neboť činili toto na stromě zeleném, co se bude dít na suchém? Necítíš se tím dotčen? Nejsi při všech těch milostech ještě suchým dřevem, o kterém Pán mluví, dřevem bez mízy, bez ovoce, samé trní, neužitečné a vhodné na spálení? Poznej se. Uvědom si nebezpečí, v kterém jsi, a rychle použij posledního milosrdenství. Suché dřevo se zazelená, zavlážíš-li je slzami pokání. Uznej, jak si Kristus Pán právem na tebe nařiká a stěžuje.

297. UKŘIŽOVÁNÍ

Mt. 27, Mk. 15, Luk. 23, Jan 19.

I. Ježíš přichází na Kalvarii a připravuje se k poslední oběti.

A přišli na místo, které slulo Golgota⁴³, t. j. místo lebčí. I dali mu vína, smíšeného se žlučí. Okusil, ale pítí nechtěl.

Blíží se hodina Ježíšovy smrti. Soustředí se u jeho nohou.

Proč jde Ježíš na smrt? A co od tebe žádá? Jde na smrt, aby podal Bohu oběť hodnou nekonečné velebnosti, a vybízí tě, aby ses obětoval s ním. Umírá, aby zaplatil výkupné za tvou duši, a zapřisahá tě, abys budoucně hodnotil svou duši podle pravé ceny. Jde na smrt, aby ti znovu otevřel nebe, a připomíná ti, že do nebe nevede jiná cesta než cesta křížová.

Jde na smrt, aby ti v své krvi připravil spásonosnou koupel, životní nápoj, účinný lék na tvou bídu a ochablost, na všechny nemoci tvé duše. Chce, abys toho léku užíval každý den a po každé spáchané chybě. Jde na smrt, aby ti dokázal pravdu svého učení, a prosí tě pro svou krev, abys působil apoštolsky slovem i příkladem.

Ponoř se v rozjímání o této dojemné pravdě. Nedej si vzítí svého Spasitele, dokud mu dokonale neporozumíš.

II. Je přibit na kříž.

Byla pak hodina třetí⁴⁴, když ho ukřižovali. A byl napsán nápis viny jeho: „Král židovský.“ Také ukřižovali s ním dva lotry, jednoho na pravici a druhého na levici jeho. (Tu se naplnilo Písmo, jež praví: „A se zločinci počten jest.“)

Pros Boha o sílu, abys dovedl zblízka pozorovat to strašné utrpení. Katané se vrhají na Ježíše a přibíjejí ho na kříž.

Pozoruj poslušnost, mírnost, trpělivost, sílu božské oběti, která se za nás nabízí. Pros zkroušeně o slzy lítosti.

Beránek Boží pozvedá oči k nebi, nabízí se v oběť za hříchy světa. Nenaříká. Zvolil takovou smrt dobrovolně. Dovoluje, aby mu hřeby prorazili ruce a nohy. Používá bezbožných lidí, aby dokonal dílo milosrdenství.

Slyš údery kladiv, sbírej krev řinoucí se z ran a vylévej ji na rány svých hříchů.

Nyní je dílo dokonáno. Oběť visí na kříži. Pozoruj ji zbožně. Necítíš, jak tě jeho bolesti odpoutávají od světských marností a nutí k hrdinnému zřeknutí se všeho? Nezatoužíš podobati se Ježíši ukřižovanému? Nabídni se s duší i s tělem Bohu Otci. Pros jej o místo vedle jeho Syna.

III. Vyprošuje nepřítelům odpuštění.

Ježíš pak řekl: „Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.“

Slyš první slovo svého Pána na kříži. Kdysi učil: Milujte své nepřátele. Nechce umřítí dřívě, než své učení dokáže příkladem. Praví: Otče, odpusť jim! Odpusť těm, kteří mi zlořečili, mě zradili, kteří zapomínají na má dobrodiní a mě křížují. Vylévám svou krev na jejich nepravosti. Otče, nezlořeč těm, za něž tě prosím. - Oceň šlechtnost Srdce Božího.

Prvního požehnání jeho krve se dostává jeho nepřátelům. Nemyslí ještě ani na Matku ani na své věrné. Má na to čas. Ale jeho nepřátelům, zrádcům a katanům se musí dostat prvního ovoce krvavé oběti. Uč se od něho odpouštět. Uč se milosrdenství Božímu poroučeti ty, kdo ti ubližují. Jak milá jest Bohu taková modlitba! Ježíš dodává: Nevědí, co činí.

Připomeň si podrobně všechno, jak nešťastní katané jednali s Ježíšem, aniž si toho byli vědomí. Ježíše tedy zranila nevědomost. Snaž se poznati Ježíše dokonale, abys jej již nezarmucoval, nýbrž miloval tak, jak toho zasluhuje.

298. NÁPIS NA KŘÍŽI

Jan 19, Mt. 27, Mk. 15, Luk. 23.

I. Ježíš je na kříži nazván králem židovským.

I napsal Pilát také nápis⁴⁵ a dal jej na kříž. Bylo napsáno: „Ježíš Nazaretský, Král židovský.”

Katané přinášejí nápis na kříž. Božská Moudrost používá lidské zloby, aby ukázala zásluhu a slávu spravedlivých. Vidíš z toho opět, že člověk je toliko nástrojem v ruce Prozřetelnosti. Znovu se utvrď v důvěře před tváří umírajícího Spasitele.

Co je na kříži napsáno? To, čím Ježíš je před Bohem a před lidmi. Pilát nápis psal, ale Bůh jej diktoval. Z těch několika slov celý svět poznává, kdo jest Ježíš. Spasitel a král. Ježíš Nazaretský, Král židovský. Vezmi potupný nápis z rukou vojáků a sám jej připevni na kříž. Ježíš je tvůj Spasitel. Děkuj mu. Je tvůj král, holduj mu. Přej Králi králů vládu nad dušemi. Co učiníš, abys připravil jeho nastolení v svém okolí a rozšířil co nejvíce jeho království?

II. Pilát trvá na tom, co napsal.

Tento nápis čtlo mnoho židů, neboť místo, kde Ježíš byl ukřižován, bylo blízko města; bylo (to) napsáno hebrejsky, řecky a latinsky.

Pozoruj zástup u paty kříže. Kolemjdoucí cizinci z venkova se táží, kdo je ten zločinec. Z nápisu to nepoznávají, zvláště když slyší kolem kříže hrubé žaloby a potupný výsměch.

Pozoruj ty lidi. Tobě se dostalo hojně světla, ale oni bloudí v temnotách. Doporuč je modlitbě umírajícího Spasitele. Na kříži se

za ně modlí. Slunce pravdy zapadá. Kéž jeho poslední paprsky ozáří ty, které chce zachránit od věčné noci!

I řekli velekněží židovští Pilátovi: „Nepiš Král židovský, nýbrž že on řekl: Jsem Král židovský.“ Pilát odpověděl: „Co jsem napsal, to jsem napsal.“ Hleď, jak se nepřítel zlobí při pohledu na nápis, který všem lidem hlásá, že mají Spasitele a krále. Pýcha, která odsoudila Ježíše, po prvé je pokořena. Měli se za moudré, a moudrost Boží je zahanbila. Měli se za osvícené, a pravda je omráčila. Raduj se z jejich pokoření a uč se pod korouhví Ježíše Krista vítěziti.

Ježíšovu slávu chtěli pohanou utlumiti, ale přispěli ještě k větší jeho cti a slávě. Ó má duše, miluj pohrdání a utrpení, chceš-li, aby Ježíš byl tvým Spasitelem a králem. On promění tvé pokoření v slávu a utrpení v blaženost.

299. ROZDĚLENÍ ROUCHA

Mt. 27, Mk. 15, Luk. 23, Jan 19.

I. Vojáci se dělí o Ježíšovo roucho.

Když pak jej ukřižovali, rozdělili si roucho jeho, metajíce o ně los⁴⁶.

Zůstaň ještě na Kalvarii. Vojáci se chystají, že si rozdělí Ježíšovo roucho. Lidé se dělí

o pozůstalost Ježíše Krista. Proč se nehlásíš o svůj podíl? Máš naň právo, vždyť jsi jeho.

Toto roucho je dědictví chudoby. Je to všechno Ježíšův majetek. Připomíná ti, že neměl na světě, kam by hlavu sklonil, a že, kdo ho následuje, nesmí si hověti v blahobytu.

Je to dědictví čistoty, panenský oděv, který nezneuctila ani nejmenší poskvrna. Oděj jím svou slabou duši a ukryj v jeho záhybech svá rozhodnutí. Pros Ježíše, aby dotekem toho oděvu uhasil v tobě všechnu žádostivost a všechnu žízeň po rozkoších.

Je to dědictví lásky. Není tento nesešíváný oděv symbolem lásky? *Byla pak ta sukně nesešíváná, odvrchu všechna veskrze utkaná. Proto řekli mezi sebou: „Netrhejme ji, nýbrž losujme o ni, čím bude.“* Využij toho dojemného symbolu. Neslíbils, že se přičiníš, aby v tvém okolí vládla dokonalá evangelická láska, že nebudeš trpěti roztržek, podezřívání, záští, ani nelaskavých slov? Mezi hlavou a údy i mezi údy navzájem musí být dokonalá jednota. Tomu tě učí tento svatý šat, který ti odkazuje láska tvého Spasitele. Oceň ten vzácný úděl.

II. Vojáci střeží umírajícího Ježíše na kříži.

A sedíce hlídali ho tam.

Vojáci hlídají Ježíše na kříži. Bojí se, že

s něho sestoupí? Proč by s něho sestupoval? Mohlo mu něco takového napadnouti? Vnikni v jeho myšlenky.

Ježíš na kříži přemýšlí o tom, co od něho žádala spravedlnost Boží na smír za naše nepravosti. Vzpomíná na všechno od prvního až do posledního okamžiku svého života a poznává, že všechno je dokonáno. Proč by sestupoval s kříže, když jest u cíle, když zbývá již jen, aby byl korunován? Otec mu svěřil své záměry; pečoval o ně, vzpomíná na to s útěchou. Proč tedy by sestupoval s kříže?

Proč by měl znovu žítí? Žítí jest pracovati o slávu Boží plněním Boží vůle. Ježíš plní vůli Otcovu. Jeho život je dokonán. Lidský život končí tam, kde končí Boží úmysly s ním. Proto se život smrtí neničí, jen dokonává.

Poklekní zbožně k nohám umírajícího Ježíše. Jeho pohled se k tobě s láskou sklání; jeho srdce se otvírá, milost se rozlévá s jeho krví. Pros, aby se tvé poslední okamžiky podobaly jeho, abys i ty v hodinu smrti mohl vzpomínati na život čistý a svatý, jako byl život jeho; na život plný spravedlnosti a dobrých skutků. Hlídej Ježíše, aby tě potom hlídal on.

300. ROUHÁNÍ UKŘIŽOVANÉMU

Mt. 27, Mk. 15, Luk. 23.

I. Ježíš je na kříži vydán posměchu.

Ti pak, kteří tudy chodili, rouhali se mu, potřásajíce

hlavou svou a říkajíce: „Ha, jenž boříš chrám Boží a ve třech dnech jej zase vystavuješ, pomoz sám sobě!“

Přístup ke kříži, na němž tvůj Spasitel brzy dokoná. Slyš, jak je zahrnován urážkami. Chce ti ukázati ještě jednou, jak máš bojovati proti světu a proti jeho pohrdání. Vydává se nejhorší potupě, aby tě povzbudil.

Připomeň si, že jsou to jeho poslední naučení. Ukládá lidské pýše nevýslovně těžké oběti. On sám je přinesl první a dává příklad všem. Čemu učil, to koná. Kromě toho podává Otcí za vzpouru naší sebelásky přehojný smír. Musíš zde dokonati sebezničení.

Pozoruj, co se mluví a děje kolem kříže. S Ježíšem se jedná jako s podvodníkem. Jeho slova i učení překrucují, jeho skutkům se vysmívají. Beránek Boží mlčí. Mlčením ukazuje, jak klidná jest jeho duše. Málo záleží na tom, co říkají lidé, jen když Bůh je spokojen. Ježíš poslouchá, všechno přijímá, obětuje se Otcí. Každá urážka je zrnem kadidlovým, které se spaluje před Velebností Boží. Kdysi řekl: Každému, kdo řekne slovo proti Synu člověka, bude odpuštěno. Plní slovo a odpouští. Prosí Otce, aby vinníků ušetřil. Spoj se s jeho modlitbou.

II. Jest urážen velekněžími a zákoníky.

Podobně i velekněží, posmívajíce se mu se zákoníky

a staršími, říkali: „Jiným pomohl, sám sobě pomocí nemůže.“

Ježíš pravil, že bude odpuštěno všechno, co kdo řekne proti Synu člověka. Ale dodal: *„Kdo však by se rouhal Duchu Svatému, tomu odpuštěno nebude.“*

Viz u kříže velekněze, zákoníky a farizeje. Tito mužové mají nejvíce světla, ale užívají ho jen k vlastnímu zaslepení. Rouhají se Synu Božímu, rouhají se Duchu Svatému a dovršují svou nepravost.

Slyš, jak o Ukřižovaném pochybují. Praví: *„Doufal v Boha, ať ho nyní vysvobodí, má-li v něm zálibu; vždyť pravil: Syn Boží jsem.“* Až do konce odvracejí lid od pravdy. Dílo, které lid viděl, připisují zlému duchu. Boží milosrdenství vzhledem k nim se vyčerpává. Krev, proudící z Ježíšových ran, nespasí těch, kdo nechtějí býti spaseni. Tito lidé se trvale odlučují od Spasitele.

Co činí Ježíš na kříži? Jedněm nebe otvírá, jiným je zavírá. Jedná již jako soudce. Odděluje dobré od zlých. Odpouští lidem dobré vůle. Odsuzuje ty, kdo vědomě odmítají pravdu. Musí býti právě tak přísný, jak chce býti dobrý. Nyní je nejvhodnější okamžik, aby ses navždy oddělil od zlých.

Pod křížem Ježíše Krista vzdej úctu Duchu Svatému. On je duch pravdy a síly. Povzbuzuje k heroismu, podporuje úsilí, rozhoduje

o vítězství. Klaněj se mu a ponechej se jeho vlivu.

301. LOTR NA PRAVICI

Luk. 23, Mt. 27.

I. Lotr na levici se Ježíši rouhá.

Jeden z těch zločinců, kteří s ním viseli, rouhal se mu řka: „Jsi-li ty Mesiáš, pomoz sobě i nám.“ Ale druhý promluviv, káral ho řka: „Ani ty se Boha nebojíš, ač jsi v témž trestu?“

Pozoruj lotry. Slyš, co mluví. Trpí stejně, ale nemají z utrpení týž užitek. Jednomu je kříž k spáse, druhému k záhubě. Jeden Krista uráží, druhý v něho doufá. Jak je to možné? Snaž se to pochopiti.

Umíš trpěti? Když přijde utrpení, přijímáš je jako nutný smír, jenž ti zjedná statky věčné? Poznáváš v něm navštívení milosrdné Spravedlnosti? Hledáš v kříži pohledem toho, jenž posvěcuje všechny naše kříže? Pomáhá ti utrpení, abys ho lépe poznával a míloval? Nejsi mučedníkem reptajícím a nespokojeným? Nepochybuješ v utrpení o dobrotě a prozřetelnosti Boží? Nezahanbují tě často lidé, kteří, ač mají méně světla, dovedou totéž utrpení nésti lépe?

II. Ježíš přijímá modlitbu kajícího lotra.

I řekl Ježíšovi: „Pane, rozpomeň se na mne, když

přijdeš do království svého.“ Ježíš mu řekl: „Vpravdě pravím tobě, dnes budeš se mnou v ráji.“

Slyš modlitbu kajícího lotra: Pane, rozpomeň se na mne. - V tom, jenž s ním visí na kříži jako zločinec, poznává Svatého svatých, v umírajícím vidí živého Boha. Rodí se k víře v hodině, kdy má zemřít. Víra vnáší do duše ubohého zločince hlubokou pokoru, hrdinnou trpělivost, opravdovou a upřímnou lítost, a lotr se veřejně zpovídá, aby dostal rozhřešení. Práví: Trpím, co jsem zasloužil. A prosí: Pane, rozpomeň se na mne. Může se dovolávat jen toho, že trpěl s Ježíšem a u Ježíše. Rozpomeň se na mne.

Rozpomeň se, že, když tě uráželi, já jsem tě prosil; když tě obviňovali, žes klamal lid, měl jsem k tobě všechnu důvěru. Rozpomeň se na mne. Vyznávám se z hříchů, vzdávám ti hold; umru spokojen, budu-li jist, že na mne nezapomeneš. - Rozjímej o tom projevu zarmouceného a pokorného srdce.

Co mu odpovídá Ježíš? - Lotr prosí jen o vzpomínku, Ježíš mu dává své království: Ještě dnes budeš se mnou v ráji. Dnes. Jak blízko je s Kalvarie do nebe! Upevni se v naději.

Co všechno můžeš doufat od Mistra tak dobrého! Zapomíná na své utrpení a poslouchá hlas bídneho hříšníka. Mlčí, když je zahrnován zlořečením, ale hned odpovídá na

lítostnou prosbu zločincovu. Pojd' a potěš jej v poslední hodině. - I na tebe si vzpomene v svém království. Udělá ti tam místo. Pomůže ti ho dosáhnouti. Umíraje, volá tě do něho. Slíb mu, že učiníš všechno, aby byl spokojen.

302. MATKA BOLESTNÁ

Jan 19.

I. Ježíš vidí pod křížem svou bolestnou Matku.

Stály pak u kříže Ježíšova jeho Matka⁴⁷ a sestra Matky jeho Maria Kleofášova, a Maria Magdalena.

Viz pod křížem zarmoucenou Matku božského Mistra, královnu mučedníků. Její srdce krvácí všemi ranami Ježíšovými.

Proč přišla na Kalvarii? Přišla potěšiti umírajícího Ježíše, obnoviti souhlas, který dala při vtělení, přišla, aby měla podíl v jeho bolestech, a tím nám s Ježíšem zasloužila život věčný; přišla se nabídnouti za matku těch, které Ježíš opouští. Myslí tedy na tebe. Synovy rány k ní mluví o tobě. Za tebe obětuje Oběť spravedlnosti.

Co jí za to dáš? Poděkuj jí dětinně za účast při vykoupení. Pros pokorně, aby doplnila, co ti chybí ve zbožnosti, v pochopení božských tajemství, čeho se ti nedostává na síle a lásce, abys zůstal věren.

Pros ji konečně, aby tě naučila pozorovati umírajícího Ježíše. V tom i ve všem ostatním je tvým vzorem. Viz, co činí, slyš, co praví. Sleduj pozorně poslední výměnu citů Matčinych a Synových.

II. Činí jí odkaz.

Ježíš uzřev Matku a toho učedníka, kterého miloval, jak tu stojí, řekl Matce své: „Ženo, hle, syn tvůj!“ Potom řekl učedníkovi: „Hle, matka tvá!“ Od té chvíle přijal jí ten učedník k sobě.

Kterého učedníka doporučí Ježíš své Matce? Toho, jehož nejvíc miloval; jehož bázeň před pokořením a utrpením nezdržela od cesty na Kalvarii; jehož čisté srdce není dotčeno láskou pozemskou a jehož vroucí duše touží mnoho vykonati pro svého Mistra. Takový je sv. Jan, takové má býti každé dítě Mariino.

Ale v učedníkovi doporučil Ježíš Matce i tebe. Zmírajícím zrakem tě vidí v budoucnosti. Starší Bratr doporučí Matce bratry mladší, neboť jim hrozí větší nebezpečí. Hle, tvé dítky! Svěřuji ti je. Miluj je, jakos milovala mne. Buď jejich matkou, jakos byla matkou mojí.

A tobě praví: Hle, matka tvá! Pozoruj Panu Marii ve světle tajemství, které se dokonává. Poklekní se sv. Janem a se svatými ženami u jeho nohou. Maria vztahuje k tobě

ruce, otvírá ti své srdce. Nazývá tě dítětem; nazvi ji matkou a zasvěť se jí. Slíb umírajícímu Spasiteli, že čestně vyplníš jeho místo u Panny Marie a že vždy budeš hodným dítětem jeho nejsvětější Matky.

303. POSLEDNÍ HODINA

Luk. 23, Mt. 27, Mk. 15.

I. Celá příroda truchlí při smrtelné úzkosti Páně.

Bylo okolo šesti hodin. Tu nastala tma po celé zemi až do devíti hodin⁴⁸. Slunce se zatmělo.

Soustřeď se pod křížem. Příroda teskní po svém Tvůrci. Zahaluje se temnotami, aby se utrpení Ježíšovo objevilo ve vyšším světle, než je světlo pozemské. Tiší se, aby lépe bylo slyšet hlas Syna Božího. Mění své zákony, aby nepozorné duchy přiměla k přemýšlení. Ponoř se rád do temnoty toho velkého tajemství. Vyprošuj si od Ducha Svatého světlo, které zjevuje myšlenky Boží.

Co činí v tom okamžiku Ježíš na kříži? Modlí se. Zastává se tě u Boží spravedlnosti, doporučí své drahé Božímu milosrdenství. Vyprošuje tobě a tvým drahým věčnou spásu.

Jeho přesvatá krev přestává téci. Ježíš ti v ní dává účinný lék na tvé každodenní chyby a šťastnou úhradu tvých nedostatků. Dává ti v ní k dispozici drahocennou perlu, za kterou si můžeš koupiti statky věčné.

Vyprazdňuje až na dno kalich, aby zmírnil trpké pokoření, které tě čeká. Dává ti záruku, že tě nikdy neopustí. Posledními krůpějemi své krve podpisuje smlouvu, skrze kterou jsi ty jeho a on tvůj v životě i v smrti.

II. Ježíš projevuje před smrtí nevýslovnou vnitřní neútěchu.

A kolem hodiny deváté zvolal Ježíš silným hlasem: „Eli, Eli, lamma sabaktani, t. j. Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“

Spoj se s Ježíšem. Zůstaň u jeho nohou.

Slyš, jak zvoláním projevuje smrtelnou úzkost. Proč tak nařiká? Nedostalo se mu z nebe občerstvující rosy, nezasvitl ani jediný povzbuzující paprsek. Vychladla v Otcově srdci láska k Synovi? Či snad Ježíš pod utrpením umdlévá? Nikoli, ale chce zakusit všechny neútěchu a smrtelnou úzkost svatých duší. Vybízí všechny zarmoucené, aby se ponořili do hluboké propasti jeho opuštěnosti, a nabízí jim tam útočiště pro zlé časy.

Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil? Ježíš se táže, ač odpověď ví. Táže se k vůli nám a prosí Otce, aby nám odpověděl. Slyš, co Otec odpovídá: Synu můj, ponechávám tě tvé neútěše, aby všichni, za které umíráš, byli zachráněni. Jejich láska k tobě vzroste z nadbytku tvých bolestí. Opouštím tě, abych

je k tobě přivábil. Čím více budeš trpěti, tím raději a ochotněji se ti dají. Tvá poslední ne-
útěcha je povzbudí k odvaze. Zarmoucení o-
suší slzy, chudobní se smíří se svým údělem,
hříšníci nabudou důvěry, sirotci budou mít
otce, opuštění přítele.

Tak mluví Otec k Synovi. Poslouchej jeho
slova a tlumoč je umírajícímu Ježíši. Buď mu
útěchou.

304. POSLEDNÍ SLOVA

Jan 19, Mt. 27, Mk. 15.

I. Ježíš je napájen octem.

Potom Ježíš vida, že jest již všecko dokonáno, aby
se splnilo Písmo, pravil: „Žízním!“ Stála tam nádoba
plná octa. I nasadili na ysop houbu plnou octa a podali
mu ji k ústům.

Slyš zblízka mírný stesk Ježíšův: Žízním!
Co znamená ta žízeň poslední hodiny?

Ježíš žízní po spáse a po štěstí všech svých
drahých. Je jich pod křížem málo; ale jeho
zrak proniká staletími a vidí zástupy těch, za
něž umírá. Hoří touhou dáti jim milost vykou-
pení. Má starost i o tebe. Nemáš čím uhasiti
jeho žízeň a utišit jeho žhavou touhu po spá-
se duší? Dej mu duše, dej mu i sebe samého.

Mysli při tom Ježíšově stesku na ubožáky,
kteří strádají naprostým nedostatkem. Ve
jménu a v lásce Spasitele žíznícího na kříži

rád chudobným pomáhej. V těch, kdo tě prosí o lásku, spatřuj trpícího Ježíše. Co dáváme chudým, dáváme samému Ježíši. Ujisti ho tedy, že se o něho postaráš v chudých, abys kdysi zasloužil slyšeti od něho potěšitelná slova: „Žíznil jsem, a dali jste mi pítí.“

Ó má duše, pojď a občerstvi svého Spasitele. Často jsi jej napájela octem svých hříchů. Utišuj nyní jeho bolest lahodným nápojem pokání a lásky.

II. Oznamuje, že jeho dílo je dokonáno.

Když Ježíš ocet přijal, řekl: „Dokonáno jest!“

Rozjímej, co praví Ježíš Kristus o svém životním díle: Všechno je dokonáno. - Ježíš okusil poslední hořkost, jest u cíle cesty, u konce práce. Obětí, která se právě přináší, je vše dokonáno. Již nebude jiného Ěvangelia ani druhého Spasitele. Vše je řečeno, vše je učiněno, vše je skončeno v Ježíši Kristu k spáse dobrých a k potrestání zlých. Tajemství obrody lidského pokolení je dokonáno. Všechny požadavky Boží spravedlnosti jsou splněny. Ježíš Kristus vyhrál při, kterou zastával. Jeho modlitba a slzy jsou vyslyšeny. Nebe jest mi otevřeno. Mohu dosáhnouti vrcholu svatosti. Syn Boží sám mě o tom ujišťuje.

Ó má duše, žehnej svému Spasiteli, který tak dobře činí všechny věci. Šťasten, kdo jak

on může říci ve chvíli, kdy se má objevit před Bohem: Všechno je dokonáno! Vyplnil jsem všechno, co ode mne Otec očekával. Nešetřil jsem času, ani práce, ani života, abych se mu zalíbil. Ničeho jsem nešetřil, abych mu získal duše. Pracoval jsem do úpadu, umírám spokojen.

Mohl bys tak mluvit, kdyby tě smrt překvapila dnes? Tak málo dovedeš vytrvat v povinnosti a plnit svá předsevzetí! Nejmenší překážky tě brzdí, nejmenší námitky odzbrojují, nejmenší nepřátelství ti odnímá odvahu. V této přesvaté hodině poklekní k nohám umírajícího Spasitele a vroucně od něho vyprošuj milost setrvání sobě i svým drahým. Všem, kdo v něho věří, vyžádej od něho milost, aby dobře žili a dobře umřeli.

305. POSLEDNÍ VZDECH

Luk. 23, Jan 19, Mt. 27, Mk. 15.

I. Ježíš odevzdává duši do rukou Otcových.

Ježíš zvolal silným hlasem: „Otče, v ruce tvé poroučím ducha svého.“

Přišla hodina. Tvůj Spasitel se loučí s životem. Jeho duše se odpoutává od těla. Práví: Otče, v ruce tvé poroučím ducha svého.

Co jest tedy zemřítí? Zemřítí jest odevzdati duši do rukou Otce nebeského, vrátiti se do

domu otcovského, do vlasti. Božím dětem nic není sladšího. Ježíš praví: Otče, do tvých rukou odevzdávám všechno, cos mi dal. Poroučím ti všechno, co jsem pro tebe učinil.

Klaněj se Bohu u umírajícího Ježíše. Otcova náruč je připravena Ježíše přijmouti. Nepřišel okamžik, abys i ty poručil do rukou Božích všechno, cos od něho dostal, aby ses již napřed podvolil všemu tělesnému i duševnímu utrpení, které ti pošle?

II. Sklání hlavu a vydechuje naposled.

A nakloniv hlavu vypustil duši.

Vše jest dokonáno. Syn Boží se vrací k Otci. Postav se vedle něho na práh věčnosti. Pozdrav všechny, kdo jej tam čekají. Slyš s nimi jeho poslední vzdech.

Kdo to vydechl naposled? Odkud přišel? Kudy kráčil? Za koho dává život?

Jak to, že Boží Syn se stal jedním z nás, že žil naším životem a za nás umřel? Co žádají od nás jeho vyhaslé oči, zmučené čelo, proražené ruce, tělo pokryté ranami? Přemýšlej a řekni: „Hle, co pro mne učinil! Co učiním já pro něho? Co jsem učinil do dneška?”

Budeš dále žít tak změkčile a rozptýleně? Neodhodláš se k vážné pravidelnosti a k solidní ctnosti? Dáš se stále ovládati starostmi o pohodlí a blahobyť? Budeš stále otročiti

tělesným náklonnostem a nezřízenostem, dávatí ustavičně přednost vlastní vůli před vůlí Boží? Překonej konečně sobectví, které tvé srdce činí tak vyprahlým, a snaž se o dobrotu a oddanost ke všem.

Odpověz svému Spasiteli, co ti milující srdce vnukne. Klaněj se, miluj, obětuj. Duše má, co by se ti budoucně mohlo zdátí tvrdým a nemožným, když si vzpomeneš, co všechno přijal a na kříži z lásky k tobě vytrpěl ten, jehož velebnost je nekonečná!

306. PÁN SMRTI

Mt. 27, Mk. 15, Luk. 23.

I. Příroda vzdává mrtvému Ježíši hold.

A ejhle, opona chrámová se roztrhla ve dvě půle⁴⁹ odvrchu až dolů, a země se otřásla a skály se rozpukly⁵⁰. - A hroby se otevřely. A mnoho těl zesnulých světců vstalo.

Postav se na Kalvarii. S Kalvarie se oparovává svět. S ní je vidět nebe. Na ní se odhaluje smysl tajemství Božích.

Síla kříže počíná působiti. Smrtí Ježíšovou se ukončuje bídná minulost, zahajuje zázračná budoucnost, trhá se opona, zjevují se Boží tajemství, probouzí život, překonávají zatvrzelá srdce.

Pozdrav anděly, kteří přinášejí radostnou zvěst mrtvým. Blahoslavení, kdo trpěli pro

spravedlnost, kdo na tmavých cestách nezmalomyslněli.

Kolem mrtvého Ježíše se probouzí nový život. Dřevo kříže je vskutku stromem života. Míza, která z něho prýští, tvoří mučedníky.

II. Setník prohlašuje Ježíše Synem Božím.

Setník pak a ti, kteří s ním byli na stráži u Ježíše, vidouce zemětřesení a to, co se dělo, báli se velice a pravili: „Opravdu, Syn Boží byl tento!“

Setník hned poznává, kdo je Ukřižovaný. Ježíš pravil: „*Až budu povýšen od země, potáhnu všechno k sobě.*“ Hle, již k sobě vábí ty, kteří mu před chvílí probodli ruce a nohy.

Setník nevěděl, co činí. Najednou poznává, že ten, s nímž jednal jako se zločincem, je Syn Boží, že jeho život je samá dobrota a spravedlnost. Prohlašuje, že se mýlil, lituje toho, veřejně skládá vyznání víry. Málo mu záleží na tom, co si o něm pomyslí nesmiřitelní nepřátelé Evangelia. Veřejně hlásá, že Ježíš má právo na úctu a poslušnost celého světa. Praví: Tento muž je spravedlivý. Tento člověk je Syn Boží.

Tak tě poučuje pohan. Učiň z toho závěr pro sebe. Ty znáš Ježíše Krista i jeho osobu, jeho Evangelium i dobrota, která lidem nabízí. Řekni tedy se setníkem: Tento člověk jest vpravdě Syn Boží!

Spasiteli, mučili jsme tě, odpusť nám! Mlu-

víš pravdu, osvěť nás! Vracíš ztracený život, obrať nás!

III. Ježíšovi přátelé truchlí.

Stáli pak tam zdaleka všichni známí jeho, i ženy, které ho byly následovaly z Galileje, a patřili na to.

Pozdrav zbožně přátele Ježíšovy. Církev se zrodila z krve své Hlavy. Děti Boží se scházejí ve stínu kříže jako rodina. Pros je, aby tě přijaly mezi sebe. Jsi z téže krve, jsi jejich. Je to rodina bohatá vzpomínkami, bohatá slávou svého Zakladatele, službami prokázanými národu a věčnými nadějemi.

Pros Magdalenu a svaté ženy, aby tě přivedly k přesvaté Matce Ježíšově. Ona již bdí nad opuštěnými učedníky. Na úpatí Kalvarie přijímá duše, které se hlásí k Ježíši. Oplakává Dítě, které právě ztratila, raduje se z dětí, které jí nebe dává. Poklekni jí k nohám; řekni jí, kdo jsi a co míníš činiti. Dej se Matce, která ti dala Ježíše.

307. POSLEDNÍ RÁNA

Jan 19.

I. Pilát dává zjistiti smrt Ježíšovu.

Poněvadž byl pátek, tedy židé, aby nezůstala těla na kříži v sobotu - neboť ta sobota byl den veliký - prosili Piláta, aby jim byly zlámány nohy a (oni) aby byli sňati s kříže⁵¹.

Vrať se k ukřižovanému Ježíši. Nepřátelé mu chtějí zasaditi poslední ránu, a Bůh tomu nebrání. Ale Ježíš nebude již tou ranou trpěti. Čas utrpení mu pomínul.

Ale je právě nejvhodnější chvíle, aby se dokonale projevily myšlenky Boží. Je třeba prozkoumati až na dno poklady dobroty, které při smrti rozlévaly život. Srdce, které tak lidí mílovalo a které lidé napojili nevděkem, musí se ukázati všem. Děkuj nebeskému Otci za to, že dovoluje tuto poslední ránu, aby konečně zvítězil nad tvou váhavostí.

Pilátovi poslové jsou pod křížem. Oba lotři jsou již mrtvi. Blahopřej kajícímu lotru, neboť odchází do nebe. Pozdrav duši Ježíšovu, která mu přichází naproti.

II. Ježíšův bok jest otevřen kopím.

Když však přišli k Ježíši a uzřeli ho již mrtvého, nezlámali mu nohou, ale jeden z vojínů bodl jej kopím v bok a hned vyšla krev a voda.

Hleď, jak vojáci prorážejí Srdce Ježíšovo. Ježíš prolévá za nás poslední kapky své předrahé krve. Sbírej je zbožně. Pozoruj, jak na dně této rány je krvavě napsána láska Ježíšova k nám.

Syn Boží je roven Otci. Opouští nádheru svého nebe, obléká hadry lidské přirozenosti a přichází nám bratrsky naproti na stezkách

našeho každodenního života. Přirovnej, kdo je on a kdo jsi ty. Jdi v myšlenkách do Betlema, kde se činí posledním z ubohých, do Nazareta, kde v tichém, skrytém životě a v těžké práci šlape po nepravé světské cti. Jdi s ním městečky, kde hlásá království Boží, na výšiny, kde odhaluje člověku věčné cíle, do Jerusalema, kde je zahrnován potupou, kde prolévá všechnu svou krev v nejpotupnější smrti. Zamiluj si ty vzpomínky, které ti připomíná jeho zraněné Srdce.

Opakuj si znovu a znovu: To všechno pro mne, aby mě vytrhl ze zla, aby mě získal ctnosti, přiměl k následování. Viz, jak máš jednat. Dej srdce za srdce, duši za duši, život za život.

308. POHŘEB PÁNĚ

Jan 19, Mť. 27, Mk. 15, Luk 23.

I. Tělo Ježíšovo je snato s kříže.

Potom Josef z Arimatie⁵², jsa učedníkem Ježíšovým, ale tajným pro strach před židy, požádal Piláta, aby směl sejmouti tělo Ježíšovo.

Setrvej na Kalvarii. Smrt Ježíšova dodává učedníkům odvahy k vyznání víry. Svědky jeho smrti již nic nezdržuje. *Přišel i Nikodém, který byl přišel k Ježíšovi nejprve v noci, a přinesl smíšeninu myrhy a aloe, asi sto liber.*

I vzali tělo Ježíšovo a obvinuli je prostěradly s vonnými věcmi, jak jest u židů obyčej pochovávatí.

Privítej u kříže zbožného Josefa z Arimatie a jeho přítele. Nabídni se jim pokorně na pomoc. Opatrně s nimi odpoutej od kříže tělo Spasitelovo.

Odpoutej ruce, které ti tak často žehnaly, nohy, které tě tak často hledaly na bludných stezkách. Zlíbej je zbožně. Podepři zkrvavenou hlavu, jejíž všechny myšlenky a starosti směřovaly k tobě. Dotkni se čela, které se sklonilo, aby tě přijalo, zavřených očí, které tě starostlivě hledaly. Pohlédni na tvář, na níž vidíš Boží krásu a dobrotu.

Spočítej rány, vyjmi trny, které zmučily tvého Ježíše, vtiskni je do svých rukou. Neboj se krváceti a trpěti pro toho, který za tebe prolil všechnu svou krev.

II. Je zavínut do prostěradel s vonnými mastmi a pochován.

I vzali tělo Ježíšovo a ovinuli je prostěradly s vonnými věcmi, jak jest u židů obyčej pochovávatí⁵³.

Pozoruj, jak šetrně si učedníci počínají při pohřbu Ježíšově. Hledej vonné masti, abys jimi se slzami pomazal tělo Páně. Obětuj, co je tvé přirozenosti drahé, odejmi světu, co ti uchvátil, a přines to Ježíši zpět. Tvé vonné

masti jsou: upřímná víra, horlivá láska, čisté srdce, prostá naděje, vítězný sebezápor. Zabal do svatého plátna své myšlenky, city, předsevzetí, své plány pro budoucnost. Pochovej s mrtvým tělem Ježíšovým svůj celý život. Mohl bys něco odřici tomu, jenž pro tebe ničeho nelitoval? Jeho chudoba buď tvým bohatstvím, jeho smrt tvým životem, jeho hrob tvým domovem.

III. Je položen do Josefova hrobu.

Na tom místě, kde byl ukřižován, byla zahrada a v té zahradě nový hrob, do něhož ještě nikdo nebyl položen⁵⁴. Tam tedy pro pátek židovský položili Ježíše⁵⁵, poněvadž hrob byl blízko. (Josef) přivalil veliký kámen ke dveřím hrobovým a odešel.

Přidej se k zbožnému průvodu, který doprovází k poslednímu odpočinku toho, jemuž děkuješ za všechno. Ježíšova matka je v průvodě; uvědom si, čím jsi jí povinen, když již nemá Ježíše u sebe.

Poslední pokoření. Syn Boží, jemuž náleží celý svět, hledá poslední přístřeší v cizím hrobě. I po smrti kárá touhu po blahobytu a nadbytku ve všech svých budoucích učednících, hlavně v tobě.

Dílo je dokonáno, učedníci zavírají hrob. Zdá se, že je všemu konec. Skutečně, před světem je po všem. Ale před Bohem teprve

všechno začíná. Prozřetelnost Boží bdí u hrobu Ježíšova. Snaž se toto tajemství proniknouti.

Co záleží na utrpení a smrti, když Kalvarie jest jen místem přechodným, když umíráme, jen abychom procitli k novému životu? Není toto nejlepší závěr? Zlíbej tedy s láskou hrobový kámen a skrápěj jej vděčnými slzami. Rozšiř svou duši nadějí na vzkříšení. Zůstaň u Panny Marie a u milovaného učedníka.

309. BÍLÁ SOBOTA

Luk. 23, Mt. 27.

I. Zbožné ženy tiše vyčkávají, kdy budou moci pomazati tělo Ježíšovo.

Vrátivše se připravily vonné věci a masti. V sobotu ovšem podle příkázání zachovaly klid⁶⁶.

Jdi se zbožnými ženami, které myslí na Ježíše a oplakávají jeho smrt. Měj účast v jejich zármutku.

Jako by zapomněly, že řekl: „Vrátím se,“ připravují mu poslední důkaz své lásky. Hodiny se jim zdají příliš dlouhé; nemohou se dočkat, až budou moci připravit jeho tělo k pohřbu. Chystej s nimi vonné masti.

Kde je v té době přesvatá Matka Ježíšova? Hledej ji se vší láskou. Andělé jí těší; sv. Jan ji zahrnuje synovskou oddaností. Usedni jí k nohám. Pros, aby svou mateřskou láskou

objala všechny nevědomé a skleslé. Maria ví, co se zítra stane. Ona má připravovati srdce na slavnost vzkříšení. Podej jí své srdce a potěšuj ji věrností k Ježíši.

II. Znepokojení židé dávají zapečetit hrob Ježíšův.

Druhého dne, který jest po pátku, sešli se velekněží a farizeové k Pilátovi a řekli: „Pane, my jsme se zapomenuli, že ten svůdce ještě za živa řekl: „Po třech dnech vstanu. Rozkaž tedy hlídati hrob až do třetího dne ...“ I odešli a osadili hrob strážnými, zapečetivše kámen.

Vrať se k hrobu Ježíšovu. Zlost nepřátel ještě neochladla.

Hleď, jak se blíží farizeové a vojáci. Odkud přicházejí? Co řekli Pilátovi? Vzpomínka na Ježíšova slova je znepokojuje. Jedny slova Ježíšova uklidňují v utrpení, jiné znepokojují v úspěchu. Tak jedná moudrost Boží proti veškeré moudrosti lidské. Úspěch nepřátel Božích je toliko zdánlivý. Když se zdá největší, bývá nejmenší. Ježíš bude poznán, milován a bude mu slouženo přes všechny úklady nepřátelské. Jeho sláva překoná veškerou slávu pozemskou. Povstane z potupy, vstane z mrtvých a bude žítí.

Upevní se v důvěře v Boha. Potěšuj se myšlenkou na zítřejší radost za včerejší bolest. V tomto hrobě odpočívá Původce života. Jeho smrtí nebylo jeho slovům pravdivosti,

ani se nezatemnila krása jeho divů. Nebylo ti tedy nic z tvých nadějí.

Očekávej v pokoji návrat toho, jehož oplakáváš. Bylo třeba, aby ses rozhodl k hrdinným bojům. Ježíš šel hledat, co ti chybí k vítězství. Zítřka ti to dá.

V Z K Ř Í Š E N Í

310. ZMRTVÝCHVSTÁNÍ

Mat. 28.

I. Ježíš vstává z mrtvých.

A ejhle, nastalo veliké zemětřesení¹; neboť anděl Páně sestoupil s nebe a přistoupiv odvalil kámen a posadil se na něm.

Pospěš radostně k hrobu. Andělé tě tam čekají. Nastal veliký den.

Anděl vzkříšení se zjevuje. Sestupuje s nebe, aby nám vrátil, co jsme ztratili, a dovršil naše štěstí. Všimni si, jak lehce odstraňuje všechny překážky. Všemohoucností Boží nic neodolá.

Viz, jak Ježíš vychází z hrobu. Předstup před něho a volej s celým nebem: Aleluja! K vůli tobě se vrací k životu. Je to opravdu tyž Ježíš, jehož oplakávaly svaté duše, jehož jsi následoval a těšil na křížové cestě, jenž se nechal bičovati, trním korunovati a vydati na smrt. Přesvědč se o tom sám a dotkni se jeho oslavených ran.

Ježíš tě také poznává a vybízí, aby ses radoval s ním. Jeho radost je radost z nesmr-

telnosti; již neumře. Radost z neschopnosti utrpení; již nebude trpět. Taková radost se rodí jen na Kalvarii.

Co se stalo s nevýslovným utrpením Ježíšovým? Hledej stopy po něm. Zbývá z něho jen sladká vzpomínka, nevýslovné štěstí. Mučivé nástroje pozbyly ostrí, zlobná nenávisť již nemá moci, pokoření nemá hořkosti, zármutek se již nevrátí. Zbývá jen radost, že jsme mohli trpět pro věc Boží a že navždy máme zajištěna všechna dobra. Tak pomíjí utrpení. Pros vzkříšeného Ježíše, aby ti udělil radosti svého božského Srdce.

II. Strážné vojíny poráží na zem.

Ze strachu před ním strážní se zděsí a takřka zmrtvělí.

Pohlédni na strážce u hrobu. Ani peklo ani svět nic nezmohou proti slovu Ježíše Krista. Vše, co řekl, se uskuteční. Nebe je naše přes všechny úklady zlého ducha a jeho náhončích. Oddej se srdečné radosti, že se již nemusíš báti ničeho na světě. Jdi k andělu vzkříšení, jenž se posadil na náhrobní kámen. Neboj se ho. Od nynějška jsou andělé tvými bratry, poněvadž máš žít nebeským životem.

Pozoruj stopy utrpení nedaleko hrobu. - Kříž ještě stojí; jest ještě zkrvácen. A již je tu radost, život, vítězství. Bojíš-li se kříže, po-

zoruj je při prvních paprscích velikonoční slavnosti. Při tom pohledu se učedníci cítili nepřemožitelnými, světcové přemáhali odpor porušené přirozenosti. Posiluj svou odvalu nadějí na budoucí vzkříšení.

311. PRVNÍ NÁVŠTĚVA ZBOŽNÝCH ŽEN

Mk. 16, Luk. 24, Jan 20.

I. Zbožné ženy jdou k Ježíšovu hrobu.

Když sobota minula², Maria Magdalena a Maria, (matka) Jakubova, a Salome nakoupily vonných věcí, aby příjdouce pomazaly Ježíše. Záhy zrána v neděli přišly ke hrobu, když slunce již vyšlo. Právily k sobě vespolek: „Kdo nám odvalí kámen ode dveří hrobových?“

Připoj se k Marii Magdaleně a ke zbožným ženám. Ještě je noc, a již se připravují na cestu. Láska k Ježíši jim nedá spát. Už se od nich, jak se člověk stává hodným nebeské útěchy. Zítřejší svátek jim bude tím sladší, čím lépe budou připraveny. Netuší, že bude pro ně svátkem, domnívají se, že již nikdy v životě svátku mítí nebudou. Ale Bůh rád své děti překvapuje. Kde čekají smutek a smrt, připravuje jim radost a život.

Slyš, jak zbožné ženy rozmlouvají po cestě a projevují nepokoj. Táže se: Kdo nám odvalí kámen ode dveří hrobových?

Udělal jsem si dobrý úmysl a velkodušné

předsevzetí. Ale na cestě je kámen, musím překonat překážku. Odkud mi přijde pomoc? Kdo mi dá vítězství? Tak se znepokojí dobré duše, když pracují o svém posvěcení. Nevědí si rady. Teprve jim svítá; plného světla se jim dostane později. Poznají, že pro obtíže zdánlivě nepřekonatelné se nesmí dílo Boží opouštět. Všechno můžeme v tom, jenž je všemohoucí.

II. Tělo Ježíšovo v hrobě nenalézají.

Pohlédše, uzřely, že kámen jest odvalen. Byl totiž velmi veliký. - I běžela (Maria Magdalena) a přišla k Šimonu Petrovi a k jinému učedníku, kterého miloval Ježíš.

Viz bolestné překvapení zbožných žen. Obávaná překážka jest odstraněna, ale Ježíš jest jim odňat. Chtěly mu prokázati poslední službu, a zdá se, že Bůh tomu nechce. Mizí jim poslední útěcha, zdá se jim všechno ztraceno.

Tak vodí Bůh duše, které chce naplniti svou radostí. Cestou čím dál tím temnější je vede až na nejzazší hranice zármutku. Tak jedná se svým jednorozeným Synem. Ale právě když myslíme, že je všechno ztraceno, získáváme všechno. Zbožné ženy to právě poznávají.

Podivuj se jejich pokorné a upřímné zbožnosti. Pláčící, nereptající, nevyčítající Bohu to bo-

lestné zklamání. Nedávají vinu Boží Prozřetelnosti. Nenechávají díla, které si umínily vykonati. Naskytla se nenadálá překážka. Běží poprosit o radu. To vede Magdalenu k obydlí apoštolů. *A řekla jim: „Vzali Pána z hrobu, a nevíme, kam ho položili.“*

Co cítí apoštolé, když slyší slova: Vzali Pána? Odňali nám poslední naději. - Upokoj a vybídni je, aby se vydali na cestu a šli sklízeti radosti, které jim Ježíš tak draze koupil.

312. PETR A JAN U HROBU

Jan 20.

I. Petr a Jan běží k Ježíšovu hrobu.

Vyšel tedy Petr i ten druhý učedník a šli k hrobu. Běželi oba spolu, ale ten druhý učedník běžel napřed, rychleji než Petr, a přišel k hrobu první.

Jdi opět k hrobu Ježíšovu s apoštolý, které Magdalena upozornila. Snaž se míti tytéž city jako oni. Slyš, co spolu mluví. Je to pravda? Je pro ně Ježíš naprosto ztracen? Je možno ještě ho naléztí a získatí to, co jeho smrtí ztratili?

Srdce učedníků je v smrtelné úzkosti, ale prvními paprsky velikonočními jim počíná svítati. Petr a Jan tuší, že není ještě všem událostem konec. Vnitřní vnuknutí je volá k hrobu. Ač ještě nechápou, přece již nabývají naděje.

Doprovod' je. Hledej s nimi vzkříšeného Spasitele. Cesta je ti známá. Cíl tak vznešený! Hledej a nalezneš.

II. Petr se přesvědčuje o tom, co zvěstovala Magdalena.

Tu přišel Šimon Petr, který šel za ním, a vešel do hrobu; uzřel tam ležeti prostěradla, a rouška, kterou měl na hlavě, neležela s prostěradly, nýbrž byla svinuta na jiném místě.

Následuj zblízka prvního z apoštolů. Čím víc se blíží k hrobu, tím víc je dojat. Praví si: Ach, kéž by to bylo pravda! Kéž bych opět uzřel toho, jenž mě tak miloval a kterého jsem tak zbaběle zapřel! Kéž bych mohl pokleknouti a vyplakati se u jeho nohou, kéž bych od něho samého dostal ujištění, že mi odpouští!

S takovými pocity vstupuje do hrobu. Hle, jak s láskou líbá složenou roušku a slzami smáčí prázdný hrob. Ó Bože, vrať nám vůdce duší! Co z nás bude bez něho? Kdo nám odpustí, kdo nám požehná, kdo nás spasí? Marnotratné dítě se vrací domů. Bůh mu vychází vstříc. Nelze se domnívati, že se Ježíš v tom okamžiku zjevil Petrovi? Slyš, jak praví: Já jsem to, neboj se!

Raduj se z překvapení Petrova. Ježíš stojí před ním, promluvil, vrátil se. Svátky veliko-

noční jsou tedy svátky hříšných duší. Raduj se i ty a pros za odpuštění.

III. Jan také vchází do prázdného hrobu.

Potom tedy vešel (tam) i ten učedník, který přišel první ke hrobu; uzřel a uvěřil; neboť ještě nerozuměli Písmu, že musí vstáti z mrtvých. I odešli učedníci ti zase domů.

Doprovod' milovaného učedníka, který také vstupuje do hrobu. Jemu nemá Ježíš co odpouštět. Byl věrný, je čistý a statečný. Nyní vzpomíná na své místo na Srdci Ježíšově. Jde o ně znovu prosit. Ó Bože, proč dopouštíš, abychom ztratili, co nás tak blažilo? Proč nám dáváš jen na okamžik, co bychom si chtěli ponechat navždy? Proč musíme utrpením a smrtí hledatí toho, jenž k nám přišel bez našeho hledání a zdarma nám tak hojně uděloval útěchu své lásky?

Nemá milovaný učedník na mysli právě tuto prosbu? Ale místo na Srdce Mistrovo smí položití čelo jen na chladný hrobový kámen. Tajemství zůstává neproniknutelné.

Co však se najednou stalo? I Janovi nastává slavnost velikonoční⁸. Ježíš jest u něho. Proč by nespěchal k učedníku, kterého tak miluje? Ale Jan cítí, že Mistrova láska je nyní úplně jiná. To, co přináší vzkříšený Ježíš, je věčné, nezcizitelné. Jeho slovo vnáší světlo do všech

temnot. Kdo jej opět najde, cítí v sobě nový život.

Snaž se okusiti radost Janova srdce. Pros pokorně, abys směl s ním odpočívati na Mistrově Srdci. Čerpej život u zdroje života.

313. ZJEVENÍ MARIÍ MAGDALENĚ

Jan 20, Mk. 16.

I. Maria Magdalena truchlí, že ztratila Ježíše.

Maria však stála u hrobu venku plačíc. Jak plakala, naklonila se a nahlédla do hrobu.

Vrať se s Marií Magdalenou k hrobu. Viz její žhavou lásku a bolest z nesmírné ztráty, která ji stihla. Vskutku, kdo vyplní prázdnotu, způsobenou nepřítomností Ježíšovou, v duších, které zvykly útěše z jeho přítomnosti?

Magdalena pláče; ale všimni si, že i plačíc hledá pozorně Mistra. Nečinná bolest je neplodná. Maria hledí znepokojeně. Kde je ten, jehož oplakává? I uzřela dva anděly seděti v rouše bílém, jednoho v hlavách, druhého v nohách, kde prve leželo tělo Ježíšovo. Svati andělé Boží, řekněte mi, kde je Mistr? Jsem ochotna ke všemu, abych se k němu dostala. Přinesu každou oběť, abych našla své jediné dobro. Ježíš je takové lásky hoden.

Co praví andělé? „Ženo, co pláčeš?“ Pohled na hrob nás nemá příliš zarmucovati.

To, co vidíme za hrobem, stírá naše slzy, potěšuje nás a rozradostňuje. Po smrti je vzkříšení, za hrobem je nebe. Ženo, proč pláčeš?

Ó má duše, odpověz andělům. Proč pláčeš, mluví-li s tebou někdo o smrti, ne-li proto, že nemáš nadpřirozeného světla? Povznes se nade vše pomíjející a žij na výsluní slavnosti velikonoční.

II. Vidí Ježíše utajeného pod cizím zjevem.

To pověděvši obrátila se nazpátek a spatřila Ježíše jak stojí, ale nevěděla, že je to Ježíš. Dí jí Ježíš: „Ženo, proč pláčeš? Koho hledáš?“ Ona domnívajíc se, že je to zahradník, řekla mu: „Pane, vzal-li jsi ho ty, pověz mi, kam jsi jej položil, a já si ho vezmu.“

Maria Magdalena mluví k andělům. Je dále zmítána nepokojem a zármutkem pláče. Ale jsou to již poslední slzy. V největší bolesti nalézáme nebe. Božský Mistr bývá nejblíž, když se duše domnívá, že je velice daleko.

Co se děje? Cizinec se táže Marie: Proč pláčeš? Koho hledáš? Jako by se divil: Proč se neraduješ? Nesplnil slovo ten, jehož hledáš? Myslíš, že na tebe zapomněl?

Ale Maria dobře neposlouchá. Hledí na cizince zrakem zastřeným slzami. Svítá jí, ale neraduje se. Proč? Hledá sice Ježíše, ale je nepokojná, chvatná, nevyrovnaná, příliš utkvívá na své myšlence, a proto nepocituje přítomnosti toho, jehož hledá.

III. Poznává Ježíše a raduje se.

Dí jí Ježíš: „Maria!“ Ona se obrátila a řekla: „Rabboni“ t. j. „Mistře!“ Dí jí Ježíš: „Nedotýkej se mne, neboť jsem ještě nevystoupil k Otci svému.“

Soustřed se, abys nic neztratil z božského výjevu, jehož jsi svědkem. Neklid Mariin Ježíše na okamžik zadržel; ale láska na konec zvítězila. Ježíš se nám zjeví, milujeme-li ho. Maria, praví Ježíš. Mistře, volá Maria. Vnímej v hlubinách duše tuto rozmluvu. Výkladu netřeba. Pros snažně Ducha Svatého, aby ti odhalil krásu těch slov a dal ti okusiti jejich radostnost. Stačí jediné setkání, jediný pohled, jediné slovo, aby život byl přetvořen.

Ale komu se Ježíš tak sladce zjevuje? Ubohé hříšníci nedávno obrácené. Proč by se i tobě nedostalo té milosti, dovedeš-li milovati Ježíše a býti mu tak oddán jako ona? Ó má duše, i k tobě se Ježíš obrací a praví: Já jsem to. Prolil svou krev, aby ti zjednal radosti nebeské, přináší ti je, abys z nich žil. Uč se od něho, že k životu jdeme smrtí a k radosti utrpením. I ty mu odpověz jako Maria: Mistře! Tys můj Mistr, já jsem tvůj učedník. Budu žítí pro tebe.

314. ANDĚLĚ VZKŘÍŠENÍ

Luk. 24, Mt. 28, Mk. 16.

I. Zbožné ženy jdou ke hrobu Ježíšovu.

V neděli záhy zrána přišly ke hrobu⁴, nesouce vonné masti, které připravily.

Jdi znovu k hrobu se zbožnými ženami. Spěchají, aby přišly včas. Ježíš se dává poznati nejhorlivějším. Přinášejí vonné masti, obvazy, nové plátno, vše, co láska dovede nabídnouti. A ještě víc: čisté svědomí, vroucí srdce, dobrý úmysl, upřímnou vůli. Vezmi si z nich příklad. Přisvoj si jejich svatou náladu, aby ses připravil na setkání s Ježíšem.

Nalezly však kámen odvalený od hrobu a všedše (do něho), nenalezly těla Pána Ježíše.

Mohou se jen přesvědčiti, že Mistr zmizel. Co mluví, co činí, když to vidí? Oplakávají, co ztratily; prosí Boha, aby jim Ježíše vrátil. Vyčítají si, že pro něho dost neučinily a že se daly předběhnouti těmi, kdo jim jej vzali. Jsou to duše jemné a milující. Jejich zbožnost se Ježíši velmi líbí, a proto přichází, aby je potěšil. Pokoř se, že máš tak málo takové lásky, a pojd' si vyprositi, co nemáš.

II. Anděl vzkříšení se jim zjevuje.

Když byly proto bez rady, postavili se najednou

dva muži podle nich v rouše skvoucím. Když se bály a svůj obličej k zemi schýlily, řekli jim: „Proč hledáte živého mezi mrtvými? Není ho tuto, ale vstal.“

Andělé se zjevují zbožným ženám. Slyš, co praví: Ten, jehož jste viděly umírat, vstal z mrtvých. - Smrt je Synem Božím přemožena, musí ho poslouchat, musí mu vrátit své oběti. Raduj se! Vzkříšený Ježíš ti vrátí ty, které hledáš a oplakáváš jako mrtvé. Andělé ještě praví: *„Rozpomeňte se, kterak mluvil k vám, když byl ještě v Galilei.“* Šťastný okamžik, když si zbožné ženy vzpomínají na slova Ježíšova. Ó má duše, co ti řekl na galilejských cestách, kdes ho hledala? Zastav se na prahu Božího hrobu mezi anděly a zbožnými ženami a připomeň si jeho slova.

Řekl: Syn člověka musí trpět a umřít. - *Chce-li kdo za mnou přijít, zapři sebe sám, vezmi kříž svůj každý den. - Kdo nenese kříže svého a nejde za mnou, nemůže být mým učedníkem. - Pojdte ke mně všichni, kteří se lopotíte a jste obtíženi... - Já jsem cesta, pravda a život. Nikdo nepřichází k Otci, leč jen skrze mne. - To jest vůle Otce mého, aby každý, kdo vidí Syna a věří v něho, měl život věčný, a já ho vzkřísím v den poslední.*

Rozjíměj o těch slovech a vzpomínkách a vrať se k Božímu hrobu, svědku Ježíšova vítězství. Povzbudí tě, když uvidíš, jak vše ve

službě Ježíše Krista končí. Přemýšlej, duše má, a vzpomínej.

315. ZJEVENÍ ZBOŽNÝM ŽENÁM

Mk. 16, Mt. 28, Luk. 24.

I. Maria, matka Jakubova, a Salome jdou s ostatními ženami ke hrobu.

Když sobota minula⁵, Maria Magdalena a Maria, matka Jakubova, a Salome nakoupily vonných věcí, aby přijdouce pomazaly Ježíše... A všedše do hrobu, uzřely mládence, an sedí na pravici oděn rouchem bílým⁶; i ulekly se.

Pojď a potěš se ještě jednou se zbožnými ženami ze vzkříšení Ježíšova. Ženy, o nichž mluví Evangelium, teprve tuší zázrak. Ale kdo hledá Ježíše prostým srdcem, tomu Ježíš posílá anděly.

I promluvil anděl a řekl ženám: „*Vy se nebojte; neboť vím, že hledáte Ježíše, který byl ukřižován. Není ho tuto; vstalť jest, jak byl řekl; pojdte a vizte místo, kde Pán byl položen.*“ Vskutku, čeho by se mohly báti duše, milující Ježíše? - Víím, koho hledáte; znám vaše úmysly, byl jsem poslán, abych vás uklidnil a potěšil.

Zbav se u nohou Ježíšových veškeré nejistoty a nedůvěry. Očisti své úmysly, rozšiř svou duši nadějí.

Anděl jim ještě praví: Vizte místo, kde

Pán byl položen! Co ti praví rouška, obvazy, masti, stopy krve? Co ti připomíná hrobový kámen? Na něm odpočíval Ježíš v největší chudobě. Nelze již dále jíti v pokoření, v chudobě a v lásce k lidem. Zlíbej uctivě ty svaté ostatky.

II. Radují se ze zjevení Ježíšova.

A hle, Ježíš potkal se s nimi a řekl: „Buďte zdraví!“ A ony přistoupivše, objaly nohy jeho a poklonily se mu.

Anděl Páně pověřil zbožné ženy krásným poselstvím. Radostně projevují ochotu a vracejí se do města. Ale co se najednou stalo? Poněvadž uvěřily slovu andělovu, shledávají se s Ježíšem.

Padni s nimi na kolena a raduj se z božského setkání. Ježíš jim praví: Buďte zdraví! Děkuji a žehnám vám. Uděluji vám svůj pokoj, jež přináším z nebe a kterého svět nedává. Pro celou věčnost jsem již váš a vy jste moje. Měj podíl v tak dojemných projevech lásky. Zlíbej nohy Spasitelovy a zros je slzami.

Tu jim řekl Ježíš: „Nebojte se. Jděte, zvěstujte bratřím svým, ať odejdou do Galileje. Tam mě uvidí.“ Ježíš sám ukládá zbožným ženám nevýslovně potěšitelné poselství. Kterými slovy to činí? Zlíbej mu pravici, když slyšíš, že nazývá lidi svými bratry. Jmenuje tě brat-

rem, protože jsi jím skutečně. Pros snažně, a-
bys mu nikdy nebyl svým životem k necti.

Zbožné ženy se opět vydávají na cestu. Čeká je odpor, nespravedlivé pronásledování; ale neváhají. Oznamují všem, koho potkávají, a všemu stvoření, co viděly a slyšely, jaké radosti se jim dostalo a jak nabyly opět naděje. Jsou ti vzorem. Nečiníš pro Ježíše Krista méně než tyto slabé ženy?

316. ÚSKOK ŽIDŮ

Mt. 28.

I. Židé se dovídají o vzkříšení Ježíšově.

Když pak šly, ejhle, přišli někteří ze stráže do města a oznámili velekněžím všechno, co se stalo.

Rozjíměj chvíli o chování strážců. Tito lidé jsou velmi hodní politování. Jsou prvními svědky zázračného vzkříšení, ale hledí toho využítkovati sobecky jen pro sebe. Mají pravdu před očima, a odvracejí se od ní. Co je pro jedny světlem, je pro druhé temnotou. Bůh nenutí nikoho; velikonoční radost jest jen pro ty, kdo chtějí žítí znovu ve vzkříšeném Ježíši a obdržeti od něho ujištění o svém budoucím vzkříšení.

Přidej se víc než jindy k těm, kteří ve zmrtvýchvstání Ježíšově vidí záruku svého budoucího vzkříšení. Víra ve vzkříšení chrání

duše proti každému lidskému strachu. Ani smrt, ani utrpení, ani pokušení, ani opovržení, ani pronásledování nezmohou nic proti ní. Aťsi strážci rozsévají zděšení mezi odpůrci Ježíše Krista, ty se raduj a upevňuj v důvěře a v pokoji.

II. Smýšlejí nové pletichy proti vzkříšenému Ježíši.

Ti se shromáždili se staršími a uradivše se dali vojákům mnoho peněz řkouce: „Řekněte: V noci přišli jeho učedníci a ukradli jej, když jsme spali.“

Nepřátelé Ježíšovi doufají, že pletichami spoutají úmysly Všemohoucího. Praví strážcům: Nebojte se lháti. Zaplatíme vám lež zlatem. Raději všechno než porážku. Všimni si ještě jednou, že pýcha je nesmiřitelnou nepřítelkou Evangelia. Nemůže se odhodlati k tomu, aby nechala Boha vládnouti.

Co však se může státi z duše, které je milost nabízena a která ji zarputile odmítá? Nechce býti Boží; Bůh nebude její. Odmítá Ježíše Krista; Ježíš Kristus odmítne ji. Neučiní pro ni nic. Půjde kolem ní a nedá se poznati. Nebude ji chrániti útoků nepřátelských. Zůstává dobrovolně v rukou zlých duchů. Proto bude jejich obětí. Bude trestána s nimi. Nemusí pravda zvítěziti? Pozoruj, co mluví lež a co mluví pravda, co praví židé a co praví Ježíš.

Židé praví strážcům svatého hrobu: Budete

lháti. Musíme dále vládnouti. Ježíš praví učedníkům: Řekněte pravdu. Bůh musí kralovat. Pro pravdu vás budou mučiti. Budou s vámi jednati, jako jednali se mnou. *Na světě budete mítí soužení, avšak důvěřujte.*

Jen pravda je tebe hodna. Zůstaň vždycky mezi těmi, kteří přísahali, že budou žítí a umíratí pro Ježíše Krista.

317. UČEDNÍCI EMAUZŠTÍ

Luk. 24.

I. Ježíš se připojuje k dvěma učedníkům jdoucím do Emauz.

A hle, téhož dne šli dva z nich do vesnice jménem Emauz, která byla vzdálena od Jerusalema honů šedesát. Ti hovořili spolu o všech těch věcech, které se udály.

Jdi z Jerusalema do Emauz s malomyslnými učedníky. Co spolu mluví? Co je trápí? Mají víru váhavou, naději nejistou, lásku ochladlou. To, co předevcírem viděli, je zklamalo. Táží se úzkostlivě, co teď. Ale místo aby zkoumali svou situaci zblízka, aby se modlili k Otci a šli rozjímati k svatému hrobu, odcházejí, aby rozptýlili své těžké myšlenky. Hledají zapomenutí. Míjí žítí opět tak, jak žili, než se odhodlali následovati Ježíše Krista. Je ti znám takový duševní stav? Nezkusils jej i ty? Uč se, co třeba činit, aby se z něho člověk dostal.

Všimni si nejprve, že mluví o Ježíši. Láska k němu sice ochladla, ale nevyhasla. Jejich srdce ho ještě miluje. To stačí, aby se k nim přiblížil.

Když tak hovořili a sebe se dotazovali, Ježíš přiblíživ se bral se s nimi; ale jejich oči byly drženy, aby ho nepoznali. Pozdrav dobrého Pastýře, jak jde za ztracenou ovčí. Srdce Ježíšovo překypuje radostí. Hledá, s kým by se o ni podělil. Přináší světlo, povzbuzení, pomoc pro každou nesnáz. Ale proč ho učedníci nepoznávají, ač jej tak často vídali? Protože malomyslnost zmenšuje jejich víru a zastírá jim oči.

—I řekl jim: „Které jsou to řeči, jež spolu vedete, a jste smutni?“ A jeden z nich jménem Kleofáš odpověděl mu: „Ty jediný jsi cizinec v Jerusalemě, jenž jsi neseznal těch věcí, které se tam staly v těch dnech?“ I řekl jim: „Které?“ Pozoruj, jak se Ježíš chová, aby zarmouceným duším vrátil ztracenou radost, probudil jejich víru a pozvedl naději. Nejprve se jim loudí do srdcí nevýslovně jemně. Přivádí je bez bolesti k nejobtížnějšímu přiznání. Sleduj jejich hovor. Všimni si také, že Ježíš mluví o tom, co se stalo, jako by si již nepamatoval, co trpěl. Táže se: Co se stalo? jako by již myslil na jiné věci. Všechno na světě pomine, zvláště utrpení.

II. Posiluje učedníky u víře.

My však jsme se nadáli, že on to jest, jenž má vykoupiti lid izraelský; a nyní ke všemu tomu je dnes třetí den od té doby, co se to stalo.

Učedníci mu vypravují, co se stalo v Jerusalemě, a svěřují mu svůj zármutek. Praví mu: My však jsme se nadáli. Doufali, a již nedoufají. Stalo se všechno jinak, než si představovali. Nepamatují na to, že to všechno bylo dílo Všemohoucího a že Bůh pracuje svým způsobem a svými prostředky, kterých lidské smysly a lidské zkušenosti nechápou. Přestali doufat, protože přestali věřit. Malomyslníme; nemáme dost víry a zapomínáme na příslibení Boží.

A učedníci dále praví: *„Ale některé ženy z našich poděsily nás; bylyť zrána u hrobu a nenalezše těla jeho přišly a pravily, že viděly také zjevení andělů, kteří praví, že jest živ.“* Aspoň kdybychom mohli na minulost zapomenouti! Jsme zmateni. Takové zprávy nám nahánějí strach. Jaké je to tajemství?

Ano, přišel okamžik, aby tajemství poznali. Duším dobré vůle nebude Ježíš chyběti. Co praví učedníkům? *„Ó bláhoví a váhaví sedcem k věření toho všeho, co mluvili proroci! Zdali nemusil to Kristus trpěti a tak vejíti do slávy své?“* Vytýká jim, že nechápou tajemství kříže. Po všech poučeních, kterých se jim dostalo, se to nedá omluviti. Spravedlnost

Boží potřebovala oběť za hříchy světa, lidé potřebovali příklad hrdinných ctností. Proto se Syn Boží obětoval na kříži.

Proč neporozuměli tak prosté věci? Protože hleděli na kříž očima zaslzenýma, srdcem rozbolestněným. Neuvažovali, nemodlili se, nečtli ve svatých knihách, že Bůh starostlivě řídí svět a že nekonečná Moudrost má v ruce všechny události. *A počav od Mojžíše a všech proroků, vykládal jim všechna Písma, která byla o něm. Poslouchej toto poučení, které obnovuje víru a oživuje naději.*

III. Přijímá jejich pozvání a dává se jim poznati.

Když se přiblížili k vesnici¹, do které šli, on se dělal, jako by chtěl jít dále, ale oni ho přinutili říkouce: „Zůstaň s námi, neboť se připozdívá a den se již nachýlil.“

Hleď vníknouti v srdce učedníků. Ježíšův hlas na ně působí jako jarní slunce na pustou zem. Jiskra lásky, která tlí pod popelem, začíná planouti. Nevědí, s kým mluví, ale cítí, že jeho slova jsou pravdivá. Ze svých nadějí tedy nic neztratili. Budoucnost jest ještě krásnější, než si představovali. Třeba rozřešiti poslední pochybnosti, odstraniti poslední mraky.

Slyš, jak prosí cizince: Zůstaň s námi, dopověz nám to. Již je noc. V našich duších se zatmí, opustíš-li nás. Klesneme opět do malomyslnosti. - Dobře to řekli. Spoj své nalé-

havé prosby s jejich prosbami. Pros Ježíše, aby ještě mluvil k nim i k tobě, aby se zjevil v slávě vzkříšení všem, komu dává podíl v Kalvarii.

I vešel s nimi. Když byl s nimi za stolem, vzal chléb, požehnal jej a rozlámal jej dával jim. I otevřely se oči jejich a poznali ho. Ale on zmizel od nich. Sedni si i ty ke stolu s Mistrem. Naplň své srdce láskou, věrou a pokorou. Co činí? Již nemluví. Má ještě něco lepšího než slovo. Jeho zjevení se dokončuje u svatého stolu. Pokoř se, bij se v prsa. Říkej opět a opět: Pane, nejsem hoden. A přijmi z rukou Ježíšových chléb, jež právě požehnal, chléb vyvolených, chléb silných.

Raduj se s Ježíšovými hostiteli. Oči se jim otevřely, vrátila se jim věčná dobrota. Mají v duši nebe. *I řekli vespolek: „Zdali nehořelo v nás srdce naše, když mluvil k nám na cestě a vykládal nám Písma?“*

Ale proč Ježíš mizí? Protože všechna láska k nám je toliko výzva, abychom bojovali pro jeho slávu. Porozuměj mu a vstaň s učedníky. Obětuj s nimi Ježíši zmizelému, ale vždy přítomnému, své práce a svůj život. Oslavuj dobrotu Boží.

318. VEČER VELIKONOČNÍ

Jan 20, Mk. 16, Luk. 24.

I. Vzkříšený Ježíš se zjevuje apoštolům.

Když byl večer toho dne (neděle) a pro strach před židy dveře byly zavřeny (tam)^e, kde byli učedníci (shromáždění), Ježíš přišel a postaviv se mezi ně řekl jim: „Pokoj vám!“

Připoj se k učedníkům ve večeradle. Shromáždili se tam, aby měli společnou účast ve světle, v radostech, v nadějích. Bojí se prozraditi své tajemství. Mají obavu, že se rozptýlí. Utíkají před nepřízní. Uchyl se mezi ně. Panna Maria je s nimi. Co činí? Modlí se. Prosí božského Syna, aby přišel své děti potěšit. A Ježíš nemůže přesvaté Matce odříci nic. Přichází. Skloň se zbožně při pohledu na něho. Požehnej se znamením kříže. Ježíš přichází, aby apoštoly osvítil, posilnil, potěšil.

Přijmi jeho sladký pozdrav: Pokoj vám! Já jsem to, nebojte se! Tato slova pronesl za nejprudší bouře. Opakoval je, když odcházel trpěti a umříti. Říká je i navečer svého zmrtvýchvstání. Pokoj vám! Já jsem to! Splnil jsem věrně své slovo. Jsem hoden vaší lásky. Otevři duši jeho pokoji. Utiš všecek neklid. Pod jeho pohledem jsi věčně v jistotě.

II. Přesvědčuje je o svém vzkříšení.

A vytýkal jim nevěru jejich a tvrdost srdce, že ne-

věřili těm, kteří ho viděli z mrtvých vstalého. Ale oni zděšení a přestrašeni jsouce, domnívali se, že vidí ducha. I řekl jim: „Proč se děsíte a proč vstupují takové myšlenky na srdce vaše?“

Upevni svou víru při pohledu na Ježíše. Slyš, co vytyká učedníkům. Jejich štěstí je tak nečekané, že nechtějí věřití očím. Lekají se nových zklamání. Ježíš jim otvírá oči tělesné, oni zavírají oči duševní. Bůh to dopouští, aby oživil naši víru.

Co činí Ježíš? Praví jim: „*Vizte ruce mé i nohy mé, že já to jsem. Dotýkejte se mne a vizte, neboť duch nemá těla a kostí, jak vidíte, že já mám.*“ A pověděv to ukázal jim ruce i nohy. Přiblíž se i ty a pozoruj s nimi zacelené rány.

Viz zblízka božské zdroje spáasy. Zlíbej rány Ježíšovy. Tvé jméno je psáno v jeho ranách, které nemůže ukázati Otci bez zmínky o tobě. Nyní již nemáš pochybnosti o tom, kdo je tvůj nejlepší přítel. Co mu dáš za jeho lásku? Budeš se ještě báti ho následovati?

Ježíš podává apoštolům nový důkaz svého vzkříšení. Řekl jim: „*Máte tu něco k jídlu?*“ Dám vám opravdu poznati, že jsem to já. Mé nynější oslavené tělo jest vpravdě totéž tělo, které se narodilo v Betlemě. Víc než kdy jindy jsem jedním z vás. Raduj se při těch slovech. Viz, jak Ježíš přijímá podaný pokrm. Vezmi si z jeho rukou svůj podíl.

III. Dává jim slavnostně moc odpouštěti hřích .

Tu jim řekl opět: „Pokoj vám! jako mne poslal Otec, i já posílám vás.“ To pověděl, dechl (na ně) a řekl jim: „Přijměte Ducha Svatého; kterým odpustíte hříchy, odpouštějí se jim, a kterým je zadržíte, zadrženy jsou.“

Slavnostní výjev ukončuje rozmluvu učedníků s Mistrem. Útěcha, které se jim tak hojně dostalo, má je povzbuditi k práci o spáse duší. Zemřel za všechny lidi. Všem lidem se musí dostat ovoce jeho smrti. Ježíš jim to připomíná. Veřejně prohlašuje zákony smíření pro všechny. Ustanovuje soudce, aby soudili při každého člověka. Zakládá soudnou stolicí pokání a připravuje jednou provždy milost pro všechna rozhřešení, která tam budou udělena. U této soudné stolice najdou hříšníci ovoce jeho utrpení a vzkříšení.

Proč volí Ježíš tento velký sváteční den k ustanovení svátosti pokání? Aby ukázal hříšníkům, že obrácení je vzkříšení a že není krásnější slavnosti nad obrácení hříšníka. Nebudí kněžské rozhřešení v kající duši velikonoční radost? Projev božskému Mistru vděčnost. Podivuj se jeho moudrosti, klaněj se jeho dobrotě. Dává kněžím božskou moc, aby tě mohl rozhřešiti. Přijmi i ty Ducha Svatého: ducha pokory, zbožnosti, síly, naprosté oddanosti.

319. OKTÁV VELIKONOČNÍ

Jan 20.

I. Ježíš se znovu zjevuje apoštolům.

Tomáš však, jeden z dvanácti, který slove Blíženec, nebyl s nimi, když přišel Ježíš. Tedy druzí učedníci mu řekli: „Viděli jsme Pána...“ Po osmi dnech byli učedníci jeho opět uvnitř a Tomáš s nimi⁹.

Vrať se do večerádla slaviti s apoštolý oktáv vzkříšení. Pros Ducha Svatého, aby ti vrátil radosti toho velkého dne. Učedníci čekají Mistra. Posilnili se u víře, rozohnili v horlivosti. Modlí se, povzbuzují se vespolek, doporučejí se Panně Marii, Matce věřících. Jsou sjednoceni v lásce společného Mistra.

Všimni si, že je s nimi i nevěřící apoštol. Ježíš musí vyrovnati malé nesrovnalosti mezi nimi; ani nejlepší jednota nebývá bez neshod. Proč nebyl Tomáš přítomen, když se Ježíš po prvé zjevil apoštolům? Z nedbalosti, či z lidské bázně, nebo z osobních důvodů, či z velké malomyslnosti? To neví nikdo; ale jisté je, že člověk mnoho ztrácí, když není včas tam, kudy kráčí Ježíš.

Čím trpí nevěřící apoštol? Řekl: „*Neuzřím-li v jeho ruku rány hřebů a nevpustím-li prst svůj na místo hřebů a nevložím-li ruku svou v jeho bok, neuvěřím.*“ Tomáš náleží k těm, kteří svou víru opírají o smyslové zkušenosti. Toho, co má věřiti, se chce dotknouti. Uvěří,

až uvidí. Ale to není pravá pohnutka víry. Tomu, co Bůh praví, musíme věřit proto, že to praví. Kdo klade Bohu podmínky, za kterých uvěří, ten se pošetile přeceňuje. Má víra je záslužná, když Boží pravdomluvnosti podřizují úsudek a každý náhled čistě lidský. To je pravá zbožnost, velkodušnost, pravá duševní ušlechtilost.

Blahopřej apoštolům, že to hned na poprvé pochopili. Vyprošuj světlo těm, kdo se zdráhají uvěřit.

II. Probouzí důvěru nevěřícího apoštola.

Tu přišel Ježíš zavřenými dveřmi a postaviv se mezi ně řekl: „Pokoj vám!“

Mistr jde hledat učedníka. Viděl jej, slyšel jej, chce jej uspokojit. Tím, co Ježíš vytrpěl od nepřátel, jen roste jeho láska k hříšníkům. Spěchá k duši, která je v nebezpečí. Nešetří ničím, aby znovu dobyl toho, co jej tolik stálo. Přichází tedy k svému apoštolu, aby zplašil jeho nedůvěru a poslední pochybnosti.

Pozoruj ten výjev milosrdenství. *Potom dí Tomášovi: „Vlož prst svůj sem a viz ruce mé a vztáhni ruku svou a vpusť ji v bok můj; a nebuď nevěřící, nýbrž věřící.“* Ježíš vybízí Tomáše, aby se přesvědčil na vlastní oči o pravdivosti jeho vzkříšení: Pozoruj, dotkni se, přesvědč se.

Mistr by mohl učedníka přísně pokárati nebo potrestati. Ale raději povoluje a přizpůsobuje se jeho slabosti. Jsem ten, jehož jsi viděl na kříži, jehož bok probodli kopím, jenž tě těšil ve večeradle a za nímž jsi šel tak hrdinně k Lazarovu hrobu. Uznej, že jsem to já, a dostane se ti pokoje a radosti tvých spolubratří.

Slyš souhlas obráceného apoštola. *Tomáš mu odpověděl: „Pán můj a Bůh můj!”* Je přešťasten, že našel zase toho, jehož měl za mrtvého. Jeho slova jsou výkřikem víry, lásky, lítosti. Uznávám tě za svého Boha, volím si tě za pána a mistra; z tvých ran poznávám nekonečnou lásku, božskou moudrost, nevýslovnou dobrotu. Vidím, věřím, ihned se k tobě přidružuji. Spoj se s apoštolem. Řekni milujícímu Mistru totéž a vzdej mu týž hold úcty.

Jaký závěr činí Ježíš? Poslední slova dojemného výjevu platí tobě. Ty bys řekl: *Blahoslavení, kteří viděli!* A Ježíš praví: *„Blahoslavení, kteří neviděli a uvěřili!”* Pros Ježíše, aby ti to vysvětlil. Jistota, již se někdo dopracuje vlastním rozumováním, nepřináší pravý pokoj. Smyslové poznání a zkušenosti nečiní člověka šťastným; jediné přesvědčivá víra, která se opírá o slovo Boží, mu přináší pokoj a štěstí. Vzbud' vroucí touhu, aby ses o tom přesvědčil.

320. SETKÁNÍ U JEZERA GENEZARETSKÉHO

Jan 21.

I. Ježíš přichází unaveným učedníkům na pomoc.

Potom¹⁰ zjevil se Ježíš opět učedníkům u jezera Tiberiadského. Zjevil se takto: Byli spolu Šimon Petr a Tomáš přijmím Blíženec a Natanael, který byl z Kány Galilejské, a synové Zebedeovi a dva jiní z učedníků jeho.

Jdí s učedníky na břeh jezera Tiberiadského. Na rozkaz Mistrův přišli do Galileje. Uvidíte mě tam, pravil jim. Uvěřili, uvidí. Ježíš se chystá splnit, co slíbil. K tomu setkání si vybral krajinu, kterou tak často s nimi prošel.

Apoštolové ho čekají, proto se vzdalují hluku. Sdružují se k společné práci. Jejich srdce jsou plna pokory a důvěry. Vědí, že je Mistr nezklame. Jsou si budoucností jisti. Okoušejí štěstí duše, která vše očekává od Boha a nepochybuje o jeho prozřetelnosti.

Pozoruj učedníky při práci. Všimni si dobře, co činí. *Šimon Petr jim řekl: „Jdu lovit ryby.“ Řkou jemu: „Půjdeme s tebou i my.“ I vyšli a vstoupili na loď. A té noci nechytili nic. Zůstali, čím byli: chudými rybáři, kteří si v potu tváři dobývali chleba. Nežádali od Evangelia odpočinku ani blahobytu. Nemyslí, že by se mohli státi něčím jiným. Pracují těžce jako dříve, ano zdá se, že se zase namáhají*

nadarmo. Tentokráte zas budou moci říci: „*Celou noc pracovavše, nic jsme nechytli.*”

Ale Ježíš je k nim pozorný jako tehdy, a ještě více. Prozřetelnost nebeského Otce bdí starostlivě nad těmi, kdo milují jeho Syna.

II. Dává se jim poznati.

Když pak bylo ráno, Ježíš stál na břehu, ale učedníci nepoznali, že to jest Ježíš. Tedy řekl jim Ježíš: „Dítky, máte něco k jídlu?” Odpověděli mu: „Ne.”

Slyš hlas božského Mistra. Odkud přichází? Kde dlí ve chvíli, když se všichni domnívají, že je vzdálen? Ježíš je vždy tam, kde někdo z jeho věrných trpí a po něm touží. Používá našich chyb, aby nás vychoval k důvěře. Co praví? Dítky, máte něco k jídlu? Daří se vám v práci? Tak se Kristus Pán zajímá o můj každodenní život. Učedníci odpovídají: Ne. - Odkud ten neúspěch? Jsem bezmocný; přičiňuji se, a nemohu to přivést k ničemu. Proč?

On jim řekl: „Vrzte síl na pravou stranu.” Ježíš tě učí mítí úspěch v práci pozemského života a naplňovatí své síť pro věčnost. Pravá strana znamená stranu milosti, nebeských vnuknutí, křížů, usilovné práce. Je to strana Boží a Boží slávy. Levá strana znamená přirozenost, osobní zájmy, sobecké požadavky, nezřízené náklonnosti. Hledej tedy úspěch

podle návodu božského Mistra, a ne podle vlastního rozumování.

Co dělají učedníci při zvuku toho hlasu, který jim dodává naděje? Vzmůžují se; rychle poslouchají. Ale Janovi se zjevuje jasněji. *Tu řekl Petrovi ten učedník, kterého miloval Ježíš: „Pán je to.“* Na ta slova se Petr rychle vrhá do vln. Jeho chyba neumenšila jeho důvěry. Skládá hned k nohám Ježíšovým hold úcty, lítosti a lásky. Čím více se považuje za nehodna přiblížit se k Ježíši, tím víc se o to snaží. Chce předběhnouti všechny druhy. Tak jednává kající láska.

III. Zve je k skrovnému jídlu, které jim připravil.

Jak vystoupili na zem, spatřili žhavé uhlí a rybu na něm i chléb. Ježíš jim řekl: „Přineste z těch ryb, které jste ulovili nyní.“ Tedy Šimon Petr vstoupil (na loď) a vytáhl na zem síť plnou velikých ryb, stotřiapadesát... Ježíš jim řekl: „Pojďte, posnídejte.“

Účastní se zbožného setkání učedníků s Mistrem. Tvé místo je mezi nimi. Vzdej mu s nimi hold a zlíbej stopy jeho ran.

Pojďte, posnídejte, praví Ježíš. Pozoruj sladké přátelství, které jim projevuje. Sám jim připravuje jídlo. Proč by se nepostaral o život těch, kteří se odhodlali pracovat o jeho slávu? Zve tě, abys zasedl k hostině, kterou připravil jim i tobě. Učiň to radostně. Ježíšův

stůl je skrovný, ale to málo, co poskytuje, stačí úplně. Tam zakoušíme štěstí, při kterém zapomínáme na radosti smyslné. Raduj se s apoštolý z toho štěstí.

Co praví, co činí? Jak přijímají Mistrovo dobrodiní? Vezmi si je za příklad. Ježíš je krmí pravým chlebem nebeským. Požehnal jej pro tebe i pro všechny tvé drahé. Přijmi jej z jeho rukou.

321. NEJVYŠŠÍ ÚŘAD

Jan 21.

I. Ježíš zkouší lásku Petrovu.

Když posnídali¹¹, řekl Ježíš Šimonu Petrovi: „Šimone, (synu) Janův, miluješ mě více nežli tito?“ Dí jemu: „Ovšem, Pane, ty víš, že tě miluji.“

Bud' přítomen této rozmluvě Ježíšově s Petrem; tvá slabost toho potřebuje. Viz apoštola před Ježíšem. Jest ochoten dát všechno, aby vše napravil.

Petře, miluješ mě více nežli tito? táže se Mistr. Podivuj se tomu velice. Petr jest již napřed ochoten k největšímu pokání, jen aby mu Ježíš odpustil. A hle, co slyší? Miluješ mě více než tito? Více než ti, jimž mám méně odpouštět?

Bůh nás stvořil jen k tomu, abychom jej milovali. Stal se člověkem, aby byl více milován,

Zemřel na kříži, aby byl milován ještě více. Odpouští proto, aby byl milován. Odpouští více proto, aby byl milován více. V mé lítosti hledá mé srdce.

Viz, jak pokorně, upřímně, něžně dává Petr své srdce Mistrovi. Všechna domýšlivost zmizela. Se slzami odpovídá: Ovšem, Pane, ty víš, že tě miluji. - Zkoumej své srdce. Můžeš mluvit také tak?

II. Odevzdává mu řízení své Církve.

Řekl jemu: „Pasiž beránky mé.“ Řekl mu po druhé: „Šimone, (synu) Janův, miluješ mne?“ Dí jemu: „Ovšem, Pane, ty víš, že tě miluji.“ Řekl mu: „Pasiž beránky mé.“ Řekl mu po třetí: „Šimone, (synu) Janův, miluješ mě?“ Petr se zarmoutil, že mu řekl po třetí: „Miluješ mě?“ I řekl mu: „Pane, ty víš všecko, ty víš, že tě miluji.“ Řekl mu Ježíš: „Pasiž ovce mé.“

K čemu Ježíš povzbuzuje apoštola, jemuž odpouští? K horlivé práci. Jak mi dokážeš, že mě miluješ více než ostatní? Věřím, že mě miluješ, ale právě proto mám právo požadovat od tebe víc než od druhých. Jsi k tomu ochoten? Petrovo srdce stále odpovídá: Ovšem, Pane, ty víš.

Co na to odpovídá Ježíš? Mohl by říci: Protože mě miluješ více než ostatní, budeš činit větší pokání než ostatní; budeš se postit každý den o chlebě a vodě, budeš spávat na tvrdém lůžku. Ale je možno činit ještě

něco lepšího. Ježíš praví: Pas mé beránky, pas mé ovce.

Protože mě miluješ více než ostatní apoštolové, odporoučím ti své drahé, odporoučím ti celé své stádo; pečuj o mé zájmy. Svěřuji ti je za cenu tvé lásky. Protože mě miluješ, mohu klidně odejít do nebe. Mé dílo je dokonáno, poněvadž jsi mi dal své srdce. Mé stádo je v bezpečí, protože mám někoho, kdo by střehl můj ovčinec. Má Církev poroste, protože tě mohu použít k její správě. To znamenají Ježíšova slova k Petrovi. Petr tomu rozumí a opakuje: Ano, Pane.

Ano, Mistře, miluji tě, a protože tě miluji, budu sloužit těm, které chceš spasit. V jejich službě zapomenu na sebe z lásky k tobě. Budu všechno všechněm, protože jsem všechno tobě. Má láska k tobě bude mou silou, jako je mým životem. Tak se srdce apoštolovo vylévá do Srdce Mistra. Přivlastní si jeho city. Vzbud' touhu, abys byl užitečný Ježíši Kristu a jeho Církvi.

III. Předpovídá mu, že zemře jako mučedník za Evangelium.

„Vpravdě, vpravdě pravím tobě: Když jsi byl mladší, sám ses opasoval a chodils, kam jsi chtěl; když však zestárneš, vztáhneš ruce své a jiný tě opáše a povede, kam nechceš.“ To pověděl, chtěje naznačit, kterou smrtí oslaví Boha. Pověděv to řekl: „Následuj mne!“

Ježíš oznamuje Petrovi, že bude mučedníkem. Čekal až do posledního okamžiku svého života, aby mu zjevil tu velkou čest. Tedy až je duše opravdu pokorná, Ježíš jí oznamuje, že na ni spoléhá, a volá ji k bojům svatosti a mučednictví. Pokora nás činí silnými. Proč Ježíš dovolil, aby Petr byl pokoušen? Zajisté proto, aby mu pomohl stát se pokornějším. Nyní v něm již dokončil dílo své moudrosti a dobroty a může říci: Petr již nebude odmlouvatí.

Všimni si, kterými slovy mu oznamuje pronásledování. Neodnímá lidskému utrpení bolestnou trpkost; Petr zakusí obavy, odpor a všechnu vzpouru přirozenosti. Ale miluje a je pokorný. Proto bude silný a nepřemožitelný.

Ježíš praví poslední slovo: Následuj mne. Totéž mu řekl, když se po prvé setkali. Ale Petr je již úplně jiný. Odložil všechnu bázeň před smrtí. Jest odhodlán kráčetí příkrými cestami za Pánem a ukázat lidem, jak se prolévá krev za Evangelium. Veleb svého Mistra za zázrak, který způsobil v svém učedníku, a pros ho, aby totéž způsobil k své slávě v tobě.

322. SETKÁNÍ V GALILEI

Mt. 28, Mk. 16.

I. Ježíš se dává poznati učedníkům v Galilei.

Jedenáct učedníků pak odešlo do Galíleje na horu¹²,

kam Ježíš byl jim uložil, a uzřevše ho, poklonili se mu; někteří však pochybovali.

Nastup s učedníky cestu do Galileje. Sdílej s nimi radost i naději. Jdou radostně tam, kde je Pán očekává. Chtějí viděti oslaveného toho, jehož viděli v pokoření; ještě jednou dostati od něho požehnání, ještě jednou se přesvědčiti, že je skutečně pravda všechno, co viděli, slyšeli a pochopili. Přicházejí si pro Mistrovy rozkazy a poslední napomenutí. Chtějí se mu nabídnouti k práci. Hledají v tomto zbožném setkání to, co potřebuješ i ty.

Vystup s nimi na horu, kam Ježíš přijde. Cestou si připomínej, kolik zázraků v této zemi učinil. Zde se vtělil, zde všude nalézáš stopy vtěleného Slova. Ježíš splnil své slovo. Vždy přichází tam, kam slíbil přijíti.

Poznej, že je to on. Vzdej mu hold úcty a pokorné, vroucí víry. Nenáležej k těm, kteří po nejmocnějších povzbuzeních se znepokojují a neodvažují se věřiti, že Bůh je tak dobrý. Kolem tebe jsou takoví lidé; odděl se od nich. Věř pevně v Ježíše vzkříšeného. K čemu potřebuješ dalších důkazů? Raději se těš z jeho přítomnosti a dávej mu k dispozici svůj život, aby ho použil podle své nejsvětější vůle.

II. Posílá je pracovati o spáse pokolení lidského.

I přistoupil Ježíš a promluvil k nim řka: „Dána jest mi veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte tedy a učte

všecky národy. Křtěte je ve jménu Otce i Syna i Du-
cha Svatého. A učte je zachovávatí všechno, co jsem
vám přikázal. Kdo uvěří a pokřtěn bude, spasen bude;
kdo však neuvěří, bude zavržen."

Vzkříšený Ježíš potřebuje pomocníky. Všem lidem se musí dostat pokladů Evangelia. Jeho učení musí býti hlásáno všemu stvoření. Jeho krev musí býti rozlita na všechno, co žije. Slyš, jak všechny, kteří jsou kolem něho, vybízí k tomu velkému apoštolátu a dává jim moc, kterou sám dostal. Praví: Dána jest mi veškerá moc na nebi i na zemi. Božským původem jest Ježíš všemohoucí. Pracemí a utrpením se stal hodným vládnouti celému světu. Má plnou moc nade vším stvořením. Jak jí použije?

Všimni si, že nepraví, aby šli pomstíti jeho smrt, zahubiti ty, kdo jej ukřižovali, pracovatí o to, aby se ho všichni báli. Nikoli, ale praví: Učte, křtěte, přesvědčováním podrobuje duchy i srdce. Jděte pracovatí o spáse bližního, ukázati mu cestu do nebe, zbaviti jej otroctví. Lidé vás potřebují, jako vy potřebujete mne. Dejte se jim, jako já jsem se dal vám. Hlásejte, co já jsem hlásal, číňte, co já jsem činil, dokončete, co já jsem započal. Jděte probouzeti lásku k Bohu, jděte se obětovatí, jděte trpěti, jděte umřítí.

Takový Mistr nám posílá své učedníky. Takové Evangelium mají šířiti. Nepoznáváme

z jeho slavnostních slov, jak poslušně a upřímně máme přijímatí nositele božské autority? Tvá věčná spása záleží v milostech, které ti po nich posílá.

III. Slibuje jim svou skutečnou přítomnost na věky.

A ejhle, já jsem s vámi po všechny dni až do konce světa.

Rozjímej pozorně o tom posledním příslibení Ježíšově. Já jsem s vámi. Již napřed slyší prosbu příštích století. Zůstaň s námi, prosí veškeré lidstvo. Slepí potřebují vůdce, slabí podpory, chudobní otce. Zůstaň s námi.

Ježíš odpovídá: Já jsem s vámi. Navždy budete míti mou přítomnost. Budu vaším světlem a vaší silou. Nic vám nebude chyběti, nic vám nebude moci uškoditi. Připravte mi stánek mezi vámi. Budu tam tak přístupen všem, jako jsem býval v zemi Galilejské. Ztrácím se vám s očí, ale neodcházím.

Otevři celé srdce řeči tak potěšitelné. Uznej radostně, že splnil slovo. Není ti skutečně přítomen až do dneška? Aby však mohl splniti tento slib, musil se podrobiti pokoření ještě většímu než za svého smrtelného života. Klaněj se mu zničenému v našich svatostáncích pod způsoby chleba. Stále ti praví: Já jsem to. Jsem s vámi.

Nejsi tedy sám na bojišti, kam tě Ježíš volá.

Je ti vždy přítomen, aby ti pomohl bojovat, aby zahojil tvé rány. Upevni navždy důvěru v něho. Spoj své díkyčinění s díkyčiněním věrných učedníků a sestup s nimi s hory. Soustřeď se, abys nic neztratil z těch božských poznatků.

323. POSLEDNÍ PŘIPOMENUTÍ

Luk. 24.

I. Ježíš připomíná naposled učedníkům své učení.

I řekl k nim¹³: „To jsou slova, která jsem mluvil k vám, dokud jsem byl ještě s vámi, že se (totiž) musí splnit všechno, co psáno jest o mně v zákoně Mojžíšově a v Prorocích i v Žalmech.“ Potom vyložil jim smysl, aby rozuměli Písmům.

Pojď do večeřadla, aby ses ještě jednou setkal s božským Mistrem. Zaujmi zbožně místo vedle něho a připomeň si, co se zde na Zelený čtvrtek dělo. Vzpomeň na slzy, vzdechy a úzkosti svého Spasitele. Jak je to možné, že na téměř místě za tak krátkou dobu nalézáš jen radost, jas, dokonalé štěstí! Rozjímej o tom tajemství ve světle vzkříšení. Tak se vyvíjejí věci ve společnosti Ježíše Krista.

To jsou slova, která jsem k vám mluvil, praví k učedníkům. Musíte si uvědomiti, že utrpení a sebezápor je vaším životním zákonem. Přijdete do nebe jen cestami, kterými jsem šel já. *A řekl jim: „Tak jest psáno (a tak bylo třeba), aby Mesiáš trpěl a třetího*

dne vstal z mrtvých, a aby hlásáno bylo pokání a odpuštění hříchů pro jméno jeho mezi všemi národy počnouc od Jerusalema.“

Ježíš se vrací k svému oblíbenému předmětu. Nechce opustiti své drahé, dokud nejsou připraveni k tomu, aby ho následovali. Nezdá se ti žádoucím pro něho trpěti? Neboj se tedy ničeho v naději, že se mu budeš podobati a kdysi ho požívatí. Potřebuješ-li ještě více světla, obrať se s prosbou na něho. Je k tomu doba velmi vhodná. Pros ho, aby ti dal smysl pro věci božské, nadpřirozené, pro všechno, co povznáší nad tento svět a vede do království Božího.

II. Oznamuje, že jsou vyvoleni za svědky Evangelia,

Vy jste svědky těch věcí. A já pošlu na vás toho, jehož Otec můj slíbil, vy však zůstaňte v městě, dokud nebudete opatření mocí s výsosti.

Uvažuj, co Ježíš očekává od svých učedníků. Právil: Budete mými svědky. Podle toho, jak budete mluvíti a jednati, se pozná, že jste byli vychováni v mé škole, že Evangelium je pravidlem vašeho jednání a že jste si osvojili ctnosti Mistrovny.

Všimni si, s jakou autoritou pronáší Ježíš tato slova. Mluví určitě. Nepraví: Zvu vás, abyste mi byli svědky, nýbrž: Vy jste mými

svědky. Celý váš život jest určen mým vyvo-
lením, s kterým jste souhlasili.

A Ježíš nežádá svědectví jakékoli, váhavé,
nedokonalé, volá je za svědky celé: všechno,
co dostali, co získali, čeho jsou schopni. Žádá
od nich všechno, co má právo žádati.

Uznej, že Ježíš má na tebe naprosté právo.
Ale neboj se přiznati se mu k své veliké sla-
bosti. Což neslibuje ducha síly těm, jimž uklá-
dá práci a oběť, protože zná dobře naši sla-
bost? Vlož tedy všechnu svou naději v Ducha
Svatého, jenž má přijíti. Obětuj se Bohu a pros
jej, aby on sám působil v tobě a skrze tebe
hrdinné činy, které Ježíš od tebe očekává.

324. NANEBEVSTOUPENÍ

Luk. 24, Mk. 16.

I. Ježíš jde s učedníky na horu Olivovou¹⁴.

Poté vyvedl je ven k Betanií¹⁵.

Nastala hodina rozloučení. Mistr tě vybízí,
abys jej doprovodil na horu Olivovou s jeho
přesvatou Matkou a s učedníky. Andělé jej
očekávají, rovněž vyvolené duše, které má u-
vésti do nebe. Ježíš připravil milosti pro vše-
chny příští generace i pro každou duši. Po-
staral se o všechny povinnosti, učinil poslední
poručení, jako by šel znovu umřítí.

Ale viz, jaká radost je kolem něho. Učed-

níci mu z celého srdce přejí slávu, které si tak velmi zasloužil. Vžij se v jejich city a měj s nimi účast při vítězství Spasitelově.

Vede učedníky se Sionu na horu Olivovou. Koná s nimi touž cestu, kterou s nimi konal na Zelený čtvrtek. Zde pravil: „*Vy budete kvíliti, ale svět se bude radovati. - Smutná jest duše má až k smrti. - Prikázání nové vám dávám, abyste se milovali vespolek. - Jest vám užitečno, abych já odešel.*“ - Ale dnes se všechna srdce radují. Cesty k pokřování jsou i cestami k slávě. Upevní se na cestě za vůdcem tak věrným.

Ježíš jde přes Betanii. K čemu ta oklika? Ne proto, aby ti ukázal, že oceňuje i nejmenší služby a že zůstane vděčen na věky? Lazarův dům ještě voní vonnou mastí, kterou Maria vylila na jeho nohy. Je to mast božské lásky. Ponechej se na chvílku té líbezné vůni, než nastoupíš cestu k hoře Olivové.

II. Žehná jim naposled a vstupuje do nebes.

A když Pán (Ježíš) k nim domluvil, vzal jest do nebe¹⁶ a usedl po pravici Boží.

Zastav se na vrchole u Ježíše s Pannou Marií a s učedníky. Proč odchází? Pros jej důvěrně, aby ti to ještě pověděl. Odpovídá ti, že jeho nepřítomnost zdokonalí tvou víru, vycvičí tvou naději, očistí tvou lásku, povzbu-

dí tvou odvahu. Učedníci s tím souhlasí. S radostnou oddaností se vpravují do toho, že ztratí na několik let jeho sladkou viditelnou přítomnost, aby se stali hodnějšími mítí věčně podíl v jeho slávě.

Poklekni s nimi a přijmi poslední požehnaní svého Spasitele. Popros ho, aby vzal a odnesl s sebou do nebe všechno, co tě tíží a co tě poutá k zemi. Nech mluvit své srdce.

Když jim žehnal, odloučil se od nich a vznášel se do nebe. Již je všemu konec: Syn Boží se vrací k Otci, nebeský Král vstupuje na svůj trůn, dědic nebeských statků se ujímá dědictví. Pokora je povýšena, spravedlnost vítězí, láska vládne. Tajemství bolesti je vysvětleno. Život člověka na zemi s jeho boji a podivnými nesrovnalostmi již není hádankou. Víím, proč mi je Bůh posílá; víím, jak mám jednatí.

III. Učedníci se vracejí do Jerusalema děkující Bohu.

Oni poklonivše se vrátili se do Jerusalema s radostí velikou a byli stále v chrámě chválíce a velebíce Boha.

Sleduj ještě pohledem svého Ježíše. Mysli na slavnost, která se počíná v nebi. Andělé přijímají Spasitele světa. Vyvolení Boží jej slavnostně vítají a děkují mu. Připoj se k nim. Radost nebeského Otce je dovršena, když

korunuje toho, jenž tak dobře pracoval o jeho slávu. Co je všechno to pokořování, utrpení a smrt proti tak vznešené odměně!

Co činí učedníci? Vracejí se do Jerusalema horlivě a radostně k všednímu životu, k lásce, k povinnosti, ke ctnostem pravého učedníka. Nastává jim i tobě doba, abyste splnili svá předsevzetí a ukázali věrnost k přijatým závazkům.

Všimni si, jakých prostředků k tomu používají. Hledají společně soustředění, samotu a modlitbu. Jednej jako oni. Hledej společnost těch, kdo Ježíše milují a mu slouží. Vzdaluj se světa a hleď se soustřeďovati.

„Ten Ježíš, který vzat jest od vás do nebe, přijde tak, jak jste ho viděli jíti do nebe,“ řekli andělé učedníkům. Žij tedy v očekávání, že se vrátí. On je v nebi, tys už jen cizincem na zemi. Žítí znamená čekatí. Zříkej se všeho, co není věčné. Žij nebeským životem, protože Ježíš je v nebi.

325. DOSLOV

Jan 21, 20.

I. Evangelista ukazuje věřícím Evangelium jako stručný obsah života a nauky Kristovy.

Je však ještě mnoho jiných věcí, které učinil Ježíš: Kdyby napsána byla každá zvlášť, myslím, že by ani celý svět neobsáhl těch knih, které by musily býti napsány.

Pojď na horu Olivovou rozjímati o těchto jeho posledních slovech. Viz, jaký poklad máš v Evangeliiu. Jsou to stránky života nevyčerpatelného, slova spásy pro toho, kdo je miluje a o nich rozjímá. Již neříkej: Neumím rozjímati.

Rozjímati jest modliti se a modliti se jest vzdávati Bohu úctu. V Evangeliiu najdeš všechno, co nejlepšího můžeme nabídnouti Bohu a Ježíši Kristu; všechno, co učedník nabízí Mistrovi, hříšník Spasiteli, poddaný Králi, stvoření Synu Božímu: hold víry, naděje, lásky, zbožnosti, pokory, důvěry, lítosti.

Hledej v Evangeliiu, co marně a smutně hledáš v sobě: chválu, zbožnost, heroismus, odvahu, předsevzetí. Obětuj je Bohu za vlastní nedostatky.

Rozjímati jest modliti se a modliti se jest prositi Boha o to, co potřebujeme. Uč se tedy z Evangelia, jak máš prositi o to, po čem toužíš. Nenacházíš právě ve slovech Evangelia Prostředníka, Bohem daného člověku a ochotného přednášeti všechny naše prosby? Nevidíš, jak tam žije, jedná, jak je všechno všechněm? Mluv s ním o sobě a o těch, které miluješ. - Přidej své žádosti k prosbám jiných.

V Evangeliiu poznáš, které modlitby působily na jeho srdce, tam najdeš účinné projevy zbožnosti. K pokroku v dokonalosti není tře-

ba nic víc, než abychom použili toho bohatství. Zamiluj si tento poklad pravdy a spásy.

II. Prohlašuje, že psal Evangelium, aby rozhojnil víru v Ježíše Krista.

Tyto však jsou napsány, abyste uvěřili, že Ježíš je Kristus, Syn Boží, a věříce abyste měli život věčný ve jménu jeho.

Porozuměj těm slovům. Chceš-li opravdu upevnit a rozhojnit svou víru v Ježíše Krista, musíš Ježíše Krista znáti. Bůh ti dal v svém Synu Mistra a Vzor právě tak jako Spasitele a Prostředníka. Tvůj život se tedy musí upravit a utvářiti podle jeho života. Musíš milovat, co on miluje, chtít, co on chce, činit, co on činí.

Abychom k tomu nabyli odvahy, musíme Ježíše hledati s důvěrou, poslouchati jej zblízka a přímo se s ním spojit. Musíš věděti, kde bys jej našel živého a důvěrně s ním mohl rozmlouvat. Nuže, právě v Evangeliu jej najdeš. Každodenní rozjímání je pouť, která tě přivádí do země, kterou Ježíš posvětil svou přítomností a zahrnul tolika milostmi. Pro zbožnou duši tam ožívuje minulost, takže tam nachází živého Ježíše a sbírá si tam milosti tehdy udělené.

Vezmi tedy směle do rukou text Evangelia. Hledej v něm Ježíše, a to Ježíše živého. Na-

jdeš jej tam spíše a lépe než v učených a objemných výkladech.

Čítej v Evangelii neúnavně. Prohlubuj smysl pravd tam obsažených, hled' se důkladně seznámiti s nejmenšími podrobnostmi. Za nejkrásnější vědu a nejvzácnější milost považuj osvícené pochopení Evangelia a vroucí lásku k němu.

C. I. A. et R!

P O Z N Á M K Y

Třetí rok. Pokračování.

¹ Slavnost stánků byla ustanovena na památku putování židů na poušti. Trvala sedm dní a po celou tu dobu všechen lid bydlil v chýších z listí jako jejich otcové ve stanech. Byla to nejradostnější slavnost židovská.

² Čtvrtého dne slavnosti stánků.

³ Je to narážka na symbolický obřad, který se konával každého jitra po sedm dní slavnosti stánků. Jeden kněz sestupoval vždy ke studnici rybníku Siloe, přinesl odtud slavnostně tři míry vody a rozlil ji po obětním oltáři. Lid při tom jásavě zpíval žalmy.

⁴ Asi po ukončení slavnosti stánků.

⁵ Tak se nazývalo předchrámí, vyhrazené ženám, kde se oběti odevzdávaly do třinácti pokladen. V této předsíni byly také dva svícny, vysoké padesát loktů. O židovských svátcích bývaly na těch svícnech každou noc zapalovány ohně, aby osvětlovaly město. Ježíš to měl na mysli, když pravil: »Já jsem světlo světa.«

⁶ To je překlad řeckého textu. Ježíš od počátku byl světlo světa, Syn a vyslanec Otcův.

⁷ V téže předsíni chrámové nebo podél vnějších zdí na počátku cest, které vedou s vrchu Moria do údolí Cedronského.

⁸ Tento rybník na obvodu Jerusalema ještě existuje, ale je velmi zanesen. Je 18 m dlouhý, 5.55 m široký. Na východní straně rybníka jest vidět šest granitových pahýlů, čnějících z mohutného zdiva. Západní průčelí je starší a lépe zachované. V křesťanské době tam byla modlitebna a sloupová chodba.

⁹ Ježíš věrně popisuje jeden z ovčinců, kterých je

v Judsku mnoho; jsou ohrazeny širokou kamennou zdí, na níž je trnité křoví. Pastýř se tam na noc zavírával se stádem. Vlk se potuluje kolem, pardal často přeskočí ohradu. Noční zloděj, když najde ohradu zavřenou, přelézá ji.

¹⁰ Jde o velkou misi v Judsku, podobnou misi, kterou před tím ukončil v Galilei.

¹¹ Božský Mistr procházel právě asi hornatou krajinou mezi Jerichem a Jerusalemem. Ta cesta se právem nazývá krvavá. Vede mezi horami, jejichž bílé vrchy se podobají vlnám rozbouřeného moře. V této poušti býval často někdo přepaden a smrtelně zraněn, takže snadno bez pomoci zahynul.

¹² Levité posluhovali židovským kněžím při bohoslužbách.

¹³ Asi na druhý den, když vystupovali z údolí jeriškého k výšinám Betanie.

¹⁴ Byla to vesnice Betanie. Leží na úpatí východního svahu hory Olivové. Údolí je v tom místě rozděleno hlubokou roklinou. Řady oliv a moruší lemují bystřinu a zvedají se po svazích. Z vesnice zbylo jen asi dvacet chatrčí v troskách. Ukazují tam místo, kde stával dům Manky a Marie. Vystavěli tam svatyni, ale nezbylo z ní již nic.

¹⁵ Podle tradice se to stalo na horním svahu hory Olivové. Na tom místě byla vystavěna svatyně.

¹⁶ Zahradní zelenina nepodléhala desátku. Podle zákona a zvyku se platil desátek jen z polních zelenin.

¹⁷ Hroby a jejich obřuby každého roku byly bílény, jednak pro ozdobu, jednak aby hroby bylo snáze rozeznati, aby se někdo proti zákonu neposkvřil, kdyby na ně narazil nebo se jich dotkl.

¹⁸ Jerusalemem byl za povstání zbrocen krví. Galilejští chtěli se sebe svrhnouti břímě římské nadvlády, byli však překvapeni Pilátovým vojskem v okamžiku,

kdy obětovali, a padnuvše před oltářem, smísili svou krev s krví obětí.

¹⁹ V prosinci. — Slavnost posvěcení nebývala menší než slavnost stánků a velikonoční. Celý týden prodlévali židé s palmami v ruce v chrámě, opěvující očištění svatyně Judou Makabejským r. 164 před Kristem, a každého večera bylo město slavnostně osvětleno.

²⁰ Toto podloubí bylo vystavěno podle rokle Cedronské a za kruté zimy poskytovalo procházku na výsluní. Nazývalo se Šalomounovo, protože bylo vystavěno ze zbytků starého chrámu.

²¹ Byla to krajina bethabarská pod jerišským brodem.

²² Ježíš byl zastaven na cestě k Jerusalemu. Rozhodl se, že do Jerusalema nepůjde, až na svůj slavný vjezd. Šel do Perey a do krajin zajordánských. Výjev s vodnatelným člověkem se stal asi v prvních dnech po jeho příchodu na toto území.

²³ Dlouhé lusky s černými boby mdlé chuti. Jsou na východě potravou dobytka a nejchudobnějších lidí.

²⁴ Roucho přední, t. j. nejdrahocennější.

²⁵ Prsten byl odznakem osob svobodných a vznešených; rovněž sandály. Otnoci chodili vždy bosí.

²⁶ Zdroj nepravostí pro mnohé.

²⁷ V Jerusalemě se ukazuje dům tohoto bohatce. Tradice praví, že to podobenství bylo vzato ze skutečnosti. Dům je na křížové cestě vlevo, trochu níž od místa, kde Šimon Cyrenský se potkal s Ježíšem.

²⁸ Židé a Římané rozdělovali dvanáct denních hodin na čtyři části po třech hodinách. První část začínala v šest hodin ráno, druhá v devět, třetí v poledne, čtvrtá ve tři hodiny odpoledne. Hodina jednáctá je naše pátá večer.

²⁹ K Lazarovu hrobu se konávaly pouti po všechna století. Po 26 schodech se vejde do klenuté

předsíně, odkud po třech dalších schodech do místnosti dlouhé dva metry. Ježíš stál při tomto zázraku asi ve vestibulu.

³⁰ Podle tradice nebylo to rozhodnuto v Jerusalemě, nýbrž na sousední výšině, která se do dneška nazývá »hora Zlé rady«. Kaifáš tam měl venkovské sídlo.

³¹ Ježíš se vydává naposled na cestu do Jerusalema. Šel asi směrem ke krajinám samaňským, které sousedí s pouští Efremskou a jejichž středem je Bethel. Ale poněvadž byl z toho území vypuzen, sestupoval k Jerichu.

³² Na druhý den poté, když Ježíš opustil poušť Efremskou, aby se odebral do Jerusalema.

³³ Stalo se to asi před Jerichem v údolí jordánském, kde byly tehdy nádherné palmové plantáže. Dnes již z toho není nic.

³⁴ Asi na večer téhož dne.

³⁵ Jericho bylo samá zahrada a Zacheus mohl velmi snadno vystoupit na strom, aby lépe viděl Ježíše. Jerišské zahrady se dlouho uchovaly a byly považovány za malý pozemský ráj.

³⁶ Jak se zdá, při odchodu ze Zacheova domu na cestě do Jerusalema přes Adommim a Betanii.

³⁷ V sobotu večer před Květnou nedělí.

³⁸ Na místě domu Šimona malomocného byl vystavěn kostel; byl později zničen.

³⁹ Půl hodiny cesty na východ od Jerusalema v horském sedle, utvořeném horou Olivovou a horou nad Betanií, bylo za časů Páně maličké městečko, zvané Betfage. Již dávno jest úplně zničeno. Zbyly z něho jen cisterny, rozházené stavivo, několik rozbitých sloupů a mnoho střepů ze židovského hliněného nádobí.

⁴⁰ Podle zbožné tradice seděl Ježíš na skále na pokračí cesty, čekaje, až se vrátí učedníci s oslátkem. První křesťané vystavěli nad tím kamenem svatyňku.

⁴¹ Stalo se to podle tradice asi uprostřed svahu hory Olivové, kde cesta z Betanie do Jerusalema se začíná skláněti k městu. Na téměř místě po čtyřiceti letech rozložil Titus svou desátou legii, když obklíčil město, odsouzené k záhubě.

⁴² Do předchrámí, které se nazývalo předchrámím pohanským, protože i pohané tam směli vstoupiti.

⁴³ Tam byly vyměňovány peníze řecké, římské a j. za peníze židovské, které jediné směly býti obětovány.

⁴⁴ V pondělí svatého týdne.

⁴⁵ Asi na pokraji kamenité cesty, která stoupá k Betfage, na východním svahu hory Olivové.

⁴⁶ Všichni poutníci měli právo trhati ovoce na pokraji cesty, aby ukojili hlad.

⁴⁷ Fíkovníky v Palestině dávají úrodu dvakrát do roka: fíky zelené a ranné v červnu, fíky letní o dva měsíce později.

⁴⁸ V úterý velikonoční.

⁴⁹ Východní králové mají ve zvyku posílati pozvaným na hostinu sváteční oděv, v němž se hosté před nimi objevují.

⁵⁰ Narážka na východní zvyk konati velké slavnosti v noci. Hodovní síň zářila světlem. Kdo z ní byl vypuzen, octl se venku potmě.

⁵¹ Herodiáni čili stoupenci Heroda Antipy sympatizovali s Římany. Tím vznikl rozkol mezi farizeji a národem židovským vůbec.

⁵² Uvádíme text úplný: Mistře, Mojžíš řekl: Zemře-li někdo bez dětí, ať bratr jeho vezme si manželku jeho a zplodí potomstvo svému bratru. U nás bylo sedm bratrů; první oženiv se zemřel, a nemaje potomstva, zanechal bratru manželku svou. Podobně i druhý a třetí až do sedmého. Nejposléze pak ze všech zemřela i žena. Či tedy z těch sedmi bude žena ta při vzkříšení? Neboť měli ji všichni.

⁵³ Čtvrtina asu; nejmenší peníz židovské měny.

⁵⁴ I dnes ještě každý pátek jerusalemszí židé vzdávají bezděčně úctu tomuto Kristovu proroctví. U jedné vysoké zdi, viditelného zbytku chrámu, tráví celé hodiny, oplakávajíce jeho zříceniny, líbajíce kameny a s nářkem recitujíce Písmo.

⁵⁵ Učedníci také řekli na počátku rozmluvy: »Mistře, kdy budou tyto věci? A které bude znamení, když přijde čas, aby se to stalo?« — Ježíš zde odpovídá na tyto starosti učedníků.

⁵⁶ Svatební hostina se konávala až pozdě navečer. Proto se na ni ubírali s pochodněmi, jejichž světlo se udržovalo olejem.

Část třetí: Uykoupení.

Utrpení.

¹ Za tu cenu byli prodáváni otroci.

² Po všech sedm dní velikonočních směli židé jísti toliko chléb přesný, t. j. nekvašený.

³ Večeřadlo je na jižní straně hory Sionu. Při zkáze Jerusalema bylo ušetřeno, ale ve středověku změněno. Jaké asi bylo za doby Ježíšovy? Podle toho, co víme o židovských domech, představujeme si je klenuté s bílými stěnami, uprostřed nízký stůl pestře malovaný, jehož jedna strana byla volná pro obsluhu, podél ostatních byla lehátka dosti široká, tak asi pro tři hosty. Otec rodiny býval uprostřed.

⁴ Měli koupiti beránka, obětovati jej v chrámě a potom připravit k velikonoční večeři v domě, který Mistr vyvolil.

⁵ Na počátku velikonoční večeře vzal otec rodiny pohár vína smíchaného s vodou a řekl: Buď požehnán Pán, jenž stvořil plod vinného kmene . . . A stolující po pořádku z poháru pili. Zde se mluví o tomto kalichu.

⁶ Nebudu ho již pít s vámi na slavnosti velikonoční, nýbrž až budu slaviti s vámi velikonoční slavnost v království nebeském.

⁷ V předvečer, t. j. ve čtvrtek.

⁸ Dal jim nejvyšší důkaz lásky.

⁹ Bylo to v okamžiku, kdy podle obřadů velikonoční večeře si měli umýti ruce, jakmile se napili z prvního poháru.

¹⁰ Při velikonoční večeři čtyři poháry čili kalichy putovaly mezi stolujícími. Z třetího, t. zv. kalicha požehnání, se pilo, jakmile byl sněžen beránek velikonoční. Kristus Pán proměnil asi víno v tomto kalichu v svou božskou krev. Čtvrtého kalicha se používalo po posledních děkovných hymnech. Znamenal konec večeře.

¹¹ Před velikonoční večeří se recitoval žalm 112. a první část žalmu 113. Po večeři druhá část žalmu 113. a žalm 114, 115, 116, 117.

¹² Na cestě, po které šli, byla stráň pahorku Ophel pokryta zahradami. Při pohledu na tamní vinice promysl Ježíš tuto myšlenku.

¹³ Ježíš přišel asi dolů do údolí Cedronského. V tom místě se údolí úží a klesá rychle mezi horou Moria a horou Olivovou a jest již jen vyschlou soutěskou. Jen voda z chrámu a krev z obětí tudy tekou mezi hroby.

¹⁴ Ještě dnes je v zahradě Getsemanské šest prastarých oliv, které asi buď samy pamatují smrtelnou úzkost Ježíšovu, nebo aspoň přímo z těch oliv vyrostly. Jsou svěřeny starostlivé péči řeholníků.

¹⁵ V cedronském údolí přecházíme bvdřinu po kamenném můstku a jsme na úpatí hory Olivové. Na prvních stráních je dvorec Getsemany.

¹⁶ V jeskyni Smrtelné úzkosti. Již v prvních stoletích Církvě byla proměněna v křesťanskou svatyni. Skálu, v níž jest jeskyně, lze viděti se všech stran. Nebyla pokryta mramorem. Světlo do ní vniká otvo-

rem shora; to nasvědčuje, že tu snad byla původně cisterna. Jeskyně je 10 m dlouhá, 7—8 m široká.

¹⁷ V zahradě je poblíž oliv plochý kámen, na němž může sedět neb i pohodlně ležet 6—7 osob. Podle tradice pravil Ježíš učedníkům, aby se posadili na tento kámen. Zde usnuli.

¹⁸ Místo, kde Jidáš zradil Mistra, je asi 10—12 kroků od skály, na které seděli nebo leželi apoštolové při smrtelné úzkosti Páně.

¹⁹ U Hakeldamy se ukazuje jeskyně, která podle staré tradice byla útočištěm apoštolů v době utrpení Páně. Uvádíme tuto tradici, ale nepřikládáme jí důležitosti.

²⁰ Cesta z Getseman na pahorek sionský vede přes potok; potom se vine mezi hroby na svazích Moria, stoupá po stráni Ophel a vchází do města jednou z jižních bran. Tou cestou vedli vojáci Ježíše do paláce, v kterém bydleli velekněží Kaifáš a Annáš.

²¹ Jak se zdá, Kaifáš. Někteří myslí, že první výslech konal Annáš, tchán Kaifášův.

²² To shromáždění byla vysoká soudní rada. V plenu měla 71 členů, ale účast 23 členů stačila k platnému rozhodnutí. Předseda seděl na vyvýšeném místě, kolem něho na polštářích na zemi seděli ostatní soudcové v půlkruhu. Na obou koncích byli sekretáři nebo písaři. Poddůstojníci, ozbrojení provazy a řemeny, obkličovali obviněného. Tak vypadala soudní síň.

²³ Roztrhnouti oděv bylo na východě za všech časů znamením smutku.

²⁴ Na místě, kde asi stával Kaifášův dům, je vystavěn klášter. Uvnitř kaple se ukazuje u oltáře místo, kde prý Ježíš byl přivázán a vydán urážkám a ranám pochopů. To místo se jmenuje vězení Kristovo.

²⁵ Na východě každá důležitá budova se skládá ze stavby trochu vyvýšené a velkého dvora. Dvůr bývá

vydlážděn a s ulicí spojen průchodem, otevřeným v průčelí domu. Těžká brána zavírá vohod a brankou může vejíti vždy jen jedna osoba.

²⁶ V té roční době bývají noci v Judsku tím chladnější, čím teplejší jsou dny.

²⁷ Několik set kroků od domu Kaifášova se ukazuje ještě dnes jeskyně, do které prý se uchýlil Petr, aby oplakával svou chybu. Tato jeskyně byla uzavřena v kostele, který je již dávno zbořen.

²⁸ Na Velký pátek.

²⁹ Po dobu velikonočních slavností býval Pilát v pevnosti Antonii na sever od chrámu. Tato pevnost mu poskytovala ochrany za event. vzbouření a byla zařízena s královskou nádherou. Měla mohutné brány, lázně, ohromné dvory, kde byli ubytováni vojáci. Soudní síň byla částí pevnosti.

³⁰ Židé vedli Ježíše k Pilátovi, protože, i když někoho odsoudili na smrt, nesměli ho usmrtiti. Římané jim to právo odňali již před mnoha lety.

³¹ Na levé straně údolí, než přijdeme do vesnice Siloam, naproti Ophelu se ukazuje místo, kde se Jidáš oběsil.

³² Palác Herodův byl nedaleko soudní síně na pahorku, který se jmenoval Acra. Místo, kde byl Ježíš vydán veřejnému opovržení, bylo proměněno v kostel, který však je dnes v sutinách právě tak jako zbytek paláce.

³³ Sloup bičování jest uctíván v Římě v kostele sv. Praxedy. Je to jakýsi podstavec nebo patník vysoký 70 cm, dole v průměru 40 cm. Nahoře je vidět stopu kruhu. Je z černého mramoru s bílými žilkami. Bývalo zvykem bičovati zločince mimo palác. Místo bičování je s druhé strany ulice. Tam byla vystavěna kaple, zvaná kaple bičování.

³⁴ Nástroj bičování cizinců byly kožené řemeny opatřené kůstkami a olověnými kuličkami. Pod tímto strašným bičem se kůže trhala na kusy, krev tekla

a oběť brzo padla k nohám liktorů. Římský zákon neurčoval počet ran. Odsouzenci často umírali hned na počátku bičování.

³⁵ Na místě bývalé soudní síně je kaple, která byla kaplí křesťanskou; říkalo se jí kaple trním korunování. Je to malé čtyřhranné stavení, nad nímž je malá kopule.

³⁶ Trnová koruna je zachována a uctívá se v Paříži.

³⁷ Hlavní trest tehdy vykonávali vojáci.

³⁸ Římská kohorta se skládala z 600 mužů, ale nebyla vždy úplná.

³⁹ Podle hodnověnné tradice byl Ježíš ukázán lidu navrchu oblouku, který se nazývá Ecce homo. Jím se asi vstupovalo na západní straně na dvůr Pilátova paláce.

⁴⁰ Část dvoru před Pilátovým palácem se jmenovala Lithostrotos, to znamená vydlážděn dlaždicemi. Tam byla soudná stolička vladařova, s níž Pilát proměnil rozsudek.

⁴¹ Zde počíná křížová cesta. Ze soudní síně Pilátovy na Kalvarii je asi 1320 kroků. Nejprve se jde pod obloukem Ecce homo, potom se sestupuje k cestě, která jde od brány Efraimské. Asi v těch místech a po prvním pádu Šimon Cyrenský přišel na pomoc Spasiteli. Vracel se s pole a vstoupil do Jerusalema asi branou Efraimskou.

⁴² Trochu níže od místa setkání s Šimonem Cyrenským stoupá křížová cesta napravo. Tam se uctívá místo, kde se Ježíš obrátil k dcerám jerusalemským. Dům sv. Veroniky je trochu dále.

⁴³ Bylo to místo hlavních poprav. Víno smíšené se dávalo odsouzencům před popravou, aby méně cítili bolesti.

⁴⁴ Třetí hodina se chýlila ke konci a šestá začínala.

⁴⁵ Při velkých popravách bývalo zvykem, že se

na kříž přibíjel nápis, na kterém bylo napsáno jméno zločincovo a zločin, kterého se dopustil.

⁴⁶ Bylo zvykem u vojáků, pověřených popravou odsouzcenců, že se podělili o jeho oděv. Kaple, zvaná kaple Rozdělení roucha, je v chrámě Božího hrobu, a to na místě, kde se vojáci dělili o roucho Ježíšovo.

⁴⁷ Na místě, kde stála Panna Maria a zbožné ženy, je vystavěna svatyněka ke cti Panny Marie sedmibo-lestné. Přiléhá ke Kalvarii a jest od ní oddělena mříží.

⁴⁸ To jest asi o třetí hodině odpoledne.

⁴⁹ Svatyně byla oddělena od svatyně svatých velkou oponou; ta opona se roztrhla.

⁵⁰ Jednu z těch trhlin lze viděti v kostele Božího hrobu.

⁵¹ Římané nechávali ukřižované umíratí vyčerpáním. Těla odsouzcenců se stávala potravou dravých ptáků.

⁵² Evangelium praví, že Josef byl muž dobrý a spravedlivý a že očekával království Boží. Byl z Arimatie v Judsku a členem velerady. Neměl v odsouzení podílu. Byl tajným učedníkem Ježíšovým. — Tělo Ježíšovo bylo snato po západu slunce, tři nebo čtyři hodiny po smrti Ježíšově.

⁶³ Balzamování u židů se konalo jinak než u Egypťanů. Tělo bylo pečlivě umyto a vloženo do vonných mastí, přidržovaných obvazy. Ale všechna ta péče nezabránila rozkladu těla.

⁵⁴ V hrobních jeskyních, vyhloubených do skály, byly výklenky nebo lavice, připravené pro tělo. Do hrobu se vstupovalo přímo nebo mírným svahem. Zavíral se kamenem, kterým se dalo těžko pohnouti.

⁵⁵ Musili spěchat, večer se blížil. Sabat počínal při východu hvězd.

⁵⁶ Velký sabat přerušil pohřební přípravy. Tělo Je-

žíšovo mělo býti ještě pomazáno, a proto se zbožné ženy chystaly k hrobu v neděli časně zrána.

Uzkříšení.

¹ V neděli velikonoční před východem slunce.

² V neděli za svítání.

³ Evangelium píše o zjevení Petrovi, ale neudává místa. O zjevení Janovi není zmínky. Uvádíme jen zbožnou domněnku.

⁴ Zbožné ženy, o kterých se mluví při těchto zjeveních, šly ke hrobu ve skupinách v nestejnou dobu.

⁵ Asi když přišly od hrobu oznámiti zprávu apoštolům. Slunce již vyšlo.

⁶ V předsíni hrobu je kaple andělská 3.45 m dlouhá, 2.90 m široká. Je v ní dnes část velkého kamene, jenž uzavíral hrob a na němž zbožné ženy viděly seděti anděla.

⁷ Z bývalých Emauz zůstala jen hromada trosek, mezi nimiž je několik pastýřských chatrčí. V posledních letech tam byla vystavěna svatyně ke cti setkání Ježíše s učedníky.

⁸ Podle tradice v sionském večeřadle. Dům, k němuž se pojilo tolik svatých vzpomínek, zasloužil státi se shromaždištěm prvních věřících. V středověkých listinách je tento kostel zván matkou všech chrámů.

⁹ Jsme ještě v sionském večeřadle.

¹⁰ Asi ke konci dubna. Po zjevení v neděli velikonoční apoštolové opouštějí Judsko a jdou do Galileje, jak jim Ježíš poručil.

¹¹ Místo, kde se to podle tradice stalo, je dnes v městě, které bylo vystavěno na troskách bývalé Tiberiady. Na tom místě je kaple, zasvěcená sv. Petru. Má toliko jednu loď s velkými úzkými okny.

¹² Bylo to asi na hoře Blahoslavenství, kam Ježíše vábily tak milé vzpomínky.

¹³ Ta slova snad řekl v den svého nanebevstoupení. Apoštolé se vrátili do Judska, jsouce odhodláni i za cenu života vykonati poslání, které jim Ježíš svěřil při svém zjevení v Galilei.

¹⁴ Za 40 dní po vzkříšení ve čtvrtek v hodinu polední podle liturgické tradice.

¹⁵ Ježíš šel Betanií na horu Olivovou. Hora Olivová má tři vrcholy. S prostředního vrcholu podle tradice vstoupil Ježíš na nebesa. Na místě basiliky, která tam byla vystavěna, je nyní mešita.

¹⁶ Na hoře Olivové se uctívá otisk nohy Ježíšovy. Je dosti hluboký v tvrdé skále barvy světležluté. Tvar nohy je dosti zřetelný, otisk již dosti otřený. Tento kámen je uzavřen do malé budovy, od níž klíč mají Turci.

REJSTŘÍKY

I. REJSTŘÍK PODLE LITURGICKÉHO ROKU

	Postupné číslo rozjímání
První neděle adventní	244
Druhá neděle adventní	91
Třetí neděle adventní	29
Čtvrtá neděle adventní	23
Boží hod vánoční	12
Neděle mezi oktávem vánočním	17
Obřezání Páně .	14
Zjevení Páně	15
Neděle v oktávě Zjevení Páně	21
Druhá neděle po Zjevení Páně	34
Třetí neděle po Zjevení Páně .	88
Čtvrtá neděle po Zjevení Páně	52
Pátá neděle po Zjevení Páně	103
Šestá neděle po Zjevení Páně .	106
Neděle devítník	210
Neděle první po devítníku	100
Neděle druhá po devítníku .	220
Popeleční středa .	80
První neděle postní	27
Druhá neděle postní	145
Třetí neděle postní	95
Čtvrtá neděle postní	123

Pátá neděle postní (smrtná)	168
Květná neděle .	226
Boží hod velikonoční .	310
Pondělí velikonoční	317
Úterý velikonoční	318
První neděle po velikonocích (Bílá)	318
Druhá neděle po velikonocích	175
Třetí neděle po velikonocích	265
Čtvrtá neděle po velikonocích . .	264
Pátá neděle po velikonocích (křížová)	266
Pondělí a úterý křížových dnů	181
Nanebevstoupení Páně	324
Neděle mezi oktávem Nanebevstoupení Páně	263
Boží hod svatodušní	258
Pondělí svatodušní	37
Úterý svatodušní .	174
Neděle Nejsvětější Trojice	322
První neděle po Svatém Duchu	77
Slavnost Božího Těla . . .	131
Nejsvětějšího Srdce Ježíšova .	307
Druhá neděle po Svatém Duchu	199
Třetí neděle po Svatém Duchu	201
Čtvrtá neděle po Svatém Duchu	46
Pátá neděle po Svatém Duchu	73
Šestá neděle po Svatém Duchu	138
Sedmá neděle po Svatém Duchu	85
Osmá neděle po Svatém Duchu	206
Devátá neděle po Svatém Duchu .	227
Desátá neděle po Svatém Duchu .	209

Jedenáctá neděle po Svatém Duchu .	136
Dvanáctá neděle po Svatém Duchu	177
Třináctá neděle po Svatém Duchu	157
Čtrnáctá neděle po Svatém Duchu	82
Patnáctá neděle po Svatém Duchu	90
Šestnáctá neděle po Svatém Duchu	197
Sedmnáctá neděle po Svatém Duchu	239
Osmnáctá neděle po Svatém Duchu	55
Devatenáctá neděle po Svatém Duchu .	236
Dvacátá neděle po Svatém Duchu .	44
Jedenadvacátá neděle po Svatém Duchu	156
Dvaadvacátá neděle po Svatém Duchu	237
Tříadvacátá neděle po Svatém Duchu	59
Poslední neděle po Svatém Duchu	234

Leden	Nejsvětějšího jména Ježíš	14
	23. Zasnoubení Panny Marie	11
	25. Obrácení sv. Pavla .	215
Únor	2. Očišťování Panny Marie	16
Březen	19. Sv. Josefa, pěstouna Páně	11
	25. Zvěstování Panny Marie	5
	Pátek po smrtné neděli	
	P. Marie sedmíbolestné .	302
Květen	24. Matky ustavičné pomoci	99
	Třetí středa po velikono-	
	cích Ochrany sv. Josefa .	26
Červen	24. Sv. Jana Křtitele	8
	29. Sv. Petra a Pavla . .	142
Červenec	2. Navštívení Panny Marie	6
	16. Panny Marie Karmelské	99

Srpen	6. Proměnění Páně .	145
	15. Nanebevzetí P. Marie	180
Září	8. Narození Panny Marie	10
	12. Jména Panny Marie	5
	14. Povýšení sv. kříže	230
Říjen	2. Sv. andělů strážných	154
	7. Slavnost sv. růžence .	5
	11. Mateřství Panny Marie	21
	Čistoty Panny Marie .	5
Listopad	1. Všech svatých	71
	2. Všech věrných zemřelých	65
	21. Obětování Panny Marie	99
Prosinec	8. Neposkvrněného Početí Panny Marie	5
	26. Sv. Štěpána prvomučed- níka	184
	27. Sv. Jana, apoštola a evangelisty	254
	28. Mladátek	19

II. REJSTRÍK PRO RŮZNÉ PŘÍLEŽITOSTI

1. Pro oktáv Božího Těla.

128. Ježíšova mana. - 123. První rozmnožení chlebů. - 250. Velikonoce. - 199. Pozvání na hostinu. - 252. Eucharistie. 177. Návrat z misie. - 132. Tajemství víry. - 308. Pohřeb Páně. 131. Chléb života. 222. Celník

Zacheus. - 138. Druhé rozmnožení chlebů. - 307. Poslední rána. - 260. Pravá réva. - 190. Heroismus božské lásky.

2. Pro oktáv Všech věrných zemřelých.

65. Božský Soudce. - 59. Dcera Jairova. - 129. Dary Otcovy. - 179. Milosrdný Samaritán. - 206. Nevěrný správce. - 216. Smrt Lazarova. - 238. Budoucí život podle Ježíše. - 90. Vzkříšení mládence naimského. - 188. Příprava na smrt. - 245. Bdělost podle Ježíše. - 257. Příprava na život věčný. - 301. Lotr na pravici. - 244. Budoucnost lidského pokolení. - 217. Vzkříšení Lazarovo. - 169. Pravý život. - 248. Poslední soud. - 189. Překvapení smrtí. - 269. Nebe pro všechny. - 302. Matka bolestná. - 304. Poslední slova. - 308. Pohřeb Páně. - 310. Zmrtvýchvstání. - 324. Nanebevstoupení.

3. Pro oktáv svatodušní.

Neděle: 258. Božský Utěšitel.
Pondělí: 37. Tajemství spásy.
Úterý: 257. Příprava na život věčný.
Středa: 263. Svědectví silných.
Čtvrtek: 264. Dokonání díla.
Pátek: 265. Pravé radosti.
Sobota: 323. Poslední připomenutí.
Neděle Nejsv. Trojice: 322. Setkání v Galilei.

4. Pro první pátky v měsíci.

49. Dobrý Mistr. - 71. Kázání na hoře. - 225.
Hostina v Betanii. - 178. Zákon lásky. - 295.
Kříž. - 259. Pokoj Kristův. - 271. Smrtelná
úzkost. - 137. Bůh Izraelův. - 291. Ježíš je po-
smíván. - 163. Jedinečný Učitel. - 299. Rozdě-
lení roucha. - 190. Heroismus božské lásky. -
177. Návrat z misie. - 69. Milý Bohu a lidem. -
229. Spasitel národů. - 303. Poslední hodina. -
268. Poslední doporučení. - 239. Velké při-
kázání. - 307. Poslední rána. - 175. Dobrý
Pastýř. - 261. Příkázání Ježíšovo. - 296. Dcery
jerusalemské. - 129. Dary Otcovy. - 230. Ví-
tězství kříže.

III. REJSTŘÍK PRO MĚSÍČNÍ DUCHOVNÍ OBNOVU

1. - 57 Přítel hříšníků.
46 Povolání.
2. - 144 Cena duše.
58 Učedníci ve škole Ježíšově.
3. - 188 Příprava na smrt.
271 Smrtelná úzkost.
4. - 191 Planý fíkovník.
225 Hostina v Betanii.
5. - 202 Ztracený peníz.
175 Dobrý Pastýř.

6. - 206 Nevěrný správce.
317 Učedníci emauzští.
7. - 210 Dělníci na vinici.
125 Ježíš kráčí po jezeře.
8. - 247 Hřívny.
307 Poslední rána.
9. - 235 Nevěrní vinaři.
105 Símě přinášející užitek.
10. - 88 Malomocný.
251 Umývání nohou.
11. - 200 Odříkání podle Ježíše.
52 Utišení bouře na moři.
12. - 203 Marnotratný syn.
292 Ecce homo!
13. - 195 Zákon věčné spásy.
145 Proměnění.
14. - 207 Zlý bohatec.
99 Rodina Ježíšova.
15. - 199 Pozvání na hostinu.
69 Milý Bohu i lidem.
16. - 164 Žena cizoložná.
320 Setkání u jezera Genezaretského.
17. - 63 Člověk osmatřicet let nemocný.
137 Bůh Izraelův.
18. - 245 Bdělost podle Ježíše.
256 Ochablost.
19. - 127 Věci pozemské.
180 Maria a Marta.
20. - 246 Deset panen.
305 Poslední vzdech.

21. - 201 Ztracená ovce.
     60 Žena nezhojitelně nemocná.
 22. - 94 Hříšnice.
     313 Zjevení Marii Magdaleně.
 23. - 204 Návrat marnotratného syna.
     226 Ježíšův vjezd do Jerusalema.
 24. - 248 Poslední soud.
     214 Dokonalost podle Ježíše.

IV. REJSTRÍK PRO OSMIDENNÍ EXERCICIE

Výběr rozjímání se shoduje s metodou duchovních cvičení sv. Ignáce, při nichž bývají na programu 3-4 rozjímání denně. Kdo může konati jen tři rozjímání, ať vynechá raději třetí rozjímání než ostatní.

Večer. Přípravné rozjímání: 122. Samota v Betsaidě.

1. den. 247. Hřivny.

210. Dělníci na vinici.

81. O vážnosti a hledání statků nebeských.

195. Zákon věčné spásy.

Nepovinná četba: Kempenský, kniha 1, kap. 21; 3, 3; 3, 9; 3, 17; 3, 21; 3, 31; 3, 33.

2. den. 235. Nevěrní vinaři.

191. Planý fíkovník.

185. Pravá síla.
 207. Zlý bohatec.
 Nepovinná četba: Kempenský 1, 14;
 1, 22; 3, 40.
3. den. 248. Poslední soud.
 188. Příprava na smrt.
 203. Marnotratný syn.
 204. Návrat marnotratného syna.
 Nepovinná četba: Kempenský 1, 2;
 1, 23; 1, 24; 3, 11; 3, 52.
4. den. 46. Povolání.
 46. Povolání. (Opakování.)
 214. Dokonalost podle Ježíše.
 5. Zvěstování.
 Nepovinná četba: Kempenský 1, 25;
 3, 27; 3, 37.
5. den. 12. Narození Páně. - 13. Sláva na vý-
 sostech Bohu. - 19. Útěk do Egypta. -
 20. Návrat z Egypta.
 72. O věrném zachovávání zákona
 Božího.
 22. Skrytý život.
 Nepovinná četba: Kempenský 1, 1;
 2, 1; 2, 7; 2, 8; 4, 9.
6. den. 28. Ježíš jest pokoušen.
 71. Kázání na hoře.
 51. Následování Krista.
 125. Ježíš kráčí po jezeře.
 Nepovinná četba: Kempenský 1, 3;
 1, 13; 3, 32; 3, 35; 3, 55; 3, 57; 3, 59.

7. den. 271. Smrtelná úzkost.
 286. Ježíš před Herodem.
 297. Ukřižování.
 307. Poslední rána.
 Nepovinná četba: Kempenský 2, 9;
 2, 12; 3, 12; 3, 19; 3, 41; 3, 50; 3, 56.
8. den. 310. Zmrtvýchvstání.
 313. Zjevení Marii Magdaleně.
 317. Učedníci emauzští.
 324. Nanebevstoupení.
 Nepovinná četba: Kempenský 1, 5;
 3, 5; 3, 6; 3, 10; 3, 21; 3, 34; 3, 38;
 3, 47; 3, 48; 3, 49; 3, 54.

V. REJSTRÍK PRO PĚTIDENNÍ EXERCICIE

- Večer. Přípravné rozjímání. 122. Samota
 v Betsaidě.
1. den. 233. Otázka bez odpovědi.
 206. Nevěrný správce.
 86. O skutcích víry.
 235. Nevěrní vinaři.
 Nepovinná četba: Kempenský 1, 21;
 3, 9; 3, 31; 1, 22.
2. den. 232. Neplodný fíkovník.
 207. Zlý bohatec.
 245. Bdělost podle Ježíše.
 281. Petrovo zapření.

- Nepovinná četba: Kempenský 1, 14;
3, 40; 3, 11; 3, 52; 1, 23.
3. den. 46. Povolání.
46. Povolání. (Opakování.)
58. Učedníci ve škole Ježíšově.
12. Narození Páně. - 13. Sláva na
výsostech Bohu.
Nepovinná četba: Kempenský 1, 1;
2, 1; 2, 7; 4, 9; 2, 8.
4. den. 19. Útěk do Egypta. - 20. Návrat
z Egypta.
16. Obětování Páně v chrámě.
214. Dokonalost podle Ježíše.
22. Skrytý život.
Nepovinná četba: Kempenský 1, 3;
3, 32; 3, 55; 3, 57; 1, 13.
5. den. 28. Ježíš je pokoušen.
71. Kázání na hoře.
297. Ukřižování.
319. Oktáv velikonoční.
Nepovinná četba: Kempenský 2, 12;
3, 19; 3, 41; 1, 5; 3, 34.

O B S A H

160.	Slavnost stánků	5
161.	Vyslanec Otcův	8
162.	Hodina spásy	10
163.	Jedinečný Učitel	12
164.	Žena cizoložná	15
165.	Světlo světa	19
166.	Vykupitel a vykoupení	21
167.	Vykoupení na Kalvarii	23
168.	Pravá svoboda	26
169.	Pravý život	28
170.	Slepý od narození	30
171.	Svědék Ježíšův	33
172.	Obhájce Ježíšův	35
173.	Kredo slepcovo	37
174.	Pastýř ovcí	40
175.	Dobry Pastýř	43
176.	Misie v Judsku	45
177.	Návrat z misie	48
178.	Zákon lásky	51
179.	Milosrdný Samaritán	54
180.	Marie a Marta	57
181.	Učitel modlitby	61
182.	Kletby proti farizeům	64
183.	Nové kletby	66
184.	Kletby proti zákoníkům	69
185.	Pravá síla	72

186.	Bohatství	75
187.	Prozřetelnost Boží	78
188.	Příprava na smrt	81
189.	Překvapení smrti .	83
190.	Heroismus božské lásky	86
191.	Planý fíkovník	87
192.	Nemocná žena	91
193.	Slavnost posvěcení chrámu	93
194.	Návrat k Jordánu	96
195.	Zákon věčné spásy	98
196.	Vzpouza	101
197.	Vodnatelný .	104
198.	Praktická pokora .	106
199.	Pozvání na hostinu	109
200.	Odřikání podle Ježíše	112
201.	Ztracená ovce	114
202.	Ztracený peníz	117
203.	Marnotratný syn .	119
204.	Návrat marnotratného syna	121
205.	Úděl spravedlivých	125
206.	Nevěrný správce	127
207.	Zlý bohatec	130
208.	Nespravedlivý soudce	134
209.	Farizeus a publikán	137
210.	Dělníci na vinici	140
211.	Příchod království Božího	144
212.	Čistota podle Ježíše	146
213.	Přítel dítek .	149
214.	Dokonalost podle Ježíše	152
215.	Odměna stonásobná	155

216.	Smrt Lazarova	157
217.	Vzkříšení Lazarovo	160
218.	Ježíš v Efremu .	164
219.	Poslední odchod	167
220.	Odhalení Kalvarie	168
221.	Čestné místo	171
222.	Celník Zacheus	174
223.	Práva Ježíšova	177
224.	Slepý u Jericha	181
225.	Hostina v Betanii .	183
226.	Ježíšův vjezd do Jerusalema	186
227.	Smutek při vítězství	189
228.	Apoštol domu Božího	192
229.	Spasitel národů	195
230.	Vítězství kříže	197
231.	Poslední volání .	199
232.	Neploďný fíkovník	202
233.	Otázka bez odpovědi	205
234.	Dva synové .	207
235.	Nevěrní vinaři.	209
236.	Svatební hostina .	213
237.	Sociální autorita podle Ježíše	216
238.	Budoucí život podle Ježíše	218
239.	Velké přikázání .	221
240.	Rodokmen Mesiášův	224
241.	Pokryteční učitelé	226
242.	Vdovin haléř .	228
243.	Budoucnost Jerusalema	230
244.	Budoucnost lidského pokolení	233
245.	Bdělost podle Ježíše	236

246. Deset panen .	238
247. Hřivny	241
248. Poslední soud	245

Část třetí.

VYKOUPENÍ

UTRPENÍ

249. Spiknutí	250
250. Velikonoce .	253
251. Umývání nohou	256
252. Eucharistie	259
253. Zrada .	261
254. Zrádce Jidáš	264
255. Prvenství	267
256. Ochablost	271
257. Příprava na život věčný	274
258. Božský Utěšitel	277
259. Pokoj Kristův	280
260. Pravá réva .	282
261. Příkázání Ježíšovo	285
262. Nepřátelství světa	288
263. Svědectví silných	290
264. Dokonání díla	293
265. Pravé radosti	296
266. Poslední projevy .	298
267. Modlitba Syna Božího .	301
268. Poslední doporučení	304

269.	Nebe pro všechny	306
270.	Getsemany	308
271.	Smrtelná úzkost	310
272.	Spící učedníci	313
273.	Políbek Jidášův	316
274.	Zajetí	319
275.	Obrana	321
276.	Útěk učedníků	323
277.	Soudní řízení	325
278.	Křivé svědectví	327
279.	Odsouzení na smrt	330
280.	Ježíš v soudní síni	333
281.	Petrovo zapření	334
282.	Odvolání k Pilátovi	338
283.	Zoufalství Jidášovo	340
284.	Soudce a Obžalovaný	342
285.	Žalobci	346
286.	Ježíš před Herodem	348
287.	Ježíš a Barabáš	351
288.	Hlas lidu	354
289.	Bičování	356
290.	Trním korunován	358
291.	Ježíš je posmíván	360
292.	Ecce Homo	363
293.	Poslední výslech	365
294.	Rozsudek smrti	367
295.	Kříž	370
296.	Dcery jerusalemské	372
297.	Ukřižování	374
298.	Nápis na kříži	376

299.	Rozdělení roucha .	378
300.	Rouhání Ukřižovanému	380
301.	Lotr na pravici	383
302.	Matka bolestná	385
303.	Poslední hodina	387
304.	Poslední slova	389
305.	Poslední vzdech	391
306.	Pán smrti	393
307.	Poslední rána	395
308.	Pohřeb Páně	397
309.	Bílá sobota	400

V Z K Ř Í Š E N Í

310.	Zmrtvýchvstání .	403
311.	První návštěva zbožných žen	405
312.	Petr a Jan u hrobu .	407
313.	Zjevení Marii Magdaleně	410
314.	Andělé vzkříšení .	413
315.	Zjevení zbožným ženám	415
316.	Úskok Židů .	417
317.	Učedníci Emauzští	419
318.	Večer velikonoční	424
319.	Oktáv velikonoční .	427
320.	Setkání u jezera Genezaretského	430
321.	Nejvyšší úřad	433
322.	Setkání v Galilei	436
323.	Poslední připomenutí	440
324.	Nanebevstoupení	442
325.	Doslov	445

RADOSTNÁ ZVĚST

ROZJÍMÁNÍ O ŽIVOTĚ JEŽÍŠE KRISTA

PODLE EVANGELIÍ

ORIGINÁL

LES EVANGELIQUES

VIÉ DE JÉSUS-CHRIST MÉDITÉE

NAPSAL PROSPER BAUDOT S. J.

PŘELOŽILY A VYDALY

SESTRY NEPOSKVRNĚNÉHO POČETÍ

PANNY MARIE V PŘEROVĚ, ŠÍŘAVA 7

VYTISKLY

SPOLEČENSKÉ PODNIKY V PŘEROVĚ

1938